Coperta: ANNA-MARIA ORBAN

GERALD DURRELL
Birds, Beasts and Relatives
First published by William Collins, 1969
© Gerald Durrell, 1969

Toate drepturile acestei versiuni
sînt rezervate Editurii UNIVERS.

GERALD DURRELL

PĂSĂRI, LICHIOANE ŞI RUBEDENII

Traduceri şi note de
Maria Berza

Editura UNIVERS
Bucureşti, 1991

Lui
Theodore Stephanides,
în semn de recunoştinţă
pentru rîsete şi învăţătură

CONVERSAȚIE

FUSESE O IARNĂ GREA și deși era cazul ca primăvara să-și reintre în drepturi, brînduşele, care păreau să aibă o înduioşătoare şi neclintită încredere în anotimpuri, se vedeau nevoite să-şi croiască drum cu greutate printr-o pojghiță subțire de zăpadă. Cerul era acoperit cu nori grei și plumburii, gata în orice clipă să slobozească iarăși o ninsoare, iar un vînt aspru șuiera în jurul casei. Una peste alta, condițiile meteorologice nu erau tocmai ideale pentru o întîlnire de familie, fiind vorba mai ales de familia mea.

Ce păcat, mă gîndeam, tocmai cînd s-au adunat cu toții în Anglia pentru prima oară după război, să fie întîmpinați de o asemenea vîntoasă. Desigur, asta nu le sporea buna dispoziție; erau mai susceptibili ca de obicei, se ofensau mai repede și erau mai puțin dispuși să asculte punctul de vedere al celorlalți, menținîndu-și-l cu încăpățînare pe al lor.

Se adunaseră, ca niște lei morocănoși, în jurul unui foc cu vîlvătăi atît de mari, încît amenința să dea foc șemineului. Soră-mea Margo tocmai își adusese contribuția, tîrînd pur și simplu în casă carcasa unui pomișor din grădină și înfundîndu-i un capăt în vatră, în timp ce restul trunchiului zăcea pe covorașul din fața căminului. Mama tricota, dar îți puteai da seama, urmărindu-i privirea cam absentă și felul în care buzele i se mișcau din cînd în cînd, de parcă s-ar fi rugat în

tăcere, că de fapt o preocupa meniul prînzului pentru a doua zi. Frate-meu Leslie dispăruse cu desăvîrșire îndărătul unui uriaș tratat de balistică, în timp ce fratele mai mare, Lawrence*, încotoșmănat într-un pulover cu guler răsucit, cum poartă de obicei pescarii (cu cîteva numere mai mare decît măsura lui), stătea lîngă fereastră, suflîndu-și zgomotos și cu regularitate nasul într-o uriașă batistă stacojie.

— *Cumplită* țară, fără doar și poate, spuse el, întorcîndu-se spre noi ostil, de parcă eram cu toții direct răspunzători de condițiile climaterice; nici nu apuci bine să pui piciorul pe țărm la Dover și ești întîmpinat de un adevărat baraj cu microbi de guturai... mă credeți că ăsta-i primul guturai pe care-l fac de doisprezece ani? Asta doar fiindcă am avut bunul simț să mă țin deoparte de Insula Puddingului**. Toată lumea pe care am întîlnit-o pînă acum e răcită. Întreaga populație a Insulelor Britanice pare să nu facă nimic altceva tot anul decît să-și tîrșîie picioarele de colo-colo strănutînd cu voluptate unii în nasul celorlalți... un fel de horă a infestării neîntrerupte. Ce șanse de supraviețuire poți să mai ai?

— Ai răcit și tu și te porți de parc-ar fi sfîrșitul lumii, spuse Margo. Nu pot să înțeleg de ce se vaită atît bărbații ăștia.

Larry îi aruncă o privire leșinată cu ochii lui lăcrimoși.

— Partea proastă cu voi e că vă place să faceți pe martirii. Doar cine are porniri masochiste mai stă în acest... acest paradis al virușilor. V-ați molești cu toții, ba chiar vă place să vă bălăciți aici, în mocirla asta infectată. Înțeleg să-i scuz pe unii care n-au văzut în viața lor altceva, dar voi știți cu toții ce înseamnă soarele în Grecia, așa c-ar trebui să vă purtați altfel.

— Așa e, dragă, spuse mama pe un ton împăciuitor, dar ai nimerit prost, asta-i tot. Știi doar cît poate fi de minunat, De pildă primăvara.

Larry se uită la ea furios.

---

* Scriitorul Lawrence Durrell.

** Denumirea batjocoritoare dată Marii Britanii.

— Nu-mi place să vă smulg din transa voastră, demnă de un Rip Van Winkle*, spuse el, dar ce se vede acum ar trebui să fie primăvara... și uite-o cum arată. Îți trebuie o sanie trasă de cîini eschimoși ca să te duci să pui la poștă o scrisoare.

— Nu e decît un deget de zăpadă, izbucni Margo. Cam exagerezi.

— Sînt de acord cu Larry, interveni și Leslie, ivindu-se dindărătul cărții lui. E al dracului de frig. Îți taie cheful să te apuci de orice. Nu poți nici măcar să împuști ceva ca lumea.

— Așa-i, reluă Larry triumfător, în timp ce, într-o țară normală, cum e Grecia, ți-ai lua micul dejun afară și apoi ai coborî pe țărmul mării ca să-ți faci porția de înot de dimineață. Aici îmi clănțăne dinții așa de tare, încît abia de-mi pot înghiți micul dejun.

— Ți-aș fi recunoscător dacă n-ai mai ridica atîta în slăvi Grecia asta, îl întrerupse Leslie oțărît. Îmi amintește de nenorocita aia de carte a lui Gerry**. Mi-au trebuit secole ca să reușesc să o diger.

— Poate că ție ți-au trebuit secole, spuse Larry caustic, dar eu ce să mai zic. Habar n-ai cît rău a făcut poziției mele în lumea literară caricatura aia dickensiană.

— Iar dacă citești ce a scris despre *mine*, ai zice că nu mă duce capul la altceva decît la puști și bărci, continuă Leslie.

— Chiar așa și este, niciodată nu te gîndești al altceva decît la puști și bărci.

— Totuși eu am suferit cel mai tare, interveni Margo. Tot timpul nu vorbea decît despre acneea mea.

— Eu cred că pe voi v-a descris foarte exact, spuse mama, dar pe mine m-a făcut să apar de-a dreptul idioată.

— De fapt, nu mi-ar păsa să fiu satirizat într-o carte scrisă ca lumea, sublinie Larry, suflîndu-și nasul cu putere, dar să mi se facă asta într-o englezească mizerabilă e chiar de nesuportat.

---

* Personaj al povestirii cu același titlu, de scriitorul umoristic american Washington Irving (1783—1859).

** *Familia mea și alte animale* de Gerald Durrell, apărută în traducere românească la Editura Univers în 1986.

— Pînă și titlul e o insultă, spuse Margo, *Familia mea și alte animale*. M-am săturat să mă tot întrebe lumea: tu care dintre animale ești?

— Mie titlul mi s-a părut destul de amuzant, draga mea, spuse mama. Singura mea obiecție a fost că n-a folosit întîmplările cele mai hazlii.

— Da, așa e, întări Leslie.

— Care întîmplări hazlii? întrebă Larry bănuitor.

— Uite, de pildă cînd ai pornit cu iahtul lui Max în jurul insulei. Să te prăpădești de rîs, nu alta.

— Dacă povestea asta ieșea de sub tipar l-aș fi dat în judecată.

— Nu văd de ce, a fost foarte distractiv, spuse și Margo.

— Ce să mai zic atunci de tine cînd te-ai apucat de spiritism, dacă ar fi scris despre asta? Ce te-ai mai fi bucurat, nu-i așa? se interesă Larry răutăcios.

— Oh, nu, n-ar fi putut să scrie așa ceva! izbucni Margo, îngrozită.

— Ei, vezi? încheie Larry triumfător. Sau despre procesul lui Leslie?

— Nu văd de ce trebuie să mă bagi și pe mine în chestia asta, interveni Leslie cu agresivitate.

— Parcă tu ziceai că n-a folosit cele mai bune întîmplări, îi atrase atenția Larry.

— Da, uitasem despre toate astea, spuse mama chicotind. Cred că sînt mai hazlii decît cele pe care le-ai folosit tu, Gerry.

— Mă bucur că ești de părerea asta, am răspuns eu gînditor.

— De ce? întrebă Larry, aruncîndu-mi o căutătură bănuitoare.

— Fiindcă m-am hotărît să mai scriu o carte despre Corfu, unde să intre toate aceste istorii, am explicat cu nevinovăție.

Reacția a fost zgomotoasă.

— Îți interzic! zbieră Larry, strănutînd cu violență. Îți interzic cu desăvîrșire.

— Doar n-o să scrii despre spiritismul meu, se băgă Margo, aproape urlînd. Mamă, spune-i să nu scrie despre asta.

— Nici despre procesul meu, izbucni Leslie. Asta n-o mai suport.

— Iar dacă îți trece prin cap să pomenești măcar de iahturi..., începu Larry.

— Larry, dragă, nu zbiera, interveni mama.

— Foarte bine, atunci oprește-l să scrie urmarea, urlă Larry.

— Nu te prosti, dragă, știi bine că nu pot să-l opresc, spuse mama.

— Vrei să o luăm iarăși cu toate de la capăt? întrebă Larry răgușit. Scrisoarea de la bancă prin care ți se cere politicos să-ți rezolvi depășirea contului, toți prăvăliașii care se uită la tine chiondorîș, pachete anonime, îndesate cu cămăși de forță, depuse în prag, rudele care-ți trîntesc ușa în nas... Doar tu ești capul familiei, n-ai decît să-l oprești să mai scrie.

— Să știi că exagerezi, dragă Larry, îl potoli mama. Oricum, eu nu-l pot opri dacă vrea cu adevărat să scrie. Nu cred că se întîmplă nimic rău, iar poveștile astea sînt chiar cele mai bune. Nu văd de ce n-ar scrie o urmare.

Întreaga familie se ridică în picioare, ca împinsă de un resort și îmi explică, printre țipete și vociferări, de ce n-aș trebui să scriu o urmare. I-am așteptat să se potolească.

— De fapt, pe lîngă toate poveștile astea mai sînt și altele, ba chiar destule, am spus, cu glasul pierdut în amintiri.

— Care anume, dragă? întrebă mama, plină de interes.

Familia, stacojie la față, zbîrlită, se încrunta la mine în tăcere, așteptînd.

— Ei bine, mamă, am spus cu gînditor, aș povesti de pildă idila cu căpitanul Creech.

— Cee? scheună mama, indignată. Așa ceva n-ai să faci... Auzi, idilă cu boșorogul ăla scîrbos. Îți interzic să scrii despre asta.

— De ce nu, eu cred că-i cea mai bună dintre toate, strecură Larry cu un glas onctuos, vibranta pasiune a iubirii, farmecul blînd, arhaic, al personajului masculin... cum l-ai făcut pe bietul bătrînel să...

— Te rog să taci, Larry, spuse mama supărată, mă faci să mă înfurii cînd vorbești așa. Nu cred că ar fi o idee bună să scrii cartea asta, Gerry.

— Sînt de acord cu tine, adăugă Larry, iar dacă o publici, te dăm în judecată.

În fața unei familii atît de hotărîte și unite, determinată să mă împiedice cu orice preț, nu mai aveam decît un singur lucru de făcut. M-am așezat la masa mea de lucru și am scris această carte.

Partea întîi

LONDRA: PRELUDIU

«/...../ Altceva
Mai vezi în noapte şi genunea vremii.»
*Furtuna**

* *Furtuna*, actul I, scena 2, traducere de Leon Levițchi (în: William Shakespeare, *Opere complete*, vol. VIII, Bucureşti, Editura Univers, 1991), p. 352.

O întîlnire cu spiritele

TOTUL A ÎNCEPUT cînd Margo s-a pornit deodată pe îngrășat. În scurtă vreme, spre disperarea ei, a devenit aproape sferică. Androuchelli, doctorul nostru, a fost chemat spre a desluși misterul. Cînd a constatat cît de obeză era Margo, mai întîi a rostit de nenumărate ori „Vai! Vai! Vai!", plin de amărăciune. I-a prescris apoi mai multe doctorii și hapuri, precum și cîteva regimuri de slăbire, dar toate acestea n-au avut nici un efect.

— Din cîte mi-a spus, ne-a mărturisit Margo într-o zi la dejun, cu ochii în lacrimi, crede că e ceva glandular.

— Glandular? repetă mama, alarmată. Ce vrea să spună cu asta?

— Nu știu, răspunse Margo într-un hohot de plîns.

— De ce trebuie oare să-ți comentăm întotdeauna bolile la masă? se interesă Larry.

— Larry dragă, Androuchelli spune că e ceva glandular, spuse mama.

— Pe naiba, interveni nepăsător Larry. E grăsime de bebeluș!

— Bebeluș, zici? izbucni Margo. Tu știi cît cîntăresc?

— Ce-ți trebuie ție e să faci mișcare, spuse Leslie. De ce nu ieși cu barca în larg?

— Mă îndoiesc că ar încăpea în barcă, interveni Larry.

— Boule, se stropși Margo, izbucnind în plîns. N-ai spune așa ceva dacă ai ști cît sufăr.

— Larry dragă, interveni mama împăciuitoare, n-a fost frumos ce-ai spus.

— Ce să fac, nu pot să mă stăpînesc cînd o văd rostogolindu-se de ici-colo și arătînd ca un harbuz bubos, răspunse Larry, scos din fire. S-ar zice că din cauza mea vi se întîmplă toate.

— Ceva trebuie făcut, spuse mama. O să vorbesc cu Androuchelli mîine.

Dar Androuchelli a declarat iarăși că, după părerea lui, e vorba de o dereglare glandulară și că Margo ar trebui să urmeze un tratament la Londra. Astfel încît, după un schimb agitat de telegrame și scrisori, Margo a fost expediată la Londra și dată în grija afectuoasă a ultimelor două rubedenii cu care nu rupseserăm încă relațiile, verișoara mamei, Prudence și maică-sa, mătușa Fan.

În afară de o scrisorică foarte scurtă, în care ne anunța că a ajuns cu bine, că ea, verișoara Prue și mătușa Fan stăteau la un hotel lîngă Notting Hill Gate, și, de asemenea, că luase legătura cu un doctor bun, n-am mai știut nimic de Margo o bună bucată de vreme.

— De ce nu scrie oare? se întrebă mama.

— Nu fi îngrijorată, mamă, o liniști Larry. De fapt, despre ce altceva ar putea să scrie decît să ne comunice noile ei dimensiuni?

— Oricum, mi-ar plăcea să știu ce se întîmplă, spuse mama. La urma urmei, e la *Londra*.

— Și ce legătură are Londra cu asta? întrebă Larry.

— Într-un oraș atît de mare se poate întîmpla orice, explică mama sumbru. Se aud doar tot felul de lucruri despre ce pățesc fetele în marile orașe.

— Mamă, chiar că te neliniștești fără motiv, spuse Larry exasperat. Ce crezi că i s-ar putea întîmpla, pentru Dumnezeu? Că e ademenită în cine știe ce spelunică? N-ar încăpea nici măcar pe ușă.

— Nu cred că e cazul să glumești, Larry îl admonestă mama cu severitate.

— În schimb, tu te sperii degeaba, spuse Larry. Zi și tu, ce traficant de carne albă care se respectă i-ar da atenție lui Margo? De altfel, nici nu cred să fie unul destul de zdravăn ca s-o răpească.

— Oricum, eu sînt îngrijorată, răspunse bătăios mama, și am de gînd să dau o telegramă.

Așa că i-a telegrafiat verișoarei Prudence, care i-a răspuns pe larg, comunicîndu-i că Margo se înhăitase cu niște indivizi cu totul nerecomandabili și că ar fi bine, după părerea ei, dacă mama ar veni și ar face-o să-și bage mințile în cap. Casa noastră s-a transformat îndată într-un balamuc. Mama, foarte tulburată, l-a trimis pe Spiro, indispensabilul și băgărețul nostru prieten, filozof și ghid, să cumpere bilete, iar ea s-a apucat să-și facă bagajele cu frenezie. Deodată și-a amintit de mine. Considerînd că mai rău ar strica să mă lase în grija plină de afecțiune a fraților mai mari, a hotărît că trebuie s-o însoțesc. Drept care, Spiro a fost trimis din nou după bilete și numărul valizelor a sporit. În ceea ce mă privea, întreaga situație era picată ca din ceruri, deoarece tocmai căpătasem un nou profesor particular, pe dl. Richard Kralefsky, ce se străduia, înfruntîndu-mi cu înverșunare opoziția, să-mi vîre în cap verbele neregulate franțuzești, iar această călătorie în Anglia îmi oferea, după părerea mea, o mică vacanță bine meritată.

Călătoria cu trenul a fost lipsită de evenimente, exceptînd faptul că mama era tot timpul îngrozită să nu fie arestată de carabinierii fasciști. Spaima ei a crescut nemăsurat cînd, la Milano, am schițat o caricatură a lui Mussolini pe geamul aburit al compartimentului. Mama a șters-o vreo zece minute cu batista, cu zelul unei spălătorese aflate într-un concurs, pînă cînd s-a declarat mulțumită de rezultat.

După viața noastră tihnită, lentă și însorită din Corfu, sosirea la Londra, noaptea tîrziu, a constituit o experiență zguduitoare. În gară era o uriașă învălmășeală de oameni necunoscuți zburătăcindu-se cu toții încoace și încolo, cu fețele cenușii și preocupate. Hamalii vorbeau o limbă aproape de neînțeles, iar Londra sclipea de lumini și zumzăia de atîta lume. Taxiul își croia drum prin Piccadilly precum un bărzăune printr-un foc de artificii. Din pricina aerului rece, respirația îți plutea pe dinaintea gurii, în timp ce vorbeai, ca un fuior, făcîndu-te să te simți un personaj din benzi desenate.

Pînă la urmă, taxiul s-a oprit în fața coloanelor în fals stil corintic, înnegrit de funingine, ale Pensiunii Balaclava. Ne-am cărat bagajele înăuntru, cu ajutorul unui portar

irlandez crăcănat, destul de vîrstnic, dar odată ajunși în hol, nu ne-a întîmpinat nimeni și prin urmare ne-am închipuit că telegrama care ne anunța sosirea se rătăcise. Domnișoara cea tînără, ne informă însă portarul, se dusese la întîlnirea ei obișnuită, iar domnișoara Hughes și doamna cea bătrînă le dădeau de mîncare cîinilor.

— Ce-a spus, dragă? întrebă mama, după ce portarul ieși din încăpere, acesta avînd un accent atît de neînțeles, încît parcă vorbea o altă limbă. I-am comunicat că Margo se dusese la o întîlnire, iar verișoara Prue și mătușa Fan dădeau de mîncare cîinilor.

— Cum adică? întrebă mama, uluită. La ce întîlnire s-a dus Margo? Despre ce cîini vorbește?

I-am răspuns că nu știu, dar că, la puținul pe care-l văzuserăm din Londra, tot ce mai lipsea erau niște cîini.

— Bine, încheie mama, vîrînd cu stîngăcie un șiling în gazometru și aprinzînd focul, cred că n-avem altceva de făcut pentru moment decît să ne odihnim un pic și să așteptăm pînă se întorc.

Trecuse un ceas, cînd dintr-o dată ușa se deschise larg și verișoara Prue dădu buzna în odaie, cu brațele larg deschise, strigînd „Louie, Louie, Louie", ca o pasăre ciudată de păpuriș. Ne îmbrățișă pe amîndoi, iar ochii ei negri ca mărul îi străluceau, afectuoși și emoționați. Răspîndea în jur un parfum ușor și delicat, iar chipul ei frumos era catifelat ca o pansea. Am sărutat-o conștiincios.

— Credeam că nu mai veniți, a spus ea. Mama sosește și ea îndată. Urcatul scărilor o obosește, draga de ea. Ei, ia să vă văd, arătați grozav amîndoi. Trebuie să-mi povestiți totul, din fir a păr. Cum ți se pare hotelul, Louie? E ieftin și convenabil, dar mișună tot felul de oameni ciudați.

Un șuierat ușor se făcu auzit prin ușa rămasă întredeschisă.

— Oh, iat-o și pe mama, strigă Prue. Mamă! Mamă! A sosit Louie!

În cadrul ușii se ivi mătușă-mea Fan. La prima vedere, îmi trecu prin minte un gînd destul de răutăcios, aducea cu un cort plutitor. Era înfășurată într-un taior de tweed ruginiu, de o croială și niște dimensiuni incredibile. Pe cap purta o pălărie cam hărtănită din catifea, al cărei model amintea

tichiile de spiriduși. Dindărătul ochelarilor, cu lentile lucioase, îi sticleau ochii ca de bufniță.

— Louie! izbucni mătușa, desfăcîndu-și larg brațele și căținď spre tavan, de parcă mama ar fi fost cine știe ce apariție divină. Louie și Gerald! Ați venit!

Mama și cu mine am fost sărutați și strînși în brațe viguros. De data asta n-am mai avut parte de îmbrățișarea ușoară ca un fulg, sau ca atingerea unei petale, a verișoarei Prue. Am fost gratificați cu o strînsoare zdravănă, de ne-au trosnit coastele și o pupătură apăsată ce ne-a storcit de-a dreptul buzele.

— Ce rău îmi pare, Louie dragă, că n-am fost aici să vă întîmpinăm, spuse Prue, dar nu știam exact cînd sosiți și trebuia să mai hrănim și cîinii.

— Ce cîini? întrebă mama.

— Ei, cum așa? Cățelușii mei Bedlington, răspunse Prue. Nu știai? Mama și cu mine creștem cîini, de rasă. Rîsetul îi era sfios, ca un clinchet de clopoțel.

— Parcă data trecută creșteați altceva, spuse mama. Capre, dacă nu mă înșel.

— Oh, desigur, le mai avem încă, o corectă mătușa Fan. Și, de asemenea, albine și găini. Dar Prudence s-a gîndit că ar fi bine să ne apucăm și de crescut cîini de rasă. Ea are un cap de afaceri grozav.

— Sînt convinsă că e o îndeletnicire profitabilă, draga mea Louie, spuse Prue cu seriozitate. L-am cumpărat mai întîi pe Tinkerbell, apoi am luat-o pe Lucybell...

— Și pe Tinybell, o întrerupse mătușa Fan.

— Da, și pe Tinybell, spuse Prue.

— O, mai e și Lucybell, adăugă mătușa Fan.

— Ei, stai așa, mamă. Am zis deja de Lucybell.

— Dar mai e și Tinkerbell, reluă mătușa Fan.

— Mama e cam tare de ureche, se crezu Prue obligată să explice, și toți cățeii au făcut pui la rîndul lor. I-am adus la Londra ca să-i vindem și totodată am avut grijă de Margo.

— Chiar așa, unde-i Margo? întrebă mama.

Prue se îndreptă în vîrful picioarelor spre ușă și o închise cu grijă.

— E la o întrunire, draga mea, răspunse ea.

— Bine, dar la ce fel de întrunire? întrebă mama.

Prue se uită nervoasă în jur.

— O întrunire *spiritistă*, șopti ea.

— Mai e și Lucybell, spuse mătușa Fan.

— Mamă, taci, te rog.

— Întrunire spiritistă? întrebă mama. Ce naiba caută la o întrunire spiritistă?

— Ca să slăbească și să se vindece de acnee, răspunse Prue. Dar, te rog să mă crezi, din asta nu se va alege nimic bun. E o forță a răului.

Mi-am dat seama că mama începe să se alarmeze.

— Dar nu înțeleg, spuse ea. Am trimis-o pe Margo în țară ca să vadă un doctor, cum zici că-l cheamă?

— Știu asta, draga mea, spuse Prue. Dar după ce a venit aici, la hotel, a căzut în ghearele femeii aceleia îngrozitoare.

— Ce femeie îngrozitoare? întrebă mama, de data asta îngrijorată de-a binelea.

— Caprele sînt și ele bine, interveni mătușa Fan, dar le-a cam scăzut laptele anul acesta.

— Mamă, te rog să taci șuieră Prue. E vorba de femeia aceea îngrozitoare, doamna Haddock.

— Moruă, moruă*, rosti mama, uluită. Șirul gîndurilor ei putea fi lesne întrerupt ori de cîte ori intervenea un subiect culinar.

— E un medium, draga mea, îi explică Prue, și și-a pus ochii pe Margo. I-a spus lui Margo că are o călăuză.

— Călăuză? întrebă mama, abia șoptind. Ce fel de călăuză? Îmi dădeam seama că, în tulburarea ei, începea să creadă că Margo s-a apucat de alpinism sau de o îndeletnicire asemănătoare.

— O călăuză spirituală, precizează Prue. Pe nume Mawake. Zice că e indian piele roșie.

— Am acum zece stupi, se mîndri mătușa Fan. Scoatem o cantitate dublă de miere.

— Mamă, potolește-te, o certă Prue.

— Nu înțeleg, rosti mama pe un ton plîngăreț. De ce nu mai merge la doctor să-și facă injecții?

— Fiindcă Mawake i-a zis să nu se ducă, îi răspunse Prue triumfătoare. Cu trei ședințe în urmă i-a spus — asta din

---

* Ca substantiv comun, *haddock* înseamnă „moruă", specie de pește de dimensiuni mari, consumat pe scară largă în Anglia.

poveștile lui Margo și desigur totul iese pe gura doamnei Haddock, așa că nu poți să le iei drept bune nici o clipă — prin urmare, din ce mi-a spus Margo, Mawake i-a interzis să se mai înțepe.

— Să se înțepe? întrebă mama.

— Da, probabil așa spun pielle roșii la injecții.

— Mă bucur să te revăd, Louie, zise mătușa Fan. Cred că ar trebui să luăm un ceai.

— Ce idee bună, răspunse mama, cu un glas pierit.

— N-am de gînd să cobor ca să comand ceaiul, mamă, se apără Prue, căținď spre ușă, de parcă îndărătul ei se ațineau toate spurcăciunile iadului. Nu acum, cînd tocmai au o întrunire.

— De ce, ce se întîmplă? întrebă mama.

— Aș vrea și niște pîine prăjită, spuse mătușa Fan.

— Of, mamă, de ce nu taci odată, o repezi Prue. Nici nu poți să-ți închipui ce se întîmplă la întrunirile astea, Louie. Doamna Haddock intră în transă, apoi o năpădește ectoplasma.

— Ectoplasma? se miră mama. Ce-i aia ectoplasmă?

— Am în cameră un borcan cu miere de acasă, spuse mătușa Fan. Sînt sigură că o să-ți placă, Louie. E atît de curată, nu ca porcăriile astea sintetice din ziua de azi.

— E un fel de mîzgă produsă de un medium, explică Prue... Arată ca... mă rog, cum să-ți spun, arată ca, seamănă cu — de fapt, n-am văzut niciodată, dar mi s-a spus că ar fi ca un creier. Apoi fac să zboare prin aer trîmbițe și alte lucruri. Îți jur, draga mea, niciodată nu mă aventurez la parter cînd au întruniri.

Fascinat de subiectul conversației, am considerat că nu merită să ratez șansa de a vedea o femeie, pe nume doamna Haddock, învelită într-un strat de creier și niscaiva trîmbițe plutind prinprejur, așa că m-am oferit să cobor și să comand ceaiul.

Spre dezamăgirea mea, la parterul hotelului n-am întîlnit nimic care să semene cît de cît cu descrierea verișoarei Prudence, dar am reușit să obțin o tavă cu cele necesare unui ceai, adusă de portarul irlandez. Tocmai ne sorbeam ceaiul, iar eu mă străduiam să-i explic mătușii Fan ce e aia o ectoplasmă, cînd și-a făcut apariția Margo, cărînd o varză uriașă

la subsuoară, însoțită de o femeie îndesată, cu ochii albaștri, bulbucați și smocuri de păr încîlcit în cap.

— Mamă! strigă Margo, dramatic. Ai venit!

— Da, dragă, îi răspunse mama, acră. Și nu prea devreme, din cîte văd.

— Ți-o prezint pe doamna Haddock, spuse Margo. *E absolut nemaipomenită.*

Se vădi imediat că doamna Haddock suferea de o infirmitate ciudată. Părea incapabilă să respire și să vorbească în același timp. Rezultatul era un fel de gîgîit neîntrerupt, toate cuvintele fiind împletite între ele, ca un lănțișor de margarete, iar cînd își pierdea suflul, făcea o pauză și trăgea aer adînc în piept, cu un zgomot semănînd cu o sorbitură.

Ea i se adresă mamei:

— ÎmiparebinedecunoștințădoamnăDurrell.Desigurcălăuzameaspiritualămainformatdespresosireadumneavoastră.Sper căațiavutocălătorieplăcută... Hîîîî.

Mama, care intenționase la început să-i adreseze doamnei Haddock un salut rece și înțepat, a rămas oarecum descumpănită de acest mod de adresare straniu.

— Da, desigur, răspunse ea, nervos, ciulindu-și urechile, ca să prindă ce voia să spună doamna Haddock.

— Doamna Haddock e spiritistă, mamă, o anunță Margo cu mîndrie, de parcă i l-ar fi prezentat pe Leonardo da Vinci sau pe inventatorul primului aeroplan.

— Da, dragă? spuse mama, cu un zîmbet înghețat. Ce interesant.

— Eomareconsolaresăștiicăceidușidintrenoipăstreazăîncă olegătură... Hîîîî, spuse doamna Haddock plină de seriozitate. Unuioameninușidauseamadeasta... Hîîîî..... delumea spiritelorcareneînconjoară.

— Păcat că n-ai văzut cățelușii astă seară, Margo, remarcă mătușa Fan. Drăcușorii și-au răvășit de tot culcușul.

— Mamă, taci din gură, se răsti la ea Prue, privind spre doamna Haddock de parcă ar fi așteptat dintr-o clipă în alta să-i răsară coarne și o coadă.

—Fiicadumneavoastrăsepoateconsideranorocoasăfiindcă... Hîîî.... areușitsăobținăunadintrecelemaibunecălăuze, spuse

doamna Haddock, de parcă Margo ar fi consultat *Debrett**-ul înainte de a se hotărî ce călăuză spirituală să-şi aleagă.

— Se numeşte Mawake, interveni Margo. *E absolut nemaipomenit!*

— Nu s-ar zice că ţi-a făcut cine ştie ce bine până acum, remarcă mama cu acreală.

— Cum să nu! se indignă Margo. Am slăbit trei uncii**.

— Ênevojedetimpşirăbdareşioprofundăîncredereînviaţaviitoare..... Hiiii.... dragădoamnăDurrell, spuse doamna Haddock, zîmbindu-i mamei cu o blîndeţe care-ţi făcea greaţă.

— De asta nu mă îndoiesc, spuse mama, dar aş prefera ca Margo să fie îngrijită de un doctor pe care am putea să-l şi vedem.

— Nu cred că au făcut-o dinadins, interveni mătuşa Fan. Probabil îşi schimbă dinţii. Ştii, îi dor gingiile.

— Mamă, acum nu vorbim despre căţei, spuse Prue. Vorbim despre călăuza lui Margo.

— Mă bucur pentru ea, răspunse atunci mătuşa Fan, zîmbindu-i afectuos lui Margo.

— Lumeaspiritelorecumultmaiînţeleaptădecîtoricepămîntean... Hiiii.... continuă doamna Haddock. Fiicadumneavoastrăepemîinibune.Mawakeafostunmarevraciîntribullui. UnuldintreceimaiînţelepţidintoatăAmericadeNord.... Hiiii.

— Şi mi-a dat sfaturi atît de bune, mamă, completă Margo. Nu-i aşa, doamnă Haddock?

— Sănusemaiînţepe.Fataalbănutrebuiesăsemaiînţepe.... Hiiii, intonă doamna Haddock.

— Ascultă ce zice, şuieră Prue triumfătoare. Ţi-am spus eu.

— Luaţi nişte miere, spuse mătuşa Fan amabilă. Nu-i ca porcăria aia sintetică pe care o găseşti în ziua de azi prin magazine.

— Mamă, te rog să taci odată.

— Eu rămîn totuşi la părerea mea, doamnă Haddock, anume că fiicei mele ar trebui să i se acorde o îngrijire medicală competentă, nu Mawake ăsta.

---

* *Debrett's Peerage* şi *Debrett's Baronetcy* — almanahuri nobiliare engleze, iniţiate de J. Debrett în 1802 şi 1808.

** Aproximativ 100 g(o uncie = 28,35 g).

— Vai, mamă, ești atît de îngustă la minte și demodată, îi spuse Margo exasperată.

— Dragă doamnă Durrell trebuie să vă obișnuiți să aveți încredere în uria și a influență alumii spiritelor care la urma urmelor nu vor decît să ne ajute și să ne călăuzească.... Hîîîî, spuse doamna Haddock. Cred că dacă ați venila una din întîlnirile noastre vați convinge de mare a forță benefică pe care o au spiritele noastre călăuzitoare.... Hîîîî.

— Eu prefer să mă călăuzească propriul meu spirit, mulțumesc foarte mult, îi replică mama cu demnitate.

— Mierea nu mai e ca pe timpuri, rosti mătușa Fan, după ce meditase îndelung asupra subiectului.

— Astea-s prejudecăți, mamă, pledă Margo. Condamni un lucru pe care nici n-ai încercat să-l cunoști.

— Sînt sigură că dacă ai putea so convingi pe mama să asistela o întîlnire de a noastră.... Hîîîî, spuse doamna Haddock, ar descoperi o lume nouă ce i sar dezvălui deodată.

— Da, mamă, se însufleți Margo, trebuie să vii la o întrunire. Sînt sigură că te vei lăsa convinsă. O să auzi și o să vezi niște lucruri extraordinare. De altfel știi foarte bine că nu iese fum fără foc.

Îmi dădeam seama că mama căzuse pradă unei lupte lăuntrice. Ani de-a rîndul fusese pasionată de superstiții, magie populară, vrăjitorie și alte subiecte asemănătoare, iar acum ispita de a accepta oferta doamnei Haddock era mare. Cît despre mine, tot ce-mi doream mai mult pe lume era s-o văd pe doamna Haddock înfășurată într-un strat de creier, cu trîmbițe zburîndu-i în jurul capului.

— Ei bine, spuse mama, nehotărîtă, o să vedem. Mai vorbim mîine.

— Sînt sigură că odată ce vom învinge această barieră vom putea să vă oferim tot ajutorul și îndrumarea... Hîîîî, spuse doamna Haddock.

— Oh, da, se bucură, Margo, Mawake e absolut *minunat!*

— Avem o întrunire mîine seară aici la hotel... Hîîîî, continuă doamna Haddock, și spercadumneavoastră și Margo să participați... Hîîîî. Ne acordă un zîmbet palid, ca și cum ne-ar fi iertat cu greu păcatele; apoi o mîngîie pe Margo încurajator pe obraz și plecă.

— Doamne, Margo, spuse mama, cînd uşa se închise după doamna Haddock, chiar mă superi rău de tot.

— Oh, mamă, eşti atît de demodată, spuse Margo. Să ştii însă că doctorul nu reuşea mare lucru cu injecţiile lui, în timp ce Mawake face adevărate minuni.

— Minuni, o îngînă mama furioasă. Eşti exact la fel ca înainte.

— Se zice că trifoiul e cel mai bun, interveni mătuşa Fan, molfăind un colţ de pîine prăjită, deşi eu prefer feriga.

— Îţi repet, draga mea, spuse Prue, femeia asta a pus gheara pe tine. E o făptură a răului. Ai grijă pînă nu e prea tîrziu.

— Tot ce-ţi cer e să vii la o întrunire şi să vezi cu ochii tăi, se rugă Margo.

— Asta niciodată, spuse Prue, înfiorîndu-se toată. Nervii mei n-ar suporta aşa ceva.

— E interesant, totuşi, că e nevoie de bondari ca să polenizeze trifoiul, îşi continuă şirul gîndurilor mătuşa Fan.

— Bine, spuse mama, mă simt prea obosită ca să mai discutăm acum despre asta. Vorbim mîine dimineaţă.

— Poţi să mă ajuţi cu varza asta? o întrebă Margo.

— Să ce? se interesă mama.

— Să mă ajuţi cu varza, repetă Margo.

— M-am întrebat adesea de ce nimeni nu creşte bondari, observă mătuşa Fan gînditoare.

— Ce vrei să faci cu varza? întrebă mama.

— Şi-o pune pe faţă, şuieră Prue. Ce ridicol!

— Ba nu-i deloc ridicol, se răsti Margo, furioasă. Mi-a făcut foarte bine la acnee.

— Cum adică? O fierbi, sau ce faci cu ea? întrebă mama.

— Nu, explică Margo. Îmi pun frunzele pe faţă şi tu mi le legi. Mawake m-a sfătuit şi sînt minunate.

— E ridicol, dragă Louie. Ar trebui să-i interzici, spuse Prue, înfoiată ca un pisoi dolofan. Asta-i vrăjitorie.

— Ce să vă spun, sînt prea obosită să mă mai cert acum, zise mama. De altfel, nu cred că-ţi poate face vreun rău.

Prin urmare, Margo s-a aşezat pe un scaun şi şi-a potrivit pe faţă cîteva frunze de varză uriaşe şi creţe, pe care mama i le-a legat, înfăşurînd-o din belşug cu arnici, în jurul capului. M-am gîndit că arătă ca o ciudată mumie vegetală.

— Asta-i păgînism. Aşa e, să ştii, spuse Prue.

— Prostii, Prue, te agiți prea mult, mormăi Margo cu glasul înfundat, de sub frunzele ei de varză.

— Mă întreb uneori spuse mama, făcînd ultimul nod la arnici, dacă toată familia mea nu-i la fel.

— Margo se duce cumva la un bal mascat? întrebă mătușa Fan, care urmărise scena cu interes.

— Nu, mamă, țipă Prue, e pentru coșuri.

Margo se ridică de pe scaun și se îndreptă bîjbîind spre ușă.

— Eu mă duc să mă culc, declară ea.

— Dacă te vede cineva pe culoar, poate să paralizeze de groază, spuse Prue.

— Distrează-te bine, îi ură mătușa Fan. Să nu stai pînă în zori. Știu eu prea bine cum e cu tineretul din ziua de azi.

După ce plecă Margo, Prue se întoarse spre mama.

— Ai văzut, dragă Louie? N-am exagerat, spuse ea. Femeia aceea are o influență rea asupra ei. Margo se poartă ca o nebună.

— Ce să spun, zise mama, a cărei deviză în viață era să-și apere puii, indiferent ce prostii fac, cred că se poartă cam copilărește.

— Copilărește! se indignă Prue. Cînd își pune frunze de varză pe față și nu face nimic altceva decît ce-i poruncește Mawake ăla! Cred că nu-i sănătos!

— Nu m-ar mira să cîștige premiul întîi, spuse mătușa Fan chicotind. Nu cred c-o să mai vină cineva acolo costumat în varză.

Discuția a continuat pe un ton tot mai arțăgos, împletindu-se cu amintirile mătușii Fan despre balurile costumate la care participase în India. Pînă la urmă, Prue și mătușa Fan s-au dus la ele în cameră, iar mama și cu mine ne-am pregătit de culcare.

— Uneori cred, spuse mama, dezbrăcîndu-se și stingînd apoi lumina, uneori cred că sînt singurul membru zdravăn la cap din familie.

A doua zi dimineață ne-am hotărît să mergem la cumpărături, deoarece în Corfu nu se găseau o mulțime de lucruri pe care mama voia să le cumpere și să le luăm cu noi. Prue salută cu entuziasm ideea, zicînd că în drum poate să-și lase și ea cățelușii la noul proprietar.

Deci la ora nouă ne-am strîns cu toţii în faţa pensiunii Balaclava. Cred că eram o adunătură destul de ciudată în ochii trecătorilor. Probabil în cinstea sosirii noastre, mătuşa Fan arborase o pălărie de catifea cu o pană uriaşă ce i se semeţea în vîrf. Ne aştepta pe trotuar, încîlcită ca un cocon în lesele celor opt căţeluşi Bedlington, care se zbenguiau, se hîrjoneau şi făceau pipi în jurul ei.

— Cred că ar fi cazul să luăm un taxi, spuse mama, privind alarmată la zvăpăiaţii căţeluşi.

— Vai, nu, Louie! exclamă Prue. Ne costă prea mult! Lasă, mergem cu metroul.

— Cu toţi căţeii? întrebă mama, plină de îndoieli.

— Da, dragă, răspunse Prue. Mama e obişnuită să-i ducă în lesă.

Mai înainte de a porni spre staţia de metro, a trebuit s-o descîlcim pe mătuşa Fan, care era legată fedeleş cu lesele căţeilor.

— Drojdie şi sirop de arţar, spuse Margo. Ai grijă, mamă, să nu uit de drojdie şi sirop de arţar. Mawake spune că fac bine la acnee.

— Dacă-l mai pomeneşti o dată pe omul ăsta, zise mama, să ştii că mă înfurii rău de tot.

Înaintarea noastră spre staţia de metrou a fost deosebit de lentă, deoarece căţeluşii înconjurau în diferite feluri fiecare obstacol ivit în calea lor şi astfel trebuia să ne oprim tot timpul ca s-o desfacem pe mătuşa Fan, ce rămînea fixată de felinare, cutii poştale şi trecători ocazionali.

— Drăcuşorii! exclama ea, gîfîind, după fiecare asemenea ispravă. N-o fac dinadins.

Cînd am ajuns într-un tîrziu la casa de bilete, Prue a început să se certe îndelung şi vehement în legătură cu biletele cerute pentru căţeluşi.

— N-au decît două luni, protesta ea. Copiii sub trei ani doar nu plătesc bilete.

Cu toate astea, biletele au trebuit să fie cumpărate şi ne-am croit drum spre scările rulante, năpădiţi de un val de aer cald venit din măruntaiele pămîntului, care, din cîte am constatat, i-a înviorat pe căţeluşi teribil. Chefuind şi mîrîind, încîlciţi în lese, s-au năpustit drept înainte, tîrînd-o după ei pe mătuşa Fan, ca pe un mîndru galion. În clipa cînd au zărit scările rulante au început să şovăie cu privire la ceea

ce li se păruse o incitantă aventură. Era evident că nu apreciau defel să stea pe ceva care se mișcă, drept care au luat o hotărîre unanimă. Într-o clipă ne-am trezit cu toții strîns înnodați în capul scării luptîndu-ne cu cățelușii, care schelălăiau isteric.

În spatele nostru s-a format o coadă.

— N-ar trebui lăsați, spuse un bărbat cu melon, aruncîndu-ne o privire înghețată. Cîinii n-ar trebui lăsați în metrou.

— Am plătit pentru ei, îi răspunse gîfîind Prue. Au tot atîtea drepturi să călătorească în metrou ca și dumneata.

— Ce dracu? făcu altul. Mă grăbesc. Lăsați-mă să trec!

— Drăcușorii! interveni mătușa Fan, rîzînd. Cît de isteți sînt pentru vîrsta lor.

— Ce-ar fi să luăm fiecare cîte un cățeluș în brațe? sugeră mama, tot mai alarmată de bombănelile mulțimii.

Chiar atunci, mătușa Fan se dădu îndărăt pe prima treaptă a scării rulante, alunecă și se prăbuși într-o cascadă de valtrapuri din tweed, tîrînd cățeii înnebuniți după ea.

— Slavă Domnului, remarcă bărbatul cu melon. Măcar acum putem trece și noi.

Prue rămase în capul scării și se uită în jos. Mătușa Fan ajunsese cam pe la mijloc dar nu se putea ridica, din pricina greutății cățeilor.

— Mamă, mamă, ai pățit ceva? strigă Prue.

— Cred că nu, dragă, liniștește-te, îi spuse mama, ca s-o potolească.

— Drăcușorii! se auzi slab glasul mătușii Fan, care luneca lin în jos.

— Acum, că ați scăpat de căței, doamnă, spuse bărbatul cu melon, ne permiteți și nouă să folosim serviciile acestei stații de metrou? Prue se întoarse, gata să se încaiere, dar Margo și cu mama o prinseră strîns și coborîră împreună scara către mormanul de tweed și căței în mijlocul căruia se zvîrcolea mătușa Fan.

Am culeș-o de jos, am scuturat-o și am despărțit cățeii. Apoi ne-am îndreptat spre peron. Cățeii puteau constitui acum un subiect potrivit pentru Societatea de Protecție a Animalelor. În zilele lor cele mai bune, cîinii de rasă Bedlington nu arată oricum prea veseli dar în momente de criză, par să fie făpturile cele mai brutalizate cu putință. Scoteau un schelălăit tremurat și ascuțit, ca niște pescărușî în minia-

tură, dîrdîind puternic și lăsîndu-se din timp în timp pe vine ca să împodobească peronul cu rezultatele spaimei lor.

— Sărmanii micuți, spuse plină de milă o grăsană, trecînd pe lîngă ei. E o rușine felul în care se poartă unii cu animalele.

— Ai auzit-o? se oțărî Prue. Tare-mi vine să mă duc după ea și să-i zic vreo două.

Din fericire, chiar atunci sosi metroul, cu un bubuit ca de tunet și stîrnind un val de aer fierbinte, iar atenția tuturor se îndepărtă de la noi. Efectul asupra cățeilor fu neîntîrziat. Cu o clipă în urmă dîrdîiau și jeleau precum niște mielușei cenușii leșinați, iar acum o luară la goană pe peron, ca o haită de cîini eschimoși, tîrînd-o după ei pe mătușa Fan.

— Mamă, mamă, întoarce-te! zbieră Prue, luînd-o la goană după ea, urmată de noi toți.

Uitase de metoda mătușii Fan de a duce cățeii în lesă, pe care mi-o explicase în amănunțime: Niciodată să nu tragi de lesă, căci îi strîngi de gît. Folosind această metodă nouă în educarea cîinilor, mătușa Fan galopa pe peron în urma cățelușilor. Pînă la urmă am prins-o și am domolit cățeii, tocmai cînd ușile metroului se închideau cu un fîșîit satisfăcut. Prin urmare am fost nevoiți să așteptăm, în mijlocul băltoacei făcute de căței, sosirea următorului. Îndată ce i-am vîrît în vagon, cățeii s-au înviorat. Au început să se hîrjonească voioși, într-un concert de mîrîieli și lătrături ascuțite. Și-au încolăcit lesele în jurul picioarelor celorlalți călători, iar unul din ei, într-o pornire exuberantă, a sărit și a smuls un exemplar din „*Times*" din mîinile unui domn care putea fi luat cu ușurință drept directorul Băncii Angliei.

Ne apucase pe toți durerea de cap cînd, în sfîrșit, am ajuns la destinație, cu excepția mătușii Fan, încîntată de bărbăția cățelușilor. La sfatul mamei, am așteptat pînă am prins un moment de pauză în șuvoiul neîntrerupt al călătorilor și abia atunci ne-am îndreptat spre scara rulantă. Spre mirarea noastră, cățeii au ajuns sus, în capul scării, aproape fără nici un fel de incident. Erau pe cale de a deveni, neîndoielnic, niște călători obișnuiți.

— Slavă Domnului că s-a terminat, spuse mama, cînd am ajuns sus.

— Mă tem că micuții au fost cam obositori, remarcă Prue, încă tulburată. Dar, știi, ei sînt obișnuiți să stea la țară și cred că la oraș totul e pe dos.

— Ha? interveni mătușa Fan.

— Pe dos, zbieră Prue. Căței. Ei cred că totul e pe dos.

— Ce păcat, spuse mătușa Fan, și înainte de a o putea opri, o luă, cu căței cu tot, spre cealaltă scară rulantă, dispărînd iarăși în măruntaiele pămîntului.

După ce am reușit să scăpăm de căței, deși ne simțeam cam sleiți după atîtea încercări, am petrecut cîteva ceasuri destul de plăcute la cumpărături. Mama a găsit toate lucrurile de care avea nevoie. Margo și-a luat și ea drojdia și siropul de arțar, iar eu, în timp ce ele își procurau toate aceste articole inutile, am reușit să-mi cumpăr o splendidă pasăre cardinal, o salamandră cu pete negre, dolofană și lucioasă ca o plăpumioară de puf și un crocodil împăiat.

Încîntați, fiecare în felul său, de cumpărături, ne-am întors la pensiunea Balaclava.

La insistențele lui Margo, mama s-a hotărît să participe la întrunirea din seara aceea.

— Nu te du, dragă Louie, o rugă verișoara Prue. Nu zgîndări Necunoscutul.

Mama își justifică gestul dîndu-ne o explicație de o logică remarcabilă.

— Cred că se cuvine să-l întîlnesc pe Mawake ăsta, îi spuse ea lui Prue. La urma urmei, o tratează pe Margo.

— Bine, dragă, încuviință Prue, dîndu-se bătută cînd a văzut că mama e neclintită în hotărîrea ei. Eu cred că e o nebunie, dar va trebui să vin cu tine. Nu te pot lăsa să te duci singură la așa ceva.

— Le-am cerut și eu îngăduința să le însoțesc, deoarece, i-am explicat mamei, făcusem rost cu cîtva timp în urmă de o carte despre arta demascării escrocilor care se dau drept medii spiritiste. Eram convins că proaspetele mele cunoștințe s-ar putea dovedi foarte folositoare.

— Nu cred că are rost s-o luăm pe mama, spuse Prue. Ar putea avea un efect rău asupra ei.

Prin urmare, la ora șase după masă, ne-am îndreptat spre încăperea de la subsol unde se desfășurau întrunirile doamnei Haddock; Prue mergea între mama și mine, palpitînd ca o păsăruică proaspăt prinsă în laț. Acolo am găsit o întreagă adunătură: mai întîi doamna Glut, directoarea

hotelului; apoi un rus înalt și sumbru, care avea un accent străin atît de puternic, de parcă vorbea mestecînd brînză; o fetișcană blondă și foarte serioasă și un tînăr insipid care, din cîte auzisem, era student la actorie, dar noi nu-l văzuserăm niciodată străduindu-se să facă altceva decît să moțăie pașnic în holul hotelului, printre palmieri. Spre supărarea mea, mama nu m-a lăsat să scotocesc prin încăpere înainte de începerea ședinței, după frînghii ascunse sau false ectoplasme. Am reușit totuși să-i strecor doamnei Haddock cîte ceva despre cartea pe care o citisem, gîndindu-mă că, dacă harul ei era autentic, ar fi interesat-o și pe ea. În privirile pe care mi le-a aruncat nu se putea deslușî tocmai simpatie.

Ne-am așezat roată, ținîndu-ne de mîini și am avut un start nu foarte favorabil, căci Prue, după ce s-a stins lumina, a scos un țipăt ascuțit, țîșnind de pe scaunul pe care ședea. S-a văzut mai apoi că poșeta, care fusese sprijinită de piciorul scaunului, alunecase și-i atinsese mîngîietor glezna. După ce am reușit s-o potolim pe Prue, asigurînd-o că nu fusese atacată de un spirit rău, ne-am așezat iarăși cu toții pe scaune și ne-am prins mîinile. Singura sursă de lumină venea de la o lumînare pusă pe o farfurioară, al cărei licăr tremurat trimitea umbre unduite pe pereți și ne făcea să arătăm de parcă de-abia ieșiserăm cu toții dintr-un mormînt de demult.

—Acumsănumaiscoatănimeniniciovorbăţineţivăstrînsdemîinicasă nupierdemesenţa.... Hîîî, spuse doamna Haddock. Ştiucăsîntnecredincioşiprintrenoi. Cutoateasteavărogsăaveţi minţilecalmeşireceptive.

— Ce vrea să zică? îi șopti Prue mamei. Eu nu sînt necredincioasă. Dimpotrivă, sînt prea credincioasă.

După ce ne-a dat aceste instrucțiuni, doamna Haddock s-a instalat într-un fotoliu și, cu o ușurință dezamăgitoare, a intrat imediat în transă. Eu n-o slăbeam nici o clipă din ochi. Eram hotărît să nu ratez ectoplasma pentru nimic în lume. La început, doamna Haddock n-a făcut altceva decît să șadă cu ochii închiși și nu se auzea alt zgomot decît foiala și dîrdîitul lui Prue. Apoi a început să respire adînc, după care s-a pus pe un adevărat sforăit răsunător. S-ar fi părut că întregul conținut al unui sac de cartofi se rostogolea pe duşumele. Pe mine asta nu m-a impresionat defel. La urma urmei, să te prefaci că sforăi chiar nu e mare

lucru. Prue mă apucase strîns cu mîna ei umedă de transpirație, iar întreg brațul îi dîrdîia de-a binelea.

— Ahaaaa, făcu deodată doamna Haddock, și Prue sări în sus, scoțînd un ușor scîncet disperat, de parcă cineva îi înfipsese un jungher în spinare.

— Nu-mi place deloc, șopti ea tremurat. Louie, draga mea, nu-mi place deloc.

— Taci, sau strici totul, șuieră Margo. Relaxează-te și deschide-ți mintea.

— Văd străini printre noi, spuse doamna Haddock dintr-o dată, cu un accent indienesc atît de puternic, încît îmi veni să pufnesc în rîs. Străini sosiți să intre în cercul nostru. Lor le spun „bine ați venit".

Singurul lucru ieșit din comun pînă acum, în ceea ce mă privea, era faptul că doamna Haddock nu mai rostea cuvintele înlănțuite între ele, scoțînd zgomotul acela ciudat cînd trăgea aer în piept. Ea mormăi și bolborosi cîteva clipe, după care spuse foarte limpede:

— Vă vorbește Mawake.

— Ooo! făcu Margo, încîntată. A venit! Vezi, mamă? A venit Mawake!

— Simt că leșin, spuse Prue.

Cît despre mine, eu o fixam pe doamna Haddock în penumbra tremurată și nu vedeam nici urmă de ectoplasmă sau de trîmbițe.

— Mawake spune, anunță doamna Haddock, că fata albă nu trebuie să se mai înțepe.

— Auzi, mamă? interveni Margo, triumfătoare.

— Fata albă trebuie să-l asculte pe Mawake. Să nu se mai lase influențată de necredincioși.

În beznă se auzi mîrîitul agresiv al mamei.

— Mawake spune că dacă fata albă îl ascultă, pînă la sosirea celor două luni va fi vindecată. Mawake spune.....

Ce mai avea Mawake de spus nu ne-a mai fost însă împărtășit deoarece, în clipa aceea, o mîță care rătăcea prin încăpere, ușoară ca un nor, neobservată, s-a găsit să sară în poala lui Prue. Urletul ei a fost asurzitor. A sărit în picioare, zbierînd „Louie! Louie! Louie!" și a început să bîj-

bîie ca o molie ameţită printre participanţii aşezaţi în cerc, tipînd ca apucată ori de cîte ori se izbea de ceva.

Cineva a avut ideea salvatoare să aprindă lumina înainte de Prue, în spaima ei necontrolată, să nu pricinuiască vreun rău cuiva.

— Asta-i cam prea de tot, zise tînărul insipid.

— Aţi fi putut să-i faceţi mult rău, spuse fata, uitîndu-se urît la Prue şi făcîndu-i vînt doamnei Haddock cu batista.

— M-a atins ceva. M-a atins. Mi-a sărit în poală, se văită Prue printre lacrimi. Ectoplasma.

— Ai stricat totul, o certă Margo, furioasă, tocmai cînd sosise Mawake.

— Cred că m-am săturat de Mawake, spuse mama. E timpul să nu te mai prosteşti cu aiureala asta.

Doamna Haddock, care sforăise plină de demnitate cît durase scena, se trezi dintr-o dată.

— Aiureală, spuse ea, holbîndu-şi ochii albaştri spre mama. Îndrăzneşti să spui aiureală?... Hiiî.

A fost una dintre puţinele ocazii cînd am văzut-o pe mama înfuriată de-a binelea. Se ridică demnă şi, deşi măsura abia patru picioare şi trei ţoli jumate*, se zborşi plină de autoritate.

— Şarlatanco, i se adresă ea cu răutate doamnei Haddock. Am zis aiureală şi e aşa cum am zis. Nu permit familiei mele să fie amestecată într-o escrocherie ca asta. Hai, Margo; hai, Gerry; hai, Prue. Plecăm.

Eram atît de uluiţi de această demonstraţie de fermitate din partea mamei, o făptură de obicei placidă, încît am urmat-o fără să crîcnim şi am părăsit încăperea, lăsînd-o pe doamna Haddock, turbată de furie, în mijlocul discipolilor ei.

Îndată ce-am ajuns în siguranţă la noi în cameră, Margo a izbucnit în hohote de plîns.

— Ai stricat totul. Ai stricat totul, suspina ea, frîngîndu-şi mîinile. Doamna Haddock n-o să mai vorbească niciodată cu noi.

— Atîta rău, zise mama supărată, turnîndu-i un coniac sărmanei Prue, care mai tremura încă, răvăşită.

---

* Un picior = 12 ţoli = 30,479 cm.

— V-aţi distrat bine? întrebă mătuşa Fan, trezindu-se brusc şi zîmbindu-ne prostește.

— Nu, i-o tăie mama scurt, chiar deloc.

— Nu-mi iese din minte ectoplasma aia, spuse Prue, dîndu-şi pe gît coniacul. Era ca... semăna cu.. ei, cum să vă spun... ceva storcit.

— Tocmai cînd sosise Mawake, hohoti Margo. Tocmai cînd era gata să ne spună ceva important.

— Cred că aţi procedat bine întorcîndu-vă acasă devreme, spuse mătuşa Fan, deoarece, chiar în perioada asta a anului seara e răcoare.

— Eram sigură că-mi sare la beregată, reluă Prue. Am simţit-o că-mi sare la beregată. Era ceva..., cum să vă spun, un fel de *mînă* storcită.

— Mawake e singurul care m-a tratat cum trebuie.

— Tatăl meu spunea că în această perioadă a anului vremea poate fi foarte înşelătoare, spuse mătuşa Fan.

— Margo, încetează cu purtarea ta prostească, o certă mama, supărată.

— Şi, Louie, draga mea, simţeam cum degetele alea îngrozitoare şi storcite îmi pipăie beregata, spuse Prue, ignorînd-o pe Margo, preocupată doar să adauge noi amănunte întîmplării prin care trecuse.

— Tatăl meu îşi lua întotdeauna umbrela cu el, fie iarna, fie vara, reluă mătuşa Fan. Lumea rîdea de el, dar nu numai o dată s-a dovedit de folos, chiar pe arşiţă.

— Tu mereu trebuie să strici totul, se plînse Margo. Mereu trebuie să te bagi.

— Partea proastă e că nu mă bag destul, spuse mama. De data asta te rog să încetezi cu aiurelile şi să te opreşti din plîns; ne întoarcem imediat în Corfu.

— Dacă nu săream la vreme, continuă Prue, mi se înfigea în carotidă.

— Nimic nu-i mai folositor la o pereche de galoşi, spunea tata, adăugă mătuşa Fan.

— Eu nu mă întorc la nici un Corfu. Nu vreau. Nu vreau. Nu vreau.

— O să faci ce-ți spun.

— Mi s-a încolăcit în jurul gîtului într-un mod diavolesc.

— Nu era de acord cu purtatul cizmelor de cauciuc; zicea că ți se suie sîngele la cap.

Eu nu le mai ascultam. Eram copleşit de emoție. Ne întorceam în Corfu. Părăseam absurditatea apăsătoare și fără suflet a Londrei. Ne întorceam la crîngurile fermecate de măslini și la marea cea albastră, la căldura și rîsetele prietenilor noștri, la zilele lungi, aurii, tihnite.

Partea a doua

PERAMA

„[....] În ea-nflorea tot felul
De pomi frumoși, și mari, ba peri, ba rodii,
Ba dulci smochini și meri cu mere mîndre
Ba verzi măslini. Iar pomii toți, și vara
Și iarna în tot anul, nu-și pierd rodul
Și lipsă nu-i de el, ci la suflarea
Zefirului sporește și se coace.
Și tot se trece pară lîngă pară,
Măr lîngă măr și struguri lîngă struguri
Și o smochină lîngă alta. Acolo
Vedeai sădită și o duroasă vie."

HOMER*

* *Odiseea*, Cîntul VII, traducere de George Murnu, București, Editura Univers, 1979, p. 172.

Botezul

INSULA CORFU se întinde între coasta Albaniei şi cea a Greciei ca un iatagan lung, ros de rugină. Partea muntoasă a insulei, ce alcătuieşte mînerul iataganului, e în cea mai mare parte golaşă şi stîncoasă, cu steiuri ascuţite bîntuite de sturzi de gresie şi şoimi călători. Totuşi, în văile acestui ţinut muntos, unde apa ţîşneşte şuvoi din stîncile roşietice şi parcă poleite, se întind păduri de migdali şi aluni, aruncînd o umbră atît de răcoroasă, încît parcă te afli într-o fîntînă, batalioane dese de cipreşi semeţi ca nişte lăncii, şi smochini cu trunchiurile argintii şi frunzele cît tipsia. Tăişul iataganului e făcut din măslini uriaşi, avînd coroanele ca nişte perne de puf umflate, de un verde argintiu, a căror vîrstă depăşeşte uneori cinci sute de ani, fiecare unic în felul lui, cu silueta gheboasă şi artritică şi trunchiul ciuruit cu zeci de găurele, ca piatra ponce. Către vîrful iataganului se iţeşte Lefkimi, cu dunele-i scînteietoare, care te orbesc şi întinsele mlaştini sărate, împodobite, cît vezi cu ochii cu bambuşi ce foşnesc şi freamătă în vînt, şoptindu-şi unul altuia taine pe furiş.

Pentru mine, călătoria înapoi spre Corfu însemna întoarcerea acasă. Prima oară veniserăm aici cu un an-doi în urmă şi ne-am mutat de îndată într-o vilă luminoasă, zmeurie, cu jaluzele verzi, a cărei formă amintea întrucîtva de o cărămidă. Vila se cuibărea într-un crîng de măslini, ca bolta unei catedrale, ce lunecau pe deal în jos pînă la ţărmul mării şi era înconjurată de o grădiniţă mare cît o batistă,

cu straturile de flori înşirate cu o precizie geometrică atît de apreciată în epoca victoriană, totul mărginit de fucsii înalte care fremătau misterios, înţesate cu tot soiul de păsărele.

Niciodată luxuriantele noastre grădini din Anglia nu mi-au oferit o asemenea varietate de creaturi. De multe ori cădeam pradă unei senzaţii foarte stranii de irealitate. Era de parcă atunci m-aş fi născut pentru prima oară. În lumina aceea strălucitoare, crudă, puteam să apreciz cum se cuvine adevăratul roşu sîngeriu al elitrelor buburuzei, minunatele nunaţe de chihlimbar sau ciocolată ale urechelniţei şi culoarea roşietică a furnicilor, ca nişte mici agate strălucind intens. Apoi îmi bucuram privirile cu un număr ameţitor de făpturi, ce îmi fuseseră pînă atunci necunoscute. Uriaşi bondari de lemn pufoşi, care hoinăreau, zumzăindu-şi cîte o melodie, din floare în floare, arătînd ca nişte ursuleţi azurii de catifea; fluturii *Coada rîndunicii*, de un galben sulfuros dungat cu negru şi aripile depărtate elegant la vîrfuri, ca nişte cozi de frac, care dansau între ei complicate figuri de menuet, de-a lungul gardului de fucsii şi fluturii *Colibrí cioc de vultur*, ce atîrnă nemişcaţi în faţa cîte unei flori suspendaţi într-un abur de aripi, în timp ce scotocesc în interiorul ei cu trompa lor lungă şi delicată.

Ignoram cu desăvîrşire pînă şi cele mai simple lucruri despre aceste creaturi, neavînd nici cărţi să mă călăuzească. Tot ce puteam face era să le urmăresc cînd îşi vedeau de treburile lor prin grădină, sau să le prind, ca să le cercetez îndeaproape. În scurtă vreme, camera mea a devenit neîncăpătoare pentru borcanele goale de dulceaţă şi cutiile de biscuiţi ce se înşiruiau la nesfîrşit, conţinînd toate comorile găsite în grădină. Ele trebuiau să fie strecurate pe furiş în casă, deoarece familia, cu posibila excepţie a mamei, privea cu o îngrijorare considerabilă introducerea acestei faune în vila noastră.

Fiecare zi cu soare, îmi înfăţişa noi ciudăţenii de comportament, ce nu făceau decît să-mi scoată la iveală şi mai mult neştiinţa. De pildă, una din creaturile care m-au intrigat şi m-au iritat cel mai mult a fost gîndacul de băligar. Petreceam ceasuri întregi întins pe burtă, împreună cu cîinele meu Roger, ce gîfîia, lipit lîngă mine, ca o grămăjoară de blană neagră, cîrlionţată, pîndind doi gîndaci de băligar,

tuciurii și lucioși, purtînd fiecare pe cap cîte un corn delicat, ca de rinocer, rostogolind pe rînd (cu o strădanie nemărginită) cîte un cocoloș de baligă de vacă de o rotunjime impecabilă. Mai întîi voiam să aflu cum își făceau cocoloașele atît de rotunde. Din propriile mele experiențe cu lut și plastilină, știam că așa ceva e foarte greu de obținut, oricît de tare ai modela materialul pe toate părțile; cu toate acestea, gîndacii de băligar, doar cu piciorușele lor rigide, lipsite de clești sau alte unelte ajutătoare, reușeau să producă acele minunate cocoloașe de baligă, rotunde ca luna. Apoi se ivea o a doua problemă. De ce făceau cocoloașele și unde le duceau?

Am rezolvat problema, oricum o parte din ea, dedicînd o dimineață întreagă unei perechi de gîndaci de băligar, refuzînd să fiu tulburat de la această îndeletnicire de celelalte insecte din grădină sau de căscatul plictisit și gemetele slabe ale lui Roger. Încet, tîrîndu-mă în patru labe, le-am urmărit înaintarea laborioasă prin grădină, atît de mică pentru mine, dar care însemnă o întreagă lume vastă pentru gîndacii mei. La un moment dat, au ajuns la un neînsemnat mușuroi de pămînt moale, sub gardul de fucsii. Rostogolirea cocoloșului pînă în vîrful ei a însemnat o muncă herculeană; de nenumărate ori, unul dintre gîndaci făcea cîte o mișcare greșită cu piciorușul și cocoloșul o pornea la vale rostogolindu-se pînă la baza micuței pante, cu gîndacii după el, care, îmi plăcea să-mi închipui, se ocărau unul pe altul. În cele din urmă, au reușit totuși să ajungă în vîrf și au început să coboare de partea cealaltă. La poalele moviliței, am observat atunci, se afla o gaură rotundă ca un puț săpat în pămînt, și într-acolo se îndreptau gîndacii. Cînd au ajuns cam la un deget depărtare de gaură, unul dintre gîndaci a luat-o înainte și s-a proptit cu spatele la ea, gesticulînd sălbatic cu lăbuțele din față, în vreme ce tovarășul lui, făcînd un efort considerabil (aproape mă convinsesem că îl aud cum gîfîie), a rostogolit cocoloșul de baligă pînă la intrarea vizuinii. După ce-au mai tras și au mai împins cîteva clipe, cocoloșul a dispărut încetișor în adîncul pămîntului, și gîndacii după el. Lucrul acesta m-a iritat. La urma urmei, sigur că mai făceau ceva cu cocoloșul de baligă, dar, totul petrecîndu-se sub pămînt, cum mai puteam eu să văd ce se întîmplă? Sperînd să capăt vreo lămurire

mi-am informat familia în timpul prînzului despre întîmplare.

— Ce fac gîndacii de băligar cu cocoloașele de baligă? i-am întrebat eu.

A urmat o clipă de tăcere uimită.

— Presupun că le folosește la ceva, dragă Gerry, răspunse mama vag.

— Sper că n-o să ne-aduci cîțiva pe furiș în casă, se interesă Larry. Refuz să trăiesc într-o vilă a cărei decorație interioară constă din cocoloașele de baligă presărate pe dușumea.

— Nu, nu, dragă. Sînt sigură că nu, spuse mama pe un ton împăciuitor, dar lipsit de convingere.

— Bun, eu te-am prevenit, zise Larry. Oricum, la el în cameră par să stea ferecate cele mai primejdioase insecte din grădină.

— Probabil se încălzesc cu ea, spuse Leslie, care se gîndise un răstimp la gîndacii de băligar. E foarte caldă, baliga asta. Fermentează.

— Dacă, vreodată, o să avem nevoie de încălzire centrală ... rîse Larry. În orice caz, o să țin minte.

— Poate o mănîncă, își dădu cu părerea Margo.

— Margo dragă, o potoli mama. Nu la masă.

Ca de obicei, lipsa de cunoștințe biologice a familiei mele mă făcu să mă dau bătut.

— Ce-ți trebuie ție să citești, spuse Larry, umplîndu-și cu un aer distrat pentru a doua oară farfuria cu tocană, despre care tocmai îi spusese mamei că-i searbădă, ce-ți trebuie ție să citești Fabre.

M-am interesat ce sau cine e Fabre, mai mult din politețe decît de altceva, deoarece, sugestia venind din partea lui Larry, eram convins că se va dovedi a fi vreun obscur poet medieval.

— Naturalistul, rosti Larry cu gura plină, agitîndu-și furculița spre mine. A scris despre insecte și alte chestii de-astea. O să încerc să-ți fac rost de cartea lui.

Copleșit de atîta mărinimie gratuită, venind din partea fratelui meu mai mare, am avut grijă în zilele următoare

să nu-i stîrnesc mînia, dar zilele treceau și nu apărea nici o carte, așa că pînă la urmă am uitat de ea și mi-am dedicat timpul celorlalte insecte din grădină.

Dar întrebarea *de ce* mă urmărea și mă încurca de fiecare dată. De ce bondarii de lemn decupează mici rotocoale în petalele de trandafiri și zboară apoi cu ele? De ce au furnicile din cînd în cînd ceea ce pare a fi cîte o izbucnire de iubire pasionată cu gîndăceii verzi îngrămădiți pe majoritatea plantelor din grădină? Ce sînt ciudatele cadavre sau carcase chihlimbarii și transparente de insecte pe care le tot găseam lipite pe firele de iarbă și pe scoarța măslinilor? Erau niște învelișuri goale, fragile ca cenușa, aparținînd unei făpturi cu trupul și ochii bulbucați și o pereche de picioruțe din față groase și păroase. De ce toate aceste carcase aveau cîte o spintecătură în mijlocul spinării? Fuseseră oare atacate și li se supsese toată seva din ele? Dacă așa era, cine le atacase și ce erau aceste ființe? Întrebările mele curgeau într-un șuvoi neîntrerupt, iar familia era incapabilă să dea răspunsuri.

Într-o dimineață, cîteva zile mai tîrziu, mă aflam în bucătărie, cînd intră Spiro, arătîndu-i mamei ultima mea achiziție, un miriapod lung și subțire, de culoarea caramelei, care, insistam eu în ciuda refuzului ei de a-mi da crezare, strălucea noaptea, dînd o lumină alburie. Spiro se fîțîia prin bucătărie, transpirînd din belșug și arătînd ca totdeauna, crunt și preocupat.

— Ți-am adus poșta, doamnă Durrells, îi spuse mamei, și urmă, uitîndu-se la mine: 'Neața, domnu' Zerris.

Crezînd, în nevinovăția mea, că Spiro îmi va împărtăși entuziasmul pentru ultimul meu protejat, i-am vîrît borcanul de dulceață sub nas și l-am îndemnat să se uite cu atenție. A aruncat în grabă o privire la miriapod, care acum se învîrtea pe fundul borcanului ca un trenuleț mecanic, a scăpat corespondența pe jos și s-a retras în mare iuțeală îndărătul mesei de bucătărie.

— Doamne sfinte, domnu'Zerris, exclamă cu glasul lui răgușit. Te faci mata cu ăsta?

I-am explicat că e doar un miriapod, nedumerit de reacția lui.

— Zivinele astea-s veninoase, doamnă Durrells, îi spuse Spiro mamei, cu seriozitate. Pe toţi sfinţii, domnu'Zerris n-ar trebui să aducă asa ţeva.

— Desigur, poate ai dreptate, răspunse mama vag. Dar îl interesează atît de mult toate lighioanele astea. Du-l afară, dragă, să nu-l mai vadă Spiro.

— Mă faţe să mă sperii, l-am auzit pe Spiro spunîndu-i mamei, cînd ieşeam din bucătărie cu preţiosul meu borcan. Pe toţi sfinţii, doamnă Durrells, mă faţe să mă sperii băiatul ăsta, cu tot ţe mai găseste.

Am reuşit să-mi duc miriapodul la mine în cameră fără să întîlnesc vreun alt membru al familiei şi i-am făcut un culcuş într-o farfurioară, pe care am decorat-o cu gust, aşezînd în ea muşchi şi bucăţele de scoarţă de copac. Eram convins că familia va trebui să aprecieze faptul că am găsit un miriapod care lumina noaptea. Plănuisem de fapt ca seara, după cină, să le organizez o demonstraţie pirotehnică deosebită. Cu toate acestea, am uitat cu desăvîrşire de miriapod şi de harurile lui fosforescente, deoarece, în teancul de corespondenţă, era un pachet cafeniu şi groscior, pe care Larry, după ce l-a cercetat, l-a împins către mine, cînd ne aflam cu toţii la masa de prînz.

— Fabre, a spus el laconic.

Uitînd de masă, am sfîşiat hîrtia ambalajului şi înăuntru se afla o carte verde, voluminoasă, intitulată *Scarabeul sacru şi alte insecte*, de Jean Henri Fabre. Deschizînd-o, m-am simţit copleşit de fericire, căci pe copertă se aflau doi gîndaci de băligar ce puteau fi rude apropiate ai dragilor mei gîndăcei, într-atît le semănau de mult. Erau înfăţişaţi rostogolind un minunat cocoloş de baligă. În culmea încîntării, savurînd fiecare clipă, am răsfoit cartea cu grijă. Textul era fermecător, nici prea erudit şi nici neclar. Era scris într-un mod atît de simplu şi direct, încît pînă şi eu îl puteam înţelege.

— Lasă cartea, dragă Gerry, o citeşti după masă. Ţi se răceşte mîncarea, spuse mama.

Fără tragere de inimă, mi-am aşezat cartea pe genunchi şi am atacat mîncarea cu atîta ferocitate şi iuţeală, încît am făcut o indigestie acută toată după-amiaza. Aceasta n-a reuşit totuşi să-mi răpească plăcerea de a mă cufunda cu

adevărat în Fabre pentru prima oară. Cînd familia s-a retras să-și facă siesta, m-am întins în grădină la umbra mandarinilor și am devorat cartea, filă cu filă, isprăvind-o la ora ceaiului, spre marea mea tristețe. Cuvintele îmi lipsesc ca să descriu imensa bucurie pe care am resimțit-o atunci. În sfîrșit, știam — credeam eu — tot ce se poate ști despre gîndacii de băligar. Aceștia încetaseră să mai fie doar niște insecte misterioase tîrîndu-se trudnic prin crîngul de măslini și deveniseră prietenii mei apropiați. Cam tot pe atunci, un alt eveniment care a încurajat și a făcut să sporească interesul meu pentru științele naturii — fără să apreciez atunci lucrul acesta din cale afară — a fost achiziția primului meu profesor particular, George. George era un prieten de-al lui Larry, lung și deșirat, cu o barbă castanie și ochelari, înzestrat cu un umor calm și sardonic. O dimineață pe săptămînă era dedicată în exclusivitate științelor naturii, singura cînd îi ieșeam eu în întîmpinare. Hoinăream prin crîngul de măslini pînă la jumătatea drumului către căsuța unde locuia; ajunși acolo, Roger și cu mine ne piteam după un tufiș de mirt și așteptam să se apropie. Se ivea într-un tîrziu, purtînd veșnica lui pereche de sandale, niște pantaloni scurți decolorați de soare și o uriașă pălărie de pai hărtănită, cărînd la subsuoară un teanc de cărți și bițiind în mîna cealaltă un baston lung și subțiratic. Roger și cu mine stăteam la pîndă în tufele aromitoare de mirt și puneam prinsoare între noi dacă, în dimineața aceea, George avea sau nu de gînd să provoace la duel un măslin. George era un spadasin neîntrecut, lucru dovedit și de nenumăratele lui cupe și medalii cîștigate, astfel încît uneori nu se puteau împotrivi dorinței de a se lupta cu cineva. Venea cu pas întins pe potecă, cu ochelarii sclipindu-i în soare, rotindu-și bastonul, cînd, dintr-o dată, cîte un măslin se transforma în ceva rău și diavolesc, care trebuia să primească neapărat o lecție. Aruncîndu-și cărțile și pălăria la marginea potecii, înainta cu grijă către copacul ce și-l alesese, ținîndu-și bastonul în chip de spadă cu mîna dreaptă, în poziție de atac și brațul stîng întins cu eleganță în spate. Încet, țeapăn pe picioare, se rotea în jurul copacului, ca un terrier ce dă tîrcoale unui dog englez, pîndind cu ochii mijiți prima mișcare de atac. Deodată, făcea un salt brusc înainte,

iar vîrful bastonului dispărea la iuțeală într-o scorbură din trunchiul măslinului. Scotea un strigăt triumfător și imediat se trăgea îndărăt, în apărare, înainte ca măslinul să poată riposta. Am băgat de seamă că, dacă își înfigea spada doar într-o scorbură mai mică a măslinului, aceasta nu constituia o lovitură mortală, ci abia o zgîrietură, care avea probabil efectul de a-și înfuria adversarul, deoarece îndată se arunca într-o luptă pe viață și pe moarte, țopăind sprinten în jurul copacului, fandînd și parînd, sărind într-o parte după ce despica văzduhul cu spada, evitînd lovitura mortală dată de măslin, totul cu o iuțeală atît de mare, încît nici nu-i puteam deslușî bine mișcările. Unii măslini erau scoși imediat din luptă, cu o izbitură fatală într-o scorbură mare, înlăuntrul cărcia bastonul dispărea aproape pînă la mîner, dar în cîteva ocazii s-a întîmplat să întîlnească un măslin ce se dovedea un adversar periculos și, timp de un sfert de oră, George, foarte încruntat, lupta cu disperare, folosind toate șiretlicurile știute ca să doboare uriașul arbore. Îndată ce-și ucidea vrăjmașul, George ștergea tacticos spada de sînge, își punea pălăria, își culegea cărțile de pe jos și își urma drumul pe potecă, fredonînd. Îl lăsam să se îndepărteze binișor înainte de a-i ieși în cale, temîndu-mă să nu-și dea seama că am fost martorul luptei lui imaginare și să se simtă stingherit.

George m-a prezentat cuiva care a și devenit îndată persoana cea mai importantă din viața mea: Dr. Theodore Stephanides. În ochii mei, Tehodore făcea parte dintre oamenii cei mai remarcabili pe care i-am întîlnit vreodată (iar acum, după treizeci și trei de ani, sînt încă de aceeași părere). Cu părul și barba de un blond cenușiu și frumoasele lui trăsături acviline,arăta ca un zeu grec, părînd neîndoielnic la fel de atotștiutor. În afară de faptul că studiase medicina, era și biolog, poet, scriitor, traducător, astronom și istoric, găsind timp totodată, între toate aceste îndeletniciri multiple, să mai lucreze și într-un laborator de radiologie, singurul de acest fel din Corfu. După prima vizită pe care i-am făcut-o în apartamentul lui din oraș, am întrebat-o pe mama, sondînd terenul, dacă l-aș putea invita la noi la ceai.

— Cred că da, dragul meu, a spus mama. Sper totuşi că vorbeşte englezeşte.

Mama era pe cale de a pierde bătălia cu limba greacă. Cu o zi înainte trăise o dimineaţă istovitoare pregătind pentru prînz o supă delicioasă. După ce a fost gata, spre satisfacţia ei, a turnat-o într-o supieră şi i-a dat-o slujnicei. Aceasta s-a uitat la ea întrebător cînd mama a folosit unul din puţinele cuvinte greceşti pe care reuşise să le ţină minte. *Exo**, a spus ea cu hotărîre, dînd din mîini, *exo*. Apoi şi-a văzut de treabă în bucătărie şi a întors capul exact în clipa cînd slujnica termina de vărsat supa în chiuvetă. Nu fără temei, acest incident i-a creat o inhibiţie în ceea ce priveşte capacităţile ei lingvistice.

I-am răspuns indignat că Theodore vorbeşte splendid englezeşte, ba chiar, de fapt, mult mai bine decît noi. Liniştită de vorbele mele, mama mi-a propus să-i scriu lui Theodore un bilet şi să-l invit la noi în joia următoare. Două ceasuri am străbătut grădina în lung şi în lat, aşteptîndu-l cu nerăbdare să sosească, aruncînd din cînd în cînd o privire prin gardul de cerceluşi, pradă celor mai teribile emoţii. Dacă n-a primit cumva biletul meu? Sau poate l-a vîrît în buzunar şi a uitat de el, iar acum este pe cale de a-i face cine ştie cui o curte erudită în colţul celălalt al insulei? Ori a aflat despre familie şi de fapt nu vrea să vină? Dacă aşa stau lucrurile, îmi făgăduiam că n-o să-l iert cu uşurinţă. Tocmai atunci l-am văzut, îmbrăcat cum se cuvine într-un costum de tweed, cu melonul bine îndesat pe creştet, străbătînd cu paşi mari crîngul de măslini şi rotindu-şi bastonul, în timp ce fredona o melodie. Pe umăr îi atîrna un sac pentru eşantioane, care făcea parte din făptura lui în aceeaşi măsură ca propriile mîini şi picioare.

Spre încîntarea mea, Theodore s-a bucurat de un succes imediat şi entuziast din partea familiei. S-a dovedit capabil să discute cu o politeţe timidă despre mitologie, poezie greacă şi istoria Veneţiei cu Larry, despre balistică şi cele mai bune terenuri de vînătoare din insulă cu Leslie, regimuri de slăbit şi tratamente împotriva acneei cu Margaret, iar cu mama despre reţete de bucătărie ţărăneşti şi romane poliţiste. Familia a avut faţă de el aproape acelaşi compor-

* Afară (gr.).

tament ca și mine, atunci cînd luasem ceaiul cu el. Părea un izvor de informații atît de nesfîrșit, încît l-au bombardat neîncetat cu întrebări, iar Tehodore a dat răspunsuri la toate cu ușurința unei enciclopedii ambulante, agrementîndu-le cu o ploaie de calambururi incredibil de proaste și istorioare cu haz despre insulă și locuitorii ei.

La un moment dat, spre indignarea mea, Larry a spus că Theodore n-ar trebui să-mi mai încurajeze interesul pentru științele naturii, deoarece, a precizat el, vila noastră e mică și a fost deja îndesată pînă la refuz cu toate scîrboșeniile posibile de gîngănii și gîndaci care mi-au putut cădea în gheare.

— De fapt, nu asta mă îngrijorează, spuse mama, ci halul în care e cînd vine acasă. Știi, Theodore, de fiecare dată cînd iese cu Roger să se plimbe, după aceea trebuie să se schimbe din cap pînă-n picioare. Nu pricep ce se întîmplă cu hainele lui.

Theodore scoase un mic icnet vesel.

— Îmi amintesc, cu vreme în urmă, începu el să povestească, după ce și-a vîrît în gură o bucată de prăjitură, pe care s-a pus s-o mestece tacticos, înfoindu-și barba și privindu-ne încîntat, cu ochii strălucitori, veneam să iau ceaiul împreună cu... știți... hmm... niște prieteni de-ai mei, aici, la Perama. Eram pe atunci în armată și mă mîndream cu faptul că tocmai fusesem avansat căpitan. Așa că... hm... știți. .. hm..., ca să mă laud, mi-am pus uniforma, care avea și niște cizme minunat lustruite și pinteni. Am ajuns cu feribotul la Perama și, pe cînd traversam bucățica aceea de teren mlăștinos, am văzut o plantă pe care n-o știam, așa că m-am oprit s-o culeg. Punînd picioarul pe ceea ce... știți... credeam eu că e pămînt, m-am trezit că mă scufund pînă la subsuori. Noroc că era un pomișor pe aproape și... hm... am reușit să mă agăț de el și să mă trag afară. Eram însă plin, de la brîu în jos, cu o mîzgă neagră, care trăsnea cumplit. Marea era... hm, știți... foarte aproape, drept care mi-am zis... hm... că e mai bine să fiu ud, însă de la apa de mare curată, decît plin de noroi, așa că am intrat în apă și am început să mă plimb încolo și încoace. Tocmai atunci trecea un autobuz pe șoseaua de deasupra falezei și, cum m-a văzut plimbîndu-mă de colo-colo prin apa mării, în

uniformă și chipiu, șoferul a oprit autobuzul, ca toți pasagerii să... hm... admire priveliștea. Păreau cu toții descumpăniți la culme, dar uluiala le-a crescut cînd am ieșit din mare și mi-au văzut cizmele și pintenii.

Theodore a așteptat solemn să ni se potolească rîsul.

— Cred, știți, a încheiat el meditativ și foarte serios, că le-am zdruncinat pe vecie încrederea în sănătatea mintală a armatei.

De atunci, Theodore a început să vină și să stea cu noi cel puțin o zi pe săptămînă, ba chiar mai multe dacă-l puteam ademeni, făcîndu-l să renunțe la numeroasele lui îndeletniciri.

La vremea aceea, reușiserăm să ne facem nenumărați prieteni printre familiile de țărani care locuiau prin partea locului, care manifesta o ospitalitate atît de gălăgioasă, încît plimbarea cea mai scurtă se prelungea la nesfîrșit, deoarece, îndată ce pășeam pragul vreuneia dintre căsuțele lor, trebuia să stăm la un pahar de vin sau să mîncăm niște fructe cu care ne îmbiau gazdele și astfel se ducea o bună parte din zi. Indirect, ne erau de mare folos, căci fiecare întîlnire ne îmbogățea cunoștințele destul de șovăielnice de limba greacă și astfel, curînd, ne-am dat seama că reușim binișor să purtăm conversații destul de complicate cu prietenii noștri țărani.

Apoi a venit „botezul", gestul care ne-a dovedit că am fost acceptați de întreaga comunitate. Am fost invitați la o nuntă. Era nunta Katerinei, sora slujnicei noastre, Maria. Era o fată foarte atrăgătoare, cu un zîmbet larg și strălucitor și ochi castanii, mari și catifelați ca panselele. Veselă, plină de nuri, ciripind toată ziua ca o privighetoare, zdrobise de mult toate inimile din împrejurimi, deși abia împlinise douăzeci de ani. Acum alesul ei era Stefanos, un băiat zdravăn și chipeș, pe care simpla vedere a Katerinei îl făcea să se bîlbîie și să amuțească, roșind tot de îndrăgostit ce era. Cînd ești invitat la o nuntă, am descoperit noi de îndată lucrurile nu se fac cu jumătăți de măsură. Prima festivitate a fost petrecerea de logodnă, cînd toată lumea s-a dus cu darurile la casa miresei, iar ea a mulțumit grațios și a îmbiat

oaspeții cu vin. După ce și-au cherchelit oaspeții cum se cuvine, viitorii miri au pornit spre viitoarea lor casă, precedați de taraful satului (două viori, un fluieraș și o chitară), care cînta melodii săltărețe și urmați de toți oaspeții ce își purtau darurile. Darurile Katerinei erau din cele mai variate. Cel mai important era un pat dublu, uriaș din aramă aflat în fruntea alaiului și purtat de patru dintre prietenii lui Stefanos. Urma un șir de oaspeți care cărau cearșafuri, fețe de pernă, perne, un jilț de lemn, tingiri, chiupuri cu untdelemn și alte daruri similare. După ce am depus darurile în căsuța cea nouă, am băut în sănătatea mirilor și astfel le-am inaugurat viitorul cămin. Ne-am retras apoi spre casele noastre, ușor cherchelițí și am așteptat actul următor al piesei — nunta însăși.

Cu puțină vreme în urmă întrebaserăm, destul de timid, dacă Theodore poate veni și el cu noi la nuntă, iar mireasa și părinții ei au fost încîntați de idee, explicîndu-ne, cu o fermecătoare naivitate, că puține nunți din ținut se puteau mîndri că au avut ca oaspeți o familie întreagă de englezi și un doctor adevărat.

Iată că a sosit ziua mult așteptată și după ce l-am cules pe Theodore din oraș am pornit, îmbrăcați cu hainele de sărbătoare, spre casa părinților Katerinei, tupilată între măslinii de pe marginea falezei, deasupra mării ce sclipea în soare. Aici trebuia să aibă loc ceremonia. Ajunși acolo, am constatat că zumzăia febril de treburi, ca un stup. Felurite rubedenii sosiseră călare pe măgăruși din sate situate la vreo zece mile depărtare. În jurul casei, grupuri de moșnegi și, babe zbîrcite dădeau pe gît vaste cantități de vin, trăncănind neîncetat, cu însuflețirea unor gaițe. Pentru ei era o zi măreață, nu numai din pricina nunții, dar și deoarece, locuind atît de departe, era probabil cel dintîi prilej în ultimii douăzeci de ani de a-și împărtăși diverse știri și bîrfe. Taraful satului era în plină dezlănțuire — viorile suspinau, chitara făcea zarvă mare și fluieraşul scheuna periodic, precum un cățeluș părăsit — iar oaspeții mai tineri dansau pe sub copaci, în timp ce în preajmă, patru mici pușí la fri-

gare sfîrîiau și împroșcau sau deasupra unui foc uriaș de cărbuni, cu flăcările răsfirate ca o crizantemă.

— Aha! spuse Theodore, cu ochii strălucindu-i plini de interes, acum dansează un dans din Corfu. Dansul și... hm... melodia sînt chiar de aici, din Corfu. Există, desigur, unii specialiști care cred că dansul... adică *pașii*... sînt originari din Creta, dar, în ceea ce mă privește, sînt convins că e vorba de... hm... un dans autentic de pe aici.

Fetele, în costumele lor viu colorate, ca niște sticleți, alcătuiau în pașii lor de dans o semilună, în timp ce pe dinaintea lor se fudulea un tînăr oacheș, fluturînd o năframă stacojie, țopăind, sărind, răsucindu-se și făcînd temenele ca un cocoșel exuberant în fața unui cerc admirativ de găinușe. Katerina și familia ei ne-au ieșit în întîmpinare și ne-au condus spre locul de onoare, o masă șubredă de lemn, acoperită cu un ștergar alb, la care era deja instalat un minunat preot bătrîn care urma să oficieze ceremonia. Avea o cingătoare de o lățime incredibilă, sprîncenele albe ca zăpada, iar mustățile și barba erau atît de stufoase, încît din toată fața aproape nu i se zăreau decît ochii strălucitori, negri ca măslina și un nas uriaș, proeminent, stacojiu de băutură. Aflînd că Theodore e doctor, s-a apucat să-i descrie, sfătos și expresiv, nenumăratele simptome ale feluritelor sale boli (cu care Dumnezeu găsise de cuviință să îl împovăreze), iar la sfîrșitul recitalului a rîs în hohote de diagnosticul copilăresc al lui Theodore, cum că ceva mai puțin vin și mai multă mișcare i-ar ușura suferințele.

Larry o studia pe Katerina care, învesmîntată în rochia ei albă de mireasă, se prinsese și ea în horă. Subliniat de satenul alb al rochiei, pîntecul Katerinei era mai proeminent și mai bătător la ochi decît orice altă îmbrăcăminte purtată pînă atunci.

— N-aș zice, remarcă Larry, că nunta asta are loc prea timpuriu.

— Taci, dragă, șopti mama. S-ar putea ca unii oaspeți să știe englezește.

— E un fapt ciudat, spuse Theodore, fără să țină seama de rugămintea mamei, că la majoritatea nunților mireasa e... hm... într-o situație similară. Țăranii de pe aici au con-

cepții foarte victoriene. Dacă un tînăr... hm... face curte *serios* unei fete, familiile lor nu se gîndesc nici o clipă că n-ar lua-o de nevastă. De fapt, dacă ar încerca... hm... știți... s-o șteargă, atît părinții lui cît și cei ai miresei l-ar aduce negreșit îndărăt. Se ajunge astfel la situația cînd, dacă un tînăr face curte unei fete, el este... hm... îndemnat, ca să zic așa, întărîtat de toți flăcăii din ținut care spun că se îndoiesc de... hm... capacitățile lui... hm... știți... de viitor tată. Ei îl aduc pe bietul băiat în așa hal, încît e aproape silit să... hm... știți ... dovedească că e în stare.

— Găsesc că e un lucru foarte nechibzuit, spuse mama.

— Nu, nu, interveni Theodore, străduindu-se să corecteze abordarea neștiințifică a problemei de către mama. De fapt, se consideră că e *bine* ca mireasa să fie însărcinată. Aceasta îi dovedește... hm... fertilitatea.

În clipa aceea, preotul își semeți trupul uriaș pe picioarele chinuite de gută și se îndrepta spre încăperea principală a casei, care fusese pregătită pentru ceremonie. Cînd era gata să înceapă, Stefanos, asudînd din plin, îmbrăcat într-un costum cu o jumătate de măsură prea strîmt și arătînd destul de uluit de atîta noroc ce căzuse pe capul lui, a fost îmbrîncit în casă de un grup de flăcăi, însoțit de rîsete și glume, în timp ce un stol de fete gălăgioase îndeplineau același gest cu și Katerina.

Încăperea principală a casei era extrem de neîncăpătoare, așa că după ce preotul, cu trupul lui voluminos și bine împănat, se înghesuise cu greu într-însa împreună cu toate accesoriile funcției sale, abia mai rămăsese loc pentru fericita pereche să se strecoare în fața lui. Noi ceilalți am fost nevoiți să ne mulțumim a trage cu ochiul prin ușa rămasă deschisă sau prin ferestre. Slujba a fost neînchipuit de lungă și, pentru noi, de neînțeles, deși îl auzeam din cînd în cînd pe Theodore traducîndu-i lui Larry. După părerea mea, conținea o cantitate inutilă de psalmodieri, însoțite de nenumărate cruci și de torente uriașe de împroșcături deasupra cu agheasmă. Apoi, deasupra creștetului Katerinei și al lui Stefanos s-au ținut două cununițe de flori, ca niște nimburi, care au fost schimbate între ele, în timp ce preotul

își urma monoton slujba. Cum trecuse mult timp de cînd cei care ţineau coroniţele mai fuseseră la o nuntă, uneori înţelegeau greşit instrucţiunile preotului şi din cînd în cînd coroniţele se izbeau, ca să zic aşa, deasupra capetelor mirilor, dar, într-un tîrziu, s-a ajuns la schimbarea verighetelor care au fost puse în degetele lor arse de soare şi bătătorite de muncă şi astfel Katerina şi Stefanos au devenit cu adevărat şi, am sperat noi, pe vecie, bărbat şi nevastă. În timpul slujbei domnise o linişte aproape desăvîrşită, întreruptă numai de cotcodăcitul ciudat, parcă moţăit, al vreunei găini, sau de ţipătul unui prunc, grabnic adus la tăcere; acum însă, partea serioasă a ceremoniei luase sfîrşit şi petrecerea s-a însufleţit iarăşi. Taraful şi-a scotocit prin repertoriu şi a oferit melodii tot mai vesele şi mai săltăreţe. De pretutindeni, ţîşneau rîsete şi glume cu subînţeles. Vinul curgea gîlgîind din sticle şi nuntaşii dansau rotindu-se fără încetare, roşii la faţă şi fericiţi, la fel de inexorabil ca acele de pe cadranul unui ceasornic.

Petrecerea a luat sfîrşit cu mult după miezul nopţii. Oaspeţii mai vîrstnici porniseră deja spre casă, călare pe măgăruşii lor somnoroşi. Focurile uriaşe, cu resturile oilor fripte atîrnate deasupra lor, se stinseseră învăluite într-un linţoliu de cenuşă, în care mai scînteia ici-colo cîte un tăciune roşietic de granat. Am mai băut un ultim pahar de vin cu Katerina şi Stefanos şi am pornit apoi la drum, pe jumătate adormiţi, prin crîngul de măslini argintaţi de o lună uriaşă şi albă ca o magnolie în floare. Bufniţele schimbau tainice mesaje lugubre între ele şi stranii luciole sclipeau ca smaraldul în calea noastră. În văzduhul călduţ pluteau miresme lăsate de arşiţa zilei,de rouă şi de nenumărate ierburi aromitoare. Pe cînd păşeam ameţiţi şi aflaţi încă sub vraja vinului printre uriaşii măslini cocîrjaţi, cu trunchiurile vîrstate de lumina rece a lunii, am simţit că am ajuns, că am fost acceptaţi de insulă. Deveniserăm din clipa aceea corfioţi, botezaţi sub ochiul blînd şi liniştit al lunii. Noaptea era de vis, iar mîine, ştiam, o altă zi strălucitoare şi aurie ni se aşterna în faţă. Era de parcă Anglia n-ar fi existat niciodată cu adevărat.

Golful măslinilor

DACĂ IEȘI PE POARTA VILEI și o pornești prin crîngurile de măslini, ajungi la marginea unui drum acoperit cu un strat gros de colb albicios, moale ca mătasea. O iei apoi în lungul drumului cam o jumătate de milă, pînă dai de o potecuță pentru capre, ce se strecoară la vale pe un povîrniș abrupt, printre măslini și în față ți se ivește un golfuleț, ca un crai nou, mărginit cu nisip argintiu și mormane uriașe de alge, îngrămădite acolo de furtunile din timpul iernii, ce stau uitate pe plajă ca niște cuiburi mari de păsări, prost alcătuite. Cele două brațe ale golfului sînt închise de faleze scunde, la poalele cărora se află nenumărate scobituri în stîncă, pline cu licărirea și scînteierea iute a viețuitoarelor marine.

Îndată ce George și-a dat seama că dacă mă ține ferecat în casă diminețile nu face decît să-mi slăbească puterea de concentrare, a instituit noua metodă educativă a „lecțiilor în aer liber". Nisipul plăjii și mormanele de alge zbîrlite au devenit degrabă pustiuri arzătoare sau jungle de nepătruns și, cu ajutorul cîte unui crab încăpățînat sau al unui purice de mare care jucau rolul lui Cortés* sau Marco Polo, le exploram plini de elan. După părerea mea, orele de geografie ținute în asemenea împrejurări căpătau un farmec neînchipuit. Odată ne-am hotărît să facem, cu ajutorul pietrelor, o hartă a lumii, desfășurată în apă, lîngă țărm, ca să avem și mări adevărate. A fost o îndeletnicire extrem de anevoioasă, mai întîi fiindcă nu era deloc ușor să găsești pietre avînd forma Africii, a Indiei, sau a Americii de Sud, iar uneori eram chiar nevoiți să potrivim două sau trei pietre ca să obținem conturul știut al unui continent. Apoi, desigur, cînd scoteam din apă cîte o piatră, o răsturnam mai întîi cu multă grijă și descopeream dedesubtul ei o vînzoleală de făpturi marine pe care le cercetam fericiți cîte un sfert de ceas, pînă cînd George își dădea seama, cu o tresărire, că în felul acesta nu progresăm defel cu harta lumii.

---

* Hernán Cortés, conchistador spaniol (1485—1547), cuceritor al imperiului aztec din Mexic.

Golfuleţul acesta a devenit unul dintre refugiile mele favorite şi aproape în fiecare după-amiază, pe cînd întreaga familie îşi făcea siesta, Roger şi cu mine ne croiam drum prin fermecătoarele crînguri de măslini, care vibrau de cîntecul cicadelor şi o luam apoi de-a lungul drumeagului prăfos, iar Roger strănuta încîntat cînd labele lui groase stîrneau colbul ce i se suia în nări ca o pulbere de prizat. Îndată ce ajungeam la golf, a cărui apă era, în soarele de amurg, atît de liniştită şi de străvezie, încît parcă nici nu exista, înotam puţin pe lîngă mal şi apoi ne apucam amîndoi de îndeletnicirile noastre favorite.

În cazul lui Roger, erau nişte încercări disperate şi nereuşite de a prinde peştişorii care săgetau sau unduiau în apa puţin adîncă de la mal. Păşea încet prin apă, mîrîind uşor, cu urechile ridicate, pîndindu-le mişcările. Apoi, deodată, ţîşnea cu capul sub apă şi îi auzeai fălcile cum se închid cu un clămpănit, după care îşi scotea capul afară, strămuta violent şi îşi scutura apa din blană, în timp ce aterinele sau guvizii pe care încercase să-i prindă ţîşneau la un metru, doi mai încolo şi se lipeau de o piatră sfidîndu-l şi unduindu-şi ademenitor codiţa.

În ceea ce mă privea, golfuleţul era atît de plin de viaţă încît nu ştiam cu ce să-mi încep mai întîi activitatea de colecţionar. Pe sub pietre şi deasupra lor se iţeau tunelurile albe, calcaroase, ale viermilor tubicoli, semănînd cu arabescurile încîlcite şi complicate făcute cu zahăr glasat pe un tort, iar în apa ceva mai adîncă erau înfipte în nisip ceea ce păreau a fi nişte ţevi în miniatură. Dacă stăteai şi le observai cu grijă, vedeai cum apare la capătul ţevilor cîte un mănunchi de tentacule delicate şi pufoase ca nişte floricele, de un albastru irizat, roşii sau cafenii, care începeau să se rotească încetişor. Aceştia erau viermii ţepoşi, ce purtau un nume destul de hîd, după părerea mea, pentru nişte creaturi atît de minunate. Uneori erau mănunchiuri întregi şi semănau cu un adevărat strat de flori mişcătoare. Trebuia să te apropii de ei cu o grijă infinită, căci, dacă îţi mişcai picioarele prea repede prin apă, stîrneai curenţi ce îţi vesteau prezenţa, iar atunci tentaculele se strîngeau şi dispăreau cu o iuţeală incredibilă îndărăt în tub.

Ici-colo, pe fundul nisipos al golfului se răsfirau în semicercuri alge lungi ca panglicile, întunecate și lucioase, arătînd ca niște eșarfe de pene, închise la culoare, ancorate în nisip, iar printre ele puteai găsi ace-de-mare, ale căror capete semănau fantastic cu cele ale căluților de mare, mai alungite însă și cocoțate în vîrful unor trupuri lungi și subțirele. Acele-de-mare pluteau în apă vertical printre panglicile algelor cu care se asemănau atît de tare, încît trebuia să te uiți după ele cu mare atenție ca să le zărești.

De-a lungul țărmului, pe sub pietre, puteai găsi crabi minusculi, șiraguri de actinii, adevărate giuvaieruri stacojii și albastre ca niște pernițe de ace sau altfel de actinii, încolăcite precum șerpii, cu tulpini svelte, cafenii și tentacule lungi, unduitoare, ca niște șuvițe de păr, care ar fi stîrnit invidia Meduzei. Fiecare stîncă submarină era încrustată cu corali trandafirii, albi sau verzi, încîntătoare desișuri de alge foarte fine, printre care și *Acetabularia mediterranea*, cu lujere subțiri ca ața și, atîrnate în vîrful fiecăruia, un fel de minuscule umbreluțe verzi întoarse pe dos de un vîrtej submarin. Ici-colo, în cîte o piatră, era înfipt un uriaș burete negru, din care ieșeau guri căscate și protuberante, ca niște vulcani în miniatură. Dacă desprindeai bureții de pe pietre și îi despicai cu lama, uneori descopereai în miezul lor felurite forme de viață ciudate; drept răzbunare însă, buretele te umplea pe mîini cu un soi de bale care miroseau cumplit a usturoi stricat și îți trebuiau ceasuri întregi să scapi de ele. Găseam, risipite pe mal și în micile ochiuri de apă dintre stînci, sumedenie de scoici pentru colecția mea; bucuria de a le descoperi nu se datora numai minunatelor forme ale acestora, ci și numelor extraordinar de sugestive pe care le aveau. De pildă, spre marea mea bucurie, o scoică ascuțită, un fel de *Litorina*, ceva mai mare, cu buzele alungite de forma unor degete semi-palmate, se numea Laba Pelicanului. O altă scoică, aproape rotundă și albă, ca o *Patella* conică, fusese botezată Pălăria Chinezului. Mai erau apoi Scoicile-Arcă, a căror cochilie, atunci cînd era despărțită, arăta, cu un mic efort de imaginație, ca două mici carcase de arcă. Veneau la rînd Scoicile-Turn, răsucite și ascuțite ca un corn de narval și Scoicile Sfîrlează, cu striuri colorate în zigzaguri vesele de roșu, negru sau albastru. Pe sub unele pietre mai mari puteai găsi așa-numitele *Patella* Gaura-cheii, fie-

care avînd, după cum le spune și porecla, o deschizătură ciudată în vîrful cochiliei, de forma unei găuri de cheie, prin care mica făptură respira. În sfîrșit, cu puțin noroc, puteai găsi scoicile Urechi-de-mare, turtite, de un cenușiu solzos, avînd un șir de găuri pe o parte. Dacă le întorceai și dădeai afară chiriașul lor de drept, constatai că interiorul scoicii strălucește în nuanțe opalescente ca de amurg, de o frumusețe nemaivăzută. Pe atunci nu aveam încă acvariu, așa că am fost nevoit să-mi improvizez, într-o adîncitură a golfului un fel de bazin între stînci, plin cu apă, lung de vreo opt picioare și lat de patru, în care îmi așezam variatele mele capturi, ca să fiu sigur că le mai găsesc în ziua următoare.

Tot aici, în golfuleț, mi-am prins primul crab păianjen. Aș fi trecut pe lîngă el, luîndu-l drept o piatră acoperită cu alge, dacă n-ar fi făcut o mișcare imprudentă. Corpul lui avea dimensiunile și forma unei mici pere turtite, iar la extremitatea mai ascuțită era împodobit cu o serie de ghimpi, sfîrșind deasupra ochilor cu două protuberanțe ca niște coarne. Cleștii și lăbuțele erau lungi, subțirele și fusiforme. Cel mai tare m-a intrigat faptul că era, pe spate și pe labe, complet învesmîntat în alge minuscule care păreau să-i crească direct din carapace. Încîntat de această viețuitoare nepămînteană, mi-am transportat triumfător micul crab pe plajă, pînă la bazinul meu improvizat dintre pietre și l-am așezat acolo. Fiind nevoit să-l strîng bine între degete (deoarece, îndată ce și-a dat seama că a fost demascat drept crab, a început să facă eforturi disperate să o șteargă), l-am deposedat de o bună parte din veșmîntul lui de alge pînă am ajuns cu el la bazin. L-am slobozit în apa limpede și puțin adîncă și, întins pe burtă, am pîndit să văd ce face. Ținîndu-și lăbuțele încordate, ca un păianjen grăbit, a zbughit-o cam la vreo două picioare distanță de locul unde îl pusesem și apoi a încremenit. A rămas așa timp îndelungat, iar eu deja începusem să cred că o să stea nemișcat toată dimineața ca să-și revină din șocul capturării, cînd, deodată, a întins un clește lung și delicat, și cu multă grijă, aproape cu timiditate, a cules o bucățică de algă care creștea pe o piatră din apropiere. Și-a vîrît alga în gură și l-am văzut cum o molfăie. Mai întîi am crezut că o mănîncă, dar curînd mi-am dat seama că mă înșelasem, deoarece, cu o grație stîngace, și-a

îndreptat cleștele spre spinare, a bîjbîit pe acolo, iar apoi și-a plantat bucățica de algă pe carapace. M-am gîndit că a mestecat capătul algei cu salivă sau vreo substanță similară, făcînd-o astfel să se lipească de spinare. În timp ce-l observam, s-a rostogolit încetișor prin bazin, culegînd o sumedenie de alge, cu aplicația asiduă a unui botanist de meserie ajuns într-o junglă rămasă pînă atunci neexplorată. După vreun ceas, spinarea lui era acoperită cu un strat atît de des, încît, dacă stătea nemișcat și nu eram atent la el o clipă, îmi era greu să-mi mai dau seama exact unde se afla.

Intrigat de această metodă dibace de camuflare, am cercetat golful cu grijă pînă cînd am mai găsit încă un crab-păianjen. Pentru acesta am construit un mic bazin special, avînd grijă să-l pardosesc cu nisip, fără nici un fir de algă. L-am așezat înăuntru și s-a instalat cu un aer destul de satisfăcut. M-am întors a doua zi cu o periuță de unghii (care s-a dovedit că îi aparținea lui Larry) și, apucînd sărmanul crab, l-am frecat zdravăn pînă nu i-a mai rămas pe spinare sau pe lăbuțe nici urmă de algă. Apoi i-am presărat în bazin o mulțime de obiecte: minuscule scoici-sfîrlează, fragmente de corali, cîteva actinii pitice și ciobulețe de sticlă cu luciul luat de nisipul mării, care arătau ca niște giuvaieruri aburite. După aceea m-am instalat la pîndă.

Cînd i-am dat drumul îndărăt în bazin, crabul a stat nemișcat cîteva minute, în mod vădit ca să-și revină după jignirea periatului. Apoi, ca și cum încă nu putea să creadă ce soartă potrivnică se abătuse asupra lui, și-a ridicat cleștii peste cap și a început să-și pipăie spinarea cu o delicatețe extremă, sperînd probabil, împotriva evidenței, că și-a păstrat măcar o fărîmiță de algă. Muncisem încă cu mult sîrg și spinarea lui era lucioasă și golașă. A făcut cîțiva pași cu precauție, după care a încremenit, îmbufnat, cam o jumătate de ceas. Apoi s-a scuturat din toropeală, a luat-o spre marginea bazinului și a încercat să se strecoare sub creasta întunecată a unei pietre. A rămas acolo, cugetînd plin de jale la camuflajul lui, pierdut, pînă cînd a sosit timpul să plec acasă.

În dimineața următoare m-am întors la el foarte devreme și, spre încîntarea mea, am constatat că nu stătuse degeaba în lipsa mea. Hotărît să se descurce cu orice preț, își împodobise carapacea cu o parte din ingredientele pe care i le lăsa-

sem. Arăta extrem de ţipător, ca la carnaval. Îşi lipise pe el scoici-sfîrlează dungate, amestecate cu bucăţele de coral, iar pe cap purta două şiraguri de actinii, ca o tichie foarte strengărească, plină de panglicuţe. Uitîndu-mă la el cum se tîra prin nisip, mă gîndeam că pare teribil de strident, dar, în chip ciudat, cînd s-a dus şi s-a instalat lîngă creasta pietrei lui favorite, s-a preschimbat deodată într-o grămăjoară din cioburi de scoică şi corali, cu cîteva actinii cocoţate în vîrful ei.

În stînga golfuleţului, cam la vreun sfert de milă depărtare de mal se afla o insulă numită Pondikonissi, sau Insula Şoarecelui. Forma ei semăna cu cea a unui triunghi isoscel şi era plină de cipreşi străvechi şi oleandri, care străjuiau o bisericuţă albă ca zăpada şi chiliile minuscule din jurul ei. Această insulă era locuită de un călugăr vîrstnic şi respingător, înveşmîntat într-o rasă lungă, neagră, cu un comanac pe cap asemeni unui burlan; drept îndeletnicire principală, acesta trăgea de un clopot, la intervale regulate, în bisericuţa cît o cutie de chibrituri, iar seara pornea într-o barcă, vîslind încet, către un promontoriu apropiat, unde locuiau trei călugăriţe bătrîne. Acolo sorbea un pahar cu *uzo* şi o ceaşcă de cafea, trecea probabil în revistă situaţia păcatului în lumea de azi, iar apoi, la apusul soarelui, cînd marea liniştită din jurul insuliţei lui se prefăcea într-o întindere multicoloră, ca de mătase moarată, se punea pe vîslit înapoi spre casă, ca un cioroi ghebos în barca lui dărăpănată, care lua apă.

După ce a descoperit că expunerea prelungită la soare îi inflama şi mai tare acneea, dacă se mai putea spune aşa ceva, Margo s-a hotărît să adopte un alt leac al mamei noastre Natura, anume băile în mare. Dimineaţa se trezea pe la cinci şi jumătate, mă trăgea afară din pat şi o porneam împreună spre plajă; odată ajunşi acolo, ne azvîrleam în apa limpede, încă răcoroasă de la privirea rece a lunii şi apoi înotam încet şi leneş pînă la Pondikonissi. Aici Margo se tolănea pe cîte o piatră mare, iar eu cotrobăiam fericit în ochiurile de apă dintre stîncile de la mal. Din păcate, vizitele noastre pe insulă păreau să aibă un efect vrăjmaş asupra călugărului, căci, îndată ce Margo ajungea la mal şi îşi găsea o poziţie ademenitoare pe stîncă, el se năpustea la vale tropăind pe şirul lung de trepte tăiate în stîncă, ce duceau sus,

la bisericuță, amenințînd-o cu pumnul și strigînd în greceşte niște cuvinte de neînțeles, din străfundurile bărbii sale lungi și neîngrijite. De fiecare dată, Margo îl întîmpina cu un zîmbet cald și îi făcea semne prietenoase cu mîna, ceea ce îl aducea în pragul apoplexiei, provocîndu-i o adevărată criză de furie. Zdupăia de colo-colo, fluturîndu-și rasa neagră, ațintindu-și un deget jegos și tremurător spre ceruri și arătînd cu mîna cealaltă spre Margo. După ce această scenă s-a repetat de mai multe ori, am reușit să țin minte cîteva din frazele favorite ale călugărului, căci vocabularul lui era foarte vast. L-am întrebat apoi pe prietenul meu Philemona ce înțeles aveau. Philemona s-a sufocat de rîs. Rîdea așa de tare, încît era aproape incapabil să-mi explice, dar pînă la urmă am înțeles că, dintre insultele pe care călugărul i le adresa lui Margo, cea mai blîndă era „vrăjitoarea albă".

Cînd i-am relatat toate acestea mamei, spre surprinderea mea s-a arătat considerabil de șocată.

— Cred că ar trebui să-l reclamăm cuiva. Un pastor anglican nu s-ar purta niciodată așa.

Pînă la urmă, totul a devenit un fel de joc. Cînd Margo și cu mine înotam pînă la insulă, luam cu noi cîteva țigări pentru călugăr. Acesta cobora pe treptele tăiate în stîncă, aproape zburînd, zgîlțîindu-și pumnul și amenințîndu-ne cu mînia Domnului; apoi, după ce își făcea datoria, își sumeța rasa, se așeza pe zid și fuma cu voioșie țigările aduse de noi. Uneori chiar se cățăra înapoi, la bisericuță, de unde ne aducea un pumn de smochine din copacul lui sau cîteva migdale, lăptoase și proaspete, pe care le spărgeam între două pietre netede de pe plajă.

Între Pondikonissi și golful meu favorit se întindea un întreg șirag de stînci. Cele mai multe erau turtite, unele fiind doar de mărimea unei mese, iar altele cît o grădiniță. Majoritatea erau cufundate cam cu două degete sub apă, așa că, dacă te trăgeai afară și te suiai în picioare pe ele, de departe arătai de parcă ai fi păşit pe suprafața mării. De multă vreme doream să cercetez aceste recife, căci printre ele trăia o sumedenie de viețuitoare marine pe care nu le găseam în apele puțin adînci ale golfului. Întîmpinam însă greutăți cu neputință de trecut, deoarece nu puteam să-mi transport

echipamentul pînă acolo. Încercasem să înot pînă la un recif cu două borcane mari de dulceață priponite de gît cu o sfoară și plasa într-o mînă, dar la jumătatea drumului borcanele s-au umplut dintr-o dată cu apă, în chipul cel mai dușmănos, iar această greutate combinată m-a tras la fund. Au trecut cîteva secunde pînă am reușit să scap de ele și să țîșnesc la suprafață sufocat, împroșcînd apă în toate părțile, dar borcanele mele zăceau deja, lucind și clătinîndu-se ușor, sub un stînjen de apă, tot atît de irecuperabile ca și cînd ar fi ajuns pe lună. Într-o după-amiază cu arșiță, mă dusesem la golf, ocupat să întorc pietrele cu josul în sus, străduindu-mă să găsesc cîteva *Myriaride*, viermi-panglică, lungi și multicolori, care vieţuiau în astfel de locuri. Eram atît de cufundat în această îndeletnicire, încît prora bărcii hîrșîise deja încetișor nisipul plăjii înaite ca eu s-o observ. La pupa bărcii, sprijinit în vîsla unică pe care o folosea ca toți pescarii, răsucind-o în apă precum o coadă de pește stătea în picioare un băiat pîrlit de soare. Avea o claie de păr negru cîrlionțat, ochii strălucitori și întunecați ca afinele, iar dinții, de un alb uluitor, îi luceau în contrast cu chipul lui bronzat.

— *Yasu*!* rosti el, sănătate.

I-am răspuns la salut și l-am privit cum sărea sprinten din barcă, cărînd o mică ancoră ruginită, pe care a înțepenit-o zdravăn în spatele unui uriaș strat dublu de alge ce se uscau la soare pe plajă. Purta doar un maiou zdrențăros și niște pantaloni care fuseseră pe vremuri albaștri, iar acum deveniseră aproape albi, decolorați de soare. Se apropie și se așeză prietenos lîngă mine, scoțînd din buzunar o cutie de tablă care conținea tutun și hîrtie de răsucit țigări.

— E arșiță azi, spuse strîmbîndu-se, în timp ce răsucea o țigară între degetele lui boante și bătucite, cu o îndemînare extraordinară. Își vîrî țigara în gură și o aprinse cu ajutorul unei uriașe brichete de metal, trase fumul adînc în piept și apoi oftă. Ridică o sprînceană către mine și mă privi cu ochii lui neastîmpărați, ca de prigor.

— Ești unul din străinii care trăiesc sus, pe deal? se interesă el.

---

* Noroc (gr.)

Pe atunci, cunoștințele mele de greacă se îmbogățiseră simțitor, așa că am răspuns da, sînt unul din străinii aceia.

— Iar ceilalți? întrebă el. Cine sînt ceilalți oameni din vilă?

Îmi dădusem seama repede că tuturor corfioților, îndeosebi țăranilor le plăcea grozav să știe totul despre tine, iar în schimbul acestor informații îți încredințau amănuntele cele mai intime ale vieții lor particulare. I-am explicat că ceilalți oameni din vilă erau mama, cei doi frați ai mei și soră-mea. Încuviința din cap cu gravitate, de parcă aceste informații ar fi avut o importanță capitală.

— Iar tata? urmă el. Unde e tata?

I-am explicat că tatăl meu murise.

— Săracu', spuse el iute plin de compasiune. Și biata maică-ta, cu patru copii de crescut...

Suspină lugubru la acest gînd trist și apoi se lumină iarăși la față.

— Ce să-i faci, rosti cu înțelepciune, așa-i viața. Ce tot cauți aici, pe sub pietre?

L-am lămurit cît m-am priceput de bine, deși mi-era întotdeauna foarte greu să-i fac pe țăranii din partea locului să înțeleagă pentru ce mă interesau tot soiul de făpturi, care erau ori vătămătoare, ori nu merita să-ți pese de ele, iar pe deasupra nici una nu se putea mînca.

— Cum te cheamă? întrebă el.

I-am răspuns că numele meu e Gerasimos, pe grecește cel mai apropiat de Gerald. Dar, i-am explicat eu, prietenii mă cheamă Gerry.

— Eu sînt Taki, spuse el. Taki Thanatos. Sînt din Benitses.

L-am întrebat ce caută așa departe de satul lui. A dat din umeri.

— Vin de la Benitses, răspunse el, și pescuiesc pe drum. Mănînc și trag un pui de somn, iar cînd se înnoptează aprind felinarul și mă întorc la Benitses pescuind iarăși.

Aceste știri mi-au stîrnit interesul deoarece, nu cu mult în urmă, înapoindu-ne tîrziu din oraș și oprindu-ne la marginea drumului, în dreptul cărării care ducea la vilă, văzusem o barcă trecînd încet prin dreptul falezei cu o lampă mare

cu carbid prinsă la prova. Pe cînd pescarul vîslea încet prin marea joasă și întunecată, fîșia de lumină trimisă de lampă ilumina porțiuni mari de pe fundul mării cu o claritate extraordinară, recife cu luciri mocnite verzui, trandafirii, galbene și cafenii, pe măsură ce barca înainta încet printre ele. Mă gîndisem atunci că trebuie să fie o îndeletnicire fascinantă, dar nu cunoșteam încă nici un pescar. Acum îl priveam pe Taki plin de entuziasm.

L-am întrebat îndată cînd are de gînd să înceapă pescuitul și dacă vrea s-o ia pe după recifele care se întind între golf și Pondikonissi.

— Pornesc pe la zece, spuse el. Îmi fac treaba în jurul insulei, apoi o iau spre Benitses.

M-am interesat dacă aș putea să-l însoțesc, deoarece, i-am spus, pe recif trăiesc o groază de făpturi ciudate, pe care nu le pot prinde decît cu ajutorul unei bărci.

— De ce nu? zise el. Voi fi în dreptul lui Menelaos. Vino la zece. Te duc la recif și după aceea te las la Menelaos, înainte de Benitses.

L-am asigurat cu înflăcărare că voi fi acolo la ora zece. Apoi, după ce mi-am luat plasa și sticlele și l-am fluierat pe Roger, m-am retras grabnic înainte ca Taki să se răzgîndească. Îndată ce m-am îndepărtat suficient ca să-și dea seama că nu l-aș mai putea auzi, am încetinit pasul și am început să cuget cum să-mi conving familia în general și pe mama în special să mă lase în larg la zece noaptea.

Știam că pe mama o îngrijora refuzul meu de a-mi face siesta în ceasurile de arșiță ale zilei, îi explicasem că era timpul cel mai bun pentru insecte și alte chestii asemănătoare, dar nu se lăsa convinsă de valabilitatea argumentului meu. Oricum, rezultatul era că diseară, tocmai cînd se va întîmpla ceva interesant (de pildă Larry ciorovăindu-se pe viață și moarte cu Leslie), mama va spune, în chipul cel mai supărător:

— E timpul să mergi la culcare, dragă. La urma urmei, nu uita că tu nu-ți faci siesta.

Acesta, credeam eu, ar urma să fie răspunsul la pescuitul meu nocturn. Era abia trei și știam că familia zăcea toropită îndărătul jaluzelelor trase, urmînd să se trezească pe la cinci și jumătate și să bîzîie unii la alții, adormiți, ca muștele amețite de soare.

Am luat drumul casei grăbindu-mă din răsputeri. Cînd m-am apropiat cam la o sută de iarzi, mi-am scos cămaşa şi am înfăşurat în ea grijuliu borcanele pline cu specimene, ca nici un zăngănit sau un clinchet să nu-mi trădeze prezenţa; apoi, amenințîndu-l pe Roger că-l ucid dacă scoate un sunet, ne-am strecurat uşor în casă şi am lunecat ca nişte umbre pînă la mine în dormitor. Roger s-a întins gîfîind pe podea, în mijlocul camerei şi m-a urmărit cu o mirare considerabilă în timp ce îmi scoteam hainele şi mă vîram în pat. Nu era sigur dacă să aprobe sau nu această purtare hoţească. În ceea ce-l privea, întreaga după-amiază i se aşternea pe faţă, presărată cu aventuri captivante, şi iată că eu mă pregăteam să adorm. A scheunat ca să mă încerce, iar eu i-am poruncit atît de aspru să tacă, încît şi-a pleoştit urechile şi, vîrîndu-şi coada stufoasă între picioare, s-a tîrît sub pat unde s-a făcut covrig cu un oftat jalnic. Mi-am luat o carte şi-am încercat să mă concentrez asupra ei. Jaluzelele închise pe jumătate făceau camera să semene cu un acvariu răcoros şi verzui, dar de fapt aerul era încă stătut şi fierbinte, iar pîrîiaşe de sudoare mi se strecurau la vale printre coaste. Ce naiba, mă gîndeam eu, foindu-mă deloc în largul meu între cearşafurile deja ude leoarcă, o fi găsit familia aşa de plăcut într-o siestă? Pentru ce-o fi ţinînd morţiş la ea? De fapt, cum de reuşeau să adoarmă rămînea pentru mine un mister. Chiar în clipa aceea m-am cufundat iute în uitare.

M-am trezit la cinci şi jumătate şi m-am tîrît buimac, pe jumătate adormit, spre veranda unde familia îşi lua ceaiul.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă mama. Cumva ai adormit?

I-am răspuns, cît mai firesc cu putinţă, că simţisem nevoia să-mi fac siesta în după-amiaza aceea.

— Te simţi bine, dragă Gerry? întrebă ea, îngrijorată.

—Da, am răspuns eu, mă simt bine. M-am hotărît să-mi fac siesta, am continuat, doar ca să mă pregătesc pentru diseară.

— Cum adică, spune-mi ce se întîmplă, dragă? întrebă mama.

I-am răspuns, pe un ton fals indiferent, că aveam de gînd să ies la ora zece cu un pescar ce mă lua cu el la pescuit de noapte, deoarece, i-am explicat, sînt anumite creaturi care ies doar noaptea şi aceasta era singura metodă să le prind.

— Sper că asta nu înseamnă, interveni Larry amenințător, că o să ne țopăie prin casă caracatițe și țipari. Ar fi mai bine să-l oprești, mamă. Înainte de a ne da seama ce se întîmplă, toată casa o să arate și o să trăsnească la fel ca în port, la Grimsby.

Am răspuns, destul de cătrănit, că n-am de gînd să îmi aduc specimenele în casă, ci le pun direct în bazinul meu dintre stînci.

— Cam tîrziu să pleci la zece noaptea, dragă, spuse mama. La cît te întorci?

Mințind plin de curaj, i-am spus că mă întorc probabil pe la unsprezece.

— Bine, dar ai grijă să te îmbraci cu ceva gros, spuse mama, veșnic convinsă că o să sfîrșesc inevitabil prin a face o dublă pneumonie dacă nu îmi pun un pulover, în ciuda nopților blînde și călduroase. Făgăduindu-i conștiincios că o să mă îmbrac cu ceva gros, mi-am terminat de băut ceaiul și am petrecut o oră pasionantă și încîntătoare adunîndu-mi echipamentul de colectat eșantioane. Aveam o plasă cu un mîner lung, o prăjină de bambus cu trei cîrlige de sîrmă la un capăt, pentru tras grămăjoare de alge interesante, opt borcane de dulceață cu gura largă și o sumedenie de tinichele și cutiuțe de vîrît crabi sau scoici în ele. După ce m-am asigurat că mama nu spiona prin preajmă, mi-am pus slipul de baie pe sub pantalonii scurți și am ascuns un prosop la fundul genții de eșantioane, fiind sigur că va trebui să mă cufund sub apă după unele specimene. Spaimele mamei că o să fac o dublă penumonie ar fi crescut însutit dacă și-ar fi dat seama ce aveam de gînd să fac.

Apoi, la zece fără un sfert, mi-am azvîrlit sacul pe umăr și, luîndu-mi o lanternă, am pornit prin crîngul de măslini. Luna era ca o seceră palidă și ruginită, abia licărind pe un cer plin de stele. În ungherele întunecate dintre rădăcinile măslinilor, licuricii sclipeau ca smaraldele, iar în beznă se auzeau bufnițele, menestrelii nopții, chemîndu-se una pe alta.

Cînd am ajuns pe plajă, am dat de Taki, care fuma în barcă. Aprinsese deja lampa cu carbid, care sfîrîia dușmănos și trăsnea a usturoi, aruncînd un cerc strălucitor de lumină albă în apa joasă de la prova. Puteam deja să văd

cum lumina atrăsese hoarde întregi de viețuitoare. Aterine și guvizi ieșiseră din găurile lor și stăteau pe stîncile acoperite cu alge, căscînd gura plini de interes, ca niște spectatori la teatru așteptînd să se ridice cortina. Crabi de țărm se foiau de colo-colo, oprindu-se ca să culeagă delicat cît o bucățică de algă și să și-o vîre în gură și pretutindeni se rostogoleau scoici tîrîte de pagurii-pustnici, micuți și cu un aer mîndros, care ocupau cochilia în locul proprietarului de drept.

Mi-am rînduit uneltele de colectat pe fundul bărcii și m-am așezat cu un oftat mulțumit. Taki a desprins barca de țărm și apoi, cu ajutorul vîslei, și-a croit drum în apa joasă, printre straturile de alge răsfirate ca niște panglici, care fremătau și foșneau ușor de-o parte și de alta a bărcii. Cînd am ajuns ceva mai în larg, și-a fixat vîslele la locul lor și a început să lopătez, stînd în picioare. Înaintam foarte încet, iar Taki scruta atent cercul de lumină care îți îngăduia să vezi fundul mării la douăsprezece picioare de fiecare parte. Vîslele scîrțîiau plăcut și Taki fredona încetișor. În lungul bărcii, pe o parte, era o prăjină de vreo opt picioare, avînd la un capăt un trident cu cinci vîrfuri, cumplit de ascuțite. La proră am observat nelipsita sticluță cu untdelemn de măsline, atît de necesară pescarilor, deoarece, dacă un vînticel stîrnit din senin zbîrlește oglinda apei, cîțiva stropi de untdelemn au un efect calmant miraculos asupra mării neliniștite. Ne strecuram încet și sigur spre silueta întunecată, triunghiulară a insulei Pondikonissi, unde se aflau recifele. Cînd ne-am apropiat, Taki se sprijini o clipă în vîsle și se uită la mine.

— O să ne învîrtim în cerc vreo cinci minute, spuse el, ca să-mi dau seama cum stau lucrurile. Apoi te duc să prinzi tot ce poftești.

Am încuviințat plin de însuflețire, căci abia așteptam să văd cum o să-și folosească Taki la pescuit tridentul lui uriaș. Am dat ocol încetișor celui mai mare dintre recife, iar lanterna lumina ciudatele stînci submarine acoperite cu alge trandafirii și violacee care arătau ca niște stejari înfoiați. Cînd te uitai în apă simțeai ca un vînturel care plutește toamna, lin, cu aripile întinse, deasupra unei păduri învăpăiate.

Deodată, Taki a încetat să lopăteze și a cufundat vîslele încetișor în apă, ca să frîneze înaintarea. Barca s-a oprit, aproape nemișcată, iar el și-a prins tridentul.

— Privește, spuse el, arătînd spre fundul nisipos, la baza peretului unei uriașe stînci submarine. *Scorpios.*

La prima vedere n-am zărit nimic, apoi am observat îndată despre ce era vorba. Pe fundul mării zăcea nemișcat un pește lung de vreo două picioare, împodobit pe spinare cu un întreg filigran de țepi ascuțiți, precum o creastă de dragon și cu niște aripi enorme, ca de furtunar, întinse pe nisip. Avea un cap uriaș, cu ochi aurii și un bot îmbufnat și posac. Culorile lui m-au uluit, căci era împodobit în feluri te nuanțe de roșu, de la stacojiu pînă la tonuri sîngerii, stropite și accentuate ici-colo cu alb. Arăta teribil de sigur pe el, stînd acolo neclintit pe nisip, viu colorat, și totodată cumplit de primejdios.

— E bun de mîncat, șopti Taki spre mirarea mea, căci peștele părea foarte otrăvitor.

Ușurel și cu grijă Taki lăsă tridentul în apă, îndreptînd furca ascuțită, centimetru cu centimetru, către pește. Nu se auzea alt sunet decît sfîrîitul țîfnos al lămpii. Încet, inexorabil, tridentul se apropia tot mai mult. Am încetat să și respir. Cum să nu simtă oare peștele acela uriaș, cu ochii lui înspicați cu aur, că i se apropie ceasul de pe urmă? O mișcare iute din coadă, mă gîndeam, un vîrtej de nisip și gata, s-a dus. Dar nu, zăcea acolo, înghițind tot timpul metodic și îngîmfat. Cînd tridentul ajunse cam la un picior de el, Taki se opri. L-am văzut cum schimbă ușor locul de unde prindea mînerul. Rămase neclintit o clipă, care mi s-a părut interminabilă, iar apoi, deodată, atît de repede încît nici n-am zărit de fapt mișcarea, înfipse iute, cu îndemînare cele cinci țepușe în ceafa uriașului pește. Am zărit un vîrtej de nisip și sînge, iar peștele s-a zvîrcolit și s-a chircit sub dinții tridentului, încolăcindu-și trupul și izbind mînerul cu țepii de pe spinare. Dar Taki înfipsese tridentul cu prea multă dibăcie ca să mai poată scăpa. La repezeală, mișcîndu-și iute mîinile, trase în sus mînerul și peștele se ivi la marginea bărcii și căzu înăuntru, izbind și zvîrcolindu-se. M-am grăbit să-l ajut pe Taki să-l scoată din țepușe, dar el m-a împins îndărăt cu brutalitate.

— Ai grijă, îmi spuse, *scorpios* e un peşte afurisit.

L-am urmărit cum a scos peştele din dinţii tridentului, ajutîndu-se cu pala vîslei şi acesta, în ciuda faptului că ar fi trebuit să fie mort de-a binelea, tot se mai zvîrcolea, izbea şi încerca să-şi înfigă spinii de pe spinare în peretele bărcii.

— Uite-l, uite-l, spuse Taki. Acum vezi de ce îl numim noi *scorpios*. Dacă te-ar împunge cu spinii lui, Sfinte Spiridoane, ştiu că te-ar durea! Ar trebui să te duci imediat la spital.

Folosind vîsla şi tridentul cu o îndemînare de scamator, reuşi să ridice peştele-scorpion şi să-l pună într-un fost bidon de benzină, acum gol, unde nu mai putea să facă rău nimănui. Am vrut să ştiu cum de era bun de mîncat, dacă era otrăvitor.

— O, spuse Taki, doar spinii sînt otrăvitori. Îi tai şi carnea-i dulce, dulce ca mierea. O să ţi-l dau să-l duci acasă.

Se puse iar pe vîslit şi ne strecurarăm din nou pe lîngă marginea recifului. Apoi încetă să vîslească. Aici fundul mării era nisipos, doar cu cîteva mănunchiuri răsfirate de alge tinere, verzi. Încetini înaintarea bărcii pînă ce aceasta se opri şi îşi apucă tridentul.

De emoţie, am simţit un nod în stomac, deoarece singurele caracatiţe pe care le văzusem pînă atunci erau moarte, puse la vînzare în oraş, şi, eram sigur, nu semănau nicicum cu creaturile vii. Dar, deşi mă chinuiam din răsputeri să scrutez fundul nisipos al mării, el părea să fie lipsit cu totul de viaţă.

— Uite, *acolo*, spuse Taki, coborînd uşor tridentul în apă şi arătînd cu el. Cum de nu vezi? Unde-ţi sînt ochii, la spate? Acolo, *acolo*. Priveşte, aproape o ating.

Tot nu vedeam nimic. El mai lăsă puţin tridentul în jos.

— Acum o vezi, prostuţule? rîse el. E chiar la capătul ţepuşelor.

Deodată am zărit-o. Mă uitasem la ea tot timpul, dar era atît de cenuşie şi se confunda atît de tare cu nispul, încît credeam că e doar fundul mării. Şedea pe nisip, cuibărită în tentacule, iar de sub creştetul chel, ca o turlă, ochii ei, cu o privire ciudat de omenească, se uitau la noi pierduţi.

— E mare, zise Taki.

Își mută ușor mîna cu care ținea tridentul, dar mișcarea se dovedi imprudentă. Deodată, caracatița trecu de la culoarea ei fadă, nisipie, la un verde irizat strălucitor și complet neașteptat. Împroșcă un jet de apă din sifon și, proiectată de acesta, țîșni de pe fundul mării, într-un vîrtej de nisip. Tentaculele îi fluturau în spate și, așa cum gonea prin apă, semăna cu un balon purtat de vînt.

— Ah *gammoto**, se înfurie Taki.

Azvîrli tridentul și apucînd vîslele, o luă la iuțeală pe urmele caracatiței. De bună seamă, caracatița avea o încredere înduioșătoare în camuflajul ei, căci se lăsase iar pe fundul mării la vreo treizeci și cinci de picioare mai încolo.

Din nou, Taki opri înaintarea bărcii și coborî iarăși cu grijă tridentul în apă. De data aceasta nu mai riscă și se strădui să nu mai facă nici o mișcare imprudentă. Cînd furca cea ascuțită se află cam la un picior de capul boltit al caracatiței, Taki, îi prinse strîns mînerul și o înfipse brusc. Îndată, nisipul argintiu se tulbură ca un nor, în vreme ce tentaculele caracatiței se zvîrcoleau, se chirceau și se încolăceau în jurul tridentului. Din trup îi țîșni cerneala, care atîrna ca o perdea tremurătoare de dantelă neagră sau se încolăcea ca fumul deasupra nisipului. Taki chicotea acum bucuros. Ridică repede tridentul și, cînd caracatița ajunse în barcă, două dintre tentacule se prinseră de margine și se lipiră strîns de ea. Taki trase brusc, iar tentaculele se dezlipiră cu un hîrșîit, asemănător cu sunetul produs de un plasture de lipit, dar de o mie de ori mai puternic. Taki apucă iute trupul rotund și vîscos al caracatiței și o scoase cu îndemînare din dinții tridentului. Apoi, spre uluirea mea, ridică acest cap șerpesc,ca de meduză, și îl duse la față, astfel încît tentaculele i se încolăciră în jurul frunții, obrajilor și gîtului, iar ventuzele îi lăsară urme albe pe pielea bronzată. Căutînd locul cu grijă, Taki își înfipse deodată dinții chiar în mijlocul creaturii, mușcînd și smucind într-o parte, semănînd cu un terrier care rupe vertebrele unui șobolan. Mușcase cu siguranță

---

* Mama — mătii (gr.).

într-un centru vital, căci tentaculele își slăbiră îndată strînsoarea de pe capul lui și se lăsară moi în jos, doar extremitățile se mai contractau și se răsuceau ușor. Taki zvîrli caracatița în cutia de tablă, alături de peștele-scorpion, trase un scripăt afară din barcă și apoi, aplecîndu-se, luă apă de mare cu mîinile făcute căuș și își clăti gura cu ea.

— Mi-ai purtat noroc, spuse apoi cu un zîmbet, ștergîndu-se la gură. Nu mi se întîmplă prea des să prind o caracatiță și un *scorpios*.

De fapt însă, norocul lui Taki s-a oprit brusc la caracatiță, căci, deși am mai dat ocol recifului de vreo cîteva ori, n-am mai prins nimic. Am văzut capul unei murene, ieșind din gaura ei din recif, cu o expresie cumplit de afurisită; era de mărimea unui cățeluș. Dar cînd Taki lăsă în jos tridentul, murena se retrase cu grație fluidă, ușoară și plină de demnitate, în adîncurile recifului și n-am mai văzut-o ieșind. În ceea ce mă privește, eram destul de bucuros, căci, din cîte știam, trebuia să aibă vreo șase picioare lungime, și să te lupți într-o barcă slab luminată cu o murenă lungă de șase picioare era o experiență de care m-aș fi putut lipsi pînă și eu, oricît de pasionat naturalist eram.

— Ce să-i faci, asta e, spunse Taki plin de înțelepciune. Hai să mergem, ca să-ți faci și tu pescuitul.

A început să vîslească în direcția recifului celui mai mare și m-a debarcat cu uneltele mele pe vîrful lui neted. Înarmat cu plasa, am hoinărit pe marginea recifului, în timp ce Taki vîslea la vreo șase picioare în spate, luminînd splendoarea ascunsă a stîncilor. Erau atîtea făpturi, încît mi-am pierdut orice nădejde că aș putea să le prind pe toate.

Am văzut aterine firave, garnisite cu aur și stacojiu; peștișori cît jumătate de chibrit, cu ochișori mari, negri și trupul roșu ca focul, iar alții, de aceeași mărime, a căror culoare era o combinație de siniliu intens și nuanțe albăstrii stinse, ca praful de pușcă. Mai erau stele de mare sîngerii și altele zbîrlite, purpurii, ale căror brațe subțirele și ascuțite se încolăceau și se desfăceau neobosite. Trebuia să le prind în plasă cu cea mai mare grijă, deoarece, la cel mai mic șoc, își lepădau cu dărnicie toate brațele. Vedeam și moluște-

papucei, la care partea de dedesubt, dacă le răsturnai, era pe jumătate acoperită cu o fîşie netedă de scoică, semănînd astfel cu nişte papuci vechi şi scîlciaţi de pîslă, meniţi unor picioare reumatice. Erau şi ghioci, unii albi ca zăpada, cu dungi delicate, iar alţii de un gălbui palid, pătaţi şi mîzgăliţi cu semne purpuriu-închis. Mai erau scoicile cu zale, sau chitonii, unele de vreo două degete lungime, agăţate de crăpăturile stîncilor şi arătînd ca nişte uriaşi păduchi de lemn. Am văzut un pui de sepie, mare cît o cutie de chibrituri şi era cît pe ce să cad de pe marginea recifului tot străduindumă să-l prind, dar a scăpat, spre marea mea nefericire. Nici nu trecuse bine o jumătate de ceas de cînd îmi adunam eşantioanele, cînd mi-am dat seama că toate borcanele, tinichelele şi cutiile mele se umpluseră gata să dea pe afară cu tot soiul de vieţuitoare şi, cu tristeţe, a trebuit să mă opresc.

Foarte bine dispus, Taki m-a dus cu barca în golfuleţul meu preferat şi a asistat, distrîndu-se, cum îmi goleam cu grijă borcanele cu eşantioane în bazinul dintre stînci. Apoi m-a condus înapoi pînă la cheiul de la Menelaos. Aici, a trecut o sfoară prin branhiile peştelui-scorpion, acum mort de-a binelea şi mi l-a întins.

— Spune-i mamei tale, mi-a zis el, să folosească la gătit boia de ardei iute, untdelemn, cartofi şi un pic de mădu vă. E un peşte foarte dulce.

I-am mulţumit pentru dar şi pentru răbdarea pe care a avut-o cu mine.

— Mai vino la pescuit, mi-a răspuns el. Mă duc şi săptămîna viitoare. Pe miercuri sau joi. Îţi dau de veste cînd sosesc.

I-am mulţumit, spunîndu-i că abia aştept să mergem. A împins barca şi folosind vîsla ca pe o prăjină, în apa joasă de la mal, s-a îndreptat spre Benitses.

— Fii fericit, am strigat după el.

— *Pasto calo*, mi-a răspuns. Mergi cu bine.

M-am întors şi am pornit ostenit la deal. Spre groaza mea, am constatat că se făcuse două şi jumătate şi ştiam că la ora asta mama e precis convinsă că m-am înecat, ori m-au mîncat rechinii, sau oricum am avut o soartă asemănătoare. Nădăjduiam totuşi că peştele-scorpion o să-i închidă gura.

Pădurica de mirt

SPRE MIAZĂNOAPTE, la vreo jumătate de milă depărtare de vilă, crîngul de măslini se rărea și dădeai peste o vale largă de vreo cincizeci-șaizeci de acri, unde nu creșteau măslini. Aici era doar o pădurice verde și întinsă, cu arbuști de mirt, întretăiată cu ciulini, ca niște ciudate candelabre, de un albastru electric viu, strălucitor, și cu bulbii uriași și solzoși ai cepei-de-mare. Era unul din locurile mele de cutreierat favorite, căci întîlneam o varietate remarcabilă de insecte. Roger și cu mine ne instalam la umbra dulce, înmiresmată, a tufelor de mirt și pîndeam alaiul micilor făpturi care treceau prin fața ochilor noștri la anumite ceasuri ale zilei, crengile fiind la fel de populate ca strada principală a unui oraș. În pădurica de mirt forfoteau insectele numite călugărițe, lungi de vreo trei țoli, cu aripile de un verde intens. Se balansau pe ramuri, cocoțate pe picioruşele lor subțiri, ținîndu-și lăbuțele din față pline cu ghimpi agresivi, într-o atitudine de rugă ipocrită și rotindu-și încolo și încoace căpșoarele mici și ascuțite, cu ochii bulbucați, de un galben-pai, pîndind orice mișcare, ca niște fețe bătrîne uscate și acrite la o petrecere. Dacă vreun fluture de varză sau vreun *Argynnis* ateriza pe frunzele lucioase de mirt, călugărițele se apropiau tiptil, cu mișcări furișe, oprindu-se cînd și cînd ca să se legene ușor pe picioare și astfel să convingă fluturele că nu-s altceva decît niște frunze în adierea vîntului.

Am văzut odată o călugăriță stînd la pîndă și pînă la urmă năpustindu-se asupra unui uriaș fluture coada rîndunicii, care tocmai stătea visător la soare, unduindu-și ușor aripile. Totuși, în ultima clipă, călugărița a făcut o mișcare greșită și, în loc să apuce trupul fluturelui, așa cum intenționase, l-a prins de-o aripă. Acesta a ieșit tresărind din reverie și a început să dea din aripi atît de puternic, încît a reușit să ridice călugărița pe jumătate de pe frunză. Spre marea ei dezamăgire, după alte cîteva bătăi din aripi la fel de puternice, fluturele a țîșnit pieziș în zbor, cu o parte serioasă dintr-o aripă lipsă. Plină de filozofie, călugărița s-a așezat la loc pe frunză și a mîncat bucata de aripă ce îi rămăsese în gheare.

Pe sub pietrele presărate pe pămînt, printre ciulini, viețuia o lume uimitor de pestriță, în ciuda faptului că solul era răscopt de soare și se înfierbînta atît de tare, că puteai să prăjești ouă pe el. Trăiau aici gîngănii care dintotdeauna mi-au făcut piele de găină. Erau miriapozi turtiți, lungi de vreo trei degete, cu picioruțe firave și țepoase, ca niște franjuri, de-o parte și de alta a corpului. Erau atît de subțiratici, încît se puteau strecura în crăpăturile cele mai neînsemnate și înaintau cu o viteză uluitoare, părînd mai degrabă că plutesc pe deasupra decît că gonesc pe pămînt, la fel de lin ca o pietricică netedă ce lunecă ușor pe gheață. Se chemau *Scutigeridae* și cred că nu există nume mai potrivit pentru a evoca modul de locomoție teribil de nesuferit al goangelor acestora.

Puteai vedea risipite printre pietre o sumedenie de găuri scobite în pămîntul tare, cam de mărimea unui ban. Aveau marginile mătăsoase și cîte o pînză lată, întinsă de jur împrejurul vizuinii. Acestea erau bîrlogurile tarantulelor, niște păianjeni uriași, grăsani, de culoarea ciocolatei, cu pete ruginii și brune. Cu picioare cu tot, acopereau o suprafață de mărimea unei farfurioare de dulceață, iar trupul lor era cît două jumătăți dintr-o alună mică. Erau neînchipuit de puternici, vînau plini de iuțeală și cruzime, vădind un soi de inteligență dușmănoasă remarcabilă. De obicei ieșeau la vînătoare noaptea, dar uneori îi puteai zări și în timpul zilei, strecurîndu-se grăbiți pe picioroangele lor printre ciulini, în căutarea prăzii. În general, îndată ce te zăreau, o luau din loc și dispăreau la iuțeală printre ciulini, dar într-o zi am văzut unul atît de absorbit de îndeletnicirea lui, încît m-a lăsat să mă apropii destul de mult.

Se găsea la vreo șase-șapte picioare de vizuină și se suise pînă la jumătatea unui ciulin albastru; așa cum stătea, cu picioarele din față nemișcate, mi-a amintit de un vînător cățărat într-un copac spre a vedea dacă e vreun vînat prin preajmă. A tot stat așa vreo cinci minute, în timp ce eu îl pîndeam, lungit pe-o parte. Pînă la urmă s-a dat jos cu grijă de pe ciulin și-a pornit-o plin de hotărîre. Era ca și cum ar fi observat ceva din prepeleacul lui, dar, uitîndu-mă în jur, n-am zărit nici un semn de viață și oricum nu eram defel convins că privirea unei tarantule ar putea fi atît de ascuțită. Dar el și-a văzut de drum la fel de hotărît pînă cînd a

ajuns la un mănunchi stufos de lacrima-lui-Iov, o iarbă subțirică, unduitoare, cu semințele ca niște minuscule piinișoare albe împletite. Apropiindu-mă și eu, mi-am dat seama dintr-o dată ce pradă urmărea tarantula, căci sub grațioasa cascadă de ierburi alburii era un cuib de ciocîrlie, cu patru ouă într-însul. Un ou tocmai se spărsese și un puișor plăpînd, rozuliu și pufos, se străduia cu greu să scape din găoace.

Înainte de a putea să-i sar în ajutor, tarantula se cățărase peste marginea cuibului unde adăstă o clipă, monstruos și cumplit la vedere, apoi trase la iuțeală puișorul rebegită spre el și îi înfipse în spinare mandibulele lungi și încovoiate. Puiul scoase două piuituri slabe, abia perceptibile și își căscă larg ciocul, zbătîndu-se scurt în îmbrățișarea păroasă a păianjenului. Îndată otrava își făcu efectul; înțepeni o clipă și apoi trupșorul lui atîrnă moale. Păianjenul așteptă nemișcat pînă se asigură că otrava lucrase, se întoarse și o luă din loc, cu puiul atîrnîndu-i inert între fălci. Arăta ca un soi de prepelicar ciudat, pe picioroange, aportînd cea dintîi ieruncă a sezonului. Fără să se mai oprească, se duse drept la vizuină și se făcu nevăzut în tainițele ei, cărînd trupșorul firav și patetic al puilui.

Am rămas uluit de această întîmplare din două motive: mai întîi, nu bănuiam că tarantulele atacă animale de mărimea unui pui de pasăre și, în al doilea rînd, nu puteam să-mi dau seama cum descoperise existența cuibului, fiindcă de bună seamă știa lucrul acesta, doar îl văzusem cum se îndrepta cu hotărîre înspre el. Distanța dintre ciulin și cuib era de vreo treizeci și cinci de picioare, o măsurasem, și eram sigur că un păianjen nu poate avea vederea atît de ascuțită, încît să detecteze de la distanța asta un cuib perfect camuflat și puiul dinăuntru. Mai rămînea posibilitatea mirosului, dar și aici aveam îndoieli, deși mi-era cunoscut faptul că animalele puteau simți mirosuri fine, de care nările noastre grosolane habar n-aveau. Îmi dădeam seama că într-o zi apăsătoare, fără pic de adiere, era nevoie de un simț olfactiv remarcabil pentru a detecta puiul de ciocîrlie la treizeci și cinci de picioare distanță. Singura soluție la care mă puteam gîndi era că păianjenul dăduse peste cuib, în timpul vreunei hoinăreli și îl controla periodic să vadă dacă ieșiseră puii. Dar aceasta nu-mi oferea o explicație satisfăcătoare, deoa-

rece atribuia unei insecte un proces de gîndire pe care, eram sigur, nu-l poseda. Pînă și oracolul meu, Theodore, n-a fost capabil să explice satisfăcător acest mister. Tot ce-am aflat era că acea pereche de ciocîrlii nu a reușit să crească toată vara măcar un singur pui.

Alte viețuitoare din pădurile de mirt care m-au fascinat puternic au fost larvele de furnici cu aripi. Furnicile adulte cu aripi sînt de mărimi variate și, în general, de un cafeniu cam mohorît. Arată ca niște libelule smintite și teribil de jegoase. Aripile lor par disproporționate în raport cu trupul, și bat din ele cu un aer disperat, de parcă le-ar trebui o energie uriașă ca să nu cadă și să se zdrobească de pămînt. De fapt sînt gîngănii cumsecade, zumzăitoare și nu fac nici un rău nimănui. Dar nu același lucru se poate spune și despre larvele lor. Ceea ce înseamnă larvele rapace de libelulă pentru mlaștini, același lucru îl reprezintă și furnicile cu aripi în petecele uscate, nisipoase dintre tufele de mirt. Singurul semn că este vorba de larve de furnici cu aripi îl constituia o serie de adînciturî ciudate, conice, acolo unde pămîntul era mai fin și destul de moale ca să fie scobit. Cînd am descoperit pentru prima oară aceste conuri, am rămas foarte nedumerit, întrebîndu-mă cine le-a făcut. M-am gîndit că poate niște șoareci scormoniseră după rădăcini sau ceva asemănător și nu știam că pe fundul nisipos al fiecărui con stătea de veghe arhitectul său, încordat și gata de atac, la fel de primejdios ca o capcană bine pitită. Apoi am văzut unul dintre conuri în acțiune și mi-am dat seama pentru prima oară că ele nu erau numai adăpostul larvei, ci totodată o uriașă cursă.

Uneori trecea cîte o furnică (și îmi închipuiam întotdeauna că fredonează o melodie în timp ce își vedea de treaba ei); era fie din cele iuți și negre sau din cele mai roșietice și solitare, pe care le vezi la țară înaintînd șovăitor, cu burticile roșii îndreptate în sus, ca țevile de artilerie antiaeriană. De orice specie ar fi fost, dacă vreuna nimerea întîmplător pe muchia unei astfel de găurici, constata îndată că se prăbușește peste pereții foarte înclinați și începea să lunece în jos, spre baza conului. Se întorcea atunci și încerca să se cațere afară din gaură, dar stîrnea cu piciorușele mici avalanșe de pămînt sau de nisip. Îndată ce avalanșa se scurgea pînă la baza conului, era pentru larvă semnalul să intre în acțiune.

Într-o clipă, furnica se trezea bombardată cu salve iuți de pămînt sau de nisip, proiectate în sus de pe fundul gropii, cu o viteză incredibilă, de către capul larvei. Cu pămîntul care-i aluneca de sub picioare și atacată fără încetare cu cocoloașe de pămînt și de nisip, furnica nu mai avea cum să se țină și se rostogolea jalnic în fundul gropii. Chiar atunci se ițea la repezeală din nisip capul larvei de furnică cu aripi, un cap turtit, la fel ca de furnică obișnuită, dar înzestrat cu niște fălci uriașe și încovoiate, ca niște seceri. Acestea se înfigeau în trupul sărmanei furnici, iar larva se retrăgea la loc, în nisip, trăgînd după ea, în mormînt, biata furnică ce se tot zvîrcolea și se zbătea neputincioasă. Consideram că larvele de furnici cu aripi se purtau neloial cu furnicile cam prostuțe și serioase. De cîte ori le găseam, le scoteam din gaură fără nici un fel de remușcare, le duceam acasă și le lăsam să facă ouă în niște cuști minuscule de muslin, îmbogățindu-mi colecția dacă dădeam peste vreun specimen necunoscut.

Într-o zi am avut parte de o furnică din acelea capricioase, cînd cerul se face vinețiu și e despicat de fulgere, în filigrane argintii. A început apoi să plouă, cu picături uriașe, grele și umflate, calde ca sîngele. Cînd a trecut furtuna, cerul se limpezise, devenind albastru ca ouăle vrăbiuței de pădure. Dinspre pămîntul reavăn veneau miresme amețitoare, minunate, aproape gastronomice, ca de tartă cu fructe sau budincă de stafide, iar din tulpinile măslinilor ieșeau aburi, pe măsură ce soarele usca picăturile de ploaie, și arătau de parcă ar fi luat foc. Lui Roger și mie ne plăceau aceste furtuni de vară. Era plăcut să te bălăcești prin toate băltoacele și să simți cum ploaia călduță te udă ciuciulete. În plus, Roger se distra copios lătrînd la fulgere. Ploaia a încetat tocmai cînd treceam prin pădurica de mirt și am sperat în norocul neașteptat ca furtuna să fi scos la iveală făpturi ce se adăpostesc de obicei din pricina arșiței. Așa cum bănuisem, pe o crenguță de mirt doi melci grăsani, chihlimbarii lunecau ușor unul spre celălalt, mișcîndu-și provocator cornițele. Știam că de obicei, în miezul verii, melcii zac în letargie. Ei se așază pe o creangă potrivită, își potrivesc o lipitură subțire, ca de hîrtie, la intrarea căsuței și apoi se retrag în străfundurile cochiliei ca să-și ferească umezeala trupului de

arşiţa soarelui. Desigur, furtuna înşelătoare îi trezise şi deveniseră romantici şi voioşi. Pe cînd îi urmăream, lunecau unul spre celălalt pînă cînd li s-au atins corniţele. Atunci s-au oprit şi s-au privit lung şi cu seriozitate în ochi. Unul dintre ei şi-a schimbat uşor poziţia, ca să poată luneca pe lîngă celălalt. Cînd a ajuns în dreptul lui, s-a întîmplat ceva care m-a făcut să nu-mi cred ochilor ce văd. Din flancul lui şi, aproape simultan, din flancul celui de al doilea melc, a ţîşnit ceva semănînd cu două minuscule săgeţi, subţiri şi albe, prinse de cîte un firicel minuscul, alburiu. Săgeata celui dintîi melc a străpuns flancul melcului numărul doi şi a dispărut, iar săgeata celui de al doilea melc a străpuns la rîndul ei melcul numărul unu. În felul acesta au rămas alături, legaţi de cele două firicele albe. Păreau două corăbii ciudate ancorate între ele. Privelişteа era oricum uluitoare, dar lucruri şi mai ciudate urmau să se întîmple. Firicelele au pornit să se scurteze, apropiindu-i pe cei doi melci. Urmărindu-i atît de îndeaproape, încît era cît pe ce să-i ating cu nasul, am ajuns la concluzia, de necrezut, că fiecare melc, graţie unui mecanism din trupul lui, îşi înfăşura firul la loc, trăgîndu-l astfel pe cel de-al doilea lîngă el, pînă cînd trupurile lor ajunseră strîns lipite între ele. Îmi dădeam seama că de fapt se împerechează, dar trupurile lor erau atît de împreunate, încît nu puteam urmări desfăşurarea actului în sine. Au stat fericiţi, unul lipit de altul, vreun sfert de oră şi apoi, uitînd să-şi zică măcar „la revedere", au lunecat fiecare în direcţia opusă, fără ca vreunul să mai aibă măcar o urmă de săgeată sau de firicel, ori să-şi arate entuziasmul că au făcut dragoste într-un chip atît de reuşit.

Am rămas atît de uluit de acest comportament ieşit din comun, încît abia am avut răbdare să aştept pînă joia viitoare, cînd a venit Theodore la ceai şi am putut să-i povestesc. Theodore m-a ascultat, legănîndu-se uşor pe tălpi şi dînd din cap cu gravitate cînd i-am descris cu lux de amănunte tot ce văzusem.

— Aha, da, a spus el după ce am încheiat de povestit. Ai fost... hm ştii... hm... extrem de norocos să vezi aşa ceva. Am urmărit şi eu o groază de melci, dar nu mi-a fost dat să prind momentul.

L-am întrebat dacă micuțele săgeți și firicelele erau cumva doar rodul închipuirii mele.

— Nu, nu, răspunse Theodore. E cît se poate de corect. Săgețile sînt alcătuite dintr-un fel de... hm... substanță asemănătoare cu calciul și, o dată ce pătrund în trupul melcului... știi... dispar... se dizolvă. S-ar părea că există motive să credem că săgețile produc un soi de *gîdilitură*, pe care melcii... hm... o găsesc plăcută.

L-am întrebat dacă pe bună dreptate crezusem că cei doi melci își trăseseră firicelul îndărăt, înfășurîndu-l ca pe un mosor.

— Da, da, și asta e corect, încuviință Theodore. Se pare că au înăuntru... hm... un fel de mecanism care trage sforicica îndărăt.

I-am spus că, după părerea mea, e unul dintre lucrurile cele mai remarcabile pe care le-am văzut.

— Da, așa e. Foarte ciudat, spuse Theodore și adăugă o noutate care mi-a tăiat respirația. Cum se lipesc unul lîngă altul,... hm... jumătatea masculină a melcului se împerechează cu... hm... jumătatea feminină a celuilalt și... hm... viceversa dacă e cazul.

Mi-a trebuit cîtva timp ca să pricep această informție uluitoare. Era corectă presupunea, m-am interesat apoi precaut, că fiecare melc e de sex masculin și *totodată* feminin?

— Hm. Da, răspunse Theodore. Sînt hermafroditi.

A clipit din ochi spre mine și și-a trecut prin barbă degetul cel mare. Larry, pe al cărui chip se așternuse expresia îndurerată ce i-o vedeam ori de cîte ori Theodore și cu mine discutam despre viața animalelor, s-a arătat și el uluit de această dezvăluire extraordinară despre comportamentul sexual al melcilor.

— Cred că glumești, Theodore, a protestat el. Vrei să zici că fiecare melc e și mascul și femelă?

— Da, chiar așa, întări Theodore, adăugînd, fără să mai insiste: E foarte ciudat.

— Doamne sfinte, izbucni Larry. Cred că nu-i drept. Cînd te gîndești la scîrboșeniile astea cleioase care se fîțîie prin tufișuri ca niște turbați și se tot seduc unii pe alții,

avînd plăcerea ambelor senzații. De ce oare n-or avea parte și oamenii de așa un dar? Asta e tot ce vreau să știu.

— Da, desigur. Dar atunci ar trebui să faci și ouă, îl lămuri Theodore.

— Cum să nu, răspunse Larry, dar ce scuză minunată ai avea ca să chiulești de la cocteiluri. N-ai decît să spui: „Regret nespus că nu pot veni, dar trebuie să stau să-mi clocesc ouăle".

Theodore rîse scurt.

— Dar melcii nu-și clocesc ouăle, explică el. Le îngroapă în pămîntul umed și le lasă acolo.

— Un mod ideal de a-ți crește o familie, interveni mama în chip neașteptat, dar cu un ton foarte hotărît. Ce n-aș da să vă pot îngropa pe toți în pămînt umed și să vă las acolo.

— Ai spus un lucru teribil de brutal și de nedrept, zise Larry. O să-l cadorisești probabil pe Gerry cu un complex pentru tot restul vieții.

Dar dacă această conversație îmi strecurase un complex, era fără îndoială pentru melci, căci deja mă gîndeam la vaste expediții de prins melci, cu Roger împreună, cum o să-i aduc cu sutele acasă și să-i vîr în cutii, unde îi voi putea pîndi în voie înfigîndu-și săgețile lor amoroase, spre marea mea încîntare. Deși în săptămînile care au urmat am prins cu adevărat sute de melci, i-am ținut ostateci în cutii și m-am străduit să le ofer toate îngrijirile posibile (organizîndu-le chiar vreo cîteva furtuni simulate cu ajutorul unei stropitoare), n-am fost în stare să-i mai conving să se împerecheze.

Singura dată cînd am mai văzut melci dedîndu-se la aceste ciudate jocuri ale dragostei a fost cînd am reușit să-mi procur o pereche uriașă, denumiți melci romani sau melci-măr, ce trăiesc pe aflorimentele golașe de pe muntele celor Zece Sfinți, iar unicul motiv pentru care am fost în stare să mă cațăr pînă acolo și să-i prind a fost că mama mi-a dăruit de ziua mea un pui de măgăruș voinic, împlinindu-mi o veche dorință.

Deși chiar din clipa sosirii noastre în Corfu văzusem mulțimi de măgărași — întreaga economie agricolă a insulei se baza în mare măsură pe ei —, nu le acordasem o atenție

deosebită pînă cînd nu ne-am dus la nunta Katerinei. Aici, un mare număr de măgăruși veniseră însoțiți de puii lor, dintre care mulți aveau doar cîteva zile. Am rămas încîntat de genunchii lor ca niște bulbi, de urechile uriașe și de mersul lor nesigur, șovăielnic, luînd hotărîrea că, orice s-ar întîmpla, o să am și eu măgărușul meu.

După cum i-am explicat și mamei, încercînd să-i smulg încuviințarea, dacă aș avea un măgăruș să mă ducă pe mine și echipamentul meu, aș putea parcurge distanțe mult mai mari. N-ar fi oare posibil să-l capăt de Crăciun în dar? am întrebat-o. Nu, mi-a răspuns mama, în primul rînd costă prea mult, iar în al doilea rînd de Crăciun nu sînt pui. Dar dacă sînt prea scumpi, nu m-am lăsat eu, de ce să nu primesc unul în dar atît pentru Crăciun cît și de ziua mea? Aș renunța cu plăcere la alte daruri în schimbul unui măgăruș. Mama a zis atunci că o să vadă, dar din cîte știam dintr-o amară experiență, așa ceva însemna că o să uite foarte curînd tot ce-a promis. Pe măsură ce se apropia ziua mea, i-am repetat toate motivele care mă făceau să îmi doresc un măgăruș. Mama a spus din nou: „O să vedem".

Apoi, într-o bună zi, Costas, fratele slujnicei noastre, și-a făcut apariția în crîngul de măslini, chiar lîngă grădinița noastră, cărînd în spinare o legătură uriașă de bambuși înalți. Fluierînd voios, s-a apucat să sape găuri în pămînt și să înfigă tulpinile de bambus în ele, formînd un pătrat. Spionîndu-l prin gardul de fucsii, mă întrebam ce naiba meșterește, așa că, fluierîndu-l pe Roger, m-am dus să văd despre ce-i vorba.

— Construiesc o căsuță pentru mama, a explicat Costas.

Am rămas uluit. La ce oare i-o trebui mamii o căsuță din bambus? S-a hotărît cumva să doarmă afară? Mi se părea puțin probabil. De ce vrea mama o căsuță de bambus? m-am interesat eu pe lîngă Costas.

El mi-a aruncat o privire impenetrabilă.

— Cine știe? a zis, dînd din umeri. Poate vrea să țină plante sau să păstreze cartofi dulci pe timpul iernii.

Și această eventualitate mi s-a părut puțin credibilă, dar, după ce l-am urmărit pe Costas vreo jumătate de oră, m-am plictisit și am pornit la plimbare cu Roger.

A doua zi schelăria căsuței de bambus era terminată și Costas vîra acum mănunchiuri de trestii printre tulpinile de bambus, meșterind astfel pereții trainici și acoperișul. A treia zi căsuța era gata și arăta ca una din primele încercări ale lui Robinson Crusoe de a-și face o casă. Cînd am întrebat-o pe mama ce are de gînd cu căsuța, mi-a răspuns că nu știe încă sigur, însă crede că va folosi oricum la ceva. Am fost nevoit să mă mulțumesc cu această vagă informație.

În ajunul zilei mele de naștere, toată lumea a început să se poarte ceva mai excentric ca de obicei. Din motive numai de el știute, Larry tropăia prin casă zbierînd „Șo pe el! La galop, la galop!" și alte îndemnuri de vînătoare asemănătoare. Cum se manifesta destul de des în felul acesta, nu l-am băgat prea mult în seamă.

Margo se foia prin casă cu pachețele misterioase la subsuoară, iar cînd m-am întîlnit la un moment dat cu ea în hol, am văzut, cu mirare, că ducea un braț de ghirlande multicolore rămase de la Crăciun. Cînd m-a văzut, a scos un chițăit de spaimă și a șters-o la ea în odaie, cu un aer atît de vinovat și de hoțesc, încît am rămas în urma ei privind-o cu gura căscată.

Leslie și cu Spiro păreau atinși la rîndul lor de aceeași boală și se tot buluceau misterios prin grădină. Din frînturile de conversație pe care le-am prins, n-am reușit să-mi dau seama ce plănuiau.

— Pe banchetele din spate, zicea Spiro, cu un aer încruntat. Pe toți sfinții, domnu'Leslies, am făcut asta și alte dăți.

— Bine, Spiro, dacă zici dumneata, a răspuns Leslie, neîncrezător, dar nu vreau picioare rupte sau chestii de-astea.

Tocmai atunci, Leslie m-a zărit cînd trăgeam binișor cu urechea și m-a întrebat răstit, cum dracu' de-mi permit să ascult ce vorbesc oamenii în particular. Aș face mai bine să mă cațăr pe stînca cea mai apropiată și să mă azvîrl de sus. Văzînd că familia nu e într-o dispoziție tocmai prietenoasă l-am luat pe Roger la o plimbare prin crîngul de măslini și ne-am petrecut toată ziua vînînd fără succes șopîrle verzi.

În noaptea aceea, tocmai stinsesem lampa și mă cuibăream în pat, cînd am auzit niște cîntări răgușite, întretăiate de hohote de rîs, venind dinspre crîngul de măslini. Cînd gălăgia s-a mai apropiat, am putut recunoaște glasurile lui

Leslie și Larry, împletite cu cel al lui Spiro, fiecare părînd să cînte melodii diferite. Aveau aerul că fuseseră undeva și petrecuseră din cale afară. Judecînd după șoaptele indignate și tîrșitul papucilor din coridor, eram sigur că Margo și mama ajunseseră la aceeași concluzie.

Au dat buzna în casă, rîzînd isteric de cine știe ce glumă făcută de Larry, iar Margo și cu mama le-au poruncit mini-oase să tacă.

— Liniște! s-a răstit mama. Îl treziți pe Gerry. Ce-ați băut?

— Vin, a răspuns Larry, foarte demn, după care a tras un sughiț.

— Vin, a răspuns și Leslie. După care am dansat și Spiro a dansat și Larry a dansat. Și Spiro a dansat și apoi Larry a dansat și eu am dansat.

— Cred că ar fi mai bine să mergeți la culcare, a spus mama.

Și apoi Spiro a dansat iarăși, a continuat Leslie, și a dansat și Larry.

— Bine, dragă, bine, a spus mama. *La culcare* cu voi, pentru Dumnezeu. Chiar, Spiro, cred că n-ar fi trebuit să-i lași să bea în halul ăsta.

— Spiro a dansat, a zis Leslie, punînd lucrurile la punct.

— O să-l bag eu în pat, a spus Larry. Sînt singurul treaz dintre toți.

S-a auzit un zgomot de pași împleticiți pe pardoseala de cărămidă cînd Leslie și cu Larry, strîns îmbrățișați, au luat-o bălăbănindu-se pe coridor.

— Acum dansez cu *tine*, s-a auzit vocea lui Leslie, în timp ce Larry îl tîra la el în odaie, după care l-a vîrît în pat.

— Regret, doamnă Durrells, a spus Spiro, cu glasul înăsprit de vin, dar nu am putut opri pe domnii.

— L-ai adus? a întrebat Margo.

— Da, donșoară Margos. Nu fi matale îngrijorată, a răspuns Spiro. E zos cu Costas.

Spiro a plecat și le-am auzit pe mama și Margo ducîndu-se să se culce. Iată, mi-am zis eu, un sfîrșit misterios care încununa teribila încîlceală a întregii zile. Am uitat însă curînd de purtarea familiei deoarece, tot gîndindu-mă la darurile pe care urma să le primesc, m-am cufundat într-un somn adînc.

În dimineaţa următoare, cînd m-am trezit, am stat o clipă să mă întreb de ce totul părea neobişnuit în ziua aceea. Apoi mi-am amintit. Era ziua mea de naştere. Am mai rămas puţin în pat, savurînd bucuria de a avea o zi întreagă numai a mea, cînd toată lumea îmi va aduce daruri, iar familia se va vedea nevoită să încuviinţeze orice rugăminte cît de cît rezonabilă. Tocmai mă pregăteam să mă dau jos din pat ca să văd ce daruri am primit, cînd în hol izbucni o gălăgie ciudată.

— Ţine-i capul. Ţine-i *capul*, se auzi glasul lui Leslie.

— Fii atent, îi strici toată găteala, se văita Margo.

— Dă-o dracu' de găteală, zicea Leslie. Ţine-i *capul*.

— Uşurel, dragii mei, se auzi glasul mamei. Nu vă certaţi.

— Doamne sfinte, a mai spus Larry plină de silă, uite, baligi pe toată pardoseala.

Toată această misterioasă conversaţie era însoţită de un uşor bocănit ciudat, de parcă cineva ar fi făcut să salte mingi de ping-pong pe pardoseala de cărămizi a holului. Oare ce mai născocise familia? mă întrebam eu. De obicei, la ora asta, încă mai zăceau în pat, pe jumătate adormiţi, bîjbîind, cu ochii urduroşi, după prima ceaşcă de ceai a dimineţii. M-am ridicat în pat, pregătindu-mă să mă duc şi eu în hol ca să particip la isprava lor, cînd uşa odăii mele se deschise brusc şi în ea dădu năvală, în galop un măgăruş împodobit cu lănţişoare multicolore de hîrtie creponată, ghirlande de Crăciun şi trei pene uriaşe prinse cu îndemînare între urechile lui uriaşe, urmat de Leslie, care se atîrnase cu furie de coada lui, ţipînd: „Hooo, fir-ai tu să fii de bestie!"

— Controlează-ţi limbajul, dragă, spuse mama, ivindu-se agitată în uşă.

— Îi strici toată găteala, zbieră Margo.

— Cu cît se cară animalul ăsta mai repede de aici, cu atît mai bine, interveni Larry. S-a băligat prin tot holul.

— L-ai speriat tu, îi spuse Margo.

— Nu i-am făcut nimic, răspunse Larry indignat. Doar l-am împins aşa, un pic.

Măgăruşul se poticni derapînd lîngă patul meu şi mă privi cu ochii lui mari, cafenii. Părea cam mirat. Se scutură puternic, astfel încît îi căzură penele fixate între urechi şi apoi, cu

multă agilitate, îi trase lui Leslie o lovitură zdravănă în fluierul piciorului, cu copita din spate.

— Iisuse! zbieră Leslie, sărind într-un picior. Mi-a făcut ţăndări piciorul ăsta afurisit.

— Leslie dragă, nu-i nevoie să înjuri în halul ăsta, spuse mama. Nu uita că e şi Gerry pe aici.

— Scoateţi-l cît mai iute din dormitor, zise Larry, de nu o să trăsnească peste tot a băligar.

— Uite cum i-ai răvăşit toată găteala, se băgă şi Margo, mi-au trebuit ore în şir ca să i-o potrivesc.

Eu uitasem cu totul de familie. Măgăruşul se apropiase de marginea patului, mă cercetase o clipă întrebător, apoi scosese un soi de mic chicotit din fundul gîtlejului şi îşi vîrîse, în palmele mele întinse, boticul cenuşiu. Era greu de închipuit ceva atît de catifelat; gîndul mi-a fugit îndată la coconii viermilor de mătase, la nişte căţeluşi abia fătaţi, la pietricele netezite de valurile mării, ori la moliciunea unei broscuţe de copac. Între timp, Leslie îşi dăduse jos pantalonii şi cerceta vînătaia ce-i apăruse pe fluierul piciorului, înjurînd copios.

— Îţi place, dragul meu? întrebă mama.

Dacă îmi plăcea! Nu mai eram în stare să scot o vorbă.

Măgăruşul era maroniu-închis, aproape de culoarea prunei; avea urechi uriaşe, ca nişte cale şi şosete albe peste copitele micuţe şi lucioase, ce semănau cu pantofii unui dansator de step. Pe spinare i se desena un semn al crucii, mare şi mai întunecat, mîndră mărturie a faptului că un strămoş al lui îl purtase pe Hristos la intrarea în Ierusalim (rămînînd de atunci şi pînă în zilele noastre unul dintre cele mai încăpăţînate animale domestice), iar ochii, mari şi lucitori, erau mărginiţi de cîte un rotocol alb şi cochet, care îi demonstra proveniența din satul Gastouri.

— Îţi aminteşti de măgăruşul Katerinei, care ţi-a plăcut atît de mult? Ei bine, ăsta-i puiul lui.

Această veste a făcut ca măgăruşul să-mi pară şi mai minunat. Stătea în faţa mea, arătînd de parcă scăpase de la circ şi rumega gînditor o beteală, în timp ce eu am sărit din pat şi m-am repezit să mă îmbrac. Unde urma să-l ţin? am întrebat-o pe mama, cu sufletul la gură. Era limpede că nu puteam să-l tin în casă, de vreme ce Larry tocmai îi atrăsese

mamei atenția că ar putea, dacă ar pofti cumva, să cultive o recoltă zdravănă de cartofi în hol.

— Pentru el a construit Costas căsuța aceea, a spus mama.

De bucurie, nu îmi mai încăpeam în piele. Ce familie nobilă, simpatică și binevoitoare! Cu cită grijă îmi ascunseseră totul pînă acum! Cît se mai străduiseră să mi-l înzorzoneze! Încetișor și cu grijă, de parcă ar fi fost cine știe ce porțelan fragil, mi-am scos bidiviul în grădină, l-am dus în crîngul de măslini, am deschis ușa colibei de bambus și l-am vîrît înăuntru. Voiam să văd dacă încape, deoarece Costas era un meșter foarte nepriceput. Căsuța era minunată și tocmai pe măsura măgărușului. L-am scos afară și l-am legat de un măslin, lăsîndu-i frînghia suficient de lungă; am petrecut vreo jumătate de ceas ca într-un vis, admirîndu-l pe toate părțile, în timp ce el păștea placid. În cele din urmă am auzit-o pe mama, care mă striga să vin la micul dejun, și am oftat plin de mulțumire. Hotărîsem, fără vreo umbră de îndoială și fără a încerca să fiu subiectiv, că măgărușul meu era cel mai frumos din Corfu. Fiind fetiță, am hotărît așa, deodată, să o botez Sally. Am sărutat-o ușor pe boticul ei mătăsos și m-am dus la masă.

Cînd s-a sfîrșit micul dejun, Larry mi-a declarat spre marea mea mirare, pe un ton mărinimos, că dacă vreau, el mă poate învăța să călăresc. I-am răspuns că habar nu avusesem despre talentul lui de călăreț.

— Cum să nu, mi-a răspuns Larry, dîndu-și ifose. Cînd eram în India, galopam toată ziua pe ponei și alte chestii de-astea. Aveam grijă de ei, îi hrăneam și așa mai departe. Desigur, trebuie să știi cum să faci toate astea.

Prin urmare, prevăzuți cu o pătură și cu o coardă lungă, ne-am dus în crîngul de măslini, i-am pus lui Sally pătura pe spinare și am legat-o bine. Ea urmărea aceste pregătiri cu interes, dar fără entuziasm. Cu oarecari dificultăți, căci Sally se încăpățîna să se învîrtească în cercuri strînse, Larry a reușit să mă aburce în spinarea ei. Apoi, în locul funiei cu care fusese prăponită, i-a pus un căpăstru și dîrlogi.

— Ei bine, mi-a zis el apoi, acum o cîrmești ca pe o barcă. Dacă vrei s-o ia mai iute, împunge-o în coaste cu călcîiele.

Dacă asta însemna călăria, atunci nici că s-ar fi putut ceva mai simplu. Am smucit hățurile și mi-am înfipt călcîiele

în coastele lui Sally. Din păcate, căderea mi-a fost întreruptă de o tufă de mure, uriașă și stufoasă. Sally mă privea cu o expresie uluită pe chip, în timp ce mă străduiam să mă ridic.

— Poate n-ar fi rău să ai un băț; așa îți vei folosi picioarele ca să te ții călare și n-o să mai cazi, conchise Larry.

Mi-a confecționat o vargă scurtă și am încălecat iarăși pe Sally. De data aceasta, mi-am încolăcit strîns picioarele în jurul burții ei ca un butoi, și am plesnit-o iute cu nuiaua. A zvîrlit de cîteva ori din copite, indignată, dar m-am agățat de ea precum o lipitoare și, spre încîntarea mea, peste o jumătate de oră o luase într-un trap mărunt printre măslini, răspunzînd docilă cînd o trăgeam de hățuri. Larry se întinsese sub un măslin și fuma urmărindu-mi progresele. Văzînd că începusem să stăpînesc arta echitației, s-a ridicat în picioare și a scos un briceag din buzunar.

— Acum, mi-a spus el după ce-am descălecat, am să-ți arăt cum s-o îngrijești. Mai întîi, va trebui s-o țesali în fiecare dimineață. O să-ți cumpărăm o țesală din oraș. În al doilea rînd, ai grijă să-i cureți copitele. Asta o faci tot așa, zilnic.

L-am întrebat, nedumerit, cum se curăță copitele măgarilor.

— Am să-ți arăt, mi-a răspuns Larry nepăsător.

S-a îndreptat spre Sally, s-a aplecat și i-a apucat piciorul din spate.

— Uite, aici înăuntru, mi-a explicat, arătînd cu vîrful briceagului copita lui Sally, se strînge o groază de murdărie. Asta-i poate produce tot felul de mizerii ca, de pildă, cangrena piciorului și multe altele. E foarte important să i le cureți.

În timp ce vorbea, a înfipt lama briceagului în copita lui Sally.

Ceea ce Larry nu realizase era faptul că în Corfu măgarii nu se potcovesc, iar copitele unui măgăruș, încă pui, sînt mult mai moi și delicate în comparație cu cele ale unui măgar adult. Așa că, nu fără motiv, Sally a reacționat de parcă Larry i-ar fi înfipt o țepușă înroșită în foc. Și-a smuls copita din mîna lui și, pe cînd el s-a ridicat și s-a întors mirat, a făcut o grațioasă piruetă și l-a izbit drept în stomac cu amîn-

două picioarele din spate. Larry s-a prăbușit, alb la față și s-a încovrigat, ținîndu-se de burtă și scoțînd niște horcăieli stranii. M-am speriat, nu din pricina lui Larry, ci a lui Sally, fiind sigur că o va pedepsi crunt cînd își va reveni. I-am dezlegat degrabă funia cu care era priponită, i-am ars o plesnitură cu vărguța pe crupă și am urmărit-o cum o luase în galop printre măslini. Apoi m-am grăbit să fug spre casă, unde am înștiințat-o pe mama că Larry a avut un accident. Întreaga familie, inclusiv Spiro, care tocmai sosise, s-a năpustit spre crîngul de măslini, unde Larry se mai zvîrcolea încă, scoțînd niște suspine zgomotoase, șuierătoare.

— Larry, dragul meu, i se adresă mama, tulburată, ce-ai pățit?

— Atacat, horcăi Larry șuierat. Fără să-l provoc... Animal nebun... Probabil turbat... Plesnit apendice.

Luat pe sus de Leslie și de Spiro, Larry a fost cărat ușurel spre casă, în timp ce mama și cu Margo se foiau îngrijorate și ineficiente în jurul lui. Cînd o criză de asemenea dimensiuni se abate asupra familiei, totul e să nu-ți pierzi capul, ori ești pierdut. Am tras o goană pînă la ușa bucătăriei unde, gîfîind, dar cu un aer nevinovat, i-am dat de știre slujnicei noastre că am de gînd să-mi petrec ziua pe afară și aș dori să iau cu mine ceva de mîncare. Mi-a vîrît, într-o pungă de hîrtie pe care apoi mi-a dat-o, o jumătate de pîine, cîteva cepe, măsline și o halcă de friptură rece. Știam că pot căpăta fructe de la oricare dintre prietenii mei țărani. Apoi am șters-o cu proviziile prin crîngul de măslini, în căutarea lui Sally.

Într-un tîrziu, am dat de ea la vreo jumătate de milă distanță, păscînd niște tufe de iarbă foarte suculente. După cîteva încercări nereușite, m-am suit, în sfîrșit, în spinarea ei și apoi, șfichiuind-o cu varga peste crupă, am pornit-o iute la trap cît mai departe posibil de vilă.

La ora ceaiului, a trebuit să mă înapoiez la vilă, fiindcă venea Theodore. La întoarcere l-am găsit pe Larry zăcînd încotoșmănat în pături pe sofa și înfățișîndu-i lui Theodore o descriere foarte colorată a incidentului.

— Și atunci, absolut neprovocat, s-a întors dintr-o dată către mine, cu botul îmbăloșat, ca atacul Cavaleriei Ușoare. Se întrerupse și se uită la mine chiondorîș văzînd că am intrat

în încăpere. Aha, te-ai hotărît să te întorci. Dacă îmi permiți să te întreb, ce ai făcut cu pacostea aia de cal?

I-am răspuns că Sally se culcase în deplină siguranță la ea în grajd și că, din fericire, incidentul nu avusese asupra ei nici o urmare neplăcută.

— Vai, sînt fericit să aud ce-mi spui, a răspuns el caustic. Faptul că zac aici cu splina plesnită în trei locuri nu prezintă de fapt aproape nici o importanță.

— Ți-am adus... hm... știi... un mic... ei... dar, a spus Theodore și mi-a oferit o trusă de colectat la fel ca a lui, cu tot felul de tuburi și o frumoasă plasă de muslin. Nici nu-mi puteam dori ceva mai nemaipomenit, așa că i-am mulțumit din toată inima.

— Cred că ar trebui să te duci și să-i mulțumești și Katerinei, dragă Gerry, a spus mama. Să știi că nu voia deloc să se despartă de Sally.

— Mă mir, a zis Larry. Aș fi crezut că abia aștepta să scape de ea.

— Nu cred că ar fi cazul să mergi acum la Katerina, a intervenit Margo. I se apropie ceasul.

Intrigat de această frază neobișnuită, am întrebat ce înseamnă „i se apropie ceasul".

— O să aibă un copil, dragul meu, a zis mama.

— De mirare, a intervenit Larry, cum mă și gîndeam cînd ne-am dus la nuntă, e că nu l-a născut în sacristie.

— Larry dragă, l-a mustrat mama. Nu de față cu Gerry.

— Bine, dar ăsta-i adevărul. N-am mai văzut niciodată o mireasă așa de însărcinată, îmbrăcată în alb.

Le-am spus că mi se părea foarte bună ideea de a mă duce la Katerina ca să-i mulțumesc înainte să nască, deoarece după aceea va fi probabil foarte ocupată. Cu greu, mama mi-a dat voie, așa că a doua zi dimineață am încălecat pe Sally și m-am îndreptat spre Gastouri prin crîngul de măslini, cu Roger alergînd în urma noastră și pornind o joacă născocită de el și Sally, ce se desfășura în felul următor: Roger se năpustea din cînd în cînd și o apuca ușurel de călcîie, mîrîind furios, iar Sally zvîrlea zburdalnic din copite și încerca să-l nimerească în coaste.

Curînd am ajuns la căsuța albă și scundă, a cărei bătătură din fața intrării era împrejmuită de cutii goale de conserve ruginite, pline cu flori. Spre mirarea mea, am constatat că nu eram singurii musafiri din ziua aceea. Cîțiva bătrîni ședeau în jurul unei măsuțe, gheboșați asupra paharelor cu vin, iar mustățile lor uriașe și pleoștite, îngălbenite de tutun, li se mișcau în sus și în jos pe cînd vorbeau. Îmbulzindu-se ciorchine în fața ușii de la intrare și aruncînd căutături curioase prin unica ferestruică ce dădea în casă, un mănunchi compact de femei, rude ale Katerinei, sporovăiau și făceau gesturi largi cu mîinile.

Din casă s-au auzit niște țipete ascuțite, întretăiate cu strigăte de ajutor adresate Atotputernicului, Fecioarei Maria și Sfîntului Spiridon. Judecînd după toată această zarvă și foială, am dedus că picasem în toiul unor certuri de familie. Asemenea conflicte între familiile țăranilor din insulă se întîmplau adeseori și de fiecare dată mi se părea deosebit de distractiv faptul că toate certurile, oricît de mărunte ar fi fost, erau conduse cu fermă hotărîre, pînă ce le storceau de ultimul lor strop dramatic; participanții se insultau zbierînd unii la alții printre măslini și bărbații se fugăreau din cînd în cînd cu joarde.

Am priponit-o pe Sally și m-am îndreptat spre ușa de la intrare, întrebîndu-mă între timp care ar putea fi motivul conflictului. Ultimul pe care mi-l aminteam durase un timp considerabil (trei săptămîni) și fusese iscat de un strengar care îi spusese vărului lui că bunicul său trișa la cărți. Am reușit să mă strecor, croindu-mi drum cu hotărîre prin îmbulzeala de oameni care bloca ușa și am reușit să pătrund înăuntru, unde am descoperit că încăperea era plină ochi cu rudele Katerinei, îngrămădite umăr lîngă umăr ca o echipă de rugby. Încă din primii ani de viață îmi dădusem seama că, într-o astfel de situație, singura soluție era să te tîrăști de-a bușilea. Procedînd astfel am izbutit să ajung în primul rînd al cercului de rude care înconjurau uriașul pat conjugal.

În clipa aceea mi-am dat seama că se petrecea un lucru mult mai interesant decît o simplă ceartă de familie. Katerina zăcea lungită în pat, cu fusta, făcută dintr-un imprimeu ieftin, suflecată pînă peste uriașii ei sîni umflați. Își ținea mîinile strîns agățate de barele din aramă de la capul patului;

burta albă, rotundă ca un dîmb, fremăta şi se clătina, de parcă ar fi avut viaţa ei. Katerina ţipa, ridicîndu-şi picioarele în sus şi mişcîndu-şi capul de colo-colo, în timp ce sudoarea i se scurgea pe faţă. Lîngă patul ei stătea o băbuţă uscată şi murdară, ca o vrăjitoare, care părea să conducă întreaga operaţie şi ţinea într-o mînă o găleată cu apă din fîntînă. Din cînd în cînd muia un şomoiog de zdrenţe jegoase în apă şi ştergea cu ele faţa şi coapsele Katerinei. Pe măsuţa de lîngă pat fusese pusă o cană cu vin şi un pahar şi, ori de cîte ori baborniţa sfîrşea cu ştersul, turna o înghiţitură de vin în pahar şi i o vîra cu forţa pe gît Katerinei. Apoi umplea paharul şi-l dădea peste cap, trebuind, în calitatea ei de moaşă, precum şi Katerina, să-şi menajeze forţele. M-am felicitat călduros în sinea mea pentru faptul că nu m-am lăsat distras, în drumul meu spre casa Katerinei, de o sumedenie de lucruri interesante pe care le văzusem. Dacă m-aş fi oprit de pildă şi m-aş fi căţărat după aceea ce eram convins că fusese un cuib de mierle, aş fi ratat probabil cu totul această scenă interesantă. Fapt foarte ciudat, eram atît de obişnuit cu manifestările gălăgioase de indignare ale ţăranilor pentru orice fleac, încît n-am asociat în mod conştient ţipetele ascuţite ale Katerinei cu durerea. Faţa ei era albă, boţită şi îmbătrînită, dar automat am pus nouăzeci la sută din zbierete pe seama exagerării. Cînd, uneori, scotea un urlet deosebit de tare şi îl chema pe sfîntul Spiridon în ajutor, toate rubedeniile urlau şi ele în semn de simpatie şi implorau intervenţia sfîntului. Drept urmare, trebuia să fii neapărat de faţă ca să poţi crede că-i cu putinţă gălăgia asurzitoare ce se isca atunci în spaţiul acela strîmt.

Deodată, Katerina se agăţă mai strîns de capul patului, încordîndu-şi muşchii braţelor ei arămii. Se zvîrcolii, îşi ridică picioarele şi apoi le desfăcu.

— Iese, iese. Lăudat fie sfîntul Spiridon, zbierară toate rubedeniile în cor.

În clipa aceea am remarcat, în mijlocul mesei de păr încîlcit ca o pîslă ce acoperea pubisul Katerinei, cum se iveşte un obiect rotund şi alb, ca vîrful unui ou. A mai fost un moment de pauză, Katerina s-a opintit din nou şi a scos un vaiet lung. Atunci, spre marea mea încîntare, capul copilului a ţîşnit din trupul ei, precum un iepure dintr-un jo-

ben, urmat îndată de trupșorul rozuliu și convulsionat. Fața și membrele erau încrețite și delicate ca petalele unui trandafir. Dar ceea ce m-a intrigat a fost micimea lui și faptul că era atît de perfect alcătuit. Moașa se aplecă peste pat bolborosind rugăciuni amestecate cu sfaturi pentru Katerina și trase pruncul dintre coapsele ei însîngerate. În clipa aceea, spre marea mea dezamăgire, rubedeniile, ce săteau roată împrejur, făcură un pas înainte, curioase să vadă sexul copilașului, așa că mi-a scăpat scena următoare a spectacolului, tot ce am mai putut vedea fiind părțile posterioare, bine îndesate, a două dintre mătușile grăsane ale Katerinei.

Cînd, în sfîrșit, am reușit să mă strecor printre picioarele și fustele lor voluminoase și am ajuns iarăși în față, moașa declarase, în țipetele de fericire ale asistenței, că pruncul e băiat și îi tăiase cordonul ombilical cu un briceag uriaș și foarte vechi pe care și-l scosese din buzunarul fustei. Una din mătuși veni și ea și, împreună cu moașa, legară buricul. Apoi, pe cînd mătușa ținea micuța făptură trandafirie, ce se zvîrcolea și țipa de mama focului, moașa își înmuie șomoiogul de zdrențe în găleată și începu să spele copilașul. Îndată ce sfîrși, turnă vin într-un pahar, îi dădu cîteva sorbituri Katerinei, după care își umplu gura cu vin și începu să scuipe cu gingiile ei știrbe peste capul copilului, tot făcînd la cruci asupra lui. Apoi strînse copilul la sîn și se întoarse mîndră spre gloata rubedeniilor.

— Hai, hai! țipă ea. Gata, a sosit. Acum duceți-vă.

Rîzînd și sporovăind cu însuflețire, rubedeniile ieșiră din căsuță și se apucară îndată să bea vin și să se felicite unii pe alții, de parcă ar fi avut cu toții vreun merit personal în fericita venire pe lume a copilului. În odăița îmbîcsită, trăsnind a sudoare și usturoi, Katerina zăcea sfîrșită în pat, tot încercînd, în slăbiciunea ei, să-și tragă rochia în jos, ca să-și acopere goliciunea. M-am dus la marginea patului și m-am uitat la ea.

— *Yasu*, Gerry al meu, mi-a spus ea, încercînd să surîdă, o palidă umbră a luminosului ei zîmbet de altădată. Arăta incredibil de bătrînă, zăcînd acolo, în pat. Am felicitat-o politicos pentru nașterea primului ei fiu și apoi i-am mulțumit pentru măgăruș. A zîmbit iarăși.

— Du-te afară, a spus. O să capeți și tu niște vin.

Am părăsit odăița și am luat-o grăbit în căutarea moașei, căci eram curios să știu care era secvența următoare în privința copilului. În spatele casei întinsese un cearșaf alb de in pe o măsuță și așezase pe ea pruncul. Apoi a luat niște fețe uriașe de pînză, pregătite dinainte, ca un fel de bandaj foarte lat și, cu ajutorul uneia dintre mătuși, ceva mai vioaie și mai trează, s-a apucat să le înfășoare în jurul trupșorului micuț al copilului oprindu-se adeseori să se asigure că brațele erau întinse în lungul corpului și picioarele stăteau lipite. Încet și metodic, l-a legat la fel de țeapăn ca pe-un grenadir. Pînă la urmă, copilașului îi mai ieșea doar capul din acest cocon de fețe. Foarte intrigat, am întrebat-o pe moașă de ce bandajase pruncul în halul ăsta.

— De ce? Cum de ce? se miră ea, ridicînd din sprîncenele sure și privindu-mă aspru cu ochii ei lăptoși din pricina cataractei. Uite de ce, dacă nu legi copilul, nu-i mai cresc mădularele drept. Oasele lui se pot frînge ca o coajă de ou. Dacă nu-l legi, mădularele îi cresc strîmbe, iar dacă dă din mîini, i se rup oasele ca niște bețigașe de mangal.

Știam că în Anglia nou-născuții nu sînt legați și m-am întrebat dacă nu e din pricină că englezii au oasele întrucîtva mai tari. Altfel, mi se părea, locuitorii Insulelor Britanice ar avea tot soiul de diformități. Mi-am notat în minte să discut problema această medicală cu Theodore îndată ce se va ivi prilejul.

După ce am băut cîteva pahare cu vin în cinstea pruncului și am mîncat un ciorchine uriaș de struguri, am încălecat la Sally în spinare și am luat-o încet spre casă. N-aș fi ratat pentru nimic în lume dimineața aceea, am hotărît eu pe drum. Dar, mă gîndeam în timp ce înaintam în trap mărunt pe sub umbra pestriță a măslinilor, cel mai tare mă uluise faptul că ceva atît de desăvîrșit și minunat putuse să crească și să iasă dinlăntrul a ceea ce, pentru mine, era o femeie bătrînă. Era reflectam eu, ca și cum ai sparge coaja veche, maronie și țepoasă a unei castane și ai găsi în ea miezul încîntător și lustruit.

Partea a treia

KONTOKALI

„În insulele acestea, ospitalitatea e cu adevărat, acum la fel ca-n vremurile clasice, o datorie sfîntă îndeplinită cu cea mai mare conștiinciozitate."

PROF. ANSTEAD

O junglă în miniatură

ERA O DIMINEAȚĂ CALDĂ de primăvară, albastră ca aripa de gaiță, iar eu îl așteptam nerăbdătoare pe Theodore să vină, căci plănuiserăm să ieșim la un picnic și să ne plimbăm vreo două-trei mile, pînă la un lac micuț, care constituia unul dintre terenurile noastre de „vînătoare" favorite. Aceste zile petrecute cu Theodore, „excursiile", așa cum le numea el, erau pentru mine pasionante, dar pentru Theodore trebuie să fi fost istovitoare deoarece, din clipa cînd sosea și pînă ne despărțeam, îl sîcîiam fără încetare cu un șir neîntrerupt de întrebări.

Pînă la urmă, taxiul care îl aducea pe Theodore ajunse hurducăind și zăngănind pînă în fața casei și el dădu jos îmbrăcat, ca de obicei, în costumația cea mai nepotrivită pentru colecționatul specimenelor: avea un costum de tweed, foarte îngrijit, niște ghete respectabile, de un luciu impecabil și o pălărie gri îndesată pe cap. Singura notă discordantă la această înfățișare citadină era cutia lui de probe, plină cu tuburi și sticluțe, care îi atîrna pe umăr și o plasă micuță cu o sticluță ce se bălăngănea în ea, prinsă la capătul bastonului.

— Hm, a rostit el, scuturîndu-mi cu gravitate mîna. Ce mai faci? Văd că avem... hm... o zi plăcută pentru excursie.

Cum în perioada aceasta a anului aveam săptămîni în șir de vreme bună, nu era nimic surprinzător în sine, dar Theodore pomenea lucrul acesta de fiecare dată, de parcă

zeii naturaliștilor ne-ar fi acordat vreun privilegiu special. Am luat la iuțeală punga cu mîncare și ulcioraşele cu băutură de ghimber pe care ni le pregătise mama și ni le-am potrivit în spate, împreună cu echipamentul meu de probe, ceva mai voluminos decît al lui Theodore, căci totul mi se părea ademenitor și trebuia să fiu pregătit pentru orice eventualitate.

Apoi l-am fluierat pe Roger și am pornit la drum prin însoritele crînguri de măslini, vrîstate cu fîșii de umbră; dinaintea noastră se tolănea întreaga insulă, strălucind în culorile proaspete ale primăverii. La vremea aceasta a anului, crîngurile de măslini erau pline cu flori. Anemone palide, cu vîrfurile petalelor înmuiate în roșu, de parcă ar fi băut vin, orhidee crescute ca niște piramide, părînd c-au fost făcute din glazură roz de zahăr și crocuși galbeni atît de umflați, de lucioși și arătînd ca de ceară, încît aveai impresia că s-ar aprinde ca o lumînare dacă le dădeai foc cu un chibrit. Hoinăream pe cărăruile pieptișe de piatră dintre măslini, apoi mergeam vreo milă pe drumul mărginit de cipreși falnici și bătrîni, pudrați cu un strat de praf alb, ca un șir nesfîrșit de bidinele întunecate vîrîte în var. La un moment dat, părăseam drumul și o luam peste creasta unui delușor, cînd, dintr-o dată, zăream în fața noastră, întinzîndu-se pe vreo patru acri, apa verde de atîtea plante a lacului, mărginită de-un păpuriș zbîrlit.

În ziua aceea, pe cînd coboram coasta dealului spre lac, o luasem puțin înaintea lui Theodore, cînd m-am oprit brusc și am privit uluit cărarea ce se întindea în fața mea. Lîngă cărare curgea un pîrîiaș ce șerpuia în jos, vărsîndu-se în lac. Pîrîiașul era atît de subțirel, încît pînă și soarele firav, de început de primăvară, aproape reușise să-l sece, lăsînd doar o șuviță abia vizibilă de apă. De-a curmezișul albiei pîrîului, trecînd sus pe cărare și apoi iar în apă, am văzut ceva semănînd la prima vedere cu un odgon gros, însuflețit în chip misterios. Cînd m-am uitat mai bine, mi-am dat seama că odgonul era făcut din sute de șerpișori prăfuiți. L-am strigat degrabă pe Theodore și cînd a ajuns lîngă mine i-am arătat ciudata arătare.

— Aha! a spus el, zbîrlindu-și barba, cu un licăr de viu interes în priviri. Hm, da. Foarte interesant. *Misgurnus.*

— Ce fel de şarpe o fi *misgurnus*? am întrebat eu; şi de ce oare călătoresc atît de mulţi, ca într-o procesiune?

— Nu, nu, a răspuns Theodore. Nu sînt şerpi. Sînt pui de anghilă şi, din cîte se pare... hm... ştii.... se îndreaptă spre lac.

Fascinat, m-am aşezat pe vine şi-am urmărit lunga coloană a puilor de anghilă, şerpuind hotărît printre pietre, ierburi şi ciulini ţepoşi, cu pielea uscată şi colbuită. Păreau să fie milioane. Cine ar fi crezut că prin locurile acelea uscate şi prăfoase poţi întîlni rătăcind anghile?

— Întreaga... hm... poveste a anghilelor, a început Theodore, punîndu-şi pe jos cutia de probe şi aşezîndu-se pe o piatră confortabilă, e foarte ciudată. Ştii, la o dată anume anghilele adulte părăsesc bălţile sau rîurile unde trăiseră pînă atunci şi... hm... o iau la vale către mare. Aşa fac anghilele din Europa, precum şi cele din America de Nord. Unde se duceau a rămas, pentru multă vreme, un mister. Singurul lucru... hm... ştii... de care erau siguri oamenii de ştiinţă era că niciodată nu se *întorceau*, dar că pînă la urmă puii de anghile se înapoiau ca să repopuleze aceleaşi rîuri şi pîraie. Abia după un număr de ani s-a descoperit ce se întîmplă cu adevărat.

S-a oprit din vorbă şi s-a scărpinat în barbă gînditor.

— Toate anghilele coboară în mare şi apoi înoată prin Mediterana, traversează Atlanticul, pînă ajung în Marea Sargaselor, aflată, aşa cum ştii, lîngă coasta Americii de Sud. Anghilele nord-americane... hm... n-au un drum atît de lung de străbătut, dar ajung şi ele în acelaşi loc. Aici se împerechează, îşi depun ouăle şi mor. Cînd iese din ou, larva de anghilă este o creatură foarte ciudată... hm... ştii... e ca o frunză şi pe deasupra străvezie, semănînd atît de puţin cu anghila adultă, încît multă vreme a fost clasificată în alt ordin. Ei bine, aceste larve pornesc încet-încet, pînă ajung la locul de unde le sosiseră părinţii, iar cînd ajung în Mediterana sau în America de Nord, arată precum astea.

Aici Theodore a făcut o pauză, s-a zgîndărit iarăşi prin barbă şi a strecurat apoi cu delicateţe vîrful bastonului în coloana mişcătoare a puilor de anghilă, astfel încît aceştia au prins a se zvîrcoli indignaţi.

— Par să aibă... hm... știi... un instinct puternic al locului de baștină, a spus Theodore. Cred că ne aflăm la vreo două mile de țărmul mării, și totuși acești peștișori își croiesc drum de-a dreptul pe uscat ca să ajungă înapoi la locul de unde le-au plecat părinții.

S-a oprit iarăși din vorbit, s-a uitat în jur cu atenție și a arătat cu vîrful bastonului.

— E o călătorie cam riscantă, a remarcat el și am știut îndată la ce se referea, căci un uliu zbura, semănînd cu o cruciuliță neagră, chiar deasupra șirului de anghile; pe cînd îi observam, s-a lăsat brusc în jos și apoi s-a depărtat, ținînd strîns în gheare o masă colcăindă.

Ne-am continuat drumul, urmînd convoiul de anghile, căci și ele se îndreptau în același loc și am mai văzut și alte prădătoare în plină activitate. Stoluri întregi de coțofene și stăncuțe și o pereche de gaițe s-au ridicat în zbor, la apropierea noastră, iar cu coada ochiului am zărit umbra roșcovană a unei vulpi ca o văpaie, ce dispărea în tufele de mirt.

Cînd ajungeam pe malul lacului, aveam de fiecare dată un comportament prestabilit. Mai întîi discutam sub ce măslin ar fi mai bine să ne așezăm echipamentul și mîncarea, cumpănind care dintre ei aruncă umbra cea mai deasă și cea mai bună la amiază. După ce ne hotărăm asupra acestui punct, ne strîngeam bagajele într-un morman sub pomul respectiv și, înarmați cu plasele și cutiile de colectat, ne îndreptam spre lac. Odată ajunși cotrobăiam fericiți întreaga dimineață, păsind cu lenta concentrare a unei perechi de bîtlani și cufundîndu-ne plasele în apa năpădită de ierburi, ca un filigran. Aici Theodore era cu totul în elementul său. Stînd așa, cu un roi de libelule uriașe, stacojii, ce zumzăiau ca niște săgeți în jurul lui, era în stare să scornească din adîncul lacului o vrajă pe care ar fi invidiat-o însuși Merlin.

Aici, în apele stătute, chihlimbarii ca vinul, vedeai o junglă în miniatură. Pe fundul lacului dădeau tîrcoale larvele de libelulă, mici ființe ucigașe și răpitoare la fel de viclene ca și tigrii, ce se tîrau printre resturile milioanelor de larve rămase de anul trecut. Tot aici, mormolocii negri, netezi și lucioși ca niște bomboane de lemn-dulce, zburdau pe

lîngă mal asemeni unor turme de hipopotami grăsuni din rîurile africane. Prin desișurile verzi de ierburi, roiurile multicolore de făpturi microscopice se rôteau și pluteau ca stoluri de păsări exotice, iar jos, la rădăcini, tritoni și lipitori se răsuceau în beznă de parcă erau șerpi uriași, întinzîndu-se insistent, veșnic flămînzi. Printre ei larvele de friganida, în învelișurile lor zbîrlite, făcute din smicele și alte rămășițe, se tîrau șovăielnic precum ursții abia ieșiți din hibernare printre minuscule coline și văiugi de mîl negru și moale, conturate de soare.

— Aha, uite ceva intereant. Vezi... hm... făptura asta ca un viermișor? E o larvă de fluture-de-porțelan. De fapt, cred că ai un exemplar în colecția ta. Ce zici? Aha, se numesc fluturi-de-porțelan din pricina semnelor de pe aripi, care, se spune, seamănă destul de tare cu mărcile aplicate pe spatele... știi... porțelanurilor de foarte bună calitate, cum ar fi Spode și altele. Fluturele-de-porțelan e interesant pentru că e unul dintre puținii ce au larve acvatice. Larvele lor trăiesc în apă pînă cînd sînt... hm... gata să devină pupe. Partea interesantă în legătură cu această specie este că are... hm... știi... două varietăți de femelă. Masculul are, desigur, aripi și zboară cînd iese în sfîrșit din ou și, ... hm... tot astfel face una din femele. Dar cealaltă femelă, cînd iese la rîndul ei din ou... hm... nu are aripi și trăiește sub apă în continuare, folosindu-și picioarele ca să înoate.

Theodore păși puțin mai încolo în lungul malului, prin mîlul ce se zbicise deja și se crăpase sub razele soarelui de primăvară. Un pescăruș-albastru zvîcni ca un foc de artificii din salcia pitică iar departe, spre mijlocul lacului, o rîndunică-de-mare zbură în picaj și apoi pluti cu aripile ei grațioase, ca niște seceri. Theodore își cufundă plasa în apa de la mal, plină de ierburi, plimbînd-o ușurel, de colo-colo parcă ar fi mîngîiat o mîță. Ridică apoi plasa și o ținu în sus, cercetînd atent, cu lupa, sticluța ce atîrna la capătul ei.

— Hm, da. Cîțiva ciclopi. Două larve de țînțari. Aha, uite ceva interesant. Vezi, larva asta de friganida și-a făcut învelișul în întregime din căsuțe de pui de melci corn-de-berbec. Știi... e deosebit de drăgălaș. Uită-te aici! Avem, cred, da, așa-i, avem și niște rotiferi.

Încercînd disperat să ţin pasul cu această avalanşă de cunoştinţe, l-am întrebat ce-s ăia rotiferi şi, în timp ce Theodore îmi explica, mă uitam cu lupa în sticluţă la creaturile ce se strîngeau şi se tot zvîrcoleau.

— Ştii, vechii naturalişti îi numeau animacule cu rotiţe, din pricina membrelor lor ciudate. Şi le mişcă într-un mod neobişnuit, în aşa fel încît arată... hm... ştii... ca rotiţele unui ceas. Cînd o să vii la mine data viitoare o să-ţi pun cîţiva la microscop, ca să te uiţi. Sînt cu adevărat nişte făpturi splendide. Toţi aceştia sînt, desigur, femele.

L-am întrebat de ce trebuie neapărat să fie femele.

— E unul dintre cele mai interesante, lucruri despre rotiferi. Femelele depun ouă nefecundate. Asta înseamnă hm.. că le fac fără să fi venit în contact cu vreun mascul. Hm.., aşa, ca la găini, ştii... Deosebirea este că din ouăle de rotiferi ies alte femele, capabile, la rîndul lor, să facă ouă, din care... hm.... ies alte femele. Uneori însă, femelele fac nişte ouă ceva *mai mici*, din care ies masculi. Aşa cum o să vezi şi tu la microscop, femela are, cum să-ţi spun, un corp foarte *complex*, cu tract digestiv etc. Masculul nu are aşa ceva. El e doar... hm... o punguliţă cu spermă, care înoată.

Rămăsesem mut de uimire cînd auzii cum se desfăşoară viaţa particulară atît de complexă a rotiferilor.

— Încă o ciudăţenie de-a lor, urmă Theodore, adăugînd cu har miracol după miracol, este că uneori... ştii... dacă-i o vară cu arşiţă sau cam aşa ceva, iar lacul respectiv e pe cale să sece, ei se dau la fund şi secretă un soi de cochilie foarte dură în jurul lor. E un fel de *existenţă suspendată*, căci lacul poate seca... hm... să zicem vreo şapte-opt ani, iar ei vor zace acolo în colb pur şi simplu. Îndată ce cade prima ploaie şi umple lacul, rotiferii vor prinde iarăşi viaţă.

Am mai făcut cîţiva paşi, plimbîndu-ne plasele prin grămezile de ouă de broască, semănînd cu nişte balonaşe şi prin altele, înşirate ca nişte coliere, aparţinînd broaştelor rîioase.

— Ia te uită... ia puţin lupa şi vei vedea o hidră foarte reuşită.

Pe cînd priveam prin lupă, un minuscul fragment de iarbă acvatică a prins viaţă, de care stătea prinsă o coloană cafenie, lunguiaţă şi subţire, iar în vîrful ei se agitau o masă de tentacule elegante. În timp ce o observam, un ciclop ro-

tofei și serios, care transporta doi saci mari, probabil foarte grei, plini cu ouă roz, înotă, executînd de fapt o serie de smucituri cam sugrumate, și ajunse prea aproape de brațele unduitoare ale hidrei. Într-o clipă, acestea se încolăciră în jurul lui. Se mai zbătu de cîteva ori pînă fu ucis de împunsături. Știam că dacă aș fi avut răbdare să privesc, aș fi văzut cum ciclopul era înghițit inexorabil, încetul cu încetul, lunecînd, ca un guguloi, pînă la capătul celălalt al hidrei.

Pînă la urmă, poziția și fierbințeala soarelui ne-au anunțat că-i ora prînzului, așa că ne-am întors la măslinii noștri și ne-am tolănit, mîncînd cu poftă și dînd pe gît băutura de ghimber, legănați de cîntecul adormitor, de țiteră al primelor cicade ale anului și de uguitul blînd, întrebător, al porumbeilor guleraţi.

— În greceşte, a început să povestească Theodore, mestecîndu-și sandvișul metodic, porumbelului gulerat i se spune *dekaoctura*, cum ar fi optișpelul. Legenda spune că, atunci cînd Iisus își.. hm... purta crucea pe Golgota, pe un soldat roman l-a cuprins mila văzîndu-l, pe marginea drumului era o bătrînă care vindea... hm... știi... *lapte*, iar soldatul s-a dus la ea și-a întrebat-o cît costă o ulcică. Bătrîna a răspuns că-l costă optsprezece bănuți. Soldatul n-avea însă decît șaptesprezece. Atunci, el... hm... știi... a rugat-o să-i dea o ulcică de lapte pentru Iisus cu șaptesprezece bănuți, însă bătrîna, avară, n-a vrut să-i scadă prețul. Mai tîrziu, cînd Iisus a fost răstignit, bătrîna a fost prefăcută într-un porumbel gulerat și blestemată să zică tot restul vieții *dekaocto, dekaocto*, optsprezece, optsprezece. Dacă se îndură să spună *dekaepta*, șaptesprezece își va recăpăta forma omenească. Iar dacă, din încăpățînare, va spune vreodată *dekaennaea*, nouăsprezece atunci va fi sfîrșitul lumii.

În umbra răcoroasă și verzuie, furnicile micuțe, întunecate și lucioase ca niște icre negre, aii început imediat să care resturile prînzului, printre frunzele căzute de acum un an, pe care soarele verii trecute le uscase și le colorase în maroniu și galben ca banana. Zăceau acolo, răsucite și sfărîmicioase ca niște prăjiturele cu ghimber. În spatele nostru, pe coama dealului, trecea o turmă de capre, și se auzea sunetul jalnic al tălăngii de la grumazul țapului. Străbătea

pînă la noi zgomotul făcut de fălcile lor, ce apucau și smulgeau la nimereală ierburi și frunziș. Țapul se apropie de noi și ne privi cîteva clipe cu ochii lui drăcești și galbeni, trimițîndu-ne în nări răsuflarea lui ce mirosea amețitor a cimbru.

— N-ar trebui... știi... să le lase singure, spuse Theodore, împingînd ușurel țapul cu bastonul. Caprele fac cele mai mari stricăciuni din țară.

Țapul scoase un behăit sardonic și plecă, urmat de turma lui distrugătoare.

Am mai stat cam un ceas, moțăind și mistuind mîncarea; ne plăcea să privim, printre crengile încîlcite ale măslinilor, cerul imprimat cu norișori albi, semănînd cu urmele lăsate de degetele unui copil pe un geam albăstrit de gerul iernii.

— Buun, a rostit Theodore într-un tîrziu, ridicîndu-se cred că ar trebui poate, știi... să vedem ce ne oferă *cealaltă* parte a lacului.

Prin urmare, am pornit iarăși cu pași înceți pe malul lacului. Încet-încet, tuburile, sticluțele și borcanele noastre de probe se umpleau cu un freamăt de viață microscopică, iar în cutii, tinichele și pungi se îndesau broaște, pui de broască țestoasă și mormane de gîngănii.

— Cred, a spus într-un tîrziu Theodore cu părere de rău, uitîndu-se la soarele ce stătea să apună, cred... știi... că s-ar cuveni s-o luăm spre casă.

Venise timpul să ne suim cu mare dificultate în spinare echipamentul de colectat, ce devenise greu ca plumbul și să ne tîrîm osteniți acasă; în fața noastră pășea sobru Roger, cu limba atîrnîndu-i de un cot, ca un steguleț roz. Ajunși acasă, ne mutăm prada în recipiente mai încăpătoare; apoi, Theodore și cu mine ne odihneam și discutam întîmplările zilei, bînd cantități uriașe de ceai clocotit, ce ne înviora, și îndopîndu-ne cu prăjiturele aurii, înotînd în unt, chiar atunci scoase de mama din cuptor.

Odată, cînd m-am dus la lac fără Theodore, întîmplarea a făcut să prind o creatură pe care doream de mult s-o întîlnesc. Cînd am scos plasa din apă și am examinat masa de ierburi încîlcite, am găsit printre ele, spre marea mea uimire, un păianjen. Descoperirea m-a umplut de fericire, deoarece citisem despre această ciudată făptură, probabil

una dintre speciile cele mai neobișnuite de păianjeni din întreaga lume, prin faptul că duce o existență acvatică stranie. Măsura cam o jumătate de țol în lungime și era ușor pătat cu argintiu și cafeniu. L-am pus triumfător într-o cutie și l-am dus cu drag acasă.

Cînd am ajuns, i-am pregătit un acvariu cu nisip pe fund, pe care l-am împodobit cu cîteva crenguțe uscate și ierburi din lac. Am așezat păianjenul pe o rămurea care depășea nivelul apei și l-am pîndit să văd ce face. A luat-o îndată la goană pe crenguță și a intrat în apă, unde a devenit de un argintiu minunat, strălucitor, din pricina nenumăratelor bășicuțe de aer prinse pe trupul lui păros. A gonit vreo cinci minute pe sub apă, cercetînd toate crenguțele și ierburile, pînă cînd, în sfîrșit, și-a ales un loc potrivit pentru construirea casei.

Păianjenul de apă e cel dintîi inventator al clopotului de scafandru, așa încît, așezîndu-mă răbdător în fața acvariului, am pîndit să văd cum procedează. Mai întîi, păianjenul a prins mai multe fire lungi și mătăsoase între crenguțe și ierburi. Apoi, instalîndu-se cam pe la mijloc, a început să țească o plasă aproape ovală și plată, cu un model destul de convențional dar cu ochiuri mai fine, care seamănă destul de tare cu o pînză obișnuită de păianjen. Îndeletnicirea aceasta i-a luat cam două ceasuri. După ce s-a declarat satisfăcut de structura noii lui locuințe, acum trebuia s-o înzestreze cu o rezervă de aer. A rezolvat acest lucru făcînd numeroase drumuri la suprafața apei și ieșind deasupra. Cînd se întorcea în apă, corpul îi devenea argintiu din pricina bulelor de aer. Apoi cobora iarăși, se așeza sub plasă și, frecîndu-se cu piciorușele, se descotorosea de bule, care urcau și erau îndată prinse de plasă. După ce a repetat operația de vreo cinci-șase ori, toate bulele minuscule de sub plasă se reuniseră într-una mare. Pe măsură ce păianjenul transporta aer la această bulă, care sporea neîncetat, forța ei a început să împingă plasa în sus, pînă cînd, în cele din urmă, păianjenul a hotărît că a reușit. Ancorată ferm de firele prinse între plasă și rămurele, stătea acum suspendată o structură în formă de clopot, plină de aer. Aceasta era locuința păianjenului, unde putea trăi destul de confortabil, fără a mai fi nevoit să tot urce la suprafața

apei, deoarece aerul din clopot urma să fie împrospătat, așa cum știam, de oxigenul provenit din plante, iar bioxidul de carbon produs de păianjen se va strecura prin pereții mătăsoși ai casei.

Pe cînd stăteam și contemplam miraculoasa realizare, m-am întrebat cum de a reușit oare cel dintîi păianjen de apă (cel care și-a dorit *să devină* păianjen de apă) să închipuie această metodă ingenioasă de a trăi sub suprafața apei. Dar obiceiul de a locui în submarinul său personal, de producție artizanală, nu constituie singura ciudățenie a acestui păianjen. Spre deosebire de marea majoritate a speciilor, masculul este aproape dublu decît femela, iar după împerechere masculul nu e devorat de nevastă-sa, așa cum se întîmplă atît de des în viața conjugală a păianjenului. După dimensiuni, mi-am putut da seama că păianjenul meu e o femelă și mi s-a părut că are abdomenul cam umflat. M-am gîndit că poate e în așteptarea unui fericit eveniment și prin urmare m-am străduit cît am putut să aibă pe săturate de mîncare. Îi plăceau puricii de baltă verzi și grași și-i înhăța cu multă îndemînare cînd treceau înot pe lîngă ea, dar probabil hrana ei favorită erau puii de triton, proaspăt ieșiți din ou, pe care, deși constituiau o pradă barosană pentru ea, nu șovăia să îi atace. După ce captura orice-i trecea prin preajmă, căra totul în clopot și înfuleca instalată confortabil.

Pînă la urmă a sosit ziua cea mare cînd am constatat că își adaugă un clopot suplimentar. Nu se grăbea defel, și i-au trebuit două zile ca să-l termine. Apoi, într-o bună dimineață, cînd m-am dus să văd ce face în acvariul ei, am observat spre bucuria mea, că odaia copiilor conținea o grămăjoară de ouă, rotundă ca o minge. La timpul potrivit, din ele au ieșit cópii în miniatură ale mamei. Curînd m-am trezit în posesia mai multor păianjeni de apă decît mi-ar fi trebuit vreodată și am descoperit cu enervare că mama, cu o lipsă totală de instinct matern, se hrănea fericită cu propria ei progenitură. M-am văzut astfel nevoit să mut puii în alt acvariu, dar pe măsură ce creșteau, au început și aceștia să se devoreze unii pe alții, încît pînă la urmă am

păstrat doar doi, care aveau aerul cel mai inteligent, iar pe ceilalți i-am dus la lac și le-am dat drumul.

Cam tot în vremea cînd eram ocupat pînă peste urechi cu păianjenii de apă și-a făcut în sfîrșit apariția Sven Olson. Spre consternarea mamei, Larry luase obiceiul să invite hoarde de pictori, poeți și scriitori, fără să o anunțe mai întîi pe ea. Sven Olson era sculptor și fuseserăm oarecum preveniți de sosirea lui iminentă, deoarece de săptămîni în șir ne bombarda cu telegrame contradictorii din care îi aflam intențiile. Acestea o cam zăpăciseră pe mama, care îi tot făcea și desfăcea patul. Mama și cu mine tocmai ne luam ceaiul liniștiți pe verandă, cînd un taxi își făcu apariția pe alee și se opri în fața casei. În spate era instalat un bărbat enorm, care semăna remarcabil cu reconstituirile făcute după omul de Neandertal. Era îmbrăcat într-un maiou alb, o pereche uriașă de pantaloni bufanți, cu pătrățele viu colorate și sandale. Pe capul său masiv trona o pălărie de pai, cu boruri largi. Cele două găuri situate de o parte și de alta a calotei demonstrau că pălăria fusese menită unui cal. Se extrase cu greu din taxi, cărînd un sac de voiaj cu burduf din piele, umflat și hărtănit, și un acordeon. Mama și cu mine am ieșit să-l întîmpinăm. Cînd ne-a văzut apropiindu-ne, și-a smuls pălăria de pe creștet și a făcut o plecăciune, dezvăluindu-ne faptul că uriașul său craniu era complet lipsit de păr, cu excepția unei șuvițe ciudate, încîlcite și cenușii, ca o coadă de rățoi, ce-i atîrna pe ceafă.

— Doamna Durrell? a întrebat el, fixînd-o pe mama cu ochii lui mari și albaștri, ca de copil. Sînt încîntat să vă cunosc. Mă numesc Sven.

Engleza lui era impecabilă, aproape lipsită de orice accent străin, iar glasul era cu totul ieșit din comun, variind între un bariton bogat și adînc și un falset tremurat, de parcă, în ciuda vîrstei, vocea i-ar fi fost în schimbare. I-a întins mamei o mînă mare și albă, ca o lopată și a mai făcut o plecăciune.

— Ei, mă bucur că ai reușit pînă la urmă să vii la noi, a spus mama, pe un ton vesel și nesincer. Hai să bei un ceai.

I-am luat valiza și acordeonul, după care ne-am dus cu toții și ne-am instalat pe balcon,unde am băut ceai,uitîndu-ne unii la alții. S-a lăsat o tăcere lungă, nesfîrșită, timp în care Sven mesteca o felie de pîine prăjită și din cînd în cînd îi zîmbea mamei plin de adorație; ea îi întorcea zîmbetul, gîndindu-se cu disperare la un subiect intelectual de conversație. Sven înghiți o bucată de pîine și începu să tușească violent. Ochii i se umplură de lacrimi.

— Îmi place grozav pîinea prăjită, reuși el să spună înecîndu-se. Îmi place la nebunie. Dar veșnic pățesc așa.

L-am forțat să înghită niște ceai și pînă la urmă accesul de tuse i s-a potolit. S-a îndreptat în scaun, cu mîinile întinse în poală, părînd albe ca de marmură în contrast cu țesătura hidoasă a pantalonilor și a fixat-o cercetător pe mama.

— Aveți cumva o înclinație pentru muzică? a întrebat el cu un glas trist.

— Ce să zic, a răspuns mama, mirată, avînd vizibil oribila bănuială că, dacă spune „da", Sven ar putea-o ruga să cînte. Sigur că îmi place muzica, dar.... hm... nu știu să cînt la nimic.

— Atunci, a spus Sven timid, probabil nu doriți să vă cînt ceva.

— O, cum să nu, a zis mama. Ar fi minunat.

Sven i-a zîmbit larg și afectuos, și-a luat acordeonul și l-a desfăcut. Cînd l-a întins apoi ca pe o omidă, acesta a scos un zgomot asemănător cu nota finală a unui răget de măgar.

— Are aer de mare înăuntru, a spus Sven, mîngîindu-și iubitor acordeonul.

Și-a așezat acordeonul mai comod, sprijinindu-l de pieptul lui lat, și-a potrivit cu grijă pe clape degetele ca niște cîrnați, a închis ochii și a început să cînte. Era o melodie foarte complicată și neobișnuită. Pe chipul hîd al lui Sven se așternuse o expresie atît de extatică, încît îmi venea să mor de rîs și a trebuit să-mi muște zdravăn obrajii pe dinăuntru ca să mă țin. Mama era de o politețe înghețată, ca un dirijor celebru silit să asculte un recital la un fluier de o para. Pînă la urmă, melodia s-a sfîrșit pe o notă răgușită și falsă. Sven a scos un oftat de încîntare, a deschis ochii și s-a uitat spre mama.

— Bach e atît de minunat, a spus el.

— O, da, i-a răspuns mama, cu un entuziasm bine simulat.

— Mă bucur că vă place, a zis Sven. Vă mai cînt ceva. Mama şi cu mine am mai stat astfel preţ de un ceas, simţindu-ne ca prinşi într-o capcană, în timp ce Sven cînta bucată după bucată. Cînd mama schiţa cîte o mişcare, încercînd s-o şteargă, Sven ridica un braţ uriaş, de parcă ar fi oprit o circulaţie imaginară şi spunea viclean: „Doar încă una", iar mama, cu un zîmbet tremurat, se prăbuşea la loc pe scaun.

Cînd restul familiei s-a întors de la oraş, i-am întîmpinat cu un sentiment de mare uşurare. Larry şi Sven au început să ţopăie unul în jurul altuia, mugind ca nişte tauri şi îmbrăţişîndu-se frenetic, iar după aceea Larry l-a tîrît pe Sven la el în odaie, unde au rămas ceasuri în şir, din cînd în cînd străbătînd pînă la noi urletele lor de rîs.

— Ei, cum e? a întrebat Margo.

— Ce să-ţi spun, dragă, nu prea ştiu nici eu, i-a răspuns mama. De cînd a venit, n-a făcut altceva decît să ne cînte.

— Să cînte? s-a mirat Leslie. Să cînte la ce?

— La caterinca lui, sau cum naiba s-o numi, a spus mama.

— Doamne sfinte, a zis Leslie. Eu aşa ceva nu pot să îndur. Sper că n-o să cînte prin toată casa.

— Nu, nu, dragă. Sînt sigură că nu, s-a grăbit mama să-l liniştească, pe un ton neconvingător.

Chiar atunci, Larry şi-a făcut iarăşi apariţia pe verandă.

— Unde-i acordeonul lui Sven? a întrebat el. Ar vrea să ne cînte ceva.

— O, Doamne, a făcut Leslie. Am încurcat-o. V-am spus eu.

— Sper că n-o să ne cînte la acordeonul ăla toată ziua, dragă Larry, a spus mama. Noi am avut deja o porţie de un ceas şi simt că îmi plesneşte capul de durere.

— Sigur că n-o să cînte toată ziua, i-a răspuns Larry arţăgos, luînd acordeonul. Vrea să-mi cînte doar mie o melodie. Apropo, vouă ce v-a cîntat?

— Ceva așa, ca de pe altă lume, a spus mama. Compusă de... ei, știi tu... Un nume de-ăsta... ceva în legătură cu copacii.

Restul zilei a decurs, ca să mă exprim blînd, chinuitor. Repertoriul lui Sven părea pînă la urmă inepuizabil, și cînd, în timpul cinei, a insistat să ne creeze atmosfera unei mese într-o fortăreață scoțiană mărșăluind în jurul nostru și interpretînd unul dintre cele mai puțin melodioase dansuri din partea locului, am simțit cum familia e pe cale de a se prăbuși nervos. Pînă și Larry începuse să arate cam gînditor. Cît despre Roger, care era lipsit de inhibiții și foarte sincer în relațiile lui cu oamenii, și-a arătat părerea despre numărul artistic al lui Sven dîndu-și capul pe spate și începînd să urle a mort, ceea ce făcea de obicei doar la auzul imnului național.

Cam la vreo trei zile de la sosirea lui Sven, am început să ne obișnuim tot mai mult cu acordeonul lui, iar Sven ne-a fermecat pe toți. Respira un soi de bunătate inocentă, astfel încît, orice ar fi făcut, era cu neputință să te mai scoată din sărite, așa cum nu te superi pe un prunc ce-și udă scutecele. Mama l-a îndrăgit îndată ce a descoperit că-i plăcea la nebunie să gătească și că deține un caiet uriaș, legat în piele, unde își însemnase tot felul de rețete. Amîndoi petreceau ceasuri întregi în bucătărie, unde își împărtășeau rețetele favorite de mîncăruri, iar rezultatele erau niște munți de bucate atît de suculente, încît a început să ne supere ficatul și să ne fie rău.

Într-o dimineață, cam la o săptămînă după sosirea lui, Sven și-a făcut apariția în odaia pe care o numeam mîndru laboratorul meu. În vila noastră încăpătoare rămăseseră atîtea camere neocupate, încît o convinsesem pe mama să-mi dea una care să fie doar a mea și unde să-mi țin toate creaturile.

La vremea aceea, menajeria mea devenise destul de numeroasă. O aveam pe Ulise, bufnița-menestral, care stătea toată ziua pe lambrechinul de deasupra geamului, imitînd o buturugă putrezită de măslin și uneori catadicsea, cu o privire de nesfîrșit dispreț, să scape cîte un găinaț pe ziarul așezat sub ea. Contingentul de cîini sporise la trei, după ce primisem în dar de ziua mea, din partea unei familii de

țărani, două mici javre, care din pricina purtării lor total nedisciplinate, fuseseră botezate Zvîrcolici și Murdărilă. Mai erau șiruri întregi de borcane de dulceață, unele pline cu specimene păstrate în alcool metilic, iar altele cu ființe microscopice. Aveam și șase acvarii, care găzduiau o puzderie de tritoni, broaște, șerpi și broaște rîioase. Urmau teancuri de cutii cu capac de sticlă, ce conțineau colecțiile de fluturi, gîngănii și libelule. Spre marea mea uimire, Sven a arătat un interes profund, aproape respectuos, față de colecția mea. Încîntat că cineva este atît de entuziasmat de prea iubita mea menajerie, l-am invitat să-mi viziteze întreg laboratorul, arătîndu-i pe îndelete totul, pînă și, după ce l-am pus să jure că n-o să sufle o vorbă, familia de scorpioni, mici și ciocolatii, pe care îi strecurasem în casă fără știrea alor mei. Unul dintre lucrurile care l-au impresionat cel mai mult pe Sven a fost clopotul subacvatic al păianjenului; a rămas tăcut în fața acvariului acestuia, fixîndu-l intens cu ochii lui mari și albaștri, pîndind păianjenul în timp ce își prindea hrana și o căra sub micuța lui cupolă. Sven a arătat un entuziasm atît de mare, încît i-am propus timid să vină cu mine, dacă vrea, în crîngul de măslini, unde o să-i arăt cîteva dintre aceste creaturi în vizuinile lor din natură.

— Ce drăguț din partea ta! a spus el, iar chipul lui mare și urît i s-a luminat de bucurie. Ești sigur că nu te deranjez?

L-am asigurat că nu mă deranjează cîtuși de puțin.

— Atunci merg cu plăcere. Cu cea mai mare plăcere.

Astfel, cît a mai stat Sven la noi, după ce ne luam micul dejun dimineața, o ștergeam de acasă și petreceam cîteva ore în crîngul de măslini.

În ultima zi a șederii lui Sven — urma să plece cu vaporul de seară — am organizat o mică petrecere de adio, la care l-am invitat pe Theodore. Bucuros că are auditoriu proaspăt, Sven i-a oferit imediat lui Theodore la acordeonul lui un recital din Bach, de o jumătate de ceas.

— Hm, a spus Theodore cînd Sven a terminat de cîntat, mai știi... hm... mai știi și alte melodii?

— Cum să nu, doctore, orice vrei dumneata, i-a răspuns Sven, întinzîndu-și brațele expansiv. Îți cînt imediat.

Theodore s-a legănat pe picioare o clipă, gînditor.

— Se întîmplă cumva... hm... să știi un cîntec numit „E o cîrciumioară în oraș"? — s-a interesat el timid.

— Sigur că da! a exclamat Sven și a bubuit imediat primele măsuri ale cîntecului.

Theodore cînta și el din răsputeri, cu barba înfoiată și ochii lucitori, iar cînd au isprăvit, Sven a trecut fără să facă pauză la „Clementine". Încurajată de atitudinea dușmănoasă a lui Theodore față de Bach, mama l-a întrebat pe Sven dacă știe să cînte „De-aș fi o mierlă" și „Cîntecul roții de tors", pe care el le-a executat ca un virtuoz.

După aceea a sosit taxiul ca să-l ducă în port și ne-a îmbrățișat pe toți afectuos, cu ochii plini de lacrimi. S-a suit pe bancheta din spate, așezîndu-și valiza lîngă el și prețiosul acordeon în poală și a început să facă gesturi largi cu mîinile cînd taxiul a dispărut la cotitură.

— Ce bărbat *adevărat*, a spus mama cu satisfacție cînd am intrat în casă. Ca de pe timpuri.

— Păcat că nu i-ai spus și lui, a remarcat Larry, tolănindu-se pe canapea și luîndu-și cartea. Nimic nu le place mai mult ăstora ca el decît să li se spună că sînt virili și bărbați adevărați.

— Cum adică? l-a întrebat mama, punîndu-și ochelarii și privindu-l bănuitor pa Larry.

— Homosexualilor le place să li se spună că sînt virili și bărbați adevărați, a lămurit-o Larry, cu un ton răbdător și cu aerul că explică o problemă simplă unui copil cretin.

Mama se uita ucigaș la el, în continuare, încercînd să-și dea seama dacă nu era cumva vreuna din farsele bine studiate ale lui Larry.

— Doar n-o să-mi spui, a zis ea în cele din urmă, că omul ăsta e unul din *aceia?*

— Of Doamne, mamă, sigur că e, i-a răspuns Larry enervat. Ba e chiar unul înfocat; să știi că singurul motiv pentru care a șters-o la Atena este că are acolo un băiețandru cipriot de șaptesprezece ani, absolut încîntător, și n-are deloc încredere în el.

— Adică vrei să zici, l-a întrebat mama, cu ochii holbați, că sînt geloși unul pe altul?

— Cum să nu, a răspuns Larry, și, încheind subiectul, s-a apucat de citit.

— Ce lucru nemaipomenit, a remarcat Margo. Ai auzit, mamă? Chiar sînt geloși...

— Margo! s-a răstit mama, întrerupînd-o, cred că e cazul să încetăm. Ce-aș vrea să știu, Larry, este de ce l-ai invitat la noi dacă știai că are... mă rog... înclinațiile astea?

— De ce nu? i-a întors-o Larry scurt.

— Cum asta, trebuia să te gîndești măcar la Gerry, a spus mama, înfuriată.

— Gerry? s-a mirat Larry. Gerry? Ce are a face el cu asta?

— Ce are a face? Doamne, Larry, mă ululești. Omul acela ar fi putut influența în rău băiatul dacă ar fi petrecut mai mult timp cu el.

Larry s-a întins binișor pe canapea și s-a uitat la mama. A scos un mic oftat exasperat și și-a lăsat deoparte cartea.

— În ultimele trei dimineți, a spus el, Gerry i-a dat lui Sven lecții de biologie în crîngul de măslini, ceea ce nu pare să fi produs vreun rău iremediabil nici unuia din ei.

— Cee? a scîncit mama. Ce?

Am considerat că a sosit timpul să intervin. La urma urmei, țineam la Sven. Le-am explicat cum venise la mine în cameră la începutul șederii lui în casa noastră și se interesase îndată cu pasiune de colecția mea de creaturi. În ideea că un proaspăt convertit face mai mult ca zece sfinți, mă oferisem să-l iau cu mine în crîngul de măslini și să-i arăt locurile mele de pîndă favorite. De aceea, în fiecare dimineață ne duceam într-acolo, iar Sven stătea ceasuri întregi întins pe burtă, uitîndu-se la coloanele harnice de furnici, care-și cărau semințele de iarbă, sau pîndind cum călugărița femelă, cu trupul ei bulbucat, își depune pe o piatră ouăle, în învelișul lor spumos, ori cercetînd cîte o vizuină de păianjen-cu-capcană, șoptind: „Minunat! Minunat"!, cu o intonație atît de fericită încît mă topeam de bucurie.

— Bine, dragul meu, a spus mama; totuși, pe viitor, dacă vrei să te mai plimbi cu vreunul din prietenii lui Larry, te rog să mă anunți întîi pe mine.

Sepii și crabi

CÎND MĂ TREZEAM DIMINEAȚA, patul meu era vărgat ca o blană de tigru, de razele soarelui ce pătrundeau printre jaluzele. Constatam ca de obicei că javrele mele reușiseră să se cocoațe lîngă mine fără să le simt și dormeau un somn adînc și liniștit, ocupînd o parte mult mai mare din pat decît li s-ar fi cuvenit. Ulise stătea la fereastră, privind la dungile aurii făcute de soare, cu ochi mijiți într-o dezaprobare tăcută. De afară se auzea cîntatul răgușit, zeflemitor al unui cocoș tinerel și murmurul blînd al găinilor (un sunet uniform, ca atunci cînd bolborosește porridge-ul pe foc) care ciuguleau pe sub lămîi și portocali, clinchetul îndepărtat de la talăngile turmelor de capre, ciripitul strident al vrăbiilor de prin streșini și izbucnirea subită a unor țipete șuierate, rugătoare, care însemnau că una dintre rîndunici, tatăl sau mama, sosise cu gușa plină de mîncare pentru puii săi, instalați în cuibul de sub geam. Îmi azvîrleam cearșaful de pe mine și izgoneam cățeii jos, pe podea, unde porneau să se scuture, să se întindă și să caște, răsucindu-și limbuțele lor trandafirii ca niște frunze exotice, mă duceam la fereastră și deschideam larg jaluzelele. Sprijinit de pervaz, simțind cum soarele dimineții îmi încălzește trupul gol, îmi scărpinam gînditor micile ștampile rozalii pe care puricii cățeilor mi le lăsaseră pe piele, în timp ce ochii mi se obișnuiau treptat cu lumina. Apoi priveam, peste vîrfurile argintii ale măslinilor, către plajă și marea azurie care se întindea cam la vreo jumătate de milă. Pe această plajă își așezau pescarii în anumite zile plasele, ceea ce pentru mine însemna de fiecare dată o ocazie deosebită, deoarece plasele trase la mal din adîncurile albastre ale golfului conțineau o puzderie de ființe fascinante, la care altfel nu puteam ajunge.

Dacă vedeam bărcuțele de pescuit legănîndu-se pe apă, mă îmbrăcam în grabă și, luîndu-mi echipamentul de colectat, goneam' printre măslini pînă ajungeam la drum și apoi în lungul lui, spre plajă. Pe mulți pescari îi știam după nume, dar pentru unul dintre ei nutream sentimente deo-

sebite de prietenie; era un tînăr înalt și voinic, cu o claie de păr roșcat închis. Inevitabil se numea Spiridon, dar, ca să-l deosebesc de ceilalți Spiro pe care-i cunoșteam, l-am botezat Kokino, roșcovanul. Kokino se bucura grozav cînd îmi găsea cîte un specimen deosebit și, deși nu era cîtuși de puțin interesat de creaturi în sine, era încîntat de entuziasmul meu vizibil.

Într-o zi am ajuns pe plajă cînd plasa mai era pe jumătate în mare. Pescarii, arși de soare, trăgeau de odgoanele ce șiroiau de apă, cu picioarele bine înfipte în nisip, și tîrau tot mai aproape de mal masa uriașă a plasei.

— Sănătate, *kyrie** Gerry, îmi strigă Kokino, făcîndumi un semn de salut cu brațu-i pistruiat, pe cînd claia lui de păr sclipea în soare ca un foc de artificii. Astăzi o să-ți găsim niște animale frumoase, căci am pus plasa în alt loc.

M-am așezat pe nisip și am așteptat răbdător, în timp ce pescarii, sporovăind și glumind, trăgeau plasa cu sîrg. Pînă la urmă, partea de deasupra a plasei a început să se vadă în apa joasă de la mal, iar cînd a ieșit la suprafață puteai zări cum se zbat peștii argintii prinși în ea. Odată scoasă afară pe nisip, plasa părea însuflețită, pulsînd din pricina peștilor din interiorul ei, și se auzea zgomotul îndesat și ritmic făcut de cozile lor, ce se izbeau zadarnic unele de altele. S-au adus coșurile, iar peștele a fost scos din plasă și azvîrlit în ele. Erau pești roșii, albi, pești cu dungi stacojii, pești-scorpioni ca niște broderii multicolore. Uneori, din plasă căta îngrijorată, cu ochii ei de om, cîte o caracatiță sau cîte o sepie. Îndată ce conținutul comestibil al plasei era transferat cu grijă în coșuri, îmi venea mie rîndul.

Pe fundul plasei se afla întotdeauna o grămadă de pietre și alge, printre care se ascundeau trofeele mele. Odată am descoperit o piatră turtită și rotundă, pe care crescuse un coral desăvîrșit, de albul cel mai pur. Arăta ca un puiet de fag pe timp de iarnă, cu crengile golașe, acoperit cu o pojghiță de zăpadă. Uneori găseam cîte o asterie-perniță, o stea de mare groasă ca un burete și cam la fel de mare; marginile ei nu alcătuiesc brațe ascuțite, ca la steaua de mare obișnuită, ci niște crestături rotunjite. Aceste asterii

* Domnule (gr.).

sînt colorate în brun-roşcat deschis, cu un desen pătat de un stacojiu intens. În alt rînd, din plasă au ieşit doi crabi nemaipomeniţi, ale căror picioare şi cleşti, dacă le îndoiai, se potriveau cu o precizie de necrezut pe laturile carapacelor lor ovale. Aceşti crabi erau albi, cu un desen ruginiu pe spate, semănînd întrucîtva cu o figură orientală. Cu greu s-ar fi putut numi aşa ceva colorit de protecţie şi îmi închipui că trebuie să fi avut foarte puţini duşmani ca să poată umbla pe fundul mării purtînd o asemenea costumaţie ostentativă.

În dimineaţa aceea, tocmai scotoceam într-un morman uriaş de alge, cînd Kokino, care terminase de aşezat peştii în coşuri, a venit şi el să mă ajute. Găsisem obişnuitul asortiment de calmari, mari cît o cutie de chibrituri, ace-de-mare, crabi-păianjen, precum şi o sumedenie de peştişori mărunţi care, în ciuda dimensiunilor, nu reuşiseră să scape printre ochiuri. Deodată, Kokino scoase un uşor mormăit, mirat şi vesel, culese ceva dintr-un ghem încîlcit de alge şi mi-l arătă, ţinîndu-l în palma lui bătătorită. Cu greu mi-am putut crede ochilor — era un cal de mare. De un verde maroniu, graţios articulat, arătînd ca o stranie piesă de şah, stătea în palma lui Kokino, căscîndu-şi spasmodic boticul ciudat, ieşit în afară şi răsucindu-şi coada agitat. L-am luat repede şi l-am pus într-un borcan cu apă de mare, rugîndu-mă în tăcere la sfîntul Spiridon să-l pot salva. Spre bucuria mea s-a îndreptat şi a stat aşa, suspendat, în borcan, cu aripioarele lui minuscule aşezate de-o parte şi de alta a capului lui de cal, pîlpîind iute, ca un abur. Oprindu-mă doar ca să mă asigur că-i merge bine, am cotrobăit prin restul de alge cu ardoarea unui căutător de aur ce scormoneşte albia rîului unde tocmai găsise o pepită. Străduania mi-a fost răsplătită, căci după cîteva minute mai aveam încă şase căluţi de mare stînd suspendaţi în borcan. Încîntat de atît noroc, mi-am luat în grabă rămas bun de la Kokino şi de la ceilalţi pescari şi am şters-o înapoi la vilă.

Odată ajuns, am izgonit fără prea multă ceremonie cele paisprezece năpîrci din acvariul lor şi l-am pregătit pentru noua mea pradă. Ştiam că oxigenul din borcanul unde stă-

teau căluții nu va dura multă vreme și, dacă țineam să rămînă în viață, trebuia să mă mișc cu iuțeală. Am luat-o iar la goană cu acvariul în brațe pînă la malul mării, l-am spălat cu grijă, i-am așezat pe fund nisip și m-am întors fuga acasă; a trebuit să repet cursa aceasta încă de trei ori, cărînd găleți, pînă cînd am umplut acvariul cu cantitatea necesară de apă. Cînd am reușit să torn ultima găleată în el, eram atît de încins și nădușit, încît mă întrebam dacă într-adevăr căluții mei de mare merită tot efortul. Îndată ce i-am vîrît în acvariu am știut că am avut dreptate. Înfipsesem în nisipul din acvariu o crenguță uscată și delicată de măslin, iar cînd căluții au scăpat din borcan, și-au potrivit mai întîi ținuta și apoi au prins să zburde prin acvariu ca o herghelie de ponei scăpați pe pajiște, mișcîndu-și aripioarele atît de repede încît nu le puteai zări și îți venea să crezi că sînt propulsați de un motoraș pus înlăuntrul lor. După ce au galopat în jurul noului lor teritoriu, au luat-o spre crenguța de măslin, și-au răsucit cozile afectuos în jurul ei și au rămas gravi, în poziție de drepți.

Căluții de mare au constituit un succes imediat. Au fost de fapt cam singurele animale introduse de mine în casă ce au cîștigat aprobarea unanimă a familiei. Pînă și Larry își luase obiceiul de a se furișa la mine în laborator și îi pîndea cum roiesc și zburdă încolo și încoace prin acvariu. Îmi pierdeam o groază de vreme cu ei, căci am constatat că apa din acvariu se strica foarte repede și trebuia să merg la mare cu gălețile de vreo patru-cinci ori pe zi. Era obositor la culme, dar am fost bucuros că nu m-am dat bătut, altfel n-aș fi fost martorul unei scene extraordinare.

Unul dintre caii de mare, de bună seamă cam bătrîn, fiind aproape negru la culoare, avea o burtică destul de respectabilă, pe care o puneam pe seama vîrstei. Pînă într-o dimineață, cînd am observat o tăietură în lungul burții, de parcă fusese spintecat cu o lamă de ras. Tocmai mă uitam întrebîndu-mă dacă se bătuseră și în acest caz ce armă au folosit, părînd așa lipsiți de apărare, cînd, spre marea și desăvîrșita mea mirare, tăietura s-a desfăcut puțin și din ea a ieșit înot o copie minusculă și fragilă a calului de mare. Nu-mi venea să-mi cred ochilor, dar îndată ce primul bebeluș a ieșit afară, rămînînd suspendat în apa

limpede, i s-a alăturat un altul și încă unul, pînă ce s-au adunat douăzeci de căluți de mare microscopici, plutind în jurul giganticului lor părinte, precum un norișor. Temîndu-mă ca ceilalți adulți să nu-i mănînce, am pregătit în mare grabă alt acvariu și am mutat în el ceea ce îmi închipuiam înduioșat că erau mama și copiii. Alimentarea a două acvarii cu apă proaspătă s-a dovedit a fi o muncă și mai herculeană și începusem să mă simt ca un ponei ce trăgea pe vremuri vagonetii în mină, dar eram hotărît să continui pînă joi, cînd urma să vină Theodore la ceai, ca să-i pot arăta achizițiile mele.

— Aha, a spus el, cercetînd conținutul acvariilor cu un zel profesional, sînt chiar foarte interesanți. Desigur, aflasem din cărți că trăiesc cai de mare pe aici, dar eu... știi... n-am mai văzut nici unul pînă acum.

I-am arătat lui Theodore mama, cu roiul ei de copilași.

— Nu, nu, a zis Theodore. Asta nu-i mama, ci tatăl.

La început am crezut că Theodore își bate joc de mine, dar mi-a explicat că după ce femela depune ouăle și ele sînt fecundate de mascul, acesta și le pune într-o punguță specială de clocit, unde le ține pînă ce ies puii. Prin urmare, ceea ce crezusem eu că e o mamă fericită era în realitate un tată fericit.

Curînd, a devenit prea mare efortul de a-mi întreține grajdurile cu căluți de mare, cărînd fără încetare provizii de făpturi microscopice pentru hrană și apă proaspătă, drept care am fost nevoit, spre părerea mea de rău, să-i duc la mare și să le dau drumul.

Pe lîngă faptul că îmi aducea tot felul de făpturi găsite în plasele lui de pescuit, îmbogățindu-mi colecțiile, tot Kokino a fost cel care mi-a arătat una din cele mai noi metode de pescuit din cîte știam.

L-am întîlnit într-o zi pe malul mării așezînd un fost bidon de benzină plin cu apă de mare în bărcuța lui cea șubredă. Pe fundul bidonului se odihnea o sepie enormă, cu un aer foarte sentimental. Kokino o legase cu o sfoară în scobitura dintre cap și corpul ei mare, ovoid. L-am întrebat unde se duce și mi-a răspuns că merge la pescuit de sepii. M-am mirat, deoarece în barcă nu avea undițe sau plase, nici măcar un trident. Cum avea de gînd să pescuiască sepii?

— Cu dragoste, mi-a spus Kokino misterios.

Am considerat de datoria mea, ca naturalist, să cercetez toate metodele de prins animale, așa că l-am întrebat pe Kokino dacă pot să-l însoțesc. Ne-am pus pe vîslit pînă ce am ieșit cu barca în golful albastru, unde ne-am oprit; apa, limpede ca cristalul, era adîncă de cîțiva stînjeni. Aici Kokino a luat capătul sforii de care era legată sepia și l-a prins cu grijă de degetul mare de la picior. Apoi a apucat sepia și i-a dat drumul peste marginea bărcii. A plutit o clipă în apă, privind spre noi cu o expresie neîncrezătoare, sau cel puțin așa mi s-a părut, după care, împroșcînd jeturi de apă, a șters-o cu o serie de smucituri, trăgînd sfoara după ea și dispărînd îndată în adîcurile albăstrii. Sfoara s-a tîrît un timp peste marginea bărcii, iar apoi s-a încordat în jurul degetului lui Kokino. Acesta a aprins o țigară și și-a ciufulit părul roșu ca flacăra.

— Acum, a spus zîmbindu-mi, o să vedem de ce e-n stare dragostea.

Și-a apucat vîslele și a condus barca încet-încet prin golf, oprindu-se adeseori și cercetînd cu mare atenție sfoara legată de picior. Deodată, a scos un mormăit ușor, a lăsat vîslele să plutească în lungul bărcii, ca aripile unei molii și a apucat sfoara, începînd s-o tragă. M-am aplecat peste barcă și am privit în apă, concentrîndu-mă să văd ce se întîmplă la capătul sforii întunecate la culoare. Pînă la urmă, din adîncuri s-a întrezărit o umbră nedeslușită, în timp ce Kokino trăgea tot mai cu sîrg de sfoară și în fața ochilor noștri și-a făcut apariția sepia. După ce s-a mai apropiat, am constatat, uimit, că nu era o sepie, ci două, strîns unite într-o îmbrățișare pasionată. Repede, Kokino le-a tras pe amîndouă și smucind apoi cu dibăcie sfoara, le-a azvîrlit pe fundul bărcii. Masculul sepiei era într-atît de absorbit de noua lui iubire, încît nici măcar trecerea bruscă de la mediul lui acvatic la aerul de afară n-a părut a-l deranja defel. Prinsese femela într-o strînsoare așa de aprigă, de i-a trebuit lui Kokino cîtva timp ca să-l desprindă și să-l arunce în bidonul cu apă de mare.

Acest nou fel de a pescui mi s-a părut de-a dreptul fascinant, deși mă bătea oarecum gîndul că nu prea e un gest sportiv. Era ca și cum te-ai apuca să prinzi cîinii fițiindu-te

cu o cățea în călduri agățată de o lesă lungă. După un ceas prinseserăm cinci sepii masculi, pe o întindere a golfului destul de mică. M-a minunat faptul că erau atît de multe, căci de obicei nu le prea vedeai decît dacă pescuiai în timpul nopții. În acest răstimp, sepia femelă și-a jucat rolul cu un soi de indiferență stoică, dar chiar așa fiind, am considerat că ar merita s-o răsplătim, drept care l-am convins pe Kokino să-i dăm drumul, ceea ce a făcut fără nici o tragere de inimă.

L-am întrebat cum de știa că femela era într-o perioadă cînd atrăgea masculii și-a dat din umeri.

— I-a sosit timpul, a spus el.

— Prin urmare, m-am interesat eu, poți la vremea asta să atîrni orice femelă de o sfoară și să obții rezultatele dorite?

— Da, a răspuns Kokino. Dar, fără îndoială, o parte din femele, la fel ca unele femei sînt mai atrăgătoare decît altele și obții rezultate mai bune cu ele. Mintea mea a refuzat să accepte ideea de a stabili o comparație între meritele a două sepii femele. Ar fi păcat, mă gîndeam eu, ca această metodă să nu fie folosită și la alte creaturi. Îmi plăcea, de pildă, ideea de a azvîrli în apă, legată cu o ață, o femelă de căluț de mare, pe care s-o trag îndărăt încîlcită în îmbrățișarea pasionată a unui ciorchine de masculi. Din cîte știam, Kokino era singurul care practica acest mod de a pescui ieșit din comun. Pînă atunci nu mai văzusem alt pescar folosind această tehnică, iar cei cărora le pomenisem despre ea nu auziseră niciodată și erau înclinați să-mi asculte relatarea manifestîndu-și zgomotos neîncrederea.

Coasta golașă din preajma casei noastre ascundea o bogată viață marină, iar apa fiind destul de puțin adîncă, îmi era ușor să capturez tot felul de făpturi. Reușisem să-l conving pe Leslie să-mi confecționeze o barcă, ceea ce mi-a ușurat considerabil investigațiile. Această bărcuță, aproape rotundă, cu fundul plat și cu o înclinație puternică la tribord, fusese botezată Ciuboțica-leneșă și, după măgărușul meu, era tot ce aveam mai prețios. După ce o încărcam cu borcane, cutii de tinichea și plase și luam o traistă mare cu merinde, porneam la drum cu Ciuboțica leneșă, împreună cu echipajul meu, format din Zvîrcolici, Murdărilă, Roger și uneori bufnița Ulise, cînd avea chef. Petre-

ceam astfel zile întregi, de-o fierbinţeală sufocantă, explorînd golfuleţe îndepărtate şi arhipelaguri stîncoase, încrustate cu alge. În timpul acestor expediţii ni s-au întîmplat multe aventuri ciudate. Odată am dat peste un covor întins de alge prin care se zbenguia un cîrd uriaş de iepuri-de-mare ale căror trupuri purpurii şi ovoide aveau pe margini cîte un volănaş plisat, iar pe cap li se semeţeau două protuberanţe mari, ce semănau absolut fantastic cu nişte urechi lungi de iepure. Erau cîteva sute şi lunecau pe deasupra stîncilor şi peste fundul nisipos al mării, îndreptîndu-se cu toţii spre sudul insulei. Nu se atingeau şi nici nu manifestau vreun interes unul faţă de altul, drept care am presupus că nu se întruniseră ca să se împerecheze, ci migrau undeva.

Altă dată, un grup de delfini molatici, grăsuni şi cumsecade ne-au descoperit cînd ancorasem într-un golfuleţ şi, atraşi probabil de combinaţia veselă, de alb şi portocaliu, în care fusese vopsită Ciuboţica leneşă, au prins să zburde în jurul nostru, sărind şi stropind în toate părţile şi au înconjurat bărcuţa, arătîndu-ne feţele lor zîmbăreţe şi scoţînd oftaturi tînguioase prin orificiile lor respiratorii. Un delfin tinerel, ceva mai îndrăzneţ decît adulţii, s-a cufundat chiar sub barcă şi i-am simţit spinarea frecîndu-se de fundul plat al Ciuboţicii leneşe. Atenţia îmi era însă împărţită între bucuria acestei scene încîntătoare şi grija de a-mi potoli echipajul, pe cale de a se răzvrăti, fiecare în felul său, drept reacţie la sosirea delfinilor. Zvîrcolici, care de mic nu prea se remarcase prin bravură, s-a zbătut mai întîi straşnic, ca să-mi arate că nu degeaba îl botezasem astfel şi apoi s-a ghemuit la prova dîrdîind tot şi scîncind încetişor. Murdărilă tocmai hotărîse că singurul mod de a scăpa cu viaţă este să se azvîrle din barcă şi să înoate spre mal şi a trebuit deci să-l opresc cu forţa, ca şi pe Roger, convins că dacă l-aş lăsa să sară în apă la delfini, i-ar ucide pe toţi vitejeşte, în cîteva clipe.

În timpul uneia dintre aceste expediţii, am descoperit un trofeu excepţional, care urma să fie, mai tîrziu, indirect răspunzător de darea lui Leslie în judecată. Toată familia plecase în oraş, cu excepţia lui Leslie, convalescent după o criză foarte gravă de dizenterie. Era prima zi cînd

se simțea mai bine și se lungise pe canapeaua din salon, slab ca un pisoi, bînd ceai de la gheață și citind un tratat voluminos de balistică. Îmi adusese la cunoștință, în termeni destul de precișii, că nu avea chef să mă vadă foindu-mă prin preajma lui și pisîndu-l, drept care, cum nu vroiam să merg în oraș, luasem cățeii la o plimbare cu Ciuboțica leneșă.

Vîslind mai departe, în apa liniștită a golfului am zărit ceva ce semăna cu o pată mare de alge galbene. Algele meritau întotdeauna să fie cercetate, deoarece veșnic roiau prin ele sumedenie de mici făpturi marine, iar uneori, cu puțin noroc, chiar unele mai mari, astfel încît am îndreptat barca spre ele. Apropindu-mă, am constatat că nu erau alge, ci mai degrabă un pietroi gălbui. Ce fel de pietroi ar putea fi acela care plutește prin apă, la vreo douăzeci de picioare de fund? Cînd m-am uitat cu atenție, mi-am dat seama, și aproape nu mi-a venit să cred de bucurie, că era vorba de o broască țestoasă destul de mare. După ce am ridicat vîslele și le-am făcut semn cîinilor să tacă, ne-am postat la prova și am așteptat, încordat de emoție, pe cînd Ciuboțica leneșă se apropia tot mai mult. Broasca țestoasă părea să plutească tolănită la suprafața apei, dormind adînc. Trebuia neapărat s-o prind înainte de a se trezi. Plasele și tot echipamentul din barcă nu erau menite capturării unei broaște țestoase ce măsura cam trei picioare în lungime, astfel încît, credeam eu, singurul mod în care puteam să reușesc era să mă arunc în apă, s-o prind și să o trag în barcă înainte de a se deștepta. În halul de agitație în care eram, nu mi-a trecut prin cap că o țestoasă atît de mare trebuie să aibă și o forță considerabilă și, pe deasupra, n-o să se lase prinsă fără luptă. Cînd barca a ajuns la vreo șase picioare depărtare de ea, mi-am ținut respirația și m-am aruncat în apă. Mă hotărîsem să înot pe sub ea, ca să-i retez astfel orice posibilitate de retragere, și cînd am plonjat în apa călduță, m-am rugat în gînd ca plescăitul să n-o trezească și, chiar dacă o trezește, să fie prea adormită ca să-i reușească o retragere rapidă. Plonjasem destul de adînc, m-am întors apoi pe spate și am văzut țestoasa suspendată deasupra mea ca un galben uriaș. Am țîșnit pînă sub ea și am prins-o de labele din față, care ieșeau încovoiate

din carapace ca niște seceri cornoase. Spre mirarea mea, nici acest gest n-a deșteptat-o și cînd am ieșit gîfîind la suprafață, încă ținînd-o strîns de labe și mi-am scuturat apoi apa din ochi, am constatat care era motivul. Țestoasa era moartă și încă de o bucată bună de vreme, așa cum m-au convins propriul meu nas și hoardele de peștișori care trăgeau de membrele ei solzoase.

Oricît aș fi fost de dezamăgit, o țestoasă moartă era mai bine decît nimic, astfel încît i-am tras cu trudă cadavrul lîngă barcă și i-am legat o labă de o latură a ei. Ciinii au fost foarte intrigați, crezînd că procurasem special pentru ei o delicatesă exotică, bună de mîncat. Datorită formei ei, Ciuboțica leneșă nu fusese niciodată prea ușor de manevrat, iar acum, cu greutatea cadavrului țestoasei atîrnîndu-i pe o parte, manifesta tendința de a se învîrti în cercuri. Pînă la urmă, după un ceas de vîslit zdravăn, am ajuns nevătămați la chei și după ce am legat barca, am tîrît carcasa țestoasei pe mal ca s-o cercetez. Era o varietate din carapacea căreia se fac rame de ochelari, și pe care o vezi, împăiată, în vitrinele opticienilor. Avea un cap masiv, cu o gușă gălbuie, mare și ridată și un nas coroiat, ca un cioc, ce o făcea să semene uluitor cu un șoim. Carapacea era scrijelită pe alocuri, probabil de la furtuni sau de la mușcătura vreunui rechin în treacăt, iar ici-colo era împodobită cu mici ciorchini de scoici-rățușcă, albe ca zăpada. Partea inferioară, de un galben palid ca narcisa, era moale și putea fi îndoită precum un carton gros și ud.

Cu puțină vreme în urmă întreprinsesem disecția, îndelungată și fascinantă, a unei broaște țestoase de apă dulce, pe care o găsisem tot moartă, iar acum consideram că e un prilej ideal să compar anatomia internă a țestoasei mele cu cea a rudei sale de apă dulce. Prin urmare, am urcat dealul, am împrumutat roaba grădinarului și mi-am transportat trofeul pînă acasă, unde l-am așezat la mare cinste, pe veranda din față.

Știam că vor avea loc repercusiuni dacă m-aș apuca să disec țestoasa în casă, dar eram convins că nici o persoană întreagă la cap n-ar avea nimic de obiectat dacă aș diseca-o pe veranda din față. După ce mi-am pus carnetul de luat

note la îndemînă și am înșirat tot felul de fierăstraie, bisturiuri și lame de ras ca pentru o operație în toată legea, m-am pornit pe treabă.

Am constatat că materialul gălbui și moale din care era făcută partea inferioară a carapacei putea fi tăiat mult mai ușor decît la țestoasa de apă dulce, în cazul căreia mă chinuisem trei sferturi de oră cu fierăstrăul. După ce am sfîrșit de tăiat, l-am ridicat ca pe capacul unei crătițe și de sub el s-au ivit organele interne cu tainele lor fascinante, multicolore și destul de mirositoare. Eram atît de ros de curiozitate încît nici n-am băgat în seamă mirosul. Cu toate acestea, ciinii, pentru care baliga proaspătă de vacă este de obicei parfumul ideal, ce adaugă farmec vieții lor amoroase, au șters-o în semn de dezaprobare unanimă, strănutînd violent. Spre bucuria mea, am constatat că țestoasa era femelă și avea o cantitate mare de ouă, pe jumătate formate. Erau cam de mărimea unor mingi de ping-pong, moi, rotunde și portocalii ca niște călțunași. Am numărat paisprezece ouă, le-am scos cu grijă și le-am înșirat, lucioase și năclăite, jos pe lespezi. Țestoasa a dovedit să aibă o prodigioasă cantitate de intestine și am hotărît că trebuie să notez lungimea exactă a acestui aparat uluitor în carnetul meu, deja pătat de sînge. Cu ajutorul unui bisturiu, am desprins intestinul de partea din spate a țestoasei și apoi am început să-l trag. Părea că nu se mai sfîrșește, dar în scurtă vreme îl înșirasem în întregime pe verandă, într-o serie de opturi și bucle, ca o cale ferată proiectată de un bețivan. O porțiune a lui era reprezentată de stomac, o pungă oribilă și cenușie, ca un balon umplut cu apă. Acesta era vizibil plin cu cel din urmă ospăț al țestoasei și m-am simțit dator, în interesul științei, să controlez ce mîncase aceasta înainte de a răposa. Am înfipt bisturiul în mormanul acela șovăielnic ca o gelatină și am făcut o mică despicătură. Îndată, întreaga pungă stomacală s-a desumflat cu un zgomot sinistru, parcă ofta, și din lăuntrul ei a izbucnit o duhoare ce a făcut ca celelalte miresme să pălească. Pînă și eu, oricît eram de fascinat de cercetările mele, m-am dat îndărăt și a trebuit să mă retrag sufocat, așteptînd ca mirosul să se mai domolească.

Ştiam că am timp să curăţ veranda pînă la întoarcerea familiei din oraş, însă, în marea mea agitaţie, neglijasem cu desăvîrşire faptul că Leslie zăcea, abia convalescent, în salon. Mirosul intestinelor ţestoasei, atît de puternic încît părea aproape solid, a pătruns prin uşile verandei şi a învăluit sofaua pe care se lungise. Cel dintîi semnal al catastrofei a fost un urlet de ţi se încreţea pielea, venind dinspre salon. Înainte de a putea să întreprind ceva, Leslie a apărut la uşă, înfăşurat în pături.

— Ce-i cu putoarea asta înfiorătoare? se interesă el răguşit. Apoi, cînd i-a căzut privirea pe ţestoasa îmbucătăţită şi organele ei interne, înşirate estetic pe lespezile verandei, ochii i-au ieşit din cap şi faţa i-a luat o culoare galbenă, de heliotrop.

— Ce dracu' mai e şi asta?

I-am explicat, oarecum jignit, că era o ţestoasă pe care o disecasem. Era femelă, m-am grăbit eu să continui, sperînd ca asemenea detalii să-i distragă atenţia. Putem să-i arăt ouăle atît de fascinante pe care i le scosesem din interiorul ei.

— Afurisite să-i fie ouăle! zbieră Leslie, imprecaţiile sale sunînd ca un straniu blestem medieval. Scoate porcăria asta de aici! A împuţit toată casa.

I-am declarat că aproape sfîrşisem cu disecţia şi că aveam oricum de gînd să îngrop toate organele şi să păstrez doar scheletul şi carapacea pentru colecţie.

— Ba n-o să faci una ca asta! zbieră Leslie. Să cari de aici scîrboşenia asta şi s-o îngropi. După care vii îndărăt şi faci veranda lună.

Lugaretzia, bucătăreasa noastră, a apărut şi ea în uşă, lîngă Leslie, atrasă de gălăgie. A apucat să deschidă gura ca să întrebe de ce se stîrnise această ceartă de familie, cînd a fost izbită brusc de mirosul ţestoasei. Lugaretzia suferea veşnic de vreo cincisprezece-şaisprezece boli ce o supărau şi pe care le îngrijea cu dragostea manifestată de unii oameni cimişirului din jardinieră sau pechinezilor. Tocmai atunci se văita cel mai mult de stomac. Drept urmare, a căscat gura de cîteva ori, precum un peşte, a gemut slab şi sugrumat „Sfinte Spiridoane!" şi s-a prăbuşit în braţele lui Leslie, într-un leşin bine simulat.

Spre groaza mea, chiar în clipa aceea, maşina conţinînd restul familiei şi-a făcut apariţia pe alee şi s-a oprit în faţa verandei.

— Ce faci, dragul meu? spuse mama, ieşind din maşină şi urcînd treptele. Ţi-ai petrecut bine dimineaţa?

N-am apucat să zic o vorbă, deoarece ţestoasa, cum s-ar spune, mi-a luat-o înainte. Mama a scos cîteva sunete ciudate, ca nişte sughiţuri, şi-a tras iute batista şi a pus-o la nas.

— Ce e cu mirosul ăsta înfiorător? întrebă, ea înăbuşit.

— E din cauza acestui peşte afurisit, zbieră Leslie din uşă, încercînd fără succes s-o proptească pe Lugaretzia care gemea.

Larry şi Margo urcaseră între timp şi ei scara după mama şi în faţa ochilor le-a apărut ţestoasa măcelărită de mine.

— Ce...? făcu Larry, după care îl apucă şi pe el un acces convulsiv de tuse.

— Trebuie să fie tot puştiul ăsta afurisit, declară apoi, sufocîndu-se.

— Da, dragă, mormăi mama, prin batistă. Aşa mi-a spus şi Leslie.

— Ce scîrbos, se văită Margo, făcîndu-şi vînt cu batista. Arată ca un accident de cale ferată.

— Ce-i asta, dragă? mă întrebă mama.

I-am explicat că e o broască ţestoasă femelă, cu ouă.

— Dar de ce-a trebuit neapărat s-o ciopîrţeşti pe verandă? se interesa ea.

— Băiatul ăsta s-a smintit, spuse Larry cu convingere. Toată casa trăsneşte ca o balenieră împuţită.

— Cred că ar trebui s-o duci de aici, dragă Gerry, spuse mama. Nu putem suporta mirosul ăsta în veranda din faţă.

— Spune-i să îngroape porcăria asta, se vîrî şi Leslie, înfăşurîndu-se mai strîns în pături.

— N-ar fi mai bine s-o dai de suflet la o familie de eschimoşi? se interesă Larry. Ăstora le place să mănînce tot felul de moluşte şi viermi şi alte alea.

— Larry, nu fi scîrbos, spuse Margo. N-au cum să mănînce aşa ceva. Doar gîndul la ele mă îngreţoşează.

— Haideţi mai bine să intrăm în casă, spuse mama cu un glas pierit. Poate nu miroase chiar în halul ăsta.

— Ba miroase mai rău, dacă se poate spune așa ceva, zbieră Leslie din ușă.

— Dragă Gerry, apucă-te și curăță pe aici, spuse mama, pășind delicat peste mațele țestoasei, după care dezinfectează lespezile.

Familia a intrat în casă, iar eu m-am apucat să strîng rămășițele țestoasei de pe verandă. Glasurile lor, certărețe și furioase, ajungeau pînă la mine.

— Ce pacoste, spunea Leslie. Stăteam și eu întins și citeam liniștit, cînd duhoarea m-a apucat de gît.

— Ce scîrbos, i-a ținut isonul Margo. Nu-i de mirare că a leșinat Lugaretzia.

— Ar fi timpul să-i luați alt profesor, a intervenit Larry. Nici nu apuci să pleci bine de acasă și cînd te întorci îl găsești scoțîndu-i mațele lui Moby Dick la ușa de la intrare.

— Cu siguranță nu s-a gîndit că face ceva rău, a spus mama ca să-i potolească, dar a fost o prostie din partea lui să se apuce de treaba asta pe verandă.

— Prostie, auzi! a izbucnit Larry cu răutate. Vreo șase luni de acum înainte o să bîjbîim prin jurul casei cu măști de gaze.

Am îngrămădit rămășițele țestoasei în roabă și le-am dus pe vîrful dealului din spatele casei. Acolo am săpat o groapă, am vîrît înăuntru toate organele și apoi am așezat carapacea și scheletul lîngă mușuroiul unor furnici prietene care mă mai ajutaseră și în alte rînduri, curățind scheletc. Scheletul cel mai mare pe care li-l dusesem fusese al unei șopîrle verzi, așa că mă interesa să văd cum vor proceda cu țestoasa. Furnicile au pornit spre ea în grabă, mișcîndu-și antenele cu vioiciune, apoi s-au oprit, au stat puțin pe gînduri, s-au sfătuit între ele și s-au retras cu toatele. Prin urmare, pînă și furnicile erau împotriva mea. M-am întors acasă destul de amărît.

Aici am dat peste un omuleț pipernicit și văicăreț, pe care în mod vizibil vinul îl făcuse agresiv, certîndu-se cu Lugaretzia pe verandă, unde încă mai stăruia mirosul. M-am interesat ce voia omul.

— Zice, mi-a comunicat Lugaretzia cu o nobilă indignare în glas, că Roger i-a omorît găinile.

— Curcanii, a corectat-o omul. Curcanii.

Eu o cam băgasem pe mînecă. O nenorocire era urmată de alta. E drept că Roger, o știam cu toții, avea condamnabilul obicei de a omorî găini. Primăvara și vara se distra inocent fugărind rîndunele. Acestea îi provocau o furie apoplectică, cînd îi treceau razant pe sub nas și apoi zburau aproape atingînd pămîntul prin fața lui, iar el le urmărea, zbîrlit de furie și lătrînd ca un turbat. Găinile țăranilor obișnuiau să se ascundă prin tufele de mirt și cînd trecea Roger țîșneau de acolo drept în calea lui, dînd bezmetic din aripi și cotcodăcind isteric, ca nebunele. Roger, eram convins, credea că sînt un fel de rîndunici mai greoaie și nereușite, pe care putea să le prindă și, în ciuda strigătelor noastre de protest, i se dezlănțuia toată ura acumulată împotriva rîndunicilor ce-și băteau joc de el toată vara. Nici o pedeapsă nu avea vreun efect asupra lui. Era de felul lui un cîine foarte ascultător, cu această unică excepție. Tot ce puteam face era să-i despăgubim pe proprietari, cu condiția să ne arate găina ucisă, drept probă.

M-am dus, fără prea mare entuziasm, să-mi anunț familia că Roger a mai făcut o ispravă.

— Doamne! a exclamat Leslie, ridicîndu-se cu greu în picioare. Tu și cu animalele tale care te scot din minți.

— Liniștește-te, dragă, a spus mama pe un ton împăciuitor, Gerry n-are ce să facă dacă Roger omoară găini.

— Curcani, a intervenit Leslie. Pun pariu că o să ceară o groază de bani pentru ăștia.

— Ai curățat veranda, dragă? s-a interesat mama.

Larry a dat la o parte o batistă uriașă, îmbibată cu apă de colonie, pe care și-o așternuse peste față.

— Ce părere ai, miroase oare ca și cum ar fi curățată? a întrebat el.

M-am grăbit să le spun că tocmai mă apucam de treabă și l-am urmat pe Leslie, ca să aflu rezultatul conversației cu proprietarul curcanilor.

— Ei bine, a început Leslie arțăgos, ieșind pe verandă, mata ce dorești?

Omul a făcut o temenea cu un aer umil, slugarnic și destul de respingător.

— Să fii fericit, *kyrié*, să fii fericit, l-a salutat el pe Leslie.

— Şi dumneata la fel, a mormăit Leslie, pe un ton care arăta că îi urează omului orice, numai fericire nu. Pentru ce ai venit?

— Pentru curcanii mei, *kyrié*, a răspuns omul, cu un glas plîngăreţ. Cer iertare de deranj, dar ştii, dulăul matale mi-a omorît curcanii.

— Spune, a întrebat Leslie, cîţi a omorît?

— Cinci, *kyrié*, a răspuns omul, dînd din cap supărat. Cinci curcani, cei mai buni. Sînt om sărac, *kyrié*, altfel n-aş fi îndrăznit.

— Cinci, a repetat Leslie, uluit şi mi-a aruncat o privire întrebătoare.

I-am spus că mi se părea foarte posibil. Dacă cinci curcani isterici or fi sărit dintr-o tufă de mirt, puteam să cred că Roger i-a omorît pe toţi. Deşi era un cîine atît de blînd şi de prietenos, la mînie devenea un ucigaş necruţător.

— Roger e un cîine bun, a spus Lugaretzia pusă pe ceartă.

Venise după noi pe verandă şi se vedea că îmi împărtăşeşte antipatia pentru proprietarul curcanilor. În afară de asta, ea era convinsă că Roger nu face niciodată nici un rău.

— Bine, a zis Leslie, încercînd să facă faţă situaţiei neplăcute. Dacă a omorît cinci curcani, i-a omorît şi asta-i tot. Asta-i viaţa! Unde le sînt cadavrele?

A urmat o clipă de tăcere.

— Cadavrele, *kyrié*? a întrebat şovăitor proprietarul curcanilor.

— Cadavrele, cadavrele, a repetat Leslie nerăbdător. Ştii doar, cadavrele curcanilor. Noi nu putem plăti pînă nu aduci cadavrele.

— Dar asta nu se poate, a spus nervos proprietarul.

— Cum adică, nu se poate? l-a întrebat Leslie.

— Uite aşa, *kyrié*, nu pot să aduc cadavrele, a răspuns proprietarul luminat de o inspiraţie subită, deoarece cîinele matale i-a mîncat.

Explozia provocată de această declaraţie a fost considerabilă. Ştiam cu toţii că Roger era, ca să zic aşa, cam îndopat de toată lumea şi mai era deosebit de mofturos. Deşi

omora găini, pentru nimnic în lume nu le-ar fi mîncat cadavrele.

— Minciuni! Minciuni! a țipat Lugaretzia, cu ochii înotîndu-i în lacrimi, de emoție. E cîine bun.

— Niciodată în viața lui n-a mîncat animale pe care să le fi omorît chiar el, a izbierat Leslie. Niciodată.

— Dar cei cinci curcani ai mei? nu s-a lăsat omulețul. Cinci mi-a mîncat!

— Cînd i-a omorît? a răcnit Leslie.

— Azi-dimineață, *Ieyrié*, azi-dimineață, a spus omul, făcîndu-și semnul crucii. L-am văzut cu ochii mei, și i-a mîncat pe toți.

I-am întrerupt ca să declar că Roger și cu mine fuseserăm toată dimineața împreună cu Ciuboțica leneșă și, deși era un cîine atît de inteligent, nu vedeam cum ar fi putut consuma prodigioasa cantitate de cinci curcani în gospodăria omului, fiind totodată și cu mine în barcă.

Leslie avusese o dimineață grea. Nu-și dorise nimic altceva decît să stea tolănit pașnic pe sofa, cu manualul lui de balistică, dar mai întîi fusese asfixiat cu rezultatele cercetărilor mele asupra anatomiei interne a țestoasei și acum se trezise cu acest omuleț beat turtă, care încerca să ne șmecherească, cerîndu-ne banii pe cinci curcani. Temperamentul lui, pe care oricum nu și-l stăpînea prea bine, a explodat.

— Ești un mincinos fățarnic și un pungaș, a răcnit el furios. Omulețul s-a tras îndărăt, albindu-se la față.

— Ba *dumneata* ești mincinosul și pungașul. Îți lași cîinele să omoare găinile și curcanii oamenilor și pe urmă, cînd vin să-ți ceară banii, refuzi să plătești. *Dumneata* ești mincinosul și pungașul.

Deși ajunseseră în această fază, cred că totuși rațiunea ar mai fi putut învinge, dar omulețul a făcut o greșeală fatală. A tras un scuipat enorm, cu gura plină, chiar la picioarele lui Leslie. Lugaretzia a scos un vaiet ascuțit, de spaimă și l-a prins pe Leslie de braț. Știindu-i firea, l-am apucat de brațul celălalt.

— Rahat de porc ce ești! a început să ragă Leslie. Pui de căței răpciugoasă!

Admirabilele înjurături grecești au prins să curgă, bogate, vulgare și biologice, iar omulețul a trecut de la alb la

trandafiriu și apoi la vînăt. De bună seamă, nu știuse că Leslie stăpînea atît de bine cele mai suculente insulte grecești.

— O să-ți pară rău, a scîrțîit el. O să-ți pară rău.

A mai scuipat o dată, cu un soi de provocare patetică, iar apoi s-a întors și a tulit-o pe alee.

A fost nevoie de eforturile reunite ale familiei și Lugaretziei, desfășurate timp de trei sferturi de oră, ca să-l potolească pe Leslie, ajutate și de cîteva pahare mari cu coniac.

— Să nu-ți pese de el, *kyrié* Leslie, a sunat concluzia Lugaretziei. Toată lumea din sat îl știe de netrebnic. N-are de ce să-ți pese.

Cu toate acestea, am fost siliți să ne pese, căci, am aflat curînd, omul l-a dat pe Leslie în judecată pentru neplata datoriilor și defăimare.

La aflarea veștilor, Spiro s-a înfuriat.

— Te dracu, doamnă Durrells, a izbucnit, roșu la față de mînie. De ce nu-l lași pe conașu' Leslie să împuște la fiul de căței?

— Nu cred că aceasta ar rezolva ceva, Spiro, a spus mama. Ce vrem noi să știm e dacă omul ăsta ar avea vreo șansă de a cîștiga procesul.

— Să cîștige proțes! a repetat Spiro cu o nobilă mînie. Măgarul ăsta nu cîștig nimic. Las' pe mine. Spiro faţe tot.

— Tot ce te rog, Spiro, e să nu te pripești, a remarcat mama. Asta doar ar înrăutăți lucrurile.

— Spiro nu faţe nimic pripit, doamnă Durrells. Dar arăt eu la măgar.

În zilele următoare, Spiro a umblat de colo-colo, cu un aer sumbru de conspirator, împreunîndu-și sprîncenele-i stufoase într-o încruntare crîncenă și răspunzînd monosilabic la întrebările noastre. Apoi, într-o zi, cu vreo două săptămîni înainte de proces, ne-am dus cu toții la oraș, după cumpărături. Încărcați cu tot ce tîrguiserăm, am pornit spre promenada largă străjuită de copaci și ne-am oprit să bem ceva și să stăm de vorbă cu numeroasele noastre cunoștințe ce treceau pe acolo. Spiro, care privea furiș în jur, cu aerul unui om plin de dușmani, a încremenit deodată. Și-a săltat în sus burdihanul și s-a aplecat peste masă.

— Conașu' Leslies, vezi mata pe ăla cu părul alb?

A arătat, cu un deget cît un cîrnat, spre un omuleț îngrijit, care își sorbea liniștit o ceașcă de cafea sub copaci.

— Da, ce-i cu el? a întrebat Leslie.

— Asta-i zudecătorul.

— Care judecător? a repetat Leslie, uluit.

— Zudecătorul care te zudecă pe mata, explică Spiro. Vreau să te duți mata și să vorbești cu el.

— Crezi că e bine? zise Larry. Ar putea bănui că vrei să schimbi cursul justiției și să te bage în pușcărie pentru vreo zece ani.

— Ferească sfîntul, făcu Spiro, îngrozit la gîndul ăsta. Doar nu bagă el la conașu Leslie în pușcărie. Cît sînt eu aici, nu fațe el una ca asta.

— Dar oricum, Spiro, nu crezi că i s-ar părea ciudat dacă Leslie s-ar apuca așa, deodată, să-i vorbească? întrebă mama îngrijorată.

— Ferească sfîntul, zise iarăși Spiro. Se uită împrejur, asigurîndu-se că nu ne aude nimeni, apoi se aplecă spre noi și spuse în șoaptă: Colecționează timbre.

Familia păru uluită de această știre.

— Adică vrei să spui că e filatelist? întrebă Larry într-un tîrziu.

— Nu, nu, conașu Larrys, răspunse Spiro. Nu e el unul din ăia. Doar e om însurat și are doi fețori.

Întreaga conversație părea să devină și mai încîlcită decît discuțiile noastre obișnuite cu Spiro.

— Spune-mi, începu Leslie cu răbdare, ce are a face cu asta faptul că el colecționează timbre?

— Te duc la el, spuse Spiro, dezvăluind în sfîrșit țițele machiavelice ale panului său, și mata ziți că dai timbre din Anglia.

— Dar asta-i de-a dreptul mită, interveni Margo, șocată.

— Ba nu-i mită deloc, donșoară Margos, spuse Spiro, el adună timbre. *Vrea* timbre.

— Eu cred mai degrabă că dacă încerci să-l mituiești cu timbre o să-ți trîntească vreo cinci sute de ani de muncă silnică, îl înștiință Larry pe Leslie, cu un aer înțelept.

Am întrebat îndată dacă Leslie, în eventualitatea în care îl condamnă, va fi trimis la Vido, o pușcărie de pe o insulă

aflată în largul sclipitor al mării, la vreo jumătate de milă depărtare de oraș.

— Nu, nu, dragă, spuse mama, tot mai tulburată. Leslie n-o să fie trimis la Vido.

Am regretat în sinea mea. Aveam deja un prieten pușcăriaș la Vido, condamnat pentru că își ucisese nevasta. Era om „de încredere" și i se îngăduise să-și construiască o barcă și să vină acasă la sfîrșit de săptămînă. Îmi dăruise un pescăruș monstruos, cu spinarea neagră, care îmi teroriza toate animalele și întreaga familie. Deși era destul de pasionant să fii prieten cu un ucigaș, mă gîndeam eu, ar fi fost mult mai bine dacă și Leslie ar fi închis la Vido și ar veni acasă la sfîrșit de săptămînă. Un frate pușcăriaș, îmi ziceam eu, iată ceva cu adevărat exotic.

— Nu cred că e periculos dacă mă duc și stau cu el de vorbă, spuse Leslie.

— Să fiu în locul tău eu nu m-aș duce, se băgă Margo. Nu uita, ulciorul nu merge de multe ori la apă.

— Și eu cred că trebuie să fii prudent, dragă, zise mama.

— Parcă vă văd, interveni Larry, încîntat. Leslie în lanțuri, trăgînd o ghiulea de picior. Spiro, probabil tot așa, ca accesoriu. Margo tricotîndu-le ciorapi groși pentru iarnă, iar mama trimițînd pachete cu mîncare și unsoare contra păduchilor.

— Larry, te rog să încetezi, îl certă mama supărată. Nu văd ce-i de rîs în asta.

— Du-te și vorbește cu el, conașu' Leslies, zise Spiro, foarte serios. Du-te, pentru Dumnezeu, altfel n-am ce să fac.

Pînă atunci, Spiro ne fusese întotdeauna foarte devotat. Sfaturile lui erau demne de luat în seamă, și chiar dacă nu respectau litera legii, niciodată nu pățiseră nimic.

— E-n regulă, se hotărî Leslie. Hai să încercăm marea cu degetul.

— Ai grijă, dragă, îl sfătui mama.

Judecătorul i-a întîmpinat foarte prietenos și timp de o jumătate de ceas Leslie și cu Spiro au rămas la masa lui sorbind cafele, în timp ce Leslie îi vorbea într-o greacă volubilă, dar incorectă. Pînă la urmă, judecătorul s-a ridicat de la masă și i-a lăsat, după nenumărate plecăciuni și strîn-

geri de mîini. Cei doi s-au întors la masa noastră, unde îi aşteptam cu înfrigurare să aflăm veştile.

— Simpatic bătrînul, declară Leslie. Chiar grozav de drăguţ. I-am promis ceva timbre. Ce colecţionari ştim noi în Anglia?

— Ce să-ţi spun, taică-tu colecţiona timbre, zise mama. Era un filatelist pasionat cînd trăia.

— Doamne sfinte, nu spune aşa ţeva, doamnă Durrells, izbucni Spiro îngrozit.

A urmat o scurtă pauză, în timpul căreia familia i-a explicat ce înseamnă cuvîntul filatelist.

.. Tot nu-mi dau seama în ce măsură te ajută la proces, spuse Larry, chiar dacă l-ai inunda cu cine ştie ce raritäţi.

— Nu-ţi face grizi matale, conaşu' Larrys, îl linişti Spiro misterios. Am zis că aranzez şi las-pe mine.

Convins că Spiro va devia cursul justiţiei, în următoarele zile Leslie a scris tuturor cunoştinţelor din Anglia cerîndu-le timbre. Rezultatul a fost o creştere uriaşă a corespondenţei noastre, iar fiecare locşor din casă rămas liber s-a umplut cu teancuri de timbre care, la orice adiere, prindeau să zboare prin încăperi ca frunzele de toamnă, spre încîntarea gălăgioasă a cîinilor. Multe dintre ele au început curînd să arate cam imposibil de utilizat.

— N-aş crede că o să i le dai pe *astea*, nu-i aşa? întrebă Larry, aruncînd o privire dispreţuitoare unui ghemotoc de timbre boţite, pe jumătate mestecate, pe care Leslie tocmai le extrăsese dintre colţii lui Roger cu o jumătate de ceas mai înainte.

— De ce nu, doar timbrele trebuie să fie vechi, nu-i aşa? remarcă Leslie, pus pe harţă.

— Vechi da, de acord, îi răspunse Larry, dar cu siguranţă nu mozolite cu bale în halul ăsta, de o să capete hidrofobie.

— Dacă ştii tu vreo metodă mai deşteaptă, de ce nu ne-o împărtăşeşti şi nouă? se interesă Leslie.

— Dragul meu, n-ai decît să faci ce vrei, îl răspunse Larry. Dar cînd judecătorul se va năpusti să-şi muşte toţi colegii, iar tu o să putrezeşti într-o închisoare grecească, nu aruncă vina pe mine.

— Tot ce-ţi cer e să-ţi vezi de treaba ta şi să mă laşi dracului în pace, se răţoi Leslie la el.

— Potolește-te, dragă, Larry încearcă și el să dea un sfat, spuse mama.

— Pe naiba sfat, mîrîi Leslie, prinzînd un stol de timbre care tocmai zburau de pe masă. Se bagă ca de obicei.

— Să știi, reluă mama, potrivindu-și ochelarii, cred că ar putea să aibă dreptate. La urma urmei, o parte din timbre chiar arată întrucîtva... uzate, ca să zic așa.

— Vrea timbre și al dracului să fiu dacă n-o să le aibă, zise Leslie.

Și, într-adevăr, bietul judecător și-a primit timbrele, o uluitoare diversitate de mărimi, forme, culori și stadii de dezintegrare.

Curînd s-a mai întîmplat ceva ce i-a sporit lui Leslie convingerea că o să cîștige procesul mie-n sută. Am aflat că omul cu curcanii, căruia Larry se hotărîse să-i spună Crippecopoulos, făcuse imprudența s-o citeze pe Lugaretzia ca martoră a acuzării. Furioasă, Lugaretzia refuza să se prezinte, pînă i-am explicat că nu se poate.

— Închipuiți-vă, să mă cheme pe mine omul ăla martoră, ca să-l ajut, zise Lugaretzia. Nu vă faceți griji, *kyrie* Leslie, am să spun eu la tribunal cum ați fost nevoit să-l înjurați și să-l faceți...

Familia a sărit ca împinsă de un resort și s-au întrecut cu toții, vociferînd, s-o convingă pe Lugaretzia ca nu cumva să facă una ca asta. Ne-a luat cam o jumătate de ceas s-o lămurim ce trebuie să spună și ce nu. Cum Lugaretzia, ca majoritatea corfioților, nu stătea prea grozav cu logica, la urmă eram istoviți de-a binelea.

— Ce să zic, cu ea ca martor al acuzării, a încheiat Larry, cred că o să fii condamnat la moarte.

— Larry dragă, nu spune asemenea lucruri nici măcar în glumă, se cutremură mama.

— Să știi că nu glumesc, răspunse Larry.

— Prostii, interveni Leslie, nu foarte convins. Sînt sigur că o să se descurce bine.

— Cred că ar fi mult mai sigur s-o deghizăm pe Margo în chip de Lugaretzia, spuse Larry, plin de înțelepciune. Cu greaca ei zăpăcioare ți-ar face probabil mult mai puțin rău.

— Sigur că da, spuse Margo agitată, uimită pentru prima oară de perspicacitatea lui Larry. De ce să nu fiu martoră?

— Nu fi proastă, o repezi Leslie. Cum te gîndești să fii martoră? Doar nu erai de față.

— Era ca și cum aș fi fost, spuse Margo. Stăteam în bucătărie.

— Nici nu-ți mai trebuie altceva, i se adresă Larry lui Leslie. Cu Margo și Lugaretzia în boxa martorilor nici nu mai ai nevoie de judecător. O să fii probabil linșat de mulțime.

În dimineața procesului, mama a adunat toată familia.

— E ridicol să mergem cu toții, zise Larry. Dacă Leslie ține neapărat să intre în pușcărie, asta-i treaba lui. Nu văd de ce să ne tîrască pe toți după el. În afară de asta, aveam de gînd să scriu acum dimineață.

— E de datoria noastră să mergem, spuse mama apăsat. Trebuie să fim uniți. La urma urmei, nu vreau să creadă lumea că sîntem un neam de ocnași.

Prin urmare, ne-am îmbrăcat cu toții cu ce aveam mai bun și am așteptat răbdători pînă a venit Spiro să ne ia.

— Nu-ți face grizi, conașu'Leslies, rosti el încruntat, cu înfățișarea unui gardian de la celula condamnaților. O să fie bine.

În ciuda acestei profeții, Larry se apucă să recite *Balada temniței din Reading* tot drumul pînă în oraș, spre enervarea lui Leslie.

La tribunal era o forfotă de felurite activități. Unii sorbeau cafea din niște ceșcuțe mici, alții scotoceau prin teancuri de hîrtoage fără vreo țintă aparentă, dar cu un aer foarte absorbit și din toate părțile se auzeau pălăvrăgeli și rîsete. Crippenopoulos venise și el, îmbrăcat de gală, dar s-a făcut că nu ne observă. Lugaretzia, dintr-un motiv numai de ea știut, se învești în negru din cap pînă în picioare. După cum remarcă Larry, era un gest prematur, căci ar fi trebuit să-și păstreze hainele de doliu pînă după verdict.

— Acum, conașu'Leslies, spuse Spiro, mata stă acolo și eu stă aici și traduce pentru mata.

— De ce? întrebă Leslie, uluit.

— Pentru că mata nu vorbește grecește, explică Spiro.

— Zău, Spiro, protestă Larry, sînt de acord că nu vorbește greaca lui Homer, dar sînt convins că e foarte în regulă.

— Conașu'Larrys, reluă Spiro, încruntat de-a binelea, conașu'Leslies nu trebuie vorbește grecește.

Înainte de a ne putea lămuri mai serios, s-a produs o forfotă generală și a intrat judecătorul. Acesta s-a așezat și, aruncînd o privire prin sală, l-a zărit pe Leslie, pe care l-a salutat, zîmbindu-i.

— Întotdeauna judecătorii gata să te spînzure zîmbesc așa, remarcă Larry.

— Larry dragă, încetează, spuse mama. Mă faci să mă enervez.

A urmat o pauză lungă, timp în care un individ, probabil grefierul tribunalului, a dat citire acuzației. Apoi, Crippenopoulos a fost invitat să-și depună mărturie. Acesta a oferit un număr admirabil, slugarnic și totodată indignat, împăciuitor dar agresiv. Judecătorul era impresionat vizibil, iar eu am început să mă agit. Cine știe, poate pînă la urmă o să am un frate pușcăriaș. Apoi i-a venit rîndul lui Leslie.

— Sînteți acuzat, rosti judecătorul, că ați folosit față de acest om un limbaj plin de jigniri și defăimări și ați încercat să vă sustrageți de la despăgubirea datorată pentru pierderea a cinci curcani pe care i-a ucis cîinele dumneavoastră.

Leslie îl privește impasibil pe judecător.

— Ce zice? îl întrebă pe Spiro.

Spiro își sumeți burdihanul.

— Zîțe, conașu'Leslies, cu un glas atît de asurzitor încît se rostogoli prin sala tribunalului precum un tunet, zice că mata insultă omul ăsta și încearcă să fure banii pentru curcani.

— E absolut ridicol, spuse Leslie hotărît.

Era gata să plece, cînd Spiro își întinse brațul lui cît un jambon și îl opri. Se întoarse spre judecător.

— *Kyrios* neagă acuzația, zise el. Oricum, nici n-ar putea să fie vinovat, deoarece nu știe grecește.

— Iisuse, gemu Larry stins. Nădăjduiesc că Spiro știe ce face.

— Ce spune? Ce face? întrebă mama pe un ton nervos.

— Din cîte îmi dau seama, îi pune lui Leslie șireangul de gît, răspunse Larry.

Judecătorul, care băuse atîtea cafele cu Leslie, căpătase atîtea timbre de la el și purtase atîtea conversații cu el pe grecește, îl privea pe Leslie netulburat.

Chiar dacă judecătorul nu l-ar fi cunoscut pe Leslie personal, ar fi fost imposibil să nu știe că Leslie se descurca binișor pe grecește. Nimic din ceea ce se petrecea în Corfu nu rămînea o taină, iar dacă pe deasupra mai erai și străin, interesul față de persoana și problemele tale sporea cu atît mai mult. Am așteptat cu răsuflarea tăiată reacția judecătorului. Spiro își aplecase ușor capul lui masiv, ca un taur gata de atac.

— Aha, a spus judecătorul sec.

A cotrobăit o clipă prin hîrtii și apoi și-a ridicat privirile.

— Înțeleg, a spus el, că acuzarea are o martoră. Cred că ar fi bine s-o ascultăm.

Și iată că a sosit clipa cea mare pentru Lugaretzia. S-a ridicat în picioare, și-a încrucișat brațele pe piept și s-a uitat majestuoasă la judecător, cu fața ei, de obicei palidă, îmbujorată de emoție, privirea vie și strălucitoare.

— Te numești Lugaretzia Condos și te afli în serviciul acestor oameni ca bucătăreasă? o întrebă judecătorul.

— Da, răspunse Lugaretzia, și o familie mai generoasă și mai cumsecade nu ți-ai putea dori să întîlnești. Ce să zic, chiar deunăzi mi-au dăruit o rochie mie și una fetei mele și abia acum o lună-două l-am întrebat pe *kyrios*...

— Bine, bine, o întrerupse judecătorul. Ce spui dumneata nu prea are legătură cu procesul. Înțeleg că te aflai la fața locului cînd a venit omul ăsta pentru curcanii lui. Spune-mi, te rog, cu cuvintele dumitale, ce s-a întîmplat.

Larry gemu.

— Dacă-i spune cu cuvintele ei, îl bagă pe Leslie cu siguranță în pușcărie.

— Ei bine, începu Lugaretzia, aruncînd o privire spre sală ca să se asigure că o ascultă toată lumea. *Kirios* fusese bolnav, cum să vă spun, foarte bolnav. Ne-am temut chiar pentru viața lui. Îi tot spusesem mamei dumnealui să-i punem ventuze, dar nu vroia să audă de așa ceva.....

— Te rog să nu te îndepărtezi de subiect, o întrerupse judecătorul.

— Bine, spuse Lugaretzia părăsind cu regret subiectul, deoarece bolile constituiau preocuparea ei favorită, era prima zi cînd se dăduse *kirios* jos din pat și se simțea foarte slăbit. Tocmai atunci omul ăsta, urmă ea, îndreptînd un deget acuzator spre Crippenopoulos, s-a găsit și el să vină, beat mort, și să spună cum cîinele dumnealor îi omorîse cinci curcani. N-ar face cîinele așa ceva, *kyrié* judecător. N-a existat vreodată în Corfu un cîine mai blînd, mai bun și mai nobil decît el.

— Nu pe cîine îl judecăm noi acum, interveni judecătorul.

— Cînd *kyrios* a spus, pe bună dreptate, urmă Lugaretzia, că vrea să vadă curcanii morți înainte de a-i da banii omului, omul a zis că nu poate să-i arate, căci îi înfulecase cîinele. De rîsul lumii, ziceți și dumneavoastră, *kyrié* judecător, ce cîine e-n stare să mănînce cinci curcani?

— S-ar părea că dumneata ești martorul acuzării, nu? întrebă judecătorul. Te întreb doar pentru că versiunea dumitale nu se potrivește cu a reclamantului.

— Ăsta, se oțărî Lugaretzia, doar n-o să-l credeți pe el. E un bețivan și-un mincinos și știe toată lumea-n sat că are două neveste.

— Prin urmare, reluă judecătorul, străduindu-se să pună ceva ordine în toată încîlceala, dumneata susții că nu l-a înjurat *kyrios* pe grecește și nu a refuzat să-i plătească cei cinci curcani.

— Sigur că nu, spuse Lugaretzia. Un *kyrios* mai cumsecade, mai bun și mai cinstit....

— Da, da, bine, o potoli judecătorul.

Stătu să chibzuiască o bucată de vreme, în timp ce noi așteptam cu inima strînsă, apoi își ridică privirile și se uită la Crippenopoulos.

— Nu văd nici o dovadă, rosti el, că englezul s-ar fi purtat așa cum susții dumneata. În primul rînd, el nu știe grecește.

— Ba știe! răcni Crippenopoulos turbat. M-a făcut...

— Te rog să te potolești, îi spuse judecătorul cu răceală. Cum spuneam, în primul rînd el nu știe grecește. În al doilea rînd, propriul dumitale martor neagă cu desăvîrșire incidentul. Mi se pare limpede că ai încercat să obții bani pentru niște curcani care nu fuseseră de fapt omorîți și mîncați de cîinele pîritului. Cum nu te afli la judecată pentru asta, mă voi mulțumi să-l declar nevinovat pe pirît, iar dumneata vei suporta cheltuielile.

Îndată a izbucnit balamucul. Crippenopoulos a țîșnit în picioare, stacojiu de furie, zbierînd cît putea de tare și invocîndu-l pe sfîntul Spiridon în ajutor. Spiro, mugind ca un taur, l-a strîns în brațe pe Leslie, pupîndu-l pe amîndoi obrajii, urmat de Lugaretzia în lacrimi, care l-a pupat și ea. A trecut cîtva timp pînă am reușit să ne strecurăm afară din tribunal și am pornit victorioși pe Esplanadă, unde ne-am așezat la o masă umbrită de copaci, ca să sărbătorim evenimentul.

După cîtva timp a trecut pe lîngă noi judecătorul; ne-am ridicat cu toții în picioare să-i mulțumim și să-l poftim la un pahar. A refuzat timid băutura și apoi l-a fixat pe Leslie cu o privire pătrunzătoare.

— N-aș vrea să credeți, a spus el, că în Corfu dreptatea se împarte mereu în felul acesta, dar am avut o lungă discuție cu Spiro despre caz și după ce am cumpănit lucrurile, am hotărît că fapta dumneavoastră e mai puțin gravă decît a reclamantului. Am sperat să-i fie de învățătură și pe viitor să nu-i mai pungășească pe străini.

— Să știți că vă sînt foarte recunoscător, i-a spus Leslie.

Judecătorul s-a înclinat ușor, apoi și-a privit ceasul.

— Ei, trebuie să plec, a spus el. Ah, uitasem să vă mulțumesc pentru timbrele pe care mi le-ați trimis ieri. Printre ele se află două destul de rare, care îmi lipseau din colecție.

Ridicîndu-și pălăria în semn de salut, s-a îndepărtat apoi în lungul esplanadei.

Sărbătoarea culesului măslinilor

PRIN MAI începuse deja culesul măslinilor. Fructele se rotunjiseră și se copseseră în zilele fierbinți, ca de vară, iar acum căzeau și zăceau lucioase în iarbă, ca o recoltă de perle negre. Țăranele veneau în cîrduri, purtînd pe creștet bidoane și coșuri. Se așezau roată în jurul trunchiurilor de măslini, sporovăind cu glasuri ascuțite, ca niște vrăbii, în timp ce culegeau fructele și le puneau în ce își aduseseră. Unii măslini rodeau de cinci sute de ani și tot de atîta vreme țărăncile strîngeau măslinele întocmai.

Era un prilej minunat de vorbă și de rîset. Treceam de la un pom la altul, la cîte un grup și, lăsîndu-mă și eu pe vine lîngă ele, le ajutam pe culegătoare să strîngă măslinele lucioase, ascultam bîrfa despre rubedenii și prieteni și uneori prînzeam cu ele sub un copac, înfulecînd pita neagră și acră și prăjiturelele turtite, înfășurate în foi de viță, făcute din smochine uscate, de anul trecut. Se cîntau cîntece și mă miram cum glasurile țărăncilor, aspre și mohorîte la vorbit, deveneau blînde și tînguitoare cînd se uneau în cor. La vremea aceea a anului, cînd crocușii aurii ca dați cu ceară se iteau tocmai printre rădăcinile măslinilor, iar pe maluri înfloreau puzderie de campanule purpurii, țărăncile strînse pe sub măslini păreau niște straturi de flori unduitoare, iar cîntecele lor răsunau pe sub bolta bătrînilor măslini, ca un vaier dulce de talangă.

Cînd coșurile și bidoanele se vîrfuiau de fructe, le ridicam și le duceam jos, la presă, într-un convoi lung și zgomotos. Presa de măsline, o clădire dărăpănată și întunecoasă, se afla într-o vale pe unde curgea un pîrîiaș ce scînteia în soare. Presa era mînuită de Papa Demetrios, un bătrîn posac, la fel de noduros și cocîrjat ca trunchiul de măslin, cu creștetul complet chel și o mustață uriașă, albă ca zăpada, cu excepția petelor galbene de nicotină, ce trecea drept mustața cea mai stufoasă de pe insulă. Papa Demetrios era un moșneag morocănos și afurisit, dar avea, nu știu de ce , o slăbiciune pentru mine și ne înțelegeam amîndoi de minune. Îmi îngăduia chiar să pătrund în sacrosancta lui împărăție, presa de măsline.

Aici dădeai cu ochii de o covată rotundă și uriașă, ca un eleșteu de pești ornamentali; înăuntrul ei trona o piatră gigantică de moară, în care era înfipt un drug de lemn. De drug era înhămată bătrîna mîrțoagă a lui Papa Demetrios și aceasta, avînd un sac tras peste cap ca să nu amețească, dădea roată coveții, învîrtind astfel la nesfîrșit uriașa piatră de moară, care strivea măslinele pe măsură ce se rostogoleau înăuntru, ca o cascadă lucitoare. Măslinele strivite răspîndeau un miros pătrunzător, acid. Nu auzeai decît tropăitul îndesat al calului, huruitul pietrei de moară și gîlgîitul neîntrerupt al șuvoiului de ulei ce se scurgea prin găurile coveții, auriu precum lumina soarelui.

Într-un colț al presei se ridica o moviliță neagră și sfărîmicioasă, alcătuită din resturile de la măcinatul sîmburilor, miezului și cojilor strivite ale măslinelor, ca niște grămăjoare de turbă întunecate. Emana un miros puternic, dulce-acrișor, convingîndu-te aproape că e ceva bun de mîncat. Aceste resturi erau păstrate pentru hrana vitelor și a cailor, cu nutrețul de iarnă și erau totodată folosite drept combustibil, foarte eficient, deși cam prea mirositor.

Din pricina firii lui arțăgoase, Papa Demetrios fusese lăsat complet în părăsire de țărani, care-și duceau măslinele și părăseau presa în mare grabă. Nu se putea ști niciodată dacă un moș afurisit ca Papa Demetrios n-ar fi în stare să deoache. Prin urmare, bătrînul era singur și astfel s-a bucurat că am pătruns în viața lui. Eu îl informam despre ultimele noutăți de prin partea locului: cine a mai născut, dacă e fată sau băiat, cine se mai îndrăgostea de cine și uneori chiar cîte o veste mai senzațională, ca de pildă faptul că Pepe Condos fusese arestat pentru contrabandă cu tutun. În schimbul faptului că îndeplineam pentru el rolul unui buletin de știri, Papa Demetrios îmi prindea specimene. Uneori mă trezeam cu cîte o reptilă geko rozulie, care înghițea tot timpul, sau o călugăriță, ori cîte o omidă a fluturelui de oleandru, vrîstată ca un covor persan, cu trandafiriu, verde și argintiu. Tot Papa Demetrios mi-a dăruit și una dintre jivinele cele mai încîntătoare pe care le aveam la vremea aceea, un broscoi cu labele ca un hîrleț, pe care l-am botezat Augustus Gîdilici.

Într-o zi fusesem prin crîngurile de măslini ca să-i ajut pe țărani la cules și mi se făcuse foame. Știam că Papa Demetrios are întotdeauna la presa lui provizii zdravene de mîncare, așa că m-am dus să-i fac o vizită. Era o zi strălucitoare, cu un vînticel foșnitor și vesel ce zumzăia printre măslini, melodios ca o harfă. Aerul era destul de pișcăreț, așa că am alergat tot drumul cu cîinii care săreau și lătrau în jurul meu și am ajuns îmbujorat și gîfîind; pe Papa Demetrios l-am găsit aplecat peste un foc aprins din turte de măsline.

— Aha! a făcut el, aruncîndu-mi o căutătură cruntă. Pe unde ai hoinărit? Nu te-am văzut de două zile și mă gîndeam că acum, cu primăvara, nu mai ai vreme de un moșneag ca mine.

I-am explicat că mă îndeletnicisem cu o groază de lucruri ca, de pildă, să le fac o colivie nouă coțofenelor care tocmai dăduseră buzna în camera lui Larry și viața lor era în primejdie dacă nu le închideam undeva.

— Hm, făcu Papa Demetrios. Bine, bine. Vrei niște floricele?

I-am spus, luîndu-mi un ton cît puteam de nepăsător, că nimic pe lume nu mi-ar face o plăcere mai mare decît floricelele.

Papa Demetrios s-a îndreptat din spate și a pornit-o țanțoș, pe picioarele lui crăcănate, spre presa de măsline, de unde s-a întors cu o tigaie enormă, o bucată de tablă, o sticlă cu ulei și cinci știuleți arămii de porumb ca niște drugi de aur. A așezat tigaia pe foc și a turnat puțin ulei în ea, apoi a așteptat pînă cînd, din pricina căldurii focului, uleiul a început să sfîrîie, să clipocească și să se afume ușor în tigaie. Apoi a luat un știulete de porumb și l-a răsucit iute, cu mîinile lui chinuite de artrită, iar boabele aurii s-au scuturat în tigaie zornăind ca ploaia pe acoperiș. A acoperit tigaia cu bucata de tablă, a mormăit ușor și s-a așezat, aprinzîndu-și o țigară.

— Ai auzit de Andreas Papoyakis? întrebă el, trecîndu-și degetele prin mustața stufoasă.

— Nu, am răspuns eu, n-am auzit.

— Aha, făcu el înfiptat. Prostul, a ajuns la spital.

I-am răspuns că îmi pare rău de ce aud, căci Andreas îmi era simpatic. Era un băiat vesel, bun la suflet și plin

de viață care, inevitabil, făcea numai prostii. Se spunea despre el în sat că ar călări și un măgar de-andaratelea, dac-ar putea. M-am interesat ce-a mai pățit.

— Dinamită, a spus Papa Demetrios, așteptîndu-mi reacția.

Am tras un fluierat de spaimă și am clătinat încet din cap. Fiind sigur acum că mi-a captat atenția Papa Demetrios s-a instalat mai confortabil în scaun.

— Uite cum s-a întîmplat, a început el. Andreas e un băiat fără minte, după cum știi. Țeasta lui e la fel de goală ca un cuib de rîndunică iarna. Cu toate astea, e băiat bun, niciodată n-a făcut cuiva vreun rău. Ei bine, s-a dus la pescuit cu dinamită. Știi golfulețul de lîngă Benitses? S-a dus cu barca acolo, deoarece aflase că polițaiul din partea locului va sta toată ziua ceva mai jos, pe țărm. Bineînțeles, ca un zăpăcit ce e, nu i-a dat prin cap să controleze cît de *departe* de el e polițaiul.

Am plesnit din limbă a supărare. Pentru pescuitul cu dinamită se dădea o condamnare la cinci ani de pușcărie și o amendă grea.

— Prin urmare, a continuat Papa Demetrios, s-a suit în barcă și vîslea încet cînd a văzut în fața lui, în apa joasă de la mal, un cîrd mare de barbuni. S-a oprit din vîslit și a aprins fitilul de la tubul de dinamită.

Papa Demetrios a făcut o pauză teatrală, s-a uitat la porumb dacă e gata și și-a aprins altă țigară.

— Totul ar fi fost foarte bine, a povestit el mai departe, dar tocmai cînd era gata să azvîrle dinamita, peștii s-au depărtat și ce crezi că a făcut dobitocul ăla de băiat? Ținînd în mînă dinamita, s-a apucat să vîslească după ei. Bang!

Am spus că nu cred să fi rămas mare lucru din Andreas.

— Ba da, zise Papa Demetrios furios. Nici măcar să dinamiteze ca lumea nu-i în stare. Tubul era atît de subțire încît i-a smuls doar mîna dreaptă. Dar chiar și așa, îi datorează viața polițaiului, care nu se dusese prea departe de țărm. Andreas a reușit să vîslească pînă la mal, unde a leșinat din cauză pierderii de sînge, și-ar fi și murit dacă polițaiul, auzind zgomotul exploziei, n-ar fi venit la mal ca să vadă cine pusese dinamita. Din fericire, tocmai trecea autobuzul, iar polițaiul l-a oprit și l-au luat pe Andreas, ducîndu-l la spital.

Mi-am exprimat părerea de rău că o astfel de nenorocire i s-a putut întîmpla unui băiat așa de drăguț ca Andreas, dar bine c-a scăpat cu viață. Din cîte îmi dădeam seama, cînd se va face bine, îl vor aresta și-l vor trimite la Vido pe cinci ani.

— Nu, nu, zise Papa Demetrios. Polițaiul a spus că, după părerea lui, Andreas fusese și așa destul de rău pedepsit și prin urmare a declarat la spital că își prinsese mîna într-o mașinărie.

Porumbul începuse să explodeze, izbind în tabla de deasupra, ca bubuiturile unor tunuri în miniatură. Papa Demetrios luă tigaia de pe foc și dădu capacul la o parte. Toate boabele de porumb plesniseră, alcătuind un fel de norișori cumulus, albi cu auriu, crocanți și delicioși. Papa Demetrios scoase din buzunar un cornet de hîrtie și îl desfăcu. Era plin cu grăunțe de sare cenușie de mare și în el ne-am muiat norișorii de porumb, crănțănindu-i apoi între dinți încîntați.

— Am ceva pentru tine, a spus bătrînul într-un tîrziu, ștergîndu-și grijuliu mustața cu o batistă uriașă, albă cu roșu. Tot o jivină din acelea pocite cum îți plac ție.

Îndesîndu-mi în gură ultimele floricele și ștergîndu-mi degetele pe iarbă, l-am întrebat curios ce îmi găsise.

— Ți-o aduc, a spus el, sculîndu-se în picioare. E un animal foarte ciudat. N-am mai văzut așa ceva pînă acum.

L-am așteptat nerăbdător să se ducă în clădirea presei de măslini, de unde a ieșit ducînd un bidon de tinichea boțită, al cărui gît îl astupase cu frunze.

— Uite-l, a zis el. Ai grijă că miroase rău de tot.

Am scos mănunchiul de frunze, m-am uitat înăuntrul tinichelei și mi-am dat seama că Papa Demetrios avea dreptate: trăsnea cumplit a usturoi, ca un autobuz îndesat cu țărani într-o zi de tîrg. Pe fundul ei stătea un broscoi nu prea mare, verde-maroniu, cu pielea destul de netedă, și cu niște ochi enormi, chihlimbarii și gura căscată într-un rînjet perpetuu, cam dement. Cînd am băgat mîna în bidon să-l trag afară, și-a ascuns capul între lăbuțele din față, și-a retras ochii lui bulbucați în fundul capului, după obiceiul ciudat al broaștelor și a scos un țipăt slab și ascuțit semănînd cu un behăit de oaie. L-am tras afară din bidon

și s-a zbătut din răsputeri, emanînd un miros pătrunzător de usturoi. Am observat, la picioarele din spate, cîte o excrescență neagră și cornoasă, în formă de tăiș, ca un brăzdar de plug. Eram deosebit de încîntat, deoarece cheltuisem fără succes mult timp și energie în căutarea unui broscoi cu picioarele în formă de hîrleț. Mulțumindu-i din inimă lui Papa Demetrios, l-am dus triumfător acasă și l-am instalat într-un acvariu, la mine în odaie.

Așezasem un strat de pămînt și nisip, de vreo două-trei degete, pe fundul acvariului, iar Augustus, după ce a fost botezat și lăsat apoi în voia lui, s-a pus pe treabă îndată, cu gîndul să-și construiască o casă. Făcînd mișcări ciudate cu picioarele din spate, lucrînd de-andaratelea și folosindu-și tăișurile de pe picioare drept hîrlețe, și-a săpat la iuțeală o gaură și s-a făcut îndată nevăzut cu excepția ochilor bulbucați și a feței lui rînjite.

Curînd, mi-am dat seama că Augustus era un animal de o inteligență remarcabilă și avea multe însușiri plăcute, ce se dezvăluiau pe măsură ce am reușit să-l îmblînzesc. Cînd intram în cameră, se strecura afară din gaură și făcea eforturi disperate să treacă prin pereții de sticlă ai acvariului. Dacă îl scoteam afară și îl așezam pe dușumea, sărea după mine prin încăpere, iar dacă mă așezam, mi se cățăra cu trud pe picior pînă ajungea în poală, unde se tolănea în tot felul de poziții caraghioase, cuibărindu-se la căldură, clipind încet, rînjindu-mi și înghițind tot timpul. Am mai descoperit, tot atunci, că îi plăcea să se întindă cu burtica în sus și eu să-l gîdil ușurel cu arătătorul, iar din această purtare neobișnuită i-a venit și porecla de Gîdilici. Mai știa să și cînte ca să-i dau de mîncare. Dacă îi țineam deasupra acvariului cîte o rîmă mare, zvîrcolindu-se, pe Augustus îl apuca o fericire paroxistică, ochii i se bulbucau tot mai tare de emoție și scotea un șir de guițături, ca de purcel, precum și behăitul pe care-l remarcasem cînd am pus mîna pe el prima oară. Cînd lăsam rîma în sfîrșit să cadă dinaintea lui, scutura cu putere din cap, parcă în semn de mulțumire, o apuca de un capăt și pe dată și-o îndesa în gură ajutîndu-se cu degetele lăbuțelor din față. De cîte ori ni se întîmpla să avem oaspeți, le ofeream cîte un recital Augustus Gîdilici, iar ei încuviin-

țau cu toții, grav, că avea glasul cel mai frumos și cel mai bogat repertoriu din toți broscoii pe care-i auziseră.

Cam pe atunci au intrat în viața noastră Donald și Max, aduși de Larry. Max era un austriac uriaș, cu părul blond și cîrlionțat, o mustață aurie cocoțată pe buza de sus ca un fluture plin de eleganță și ochii de un albastru intens, cu o privire foarte blîndă. Cît despre Donald, el era scund și palid cum sînt acei englezi care, la prima vedere, îți dau impresia că nu sînt numai tăcuturni, dar și total lipsiți de personalitate.

Larry dăduse peste această pereche nepotrivită în oraș și îi invitase generos la un pahar. Faptul că ne-am trezit cu ei la două noaptea, gata amețiți de o întreagă varietate de stimulente alcoolice, nu ni s-a părut din cale afară de neobișnuit, deoarece ne deprinseserăm deja, măcar în parte, cu toate cunoștințele lui Larry.

Mama se culcase devreme, fiind răcită cobză, iar ceilalți membrii ai familiei se retraseseră și ei prin odăile lor. Rămăsesem singurul locuitor al casei încă treaz. Motivul era că o așteptam pe bufnița Ulise să se întoarcă la mine în dormitor din hoinărelile ei nocturne, ca să-și devoreze cina, pregătită din carne și ficat tocat. Stînd și citind am auzit un sunet îndepărtat și nedeslușit venind dinspre crîngul de măslini. Am crezut mai întîi că sînt niște țărani ce se întorceau tîrziu de la o nuntă și nu i-am dat atenție. Apoi zgomotul s-a întețit și, judecînd după tropotul și uruitul care îl însoțeau, mi-am dat seama că trebuie să fie niște cheflii întîrziați ce treceau într-o brișcă pe drumul de jos, din vale. Cîntecul pe care îl cîntau nu suna tocmai grecește și mă întrebam cine-ar putea să fie. M-am dat jos din pat și m-am aplecat pe fereastră, privind cu atenție printre măslini. Chiar atunci brișca se ivi de după cotitură și porni să urce aleea dinspre casă. Puteam s-o văd foarte limpede, deoarece persoana care ședea în spate aprinsese, se pare, un foc de artificii. Am urmărit-o plin de nedumerire și curiozitate în timp ce se apropia pîlpîind și hurducăindu-se.

În momentul acela, din văzduhul nopții se ivi Ulise, ca un puf de păpădie în zborul ei tăcut și încercă să mi se cocoațe pe umărul gol. Am izgonit-o și m-am dus să-i caut blidul cu mîncare, pe care a început s-o ciugulească și s-o înfulece

scoțind mici sunete răgușite, ca pentru sine și mijindu-și în direcția mea ochii-i strălucitori.

Între timp, brișca înaintase încet dar sigur și pătrunsese în curtea din fața casei. M-am aplecat și mai tare pe fereastră, fascinat de priveliște.

Pe bancheta din spate a brișcăi nu ardea, așa cum îmi închipuisem, un foc de artificii. Acolo ședeau doi indivizi, ținînd strîns în mînă cîte un uriaș candelabru de argint, în care fuseseră înfipte cîteva lumînări mari și albe, din cele ce se aduc de obicei la biserica sfîntului Spiridon. Cîntau tare și fals, dar cu mult suflet, un cîntec din *Fata Munților*, încercînd, pe cît le stătea în putință, să se armonizeze.

Brișca s-a oprit în fața scărilor dinspre verandă.

— La cei șaptișpe ani ai lui, ofta un bariton foarte britanic.

— La cei șaptișpe ani ai lui... îi ținea isonul celălalt cîntăreț, cu un puternic accent central-european.

— Se-ndrăgostește ca nebun, urmă baritonul, agitînd sălbatic candelabrul, de doi ochi albaștri.

— Albaștri, reluă accentul central-european, dînd un ton atît de deșucheat acestui simplu cuvînt, încît trebuia să-l auzi ca să poți crede că-i adevărat.

— Pe cînd la douășcinci de ani, continuă baritonul, el iar iubește, vai ce chin.

— Ce chin, se tîngui accentul central-european.

— Alți ochi pe lume, încheia baritonul, zgîlțîind cu atîta frenezie candelabrul, încît lumînările țîșniră din locașurile lor ca niște rachete și căzură sfîrîind în iarbă.

Ușa de la dormitorul meu se deschise și Margo își făcu apariția înfășurată în kilometri de dantelă și ceea ce părea a fi un muslin gălbui.

— Ce naiba-i cu gălăgia asta? întrebă ea, într-o șoaptă răgușită și acuzatoare. Știi doar că mama nu se simte bine.

I-am explicat că gălăgia nu are nici o legătură cu mine, ci s-ar părea că avem oaspeți. Margo s-a aplecat și ea pe fereastră și s-a uitat la brișcă, tocmai cînd cîntăreții erau la versul următor.

— Vă rog, li se adresă ea, pe șoptite, nu mai faceți atîta zgomot. Mama e bolnavă.

Brișca s-a învăluit îndată în tăcere, după care o siluetă înaltă și stîngace s-a ridicat șovăielnic în picioare. Își ținea

candelabrul în sus și se uita lung la Margo, așa cum stătea, aplecată pe geam.

— Nu-i pine, tomniță mea, rosti el lugubru, nu-i pine deranjat mamă.

— Sigur că nu, ce Dumnezeu, încuviință glasul englez din interiorul trăsurii.

— Cine-or fi ăștia? îmi șopti Margo agitată.

I-am răspuns că, în ceea ce mă privește totul mi se pare foarte limpede: erau cu siguranță prieteni de-ai lui Larry.

— Sînteți prietenii fratelui meu? ciripi Margo din fereastră.

— O ființă nopilă, spuse lunganul, fluturînd candelabrul spre ea. Ne-a infitat la un pahar.

— Hm... Stați puțin, cobor îndată, se hotărî Margo.

— Să te uit mai te aproape înseamnă să împlinesc fisul întregii fieți, declară lunganul, înclinîndu-se cam nesigur.

— Să te văd mai de aproape, îl corectă o voce calmă din brișcă.

— O să cobor, îmi spuse Margo, le dau drumul înăuntru și îi fac să tacă. Tu du-te și trezește-l pe Larry.

Mi-am tras un șort pe mine, am prins-o pe Ulise fără prea multe menajamente (cînd tocmai își digera cina, cu ochii pe jumătate închiși), m-am dus la geam și am zvirlit-o afară.

— Fantastic! se minună lunganul, urmărind-o pe Ulise cum se îndepărta în zbor peste coroanele argintate de lună ale măslinilor. Acesta casa lui Tracula nu, Donald?

— Pe toți sfinții, cred că da, spuse Donald.

Am lipăit pe coridor și am dat buzna în camera lui Larry. Mi-a trebuit cîtăva vreme să-l trezesc, deoarece, rămînind cu impresia că mama răsuflase microbii ei de gripă peste el, drept măsură de precauție îngurgitase o jumătate de sticlă de whisky înainte să se bage în pat. Pînă la urmă s-a ridicat în șezut și s-a uitat la mine cu ochii încețoșați.

— Ce dracu' vrei? s-a interesat el.

I-am relatat despre cele două personaje din brișcă și despre faptul că, după spusele lor, îi invitase el la un pahar.

— Isuse! se văită Larry. Spune-le că m-am dus la Dubrovnik.

I-am explicat că nu puteam să fac lucrul acesta, deoarece probabil Margo i-a ademenit deja în casă, iar mama, bolnavă

cum era, nu trebuie să fie deranjată. Gemînd, Larry s-a dat jos din pat, și-a pus halatul de casă și papucii, iar apoi am coborît treptele care scîrțiau îngrozitor și am intrat în salon. Aici am dat de Max cel slăbănog, fermecător și vesel, prăbușit într-un fotoliu și fluturînd spre Margo candelabrul cu lumînările stinse. Donald zăcea, gheboșat și sumbru, în alt fotoliu, arătînd ca un funcționar de la pompe funebre.

— Ochii tăi alpaștri, începu Max, arătînd cu un deget lung spre Margo. Noi cîntăm ochi alpaștri, da, Donald?

— Noi *cîntăm despre* ochi albaștri, precizâ Donald.

— Asta spus eu, răspunse Max binevoitor.

— Ai spus „cîntăm ochi", îl contrazise Donald.

Max cugetă o clipă.

— Pa teloc, zise el, ochi era alpaștri.

— Erau albaștri, se enervă Donald.

— Uf, în sfîrșit, ne întîmpină Margo istovită, cînd am intrat cu Larry în încăpere. Larry, cred că sînt prieteni de-ai tăi.

— Larry! mugi Max, împleticindu-se cu grația stîngace a unei girafe, am fenit așa cum ne-ai înfitat.

— Ce drăguț, îi întîmpină Larry, căznindu-se să-și preschimbe chipul boțit de somn în ceva care să semene cu un zîmbet ospitalier. Vă rog totuși să vorbiți încet, pentru că mama e bolnavă.

— Mamele, rosti Max cu o convingere profundă, sînt, ce să fă mai spun, lucrul cel mai important pe lume.

Se întoarse spre Donald, își trecu un deget lung prin mustață și făcu „șșt" cu atîta violență, încît Roger, care se cufundase într-un somn pașnic, sări îndată în picioare și prinse să latre sălbatic. Zvîrcolici și Murdărilă i se alăturară gălăgios.

— E rău de tot, remarcă Donald printre lătrături. Oaspeții n-ar trebui să întărîte cîinii gazdelor.

Max se lăsă în genunchi și îl cuprinse cu brațele lui lungi pe Roger, care încă mai lătra. Am privit acest gest destul de alarmat, căci îl știam pe Roger capabil de a-l interpreta greșit.

— Șșt, Hau-Hau, făcea Max, zîmbind larg către Roger, zburlit și agresiv.

Spre marea mea mirare, Roger s-a oprit îndată din lătrat și a început să-l lingă frenetic pe obraji.

— Ați... vrea... hm... ceva de băut? întrebă Larry. Din păcate, nu vă pot invita să stați prea mult, pentru că mama e bolnavă.

— Foarte amabil, spuse Donald. Foarte amabil. Trebuie să cer scuze pentru el. Știi, e străin.

— Ei bine, cred că eu m-aș duce să mă culc, spuse Margo, încercînd s-o ia spre ușă.

— Ba n-o să te duci nicăieri, se răsti Larry. Cineva trebuie să ne pregătească băuturile.

— Te rog, spuse Max, tolănit pe dușumea cu Roger în brațe și contemplînd-o pliu de jale, te rog nu scoți ochii aceia din orpita mea.

— Bine, bine, mă duc să aduc băuturile, spuse Margo, sfîrșită.

— Eu ajut la tumneata, interveni Max, îmbrîncindu-l pe Roger și sărind în picioare.

Roger își formase părerea greșită că Max intenționase să-și petreacă restul nopții răsfățîndu-l pe el în fața focului gata să se stingă și s-a simțit în mod firesc jignit cînd Max s-a descotorosit de el. Prin urmare, a început din nou să latre.

Ușa salonului se izbi de perete și în ea se ivi Leslie, gol pușcă, cu excepția unei carabine pe care o ținea la subsuară.

— Ce dracu' se întîmplă aici? întrebă el brutal.

— Leslie, du-te și pune ceva pe tine, interveni Margo. Sînt niște prieteni de-ai lui Larry.

— Dumnezeule, făcu Leslie disperat, nu se poate.

Făcu stînga împrejur și o luă pe scări în sus, spre odaia lui.

— Păuturi! exclamă Max în culmea fericirii, prinzînd-o pe Margo în brațe și valsînd cu ea prin încăpere, însoțit de lătratul aproape isteric al lui Roger.

— Ar fi bine dac-ați încerca să stați mai liniștiți, spuse Larry. Max, ce Dumnezeu!

— Gîndește-te la mama, insistă Larry, amintindu-și că această referire atinsese o coardă sensibilă în sufletul lui Max.

Acesta încetă îndată să valseze cu Margo, ajunsă la capătul puterilor și se opri.

— Unte e mama? se interesă el. Sărac toamna polnaf. Freau să merg la mama să salfez.

— Salvez, îl corectă Donald.

— Sînt aici, rosti mama din prag, vorbind ușor pe nas Ce se întîmplă?

Era în cămașă de noapte și din pricina răcelii se înfășurase peste umeri cu un șal enorm. De sub brațul ei se ivea feţișoara bleagă, leșinată și apatică a lui Dodo, căţelul ei.

— Ai sosit la timp, mamă, îi spuse Larry. Ţi-i prezint pe Donald și pe Max.

Însufleţindu-se pentru prima oară, Donald se ridică în picioare, străbătu iute încăperea pînă la mama, îi prinse mîna și se plecă ușor asupra ei.

— Încîntat, rosti el. Regret nespus deranjul. Știţi, prietenul meu. E de pe continent.

— Mă bucur să vă cunosc, răspunse mama, străduindu-se să-și adune puterile.

La intrarea ei, Max își azvîrlise brațele în lături și o contempla cu devoţiunea unui cruciat care vede Ierusalimul pentru prima oară.

— Mamă! intonă el dramatic! Ești mama!

— Ce mai faceţi? spuse mama, șovăind.

— Ești mama polnaf? întrebă Max, punînd lucrurile la punct.

— Oh, doar o mică răceală, răspunse mama, dezaprobator.

— Te-am teștept, continuă Max strîngîndu-și brațele pe piept, cu ochii înlăcrimaţi.

— Deșteptat sau trezit, îl corectă Donald, șoptind ca pentru el.

— Fino, urmă Max, prinzînd-o pe mama cu brațele-i lungi pe după umăr, și o conduse spre un fotoliu lîngă foc, așezînd-o în el cu cea mai mare gingășie. Își scoase apoi haina și i-o așternu ușurel peste genunchi. Apoi se așeză pe jos lîngă ea, îi luă mîna și o privi cu multă atenţie.

— Ce toreşte mama? se interesă el.

— Să doarmă toată noaptea fără s-o trezească nimeni, spuse Leslie, care tocmai se întorsese înveșmîntat mai decent, cu niște pantaloni de pijama și niște sandale în picioare.

— Max, i se adresă Donald cu severitate. Încetează să monopolizezi tu conversaţia. Nu uita pentru ce am venit.

— Tesigur, se lumină la față Max. Afem feşti pune, Larry. Donald s-a hotărît să fie scriitor.

— Era şi cazul, murmură Donald, modest. După ce v-am văzut pe voi toţi cum vă răsfăţaţi în lux şi bogăţie. Drepturi de autor ce curg neîntrerupt. Mi-am zis că trebuie să încerc şi eu.

— Bravo, bravo, rosti Larry, cu o oarecare lipsă de entuziasm.

— Tocmai am încheiat primul capitol, urmă Donald, şi de aceea am venit aici în mare grabă, cum ai văzut, ca să ţi-l pot citi.

— Sfinte Dumnezeule, spuse Larry îngrozit. Nu, Donald, chiar nu pot. La două şi jumătate noaptea facultăţile mele critice sînt complet deshidratate... Nu poţi să-l laşi aici, ca să-l citesc mîine dimineaţă?

— E scurt, spuse Donald, fără să ţină seamă de Larry şi scoţînd un petic de hîrtie din buzunar, dar cred că stilul ţi se va părea interesant.

Larry a oftat exasperat şi ne-am aşezat cu toţii, gata să ascultăm, în timp ce Donald şi-a dres glasul.

— „Deodată, a început el cu un glas vibrant şi adînc, deodată, deodată, deodată, deodată era el şi apoi, deodată, era ea, deodată, deodată, deodată. Şi deodată el o privi, deodată, deodată, deodată şi ea deodată îl privi, deodată. Ea îşi desfăcu braţele, deodată. Apoi deodată se îmbrăţişară, şi deodată, deodată, deodată el îi simţi trupul fierbinte şi deodată, deodată ea îi simţi sărutul fierbinte pe buze, cînd deodată, deodată, deodată, deodată se prăbuşiră amîndoi pe pat".

A urmat o pauză lungă, timp în care aşteptam ca Donald să continue. A înghiţit de cîteva ori, parcă copleşit de emoţie la auzul propriei sale opere, a împăturit cu grijă petecul de hîrtie şi l-a vîrît la loc în buzunar.

— Ei bine, ce părere ai? îl întrebă pe Larry.

— Ce să zic, cam scurt, spuse Larry precaut.

— Dar ce părere ai de stil? nu se lăsă Donald.

— Ei, e, cum să spun, interesant, răspunse Larry. Totuşi o să constaţi, cred eu, că au mai scris şi alţii în felul ăsta.

— Imposibil, zise Donald. Știi, abia aseară mi-a venit în minte.

— Nu cred că ar trebui să i se mai dea de băut, spuse Leslie tare.

— Taci, dragă, îl potoli mama. Ce titlu intenționezi să-i pui, Donald?

— M-am gîndit, rosti Donald solemn, m-am gîndit s-o intitulez *Cartea deodată*.

— Un titlu foarte tranșant, remarcă Larry. Cred, totuși, că personajele principale ar mai trebui puțin lucrate în adîncime, adică înainte de a-i trînti tu pe sofa.

— Da, încuviință Donald. Poate ai dreptate.

— Ce interesant, spuse mama, strănutînd violent. Și acum, cred că s-ar cuveni să bem cu toții un ceai.

— Fac eu ceai la tumneata, mama, se oferi Max, sărind în picioare și declanșînd iarăși lătratul ciinilor.

— Te ajut și eu, spuse Donald.

— Dragă Margo, mai bine du-te și tu cu ei ca să te asiguri că găsesc tot ce le trebuie, spuse mama.

După ce au ieșit toți trei din încăpere, mama și-a îndreptat privirile spre Larry.

— Și mai zici că ăștia nu-s excentrici, remarcă ea cu răceală.

— Donald nu-i deloc excentric, spuse Larry. S-a cam pilit, atîta tot.

— Și deodată, deodată, deodată se îmbătă, intonă Leslie, punînd cîțiva butuci pe foc, care se transformă într-o adevărată vîlvătaie.

— Sînt băieți buni, amîndoi, urmă Larry. Donald are deja jumătate din Corfu la picioarele lui.

— Cum adică? se interesă mama.

— Ei, știi doar că tuturor corfioților le place la nebunie să-ți afle tainele cele mai ascunse, începu Larry. Cît despre Donald, care îți dă impresia că are mijloace de trai și mai cu seamă o mutră de englez atît de incredibilă, ei își închipuie că trebuie să fie dintr-o familie grozavă. Prin urmare, s-a tot distrat spunîndu-le tot soiul de minciuni. Deocamdată, am fost încredințat, e fiul mai mare al unui duce, vărul episcopului Londrei și fiul nelegitim al lordului Chesterfield. Și-a făcut studiile la Eton, Harrow, Oxford, Cam-

bridge și, spre încîntarea mea, doamna Papanopoulos m-a asigurat azi-dimineață că de fapt și-a desăvîrșit educația la Girton*.

În clipa aceea Margo își făcu apariția în salon, arătînd cam tulburată.

— Cred că ar trebui să vii și să vezi ce-i de făcut cu ei, Larry, spuse ea. Max tocmai a aprins focul în bucătărie cu o bancnotă de cinci lire, iar Donald a dispărut și strigă „Cu-cu!" la noi, dar nu putem vedea unde s-a dus.

Ne-am îndreptat cu toții spre bucătăria uriașă, pardosită cu lespezi de piatră, unde un ceainic începuse deja să șuiere deasupra uneia din vetrele alimentate cu cărbune și l-am găsit pe Max privind plin de mîhnire la resturile carbonizate ale unei bancnote de cinci lire pe care o ținea în mînă.

— Doamne, Max, spuse mama, ce prostie ai făcut.

Max zîmbi radios.

— Nici un risip nu-i mare pentru mama, explică el și adăugă, îndesîndu-i în mînă resturile bancnotei: Ți-i dau, ca amintire.

— Cu-cu, se auzi un strigăt jalnic, ca un ecou.

— Ăsta-i Donald, zise Max, mîndru.

— Unde e? întrebă mama.

— Nu știu, răspunse Max. Cînt frea ascuns, el frea ascuns.

Leslie se repezi la ușa din spate și o deschise larg.

— Donald, strigă el, ești acolo?

— Cu-cu, se auzi strigătul tremurat al lui Donald, cu niște tonuri subtile de ecou.

— Iisuse! exclamă Leslie. Dobitocul a căzut în puț.

În grădina din spate, la bucătărie, era un puț adînc de vreo cincizeci de picioare, cu o țeavă de fier groasă și rotundă fixată pînă în capăt. După tonurile de ecou ale glasului lui Donald ne-am dat seama că Leslie nu greșise. Luînd o lanternă, ne-am dus cît am putut de repede la puț și ne-am uitat, stînd roată, în adîncurile lui întunecate. Cam pe la jumătate agățat zdravăn de țeavă cu mîinile și picioarele, l-am văzut pe Donald care privea spre noi.

---

* Colegiu britanic de fete.

— Cu-cu, făcu el sfios.

— Donald, nu fi idiot, se răsti la el Larry, scos din fire. Ieşi imediat de acolo. Dacă o să cazi în apă, te îneci. Nu că-ţi port grija, dar ne otrăveşti toată apa.

— Ba nu, făcu Donald.

— Donald, interveni şi Max, te frem. Fino sus. E frig acolo şos. Hai să pei ceai cu mama şi o să forpim de cartea ta.

— Chiar insistaţi? se interesă Donald.

Da, da, insistăm, spuse Larry nervos.

Încet şi cu multă caznă, Donald se căţără pe ţeavă, în timp ce noi îl pîndeam îngroziţi. Cînd a ajuns destul de aproape Max, şi toată familia s-u aplecat peste ghizdul fîntînii, l-au înşfăcat de diverse părţi ale anatomiei şi l-au tras afară, în siguranţă. Apoi ne-am condus oaspeţii iarăşi în casă şi le-am turnat pe gît cantităţi uriaşe de ceai fierbinte, pînă ce au devenit suficient de treji, ca după o noapte nedormită.

— Cred că acum ar trebui să vă duceţi acasă, le-a spus Larry hotărît, şi o să ne întîlnim mîine în oraş.

I-am condus afară pe verandă. În faţa casei era birja, iar calul moţăia părăsit între hulube. Birjarul nu se vedea nicăieri.

— Au venit cu un birjar? m-a întrebat Larry.

I-am răspuns că, sincer să fiu, eram atît de captivat de privelişlea candelabrelor, încît n-am băgat de seamă.

— Eu contuc căruţ, spuse Max, şi Donald fa cînta pentru mine.

Donald s-a instalat cu grijă în fundul birjei cu candelabrele, iar Max s-a aşezat pe capră. A plesnit din bici în modul cel mai profesional şi calul s-a trezit din starea lui comatoasă, a scos un oftat şi a luat-o anevoios pe alee.

— Noapte bună, a zbierat Max, făcîndu-mi semne cu biciul.

Am aşteptat pînă s-au făcut nevăzuţi după măslini, după care ne-am întors cu toţii acasă şi, oftînd adînc de uşurare, am închis uşa din faţă.

— Doamne, Larry, n-ar trebui să mai inviţi lume aşa, în toiul nopţii, spuse mama.

— Nici vorbă să-i invit eu la ora asta, se apără Larry. Au venit singuri. Eu i-am invitat la un pahar.

Chiar atunci s-a auzit o bătaie violentă în ușa din față.

— Eu am șters-o, spuse mama, luînd-o pe scări în sus cu o iuțeală considerabilă.

Larry deschise ușa din față și în fața ochilor noștri se ivi chipul neliniștit al vizitiului.

— Unde-i *carrochino*? zbieră acesta.

— Unde-ai fost dumneata? i-o întoarse Larry. L-au luat *kyrios*.

— Mi-au furat *carrochino*! zbieră iarăși omul.

— Nici gînd să ți-o fure, neisprăvitule, îi răspunse Larry, enervat pînă peste poate. Pentru că nu erai aici, au luat-o ca să ajungă în oraș. Dacă fugi iute, îi prinzi din urmă.

Implorîndu-l pe sfîntul Spiridon să îl ajute, omul o luă la goană printre măslini și apoi pe drum.

Hotărît să nu pierd ultimul act al piesei, am șters-o și eu pînă într-un loc de unde se vedea bine intrarea în aleea noastră și o porțiune din drumul spre oraș, luminat de lună. Birja tocmai ieșise din alee și ajunsese în drum, înaintînd destul de iute, iar Donald și Max cîntau fericiți împreună. În clipa aceea vizitiul se ivi dintre măslini și, înjurînd copios o luă la goană după ei.

Max, mirat, se uită în spate.

— Lupii, Donald, strigă el. Ține-te pine! Se apucă să biciuiască zdravăn posteriorul sărmanului cal care, speriat, o luă în galop. Era un fel de galop pe care doar o mîrțoagă de birjă corfiotă l-ar fi putut realiza, suficient de iute ca să-l oblige pe vizitiu să alerge din răsputeri la vreo zece pași în spatele birjei. Acesta striga și se ruga, aproape plîngînd de furie. Hotărît să-l salveze pe Donald cu orice preț, Max biciuia calul fără milă, în timp ce Donald, răsucit spre spatele trăsurii, făcea din cînd în cînd „Bang!". Astfel dispărură amîndoi din ochii mei pe drumul dinspre Corfu.

În dimineața următoare, la micul dejun, eram cu toții cam sleiți, iar mama îi ținea lui Larry o predică destul de aspră despre anumite persoane pe care le invită el la două nopțile la un pahar. Tocmai atunci în fața casei s-a oprit mașina lui Spiro, iar acesta a apărut cu mersul lui clătinat pe verandă, unde ne aflam, cărînd în brațe un pachet enorm și plat, învelit într-o hîrtie cafenie.

— E pentru mata, doamnă Durrells, a spus el.

— Pentru mine? se miră mama, punîndu-și ochelarii. Ce-o mai fi și asta?

Desfăcu plină de precauție pachetul cafeniu și înăuntru era, viu colorată precum un curcubeu, cea mai mare cutie cu bomboane de ciocolată pe care o văzusem în viața mea. De ea era prins cu un ac un cartonaș mic și alb, pe care o mînă cam nesigură scrisese: „Cu scuze pentru noaptea trecută. Donald și Max."

Bufnițe și aristocrați

A SOSIT IARNA. Totul în jur mirosea pătrunzător de la lemnul de măslin care ardea în vetre. Jaluzelele trosneau și se izbeau de zidul casei cînd se isca vreo pală de vînt, iar păsările și frunzele se învîrtejeau în cerul plumburiu și mohorît. Munții întunecați ce se zăreau pe continent căpătaseră acum scufii cam zdrențăroase de zăpadă, iar ploile năpădiseră văile stîncoase și adînci, prefăcîndu-le în torente înspumate care curgeau năvalnic înspre mare, cărînd noroi și felurite sfărîmături. Odată ajunse în mare, se răspîndeau ca niște vine gălbui în apa albastră, iar suprafața ei se împestrița cu bulbii cepelor de mare, cu bușteni și ramuri răsucite cadavre de fluturi și gîngănii, smocuri de iarbă cafenie și bucăți de trestii. Printre piscurile înzăpezite ale munților Albanici se iureau furtuni care se năpusteau apoi asupra noastră, uriașe învolburări de cumuluși întunecați, cernînd o ploaie pișcărcață, cu fulgere neîntrerupte ce înfloreau și se strîngeau pe cer ca niște ferigi poleite.

La începutul iernii am primit o scrisoare.

„Dragă Gerald Durrell,

Am aflat de la prietenul nostru comun, Dr. Stephanides, că ești un naturalist pasionat și ai cîteva animale pe care le crești. Mă întreb, prin urmare, dacă ți-ar face plăcere să ai o bufniță albă, găsită de lucrătorii mei într-un vechi șopron

pe care tocmai îl dărîmau. Din păcate, are o aripă ruptă, dar altfel e sănătoasă și se hrănește bine. Dacă ți-ar face plăcere s-o ai, îți propun să luăm dejunul împreună vineri și s-o iei cu dumneata la întoarcerea acasă. Te rog să ai amabilitatea să mă înștiințezi. Dejunul va fi servit la ora unu, așa că te aștept la unu fără un sfert.

A dumitale sinceră,
Contesa Mavrodaki"

Scrisoarea m-a tulburat din două motive. Mai întîi fiindcă îmi doream dintotdeauna să am o bufniță de hambar, căci despre așa ceva era cu siguranță vorba și, în al doilea rînd, întreaga societate corfiotă se străduia zadarnic, de ani de zile, să o cunoască pe contesă. Aceasta era o ființă retrasă *par excellence**. Teribil de bogată, locuia într-o imensă vilă venețiană cu nenumărate încăperi, izolată în inima ținutului, nu invita și nici nu vedea pe nimeni, cu excepția lucrătorilor de pe vasta ei proprietate. Pe Theodore îl frecventa datorită în exclusivitate faptului că era sfătuitorul ei în alte medicinei. Contesei i se dusese vestea că are o bibliotecă mare și valoroasă și pentru acest motiv Larry încercase, fără succes, să obțină o invitație la vila ei.

— Uite, domnule, rosti el cu amărăciune cînd i-am arătat invitația, m-am căznit luni de zile să mă lase harpia asta bătrînă să-i văd cărțile și în schimb te invită pe tine la dejun! Nu e nici un fel de dreptate pe lumea asta.

I-am spus că, după ce voi lua dejunul cu contesa, mi-aș îngădui poate s-o rog să-i arate și lui cărțile.

— După ce o să ia dejunul cu tine, nu cred că se va mai încumeta să îmi arate un exemplar din „Times", nicidecum biblioteca ei, spuse Larry, ros de ură.

În ciuda proastei păreri avute de Larry despre comportamentul meu în societate, eram totuși hotărît să pun o vorbă bună pentru el dacă s-ar fi ivit vreun prilej. M-am gîndit că este o ocazie importantă, chiar solemnă, drept care m-am îmbrăcat cu grijă. Cămașa și pantalonii scurți mi-au fost spălate și călcate cu multă grijă și am reușit să o conving pe mama să-mi cumpere o pereche nouă de sandale și o

* Prin excelență (în lb. fr. în orig.).

pălărie de pai. Am pornit la drum cu Sally, care avea o pătură nouă drept șa în cinstea evenimentului —, deoarece proprietatea contesei era destul de departe.

Ziua era posomorîtă și pămîntul se simțea poros sub tălpi. Părea că se anunță o furtună, dar speram să mai întîrzie pînă ce ajung, căci ploaia mi-ar fi compromis prospețimea scrobită a cămășii. Pe cînd hoinăream printre măslini, iar cîte un sitar își lua zborul cu un sfîrîit din tufele de mirt, deveneam tot mai agitat. Mi-am dat seama că nu eram deloc pregătit pentru o asemenea ocazie. Mai întîi, uitasem să iau cu mine puiul cu patru picioare, pe care îl păstram în spirt. Cu siguranță, contesa ar fi vrut să-l vadă și, oricum, ar fi fost un subiect nimerit de conversație, folositor pentru a umple minutele stinghere de la începutul întîlnirii noastre. În al doilea rînd, uitasem să întreb pe cineva despre modul corect de adresare către o contesă. „Majestate" ar fi desigur prea formal, mă gîndeam eu, mai cu seamă dacă îmi dă și o bufniță. Poate „Înălțimea-Voastră" ar suna mai bine, ori cumva pur și simplu „Doamnă"? Chinuindu-mă cu complicațiile protocolului, o lăsasem pe Sally în voia ei, iar pe ea o luase îndată un moțăit caracteristic măgarilor. Dintre toate animalele de povară, numai măgarul pare singurul în stare să adoarmă din mers. Drept urmare, a luat-o în buiestru pe lîngă șanț, s-a împiedicat deodată, împleticindu-se, iar eu, cufundat cum eram în gîndurile mele, m-am prăvălit din spinarea ei drept într-un strat de noroi și apă, adînc de peste o palmă. Sally mă privea cu expresia de uluire acuzatoare pe care și-o lua întotdeauna cînd știa că a făcut-o lată. Eram atît de furios încît aș fi fost în stare s-o strîng de gît. Sandalele mele noi șiroiau de clisă, iar pantalonii și cămașa — atît de scrobită, de curată, de „bine-crescută" o clipă mai înainte — erau acum stropite cu noroi și mici fragmente putrezite de mătasea broaștei. Îmi venea să plîng de deznădejde și mînie. Ne depărtaserăm deja prea mult de casă și nu ne mai puteam întoarce ca să mă schimb; nu-mi mai rămăsese altceva de făcut decît să-mi urmez drumul, nefericit și ud, convins că nu mai avea importanță felul în care mă voi adresa contesei. Va arunca, eram convins, doar o privire înfățișării mele de golan și îmi va porunci s-o șterg acasă. Voi pierde nu numai bufnița, dar și orice șansă de

a-l introduce pe Larry să-i vadă biblioteca. Fusesem un idiot, mă certam cu amarnic. Ar fi trebuit s-o iau pe jos în loc să mă încred în acea creatură imposibilă care tropăia acum vioi pe lîngă mine, cu urechile ciulite ca două cale păroase.

Într-un tîrziu, am ajuns la vila contesei, pitită în crîngul de măslini, la capătul unei alei mărginite de eucalipți înalți și verzi, cu trunchiurile roz. Intrarea în alee era străjuită de două coloane, deasupra cărora stăteau cocoțați doi lei înaripați și albi, ce ne priveau disprețuitor pe Sally și pe mine, în timp ce ne grăbeam în lungul ei. Casa, imensă, fusese ridicată într-o vîlcea de formă, pătrată. Fusese odinioară zugrăvită într-un roșu venețian intens, dar acum își pierduse prospețimea, ajungînd de un roz trandafiriu, tencuiala se scorojise și plesnise pe alocuri și am mai băgat de seamă că din acoperiș lipseau destule țigle negricioase. Streșinile găzduiseră mai multe cuiburi de rîndunici decît văzusem eu vreodată laolaltă, acum pustii, ca niște mici cuptorașe cafenii lăsate vraiște.

Am priponit-o pe Sally de un pom care mi s-a părut mai potrivit și m-am îndreptat spre trecerea boltită care ducea spre patio. Aici am văzut atîrnînd un lanț ruginit și, cînd am tras de el, am auzit un sunet slab de clopoțel, undeva în adîncurile casei. Am așteptat răbdător cîtăva vreme și, cînd tocmai mă pregăteam să sun din nou, ușile masive de lemn s-au deschis. În prag stătea un bărbat care arăta, după părerea mea, exact ca un bandit. Era înalt și puternic, cu un nas mare și coroiat, ca de vultur, o mustață albă, stufoasă ca o mătură și o coamă de păr alb și cîrlionțat. Purta un *tarbush** stacojiu, o cămașă albă, largă, splendid brodată cu fir de aur și cu stacojiu, pantaloni negri, în pliuri foarte largi și, în picioare, niște *charukias*** cu vîrful în sus, împodobiți cu niște pompoane urîțe, albe și roșii. Fața lui negricioasă i s-a despicat într-un zîmbet și am văzut că avea toți dinții îmbrăcați în aur. Era ca și cum ți-ai fi aruncat privirile într-o monetărie.

— *Kyrié* Durrell? s-a interesat el. Bun sosit. Am fracut în urma lui prin patio, plin de magnolii și straturi de flori

---

* Scurteică (gr.).
** Papuci, încălțări (gr.).

iernatice lăsate în paragină și am pătruns apoi în casă. M-a condus de-a lungul unui coridor nesfîrșit, pardosit cu ceramică stacojie și albastră, a deschis o ușă cu violență și m-a îndemnat să pășesc într-o încăpere mare și întunecoasă, plină din podea pînă în tavan cu rafturi de cărți. La un capăt al ei se afla un șemineu vast, în care trosnea și șuiera o adevărată pălălaie. Deasupra șemineului trona o oglindă enormă cu rama aurită, atît de veche încît aproape se înnegrise. Lîngă foc stătea întinsă contesa pe o sofa lungă, aproape ascunsă în mulțimea de șaluri și perne viu colorate.

Nu arăta deloc așa cum mă așteptam; mi-o închipuisem înaltă, uscată și distantă, dar îndată ce se ridică și țopăi în întîmpinarea mea prin încăpere, am văzut că era micuță, foarte grasă, roz și plină de mici încrețituri ca un boboc de frandafir. Părul ei, de culoarea mierii, era cocoțat pe creștet, în stil Pompadour, iar ochii, adăpostiți sub niște sprîncene în permanență arcuite și mirate, erau verzi și strălucitori ca măslina necoaptă. Mi-a prins mîna în minuțele ei grăsulii și calde și a dus-o la pieptu-i bogat.

— Ce drăguț, ce *drăguț* din partea dumitale că ai venit, a exclamat ea cu un glas melodios, de fetiță, răspîndind în jur un miros copleșitor de violete de Parma și coniac, în cantități egale. Ce drăguț, ce nemaipomenit de drăguț. Pot să-ți spun Gerry? Sigur că pot. Prietenii îmi spun Matilda... desigur, nu e numele meu *adevărat*. Acela e Stephani Zinia... atît de grosolan, ca o doctorie brevetată. Prefer *cu mult* Matilda, tu nu?

Am răspuns, cu prudență, că Matilda mi se pare un nume foarte drăguț.

— Da, da, un nume *de modă veche*, reconfortant. Numele sînt *atît* de importante, nu crezi? Uite-l și pe ăsta, urmă ea, arătînd spre omul care mă condusese înăuntru, *el* își spune Demetrios, iar eu Mustafa.

Privi către el, apoi se aplecă spre mine, aproape sufocîndu-mă cu mirosul de coniac și violete de Parma, și șuieră deodată, pe grecește.

— E un bastard nenorocit de turc.

Omul se înroși la față și mustața i se zburli, făcîndu-l să semene mai mult ca oricînd cu un bandit.

— Nu-s turc, mîrîi el. Minți.

— Ba ești turc și te cheamă Mustafa, îl repezi ea.

— Ba nu, nu sînt,... ba nu... nu sînt, spuse omul, încurcînd vorbele de furie. Minți.

— Nu mint.

— Ba da.

— Ba nu.

— Ba da.

— Ba nu.

— Ești o afurisită de mincinoasă bătrînă.

— Eu, bătrînă, chițăi ea, înroșindu-se. Îndrăznești să mă faci bătrînă... tu... turc ce ești.

— Ești bătrînă și grasă, spuse Demetrios-Mustafa cu răceală.

— Asta-i prea de tot, țipă ea, bătrînă-grasă... asta-i prea de tot. Te dau afară. Ai o lună preaviz. Ba nu, cară-te chiar acum, fiu de bastard turc ce ești.

Demetrios-Mustafa se ridică plin de demnitate.

— Bine, spuse el, vrei să servesc băuturile și masa înainte de a pleca?

— Sigur că da, răspunse ea.

Omul traversă încăperea tăcut și scoase o sticlă de șampanie dintr-o frapieră aflată în spatele sofalei. O deschise și turnă apoi măsuri egale de coniac și șampanie în trei pahare mari. Ne întinse cîte un pahar și apoi îl ridică pe al lui.

— Voi rosti un toast, îmi spuse solemn. Să bem în sănătatea unei mincinoase bătrîne și grase.

Eram în mare încurcătură. Dacă beam după un asemenea toast, ar fi însemnat că am aceeași părere ca el despre contesă, ceea ce n-ar fi părut tocmai politicos; pe de altă parte, dacă nu beam, arăta perfect capabil de a-mi face un rău. Pe cînd șovăiam, spre marea mea mirare, contesa izbucni într-un rîs plin de încîntare, iar obrajii ei netezi și bucălați se umplură de gropițe în chip fermecător.

— Nu trebuie să-l tachinezi pe oaspetele nostru, Mustafa. Dar sînt nevoită să recunosc că toastul a fost o reușită, zise ea, dîndu-și pe gît băutura.

Demetrios-Mustafa îmi trase un rînjet, iar dinții îi sclipiră și-i scînteiară în lumina focului.

— Bea, *kyrié*, spuse el. Nu ne băga în seamă. Singurele ei plăceri în viaţă sînt să mănînce, să bea şi să se certe, iar rostul meu e să mă ocup de toate trei.

— Prostii, zise contesa, prinzîndu-mă de mînă şi conducîndu-mă spre sofa, în aşa fel încît mi se părea că-s agăţat de un norişor grăsuliu şi roz. Prostii, am o mulţime de bucurii în viaţă, chiar o mulţime. Ascultă, beţivule, nu mai sta acolo să-mi bei băutura. Du-te şi vezi de masă.

Demetrios-Mustafa îşi goli paharul şi ieşi din cameră, iar contesa se instală pe sofa, ţinîndu-mi mîna strînsă într-a ei şi surîzîndu-mi neîncetat.

— Ce plăcut, susură ea fericită. Doar noi doi. Spune-mi, întotdeauna eşti plin de noroi pe haine?

I-am explicat, grăbit şi foarte încurcat, păţania cu Sally.

— Prin urmare, ai călătorit *cu măgarul*, remarcă ea, făcînd ca aceasta să pară o foarte exotică formă de transport. *Ce înţelept.* Nici eu nu am încredere în automobile: sînt zgomotoase şi imprevizibile. Nu te poţi bizui pe ele. Îmi amintesc că aveam un automobil mare şi galben pe vremea cînd trăia bărbatu-meu. Dar, ce să-ţi spun, dragă, era o adevărată brută. Asculta de bărbatu-meu, dar niciodată nu făcea ce-i porunceam eu. Într-o zi a luat-o într-adins cu spatele într-o tarabă plină cu fructe şi zarzavaturi, în ciuda tuturor eforturilor mele de a-l opri, şi apoi s-a dus peste faleză drept în mare. Cînd am ieşit din spital, i-am spus lui bărbatu-meu: „Henri", i-am zis eu — aşa-l chema —, ce nume drăguţ, *bourgeois*, nu-i aşa? Unde eram? Aha, da. „Henri", i-am zis eu, „maşina asta e răuvoitoare", am spus. „E posedată de un spirit rău. Trebuie s-o vînzi". Şi a vîndut-o.

Coniacul şi şampania pe stomacul gol, combinate cu căldura focului, mă toropiseră de tot. Capul mi se învîrtea în chip plăcut şi încuviinţam, zîmbind tot timpul, sporovăiala contesei.

— Bărbatu-meu era un om foarte cultivat, foarte cultivat într-adevăr. Ştii, colecţiona cărţi. Cărţi, tablouri, timbre, capsule de bere, tot ce era cultural îl atrăgea. Chiar înainte să moară, s-a apucat să colecţioneze busturi de-ale lui Napoleon. O să te mire să afli cîte busturi s-au făcut după stîrpitura aia oribilă de corsican. Numai bărbatu-meu strînsese cinci sute optzeci şi două. „Henri", i-am spus, „Henri, trebuie să încetezi. Ori renunţi să mai colecţionezi busturi

de-ale lui Napoleon, sau, dacă nu, te las și mă duc la Sfinta Elena." I-am spus-o în glumă, doar în glumă, și știi ce mi-a răspuns? A declarat că se gîndise și el să meargă la Sfinta Elena în vacanță, cu toate busturile. Doamne, cîtă dăruire! De neîndurat! Cred și eu în rostul culturii, așa, un pic, nu să te *obsedeze*.

Demetrios-Mustafa a intrat în cameră, ne-a umplut paharele și a spus:

— Dejunul peste cinci minute.

— Era, dragul meu, ceea ce s-ar putea numi un colecționar fanatic. De cîte ori n-am tremurat cînd i-am văzut lucirea aia nebunească în priviri. Odată a remarcat la o expoziție o combină de secerat, era uriașă, și i-am *văzut* îndată lucirea în ochi, dar am pus piciorul în prag. „Henri", i-am zis, „Henri, să nu crezi c-o să umpli casa cu combine. Dacă simți nevoia să colecționezi, de ce nu alegi și tu ceva ca lumea? Bijuterii sau blănuri, de pildă?" Poate crezi c-am fost aspră, dragă, dar ce puteam să fac? O clipă de slăbiciune și am fi fost năpădiți cu tot soiul de mașini agricole.

Demetrios-Mustafa își făcu iarăși apariția în cameră.

— Dejunul e gata, spuse el.

Sporovăind tot timpul, contesa m-a condus de mînă afară din cameră, am mers apoi pe coridorul pardosit cu ceramică, am coborît niște trepte de lemn scîrțîitoare și am ajuns într-o bucătărie spațioasă, jos la subsol. Bucătăria vilei noastre era și ea destul de mare, dar aceasta o făcea să pară de-a dreptul pipernicită. Era pardosită cu piatră, iar la un capăt o adevărată baterie de ochiuri cu cărbune scînteiau și licăreau pe sub oalele fumegînde. Pereții erau acoperiți cu o mare varietate de tingiri din aramă, ceainice, farfurii, cești de cafea, platouri întinse de servit și castroane de supă. Toate aveau o lucire roșietică de la flăcări, sclipind și scînteind ca niște insecte *Cicindela**. În mijlocul bucătăriei era o masă somptuoasă de vreo douăsprezece picioare lungime, din lemn de nuc, minunat lustruit. Masa era pusă pentru două persoane, frumos orînduită, cu șervete albe ca zăpada și tacîmuri sclipitoare. În centrul mesei, două cande-

* Insectă agresivă, avînd pete și dungulițe strălucitoare pe aripi, numită și *rețele* (*Cicindela campestris*).

labre uriașe din argint purtau o adevărată pădure albă de lumînări aprinse. Combinația dintre bucătărie și o masă festivă de recepții dădea un efect foarte ciudat. Era foarte cald și delicioasele arome din jurul nostru înmiresmau aerul atît de puternic, încît aproape anihilau parfumul contesei.

— Sper că nu te deranjează faptul că mîncăm în bucătărie, spuse contesa, cu un ton de parcă faptul de a te hrăni într-o încăpere atît de umilă ar fi fost degradant la culme. I-am răspuns că mîncatul în bucătărie mi se pare o idee foarte bună, mai cu seamă iarna, cînd aici e mai cald.

— Ai dreptate, spuse contesa, așezîndu-se pe scaunul pe care i-l ținea Demetrios-Mustafa. Și încă ceva, dacă mîncăm în sufragerie, mi se plînge turcul ăsta bătrîn că are prea mult de mers.

— Nu de distanță mă plîng, ci de greutatea mîncării, interveni Demetrios-Mustafa, turnîndu-ne în pahare un vin auriu-verzui. Dacă n-ai mînca așa mult, n-ar fi rău deloc.

— Hai, nu te mai văita atît și vezi-ți de servit, spuse contesa cu un glas plîngăreț, potrivindu-și cu grijă șervețelul sub bărbia ei plină cu gropițe.

După atîta șampanie și coniac cît băusem, mă simțeam destul de cherchelit și mi se făcuse o foame de lup. M-am uitat îngrijorat la feluritele ustensile de mîncat așezate de-o parte și de alta a farfuriei, căci nu știam pe care să le folosesc mai întîi. Mi-am amintit de vorba mamii, că trebuie să începi cu cele de la margine și să continui înspre farfurie, dar nu prea eram oricum la largul meu. Am hotărît să aștept ca să văd ce o să facă mai întîi contesa și să mă țin tot timpul după ea. A fost o hotărîre cam necugetată, după cum mi-am dat seama îndată, căci ea folosea toate cuțitele, furculițele sau lingurile laolaltă, cu o splendidă lipsă de discernămînt și curînd m-am încîlcit așa de tare încît am procedat și eu întocmai.

Primul fel adus de Demetrios-Mustafa a fost o supă minunată, limpede, presărată cu minusculi bănuți aurii de grăsime, pe suprafața căreia se răsfățau crutoane cît unghia, arătînd ca niște plute mici, crocante, pe o mare de culoarea chihlimbarului. Demetrios-Mustafa ne-a umplut din nou paharele cu același muscat ușor și pal și ne-a pus dinainte un platou cu peștișori mărunți și bine fripți. Platoul era

însoțit de felii de lămîie, galben-verzui, așezate pe o farfurie mare și o sosieră plină ochi cu un sos exotic, din care nu mai gustasem pînă atunci. Contesa și-a cărat un morman de peștișori în farfurie, a turnat peste ei un șuvoi de sos, adevărată lavă și apoi a stropit din belșug cu lămîie peștii, masa și întreaga ei făptură. Mi-a tras un zîmbet și am constatat că obrajii i se coloraseră într-un trandafiriu aprins, iar pe frunte îi apăruseră mici broboane de sudoare. Pofta ei de mîncare prodigioasă nu-i stingherea defel datul conversației, căci nu s-a oprit o clipă din sporovăit.

— Nu-ți plac peștișorii ăștia? Sînt divini! Ce păcat, desigur, că trebuie să moară atît de *tineri*, dar ce să-i faci! Ce plăcut să-i poți mînca *în întregime*, fără să-ți pese de oase. Ce *ușurare!* Henri, știi, bărbatu-meu, s-a apucat odată să colecționeze schelete. Ce să-ți spun, dragă, toată casa arăta și mirosea a morgă. „Henri", i-am spus eu, „Henri, trebuie să încetezi. Ai în subconștient o dorință de moarte cu totul nesănătoasă. Trebuie să consulți un psihiatru."

Demetrios-Mustafa a strîns farfuriile goale, ne-a turnat un vin roșu roșu-sîngeriu, întunecat ca inima unui balaur și apoi ne-a pus în față un platou pe care erau înșirate becațe, cu capetele răsucite în așa fel încît se străpungeau singure cu ciocurile lungi și ascuțite, iar orbitele lor goale ne priveau acuzator. Erau dolofane și rumenite la cuptor și fiecare trona pe cîte o felie de pîine prăjită. Jur împrejurul lor fuseseră așezați cartofi prăjiți, tăiați subțiri, semănînd cu grămăjoare de frunze arămii de toamnă, sparanghel, ca niște lumînările alb-verzui și bobițe fragede de mazăre.

— Pur și simplu nu-i pot înțelege pe vegetarieni, spuse contesa, înfigîndu-și furculița viguros într-un cap de becață, ca să-l despice și să-i scoată creierii. Hentri a încercat odată să devină vegetarian. „Henri", i-am zis eu, „trebuie să încetezi. Avem la mîncare în cămară, să hrănim o oaște întreagă și nu pot eu singură să o mănînc pe toată." Închipuie-ți, dragă, tocmai comandasem doisprezece iepuri. „Henri" i-am spus, „o să trebuiască să renunți la moftul ăsta prostesc."

M-am gîndit că Henri, cu toate că fusese, cu siguranță, nu prea ușor de suportat ca soț, dusese oricum o existență destul de plină de frustrări.

Demetrios-Mustafa a dus afară resturile de lecaţe şi ne-a mai turnat vin. Începusem să mă simt umflat de atîta mîncare şi speram că nu mai urmează mare lucru. Dar lîngă farfuria mea se înşirau în continuare o armată întreagă de cuţite, furculiţe şi linguri neîntrebuinţate şi, plin de îngrijorare, l-am văzut pe Demetrios-Mustafa venind spre noi prin bucătăria întunecoasă cu un platou uriaş.

— Ah! exclamă contesa, înălţîndu-şi agitată braţele. Felul principal! Ce-ai adus Mustafa, ce-ai adus?

— Mistreţul trimis de Makroyannis, o informă Demetrios-Mustafa.

— Oo! *Mistreţul! Mistreţul!* scheună contesa, plesnindu-se cu palmele ei grăsuţe peste obraji. Ce minunat! Uitasem de el cu desăvîrşire. Sper că îţi place carnea de mistreţ, nu?

I-am declarat că este unul dintre felurile mele de mîncare favorite, ceea ce era adevărat, dar s-ar putea să primesc doar o porţie foarte mică, vă rog?

— Sigur că da, a răspuns ea aplecîndu-se peste ciosvîrta maronie, şiroind de sos şi începînd să taie din ea nişte felii groase şi trandafirii. A pus trei felii pe o farfurie, avînd în mod evident impresia că, pentru orice om normal, constituiau o porţie mică şi s-a apucat apoi să le înconjoare cu garnitură. Erau grămăjoare de minunaţi bureţi, micuţi şi aurii, numiţi *chanterelles** cu aroma lor delicată, ca de vinj dovlecei în floare umpluţi cu smîntînă şi capere; cartofi, fierţi în coajă, tăiaţi artistic şi unşi cu unt; morcovi de culoarea soarelui într-o zi geroasă de iarnă şi adevărate trunchiuri groase de praz alb, fiert în smîntînă. Tot contemplînd platoul, mi-am desfăcut pe furiş la pantaloni primii trei nasturi de sus.

— Aveam *o grămadă* de carne de mistreţ pe vremea cînd trăia Henri. Ştii, el avea obiceiul să meargă în Albania, la vînătoare de mistreţi. Era *grozav!* Mai vrei ciuperci? Nu? Sînt *aşa* de bune! După asta, cred c-o să facem o mică pauză. Întotdeauna am spus că o pauză este esenţială pentru digestie, spuse contesa, adăugînd naiv: şi pe urmă poţi să mănînci iar cu mult *mai mult*.

---

* Bureţi galbeni (în lb. fr. în orig.).

Deși friptura de mistreț era aromată și gustoasă, fiind marinată după toate regulile artei în vin parfumat cu ierburi și împănată cu căței de usturoi, abia am reușit s-o termin. Contesa s-a servit de două ori, a doua porție fiind tot atît de mare ca și prima; apoi s-a sprijinit de spătar, căci se făcuse la față aproape stacojie și și-a șters sudoarea de pe frunte cu o batistuță de dantelă, total nepotrivită.

— O pauză, da? spuse ea răgușit, zîmbindu-mi. O pauză ca să ne reorganizăm forțele.

Îmi dădeam seama că nu mai am nici o forță de reorganizat, dar n-avea rost să spun. Am dat din cap surizător și mi-am desfăcut și restul nasturilor de la pantaloni.

În timpul pauzei, contesa a fumat dintr-un trabuc lung și subțire și a ronțăit alune sărate, trăncănind la nesfîrșit despre soțul ei. Pauza mi-a prins bine. Mă simțeam mai puțin ghiftuit și somnoros. Cînd contesa a hotărît la un moment dat că ne-am odihnit destul organele interne, a cerut felul următor și Demetrios-Mustafa a apărut cu două omlete, din fericire mici, bine prăjite pe dinafară, iar pe dinăuntru zemoase și suculente, umplute cu creveți micuți și roz.

— Ce ne-ai pregătit ca desert? se interesă contesa, cu gura plină de omletă.

— Nu am făcut nici un desert, spuse Demetrios-Mustafa.

Ochii contesei s-au holbat și au încremenit deodată.

— N-ai făcut nimic dulce? întrebă ea pe un ton îngrozit, de parcă omul ar fi mărturisit cine știe ce crimă înfiorătoare.

— N-am avut timp, răspuse Demetrios-Mustafa. N-am cum să fac toată bucătăria și toată munca în casă.

— Dar nici un *dulce*, spuse iarăși contesa disperată. Nu se poate o masă fără dulce.

— Ei, bine, bine, ți-am cumpărat niște bezele, o liniști Mustafa. Va trebui să te mulțumești cu ele.

— Ah, ce minunat! exclamă contesa strălucind iarăși de fericire. Exact ce trebuia.

Cît despre mine, era exact ultimul lucru care-mi trebuia. Bezelele erau mari și albe, țepoase ca un coral și umplute pînă la refuz cu cremă. Doream din răsputeri să-l fi luat pe Roger cu mine, căci l-aș fi așezat sub masă și mi-ar fi mîncat

jumătate din mîncare, contesa fiind prea ocupată cu propria ei farfurie și cu amintirile — ca să observe ce facem noi.

— Acum, rosti ea într-un tîrziu, înghițind ultima îmbucătură de bezea și scuturîndu-și firimiturile albe din bărbie, acum te-ai săturat? Sau ai mai avea poftă de ceva? Fructe, cumva? Nu c-ar fi cine știe ce în anotimpul ăsta.

Am spus nu, mulțumesc foarte mult, fusese de ajuns.

Contesa oftă și mă privi înduioșată. Cred că nimic n-ar fi încîntat-o mai mult decît să mă îndoape cu încă două-trei feluri.

— Nu mănîncă destul, spuse ea. Un băiat în plină creștere, ca tine, ar trebui să mănînce mai serios. Ești mult prea slab pentru vîrsta ta. Maică-ta te hrănește cum trebuie?

Îmi puteam închipui mînia mamei dacă ar fi auzit această insinuare. Am răspuns da, mama gătește minunat și ne hrănim cu toții ca niște lorzi.

— Mă bucur de ce-mi spui, zise contesa. Totuși ai un aer cam bolnăvicios.

Nu eram de aceeași părere, dar începusem într-adevăr să capăt un aer bolnăvicios datorită faptului că asaltul tuturor bucatelor asupra stomacului meu se făcea simțit. Am spus, cît de politicos am fost în stare, că ar trebui să plec spre casă.

— Desigur, dragă, spuse contesa. Ia te uită, deja patru și un sfert. Cum zboară timpul.

Acest gînd o făcu să ofteze, apoi se însufleți vizibil.

— Oricum, e aproape ora ceaiului. Ești sigur că nu vrei să mai rămîi și să gustăm ceva?

I-am răspuns că mi-e imposibil, deoarece mama s-ar neliniști.

— Să vedem, să vedem, spuse contesa. Pentru ce ai venit? Aha, bufnița. Mustafa, adu-i băiatului bufnița, iar mie o cafea și niște rahat bun, turcesc, din salon.

Mustafa a apărut cu o cutie de carton legată cu o sfoară și mi-a întins-o.

— Nu te-aș sfătui să o deschizi pînă acasă, mă preveni el. E o bufniță afurisită, să știi.

Eram îngrozit la gîndul că dacă nu reușesc s-o șterg cît mai repede, contesa mă va pune să mănînc și eu rahat turcesc împreună cu ea. Așa că le-am mulțumit sincer la amîndoi, din toată inima, pentru bufniță și m-am îndreptat spre ușa din față.

— Să știi că vizita ta a fost o încîntare, *absolut o încîntare*, spuse contesa. Trebuie să mai vii. Trebuie să vii primăvara sau vara, cînd sînt mai multe feluri de fructe și legume. Mustafa îți gătește o caracatiță de ți se topește în gură.

I-am spus că mi-ar plăcea la nebunie să mai vin, gîndindu-mă să nu uit cumva ca, în cazul acesta, să nu bag nimic în gură cu vreo trei zile înainte.

— Uite, îmi spuse contesa, strecurîndu-mi o portocală în buzunar, ia asta. Poate ți se face foame pe drum.

După ce am încălecat pe Sally și am pornit-o în trap pe alee, mi-a strigat:

— Ai grijă cum conduci!

Am mers așa, strîmbîndu-mă, ținînd strîns bufnița la piept, pînă am ieșit pe poarta domeniului contesei. Apoi, am simțit că zgîlțîiala la care mă supunea Sally era prea mult. Am descălecat, m-am furișat după trunchiul unui măslin și am vomitat îndelung, aș zice cu plăcere.

Cînd am ajuns acasă, mi-am dus bufnița la mine în dormitor, am dezlegat cutia și am pus-o jos, pe dușumea, în timp ce se zbătea și tot lovea cu ciocul. Ciinii, care se adunaseră roată ca să vadă noua achiziție, s-au tras îndărăt în mare grabă. Știau de ce-i Ulise în stare cînd e furioasă, iar bufnița asta era de trei ori mai mare ca ea. Era, îmi spuneam eu, una din cele mai frumoase păsări pe care le văzusem vreodată. Avea penele de pe spinare și aripile de un auriu ca fagurele, înspicat cu cenușiu deschis, pieptul era de un alb imaculat, bătînd spre crem, iar masca de pene albe din jurul ochilor întunecați și stranii, orientali, era la fel de încrețită și scrobită ca un guler elisabetan.

Aripa nu era într-o stare atît de proastă cum mă temusem. Avea o fractură simplă și, după o luptă de o jumătate de oră, timp în care a reușit să mă ciupească pînă la sînge de mai multe ori, i-am imobilizat-o, spre satisfacția mea. Bufnița, căreia m-am hotărît să-i dau numele de Lampadusa, doar fiindcă îmi plăcea cum sună, se arăta violent speriată de cîini, total recalcitrantă la ideea de a se împrieteni cu Ulise, iar la Augusta Gîdilici se uita cu o aversiune fățișă. M-am gîndit că poate s-ar simți mai bine, pînă se va obișnui, într-un loc retras și întunecos, așa că am dus-o sus

în pod. Una dintre încăperile din pod era foarte mică și avea doar o ferestruică, atît de plină cu pînze de păianjen și praf, încît lumina nu prea pătrundea înăuntru. Era liniște și întuneric aici, ca într-o pivniță și am crezut că Lampadusa își va petrece convalescența cu plăcere. Am așezat-o pe podea, lîngă o farfurie cu carne mărunțită și am încuiat ușa cu grijă, ca să nu fie deranjată. Mai tîrziu, seara, cînd m-am urcat să-i fac o vizită, ducîndu-i în dar un șoarece mort, avea aerul că se simte mult mai bine. Mîncase carnea aproape în întregime și acum șuiera și lovea cu ciocul înspre mine, fîțîindu-se de colo-colo pe podea cu aripile larg deschise și ochii scăpărători. Încurajat de acest evident progres, am lăsat-o în compania șoarecelui și m-am dus la culcare.

Cîteva ceasuri mai tîrziu, m-a deșteptat zgomotul de glasuri ce veneau din camera mamei. Întrebîndu-mă, pe jumătate adormit, ce naiba putea să facă familia la ora asta, m-am dat jos din pat, am deschis ușa dormitorului și mi-am scos capul ca să pot trage cu urechea.

— Ascultați-mă pe mine, l-am auzit pe Larry, e un strigoi al dracului de mare.

— Nu poate fi strigoi, dragă, a spus mama. Strigoii au obiceiul să azvîrle lucruri.

— Ei bine, orice ar fi atunci, e acolo sus și își zornăie lanțurile, a reluat Larry, și vreau să fie alungat de aici. Se pare că tu și cu Margo sînteți experte în viața de apoi. Duceți-vă sus și ocupați-vă de el.

— Eu acolo nu mă duc, a zis Margo cu glas tremurat. Poate fi orice. Poate fi un duh rău.

— De rău, e rău al naibii, a spus Larry. Mă ține treaz de un ceas.

— Ești sigur că nu e vîntul sau ceva asemănător, dragă? a întrebat mama.

— Știu care e deosebirea dintre vînt și o stafie blestemată care se distrează cu lanțuri și ghiulele, i-a întors-o Larry.

— Poate-or fi hoții, a sugerat Margo, mai mult ca să-și dea curaj. Or fi hoții și atunci ar trebui să-l deșteptăm pe Leslie.

Pe jumătate adormit și încă moale după tot alcoolul pe care-l înghițisem în ziua aceea, nu puteam să-mi dau seama

despre ce tot vorbea familia. Discuția mi se părea la fel de neobișnuită ca oricare dintre crizele pe care erau capabili de a le stîrni la ceasurile cele mai neașteptate din zi sau noapte, astfel încît m-am dus pînă la ușa de la camera mamei și am aruncat o privire înăuntru. Larry măsura camera în lung și-n lat, fluturîndu-și imperial poalele halatului.

— Ceva trebuie făcut, spuse el. Nu pot să dorm cu zornăit de lanțuri deasupra capului, iar dacă nu dorm nu pot să scriu.

— Nu văd ce vrei să facem *noi* în cazul ăsta, dragă, spuse mama. Sînt sigură că trebuie să fie vîntul.

— Da, n-oi vrea să ne ducem noi acolo, interveni Margo. Doar ești bărbat, du-te *tu*.

— Ascultă, se oțărî Larry, tu ești aia care ai venit de la Londra înfășurată în ectoplasmă și vorbind despre infinit. Cine știe ce făptură a iadului ai invocat pe la întrunirile alea ale tale și s-a luat după tine pînă aici. Trebuie să fie una din creaturile tale favorite. Du-te și vezi ce-i cu ea.

Cînd a rostit „favoriții tăi" m-a pus pe gînduri. Nu cumva o fi Lampadusa, mi-am zis eu. Ca toate celelalte bufnițe, și bufnițele de hambar au aripile mătăsoase și tăcute ca puful păpădiei. Cu siguranță, n-are cum să facă atîta zgomot, încît să semene cu zornăit de lanțuri și ghiulele.

Am intrat în cameră și m-am interesat despre ce vorbeau.

— Nu-i decît o stafie, dragă, mi-a spus mama, pe un ton liniștitor. Larry a găsit o stafie.

— E în pod, a declarat Margo, agitată, Larry crede că m-a urmărit din Anglia. Mă întreb dacă nu e Mawake.

— Nu-i cazul s-o luăm iar de la început cu toate astea a intervenit mama ferm.

— Puțin îmi pasă cine e, a spus Larry. Care anume din prietenii tăi imateriali. Vreau să-l alungi.

Le-am mărturisit că ar exista o mică posibilitate să fie Lampadusa.

— Ce-i asta? s-a interesat mama.

I-am explicat că este bufnița primită în dar de la contesă.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama, s-a repezit Larry. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Nu știu de ce nu m-am gîndit de la început.

— Stai, dragă, potolește-te, a spus mama. Nu-i decît o bufniță.

— O bufniță! a zbierat Larry. Face gălăgie cît un batalion întreg de tancuri. Spune-i s-o scoată din pod.

Le-am spus că nu înțelegeam de ce Lampadusa face atîta zgomot, bufnițele fiind făpturile cele mai tăcute. Le-am descris zborul lor în noapte, plutind pe aripile silențioase ca funigeii.

— Asta n-are deloc aripi silențioase, mă întrerupse Larry. Parcă-i o bufniță-orchestră, și încă de jazz. Mișcă și scoate-o *afară!*

Am luat o lanternă la iuțeală și m-am dus pînă în pod. Cînd am deschis ușa, mi-am dat seama imediat ce se întîmplase. Lampadusa își devorase șoarecele și apoi și-a dat seama că mai are un zgîrci în farfurioară. În arșița zilei, acesta se întărise și se lipise de suprafața farfurioarei. Gîndindu-se că zgîrciul îi va prinde bine în chip de gustare, ca să nu i se facă foame pînă în zori, încercase să-l ciugulească de pe farfurie. Ciocul ei chihlimbariu, coroiat și ascuțit, reușise să străpungă zgîrciul, dar acesta refuzase să se dezlipească de pe farfurie și rămăsese așa, cu ciocul prins, zburătăcind de colo-colo prin încăpere, zăngănind și izbind farfurioara de podeaua din scînduri, în încercarea ei zadarnică de a-și desprinde ciocul. Am salvat-o de năpastă și-am dus-o la mine în cameră, unde am vîrît-o, pentru o mai mare siguranță, în cutia de carton.

Partea a patra

CRISEDA

„Locul acesta e minunat. Aş dori să-l poţi vedea; dacă vii, te instalez superb şi-ţi dau bere de ghimber, vin alb, creveţi şi smochine."

EDWARD LEAR

Arici și câini de mare

CÎND A VENIT PRIMĂVARA, ne-am mutat într-o vilă nouă, elegantă și albă ca zăpada, umbrită de o magnolie uriașă, ascunsă în crîngul de măslini, nu departe de prima noastră locuință. Era pe povîrnișul unei coline, deasupra unei suprafețe întinse și netede, împărțită de șanțuri de irigare ca o tablă uriașă de șah, cunoscută drept „ogoarele". Erau de fapt vechile sărături venețiene, folosite cu multă vreme în urmă pentru strîngerea saramurii din canalele venite de la un mare lac cu apă sărată, pe malul căruia se aflau. Lacul se înnămolise de mult și canalele, alimentate acum cu apă dulce de sus, din dealuri, irigau o mulțime de ogoare verzi ca niște pătrățele. Pe toată această întindere mișunau puzderie de viețuitoare, alcătuind astfel unul din jocurile mele de „vînătoare" favorite.

În Corfu, primăvara nu sosea niciodată fără tragere de inimă. Părea că aproape peste noapte vîntul iernatic spălase cerul de orice urmă de nor, astfel încît acum strălucea albastru ca cicoarea, iar ploile timpurii presăraseră văile cu flori sălbatice; orhidee roz, cu florile dispuse în piramidă, brînduțe galbene, narcise cu lujerul înalt și palid, ciorchini de zambile, ai căror ochi albaștri te priveau din iarbă și anemone, parcă muiate în vin, care se unduiau la cea mai ușoară adiere. Crîngurile de măslini erau parcă însuflețite și fremătau, înțesate cu păsăretul proaspăt sosit: pupeze, cu pene roșietice cu negru și crestele lor, parcă mirate, ciuguleau cu ciocurile lor lungi și încovoiate pămîntul moale dintre smocurile de iarbă verde ca smaraldul; sticleți țopăiau veseli din

creangă în creangă, ciripind și zburătăcindu-se, cu penele lor aurii, roșii și negre lucind în soare. În șanțurile de irigare, mătasea-broaștei înverzea apa, iar prin ea se împleteau șiragurile ouălor de broască, ca niște perle negre; brotăcei verzi ca smaraldul orăcăiau unul la altul, iar țestoasele de apă, cu carapacea neagră, de abanos, se tîrau pe mal ca să scobească găuri spre a-și depune ouăle. Libelule oțelii, subțiri cît ața, tăiau văzduhul, ușoare precum fumul printre ierburi, într-un zbor ciudat, rigid. Era vremea cînd malurile scînteiau noaptea cu lumina verzuie, tremurată, a miilor de licurici, iar în timpul zilei se aprindeau de roșul fragilor sălbatici, ce atîrnau ca niște mici lanterne în umbră. Era o vreme exaltantă, o vreme a explorărilor și descoperirilor, o vreme cînd, dacă răsturnai cîte un buștean, puteai găsi aproape orice, de la o vizuină de șoarece de cîmp pînă la viermuiala lucitoare a puilor de șerpi de casă, arătînd de parcă fuseseră turnați în bronz bine șlefuit.

Într-o zi mă aflam pe cîmp, încercînd să prind cîțiva șerpi cafenii de apă, ce trăiau în șanțurile de irigare, cînd o bătrînă, pe care o cunoșteam întrucîtva, m-a strigat de pe un cîmp ceva mai îndepărtat. Lucrase ogorul cu o săpăligă, ce avea mînerul scurt și tăișul foarte lat și stătea înfundată pînă la glezne în huma roditoare, purtînd niște călțuni groși și urîți, din lînă de oaie, pe care țăranii îi folosesc la astfel de treburi.

— Ți-am găsit ceva, strigă ea. Hai, fuga!

Îmi era cu neputință să ajung acolo foarte repede, deoarece fiecare ogor era înconjurat pe toate patru părți cu cîte un șanț de irigare și a găsi podețul dintre ele era la fel de greu ca a te descurca printr-un labirint.

— Fuga! Fuga! strigă bătrîna. Haide c-o șterg. Fuga!

Am luat-o îndată la goană, cît pe ce să cad prin șanțuri, sărind peste podețele de scînduri șubrede și am ajuns la ea, abia trăgîndu-mi sufletul.

— Uite, mi-a spus ea, arătînd ceva cu degetul. Sînt acolo. Bagă de seamă să nu te muște.

Am văzut că scosese cu săpăliga din pămînt un mănunchi de frunze, printre care se mișca ceva alb. Am depărtat ușurel frunzele cu mînerul plasei de fluturi și am zărit, spre încîntarea mea, patru pui de arici grăsuni, abia născuți,

roz ca o ciclamă, cu țepii moi, albi ca zăpada. Erau încă orbi și se foiau băgîndu-și nasul unul într-altul, ca niște purcelușii. I-am luat de jos și mi i-am vîrît cu grijă în sîn, am mulțumit bătrînei și am pornit spre casă. Aveam deja doi arici adulți, botezați Mîncărici și Scărpinilă, din pricina vastei cantități de purici pe care îi găzduiau, dar aceștia nu erau îmblînziți ca lumea. Puii, gîndeam eu, vor crește altfel, deoarece, în ceea ce-i privea, urma să le fiu mamă. Mă și vedeam cutreierînd mîndru prin crîngul de măslini, precedat de cîini, de Ulise și cele două coțofene și, tropăind în jurul meu, patru arici dresați, care știau să facă tot felul de năzbîtii.

Familia era instalată pe verandă, sub viță, fiecare cu îndeletnicirea sa. Mama tricota, numărîndu-și cînd și cînd ochiurile cu glas tare și trăgînd cîte un „fir-ar să fie" cînd greșea. Leslie se așezase pe pardoseala de lespezi și măsura cu grijă praf de pușcă și grămăjoare mici de alice, pe care le turna apoi în niște cartușe de un roșu strălucitor. Larry citea o carte groasă, fulgerînd-o uneori cu privirea pe Margo, care clănțănea la mașina ei de cusut, făcîndu-și cine știe ce veșmînt diafan și fredona fals singurul vers știut din cîntecul ei favorit la vremea aceea.

— Purta hăinuța ei albastră, ciripea ea. Purta hăinuța ei albastră. Purta hăinuța ei albastră. Purta hăinuța ei albastră.

— Singurul lucru remarcabil la cîntatul tău este tenacitatea, spuse Larry. Oricine altcineva, văzînd că nu-i în stare să reproducă o melodie și nu-și poate aminti cele mai simple cuvinte, s-ar fi dat bătut de mult.

Își azvîrli țigara pe pardoseală, ceea ce stîrni un răget mînios din partea lui Leslie.

— Bagă de seamă, e praf de pușcă! răcni el.

— Leslie dragă, te-aș ruga să nu mai zbieri așa, mă faci să mă încurc la numărat.

Mi-am scos mîndru aricii și i-am arătat mamei.

— Cît sînt de drăgălași, spuse ea, privindu-i cu blîndețe prin ochelari.

— Doamne sfinte! Nu cumva a mai adus ceva nou? întrebă Larry. Privi apoi în silă la puișorii mei roz, cu blănițe albe.

— Ce sînt ăștia? se interesă el.

I-am explicat că sînt pui de arici.

— Nu se poate, afirmă el. Aricii sînt cafenii.

Ignoranța familiei mele în ceea ce privește lumea în care trăiesc a constituit întotdeauna un motiv de îngrijorare pentru mine și n-am lăsat niciodată să-mi scape vreo ocazie de a le împărtăși cunoștințe. Le-am explicat că femelele aricilor n-ar putea niciodată, decît dacă ar suferi cele mai rafinate torturi, să aducă pe lume pui acoperiți cu țepi tari, drept care puii se nasc cu acești țepișori albi, elastici, ce pot fi îndoiți ca niște fulgi. Mai tîrziu, pe măsură ce cresc, țepii se închid la culoare și se întăresc.

— Cum o să-i hrănești, dragă Gerry? Au boticul așa de mic și probabil încă sug lapte, spuse mama.

I-am explicat că văzusem în oraș, într-o prăvălie, o trusă completă de jucărie pentru copii. Era alcătuită din cîteva obiecte nefolositoare, cum ar fi o păpușă din celuloid, scutece, o oliță și altele la fel, dar un articol îmi atrăsese atenția; era un biberon în miniatură, cu cîteva tetine mici și roșii, de schimb. Acesta am spus eu, ar fi ideal pentru hrănitul puilor de arici, iar olița, păpușa și celelalte le-am putea dărui unui copil drăguț de prin sat. Există doar o neînsemnată piedică, anume că avusesem în ultima vreme cheltuieli destul de mari (ca, de pildă, sîrma pentru colivia coțofenelor), și mi se cam terminaseră banii de buzunar.

— Bine, dragă, spuse mama cu un glas cam șovăielnic, dacă nu e prea scumpă, cred că am să ți-o cumpăr eu.

I-am răspuns că nu e scumpă defel, ba reprezintă chiar o investiție, dacă te gîndești că o să ai astfel nu numai un biberon neprețuit, folositor și pentru alte animale, dar, pe deasupra, crești patru arici dresați și te bucuri de recunoștința unui copilaș de țăran. În ce mod ți-ai putea cheltui banii mai frumos am întrebat eu. Prin urmare, jucăria a fost cumpărată. O mică țărăncuță, care îmi cam plăcea, a primit cu bucuria cea mai satisfăcătoare păpușa, olița și celelalte prostii, iar eu m-am pus pe serioasa treabă de a-mi crește puii.

Locuiau la mine în cameră sub pat într-o cutie mare de carton, umplută cu vată, iar noaptea, ca să-i țin la căldură, le așezam cutia deasupra unei sticle cu apă clocotită. Aș fi vrut să dorm cu ei în pat, dar mama mi-a demonstrat că nu e numai un lucru neigienic, însă riscam să mă tăvălesc

peşte ei în somn şi să-i strivesc. Am descoperit că cel mai bine le pria laptele de vacă îndoit cu apă şi îi hrăneam conştiincios de trei ori ziua şi încă o dată în puterea nopţii. Masa de noapte s-a dovedit a fi destul de dificilă, deoarece, ca să fiu sigur că mă voi trezi, împrumutasem de la Spiro un mic ceas deşteptător din tablă. Acesta suna ca o rafală de artilerie şi, din nefericire, nu mă trezea doar pe mine, ci întreaga familie. Pînă la urmă, familia s-a plîns atît de gălăgios, încît mama a sugerat să îi hrănesc ultima oară seara, înainte de culcare, în loc de masa de la nouă noaptea, care îi deştepta pe toţi. Aşa am şi făcut, iar aricii mei creşteau văzînd cu ochii. Li s-au deschis şi ochişorii, iar ţepii lor albi au devenit cenuşii şi au început să se întărească. Se convinseseră acum, aşa cum socoteam, că eu sînt mama lor, şi se îngrămădeau la marginea cutiei cînd îi deschideam capacul, împingîndu-se care mai de care să sugă primul, scoţînd mici chiţăieli şi mormăituri. Eram teribil de mîndru de ei şi abia aşteptam ziua în care vor tropăi în jurul meu prin crîngul de măslini.

Într-o bună zi, mama şi cu mine am fost invitaţi să ne petrecem sfîrşitul de săptămînă la nişte prieteni, în extremitatea sudică a insulei şi m-am trezit în mare încurcătură. Doream să merg deoarece coasta nisipoasă, cu marea puţin adîncă, din sud, constituia un loc ideal de prins pui de arici de mare, care semănau de fapt destul de mult cu puii mei. Avînd o formă ca de inimă, aceştia erau acoperiţi cu nişte ţepi moi, care alcătuiau un fel de coadă ca un smoc, iar pe spinare aveau un fel de creastă de indian piele-roşie. Găsisem odată unul singur, care fusese strivit de mare şi era aproape de nerecunoscut, dar Theodore îmi spusese că în sudul insulei vieţuiau o mulţime, îngropaţi la cîteva degete adîncime în nisip. Oricum, nu-mi puteam lăsa în voia soartei puii de arici; cu mine nu îi puteam lua şi, plecînd cu mama împreună, acasă nu mai rămînea nimeni în care să pot avea încredere că îi va îngriji.

— Am eu grijă, se oferi Margo. Drăgălaşii de ei.

Mă cam îndoiam, sincer să fiu. Îşi dă ea seama, mă întrebam, de complicaţiile pe care le prezintă îngrijirea unor arici? De faptul că, de pildă, vata din cutie trebuie să fie schimbată de trei ori pe zi? Că nu mănîncă altceva decît lapte

de vacă diluat, care e nevoie să fie încălzit doar la temperatura corpului și nu mai mult? Și, lucrul cel mai important din toate, că nu au voie să înghită, la fiecare masă, decît o jumătate de biberon? Constatasem că, dacă le faci pe voie, ar fi în stare la fiecare masă să bea lapte pînă ce plesnesc, cu urmările cele mai scîrboase, care aveau drept rezultat primenirea frecventă a culcușului.

— Nu fi caraghios, spuse Margo. Sigur că pot să am grijă de ei. Știu eu cum e cu puii. N-ai decît să scrii pe o hîrtiuță ce am de făcut și totul o să fie în ordine.

Margo era atît de indignată că mă îndoiesc de ea, încît am cedat pînă la urmă, fără tragere de inimă. L-am convins pe Larry, care întîmplător era bine dispus, să bată la mașină o listă detaliată despre ce trebuie și ce nu trebuie să facă un crescător de arici și am supus-o pe Margo unui curs practic de încălzit biberoane și schimbat vata din culcuș.

— Au un aer cumplit de hămesit, spuse ea, scoțînd rînd pe rînd din cutie puii care se zvîrcoleau și vîrîndu-le tetina în boticul lor căscat și lacom.

I-am explicat că întotdeauna sînt la fel și nu trebuiesc luați în seamă. Sînt doar mîncăcioși de felul lor.

— Sărăcuții, spuse Margo, ceea ce s-ar fi cuvenit să-mi dea de gîndit.

Am petrecut două zile încîntătoare. M-am prăjit rău de tot, căci soarele palid de primăvară e foarte înșelător, dar m-am întors acasă victorios cu opt arici de mare, ca inimioarele, patru scoici noi pentru colecție și un pui de vrabie căzut din cuib. Ajuns acasă, după ce am suportat lătratul, linsul și mușcăturile afectuoase cu care cîinii te copleșeau dacă lipseai de acasă mai mult de două ceasuri, am întrebat-o imediat pe Margo ce-mi fac puii de arici.

— Acum sînt bine, răspunse ea. Dar zău, Gerry, cred că nu te porți prea bine cu favoriții tăi. Sărăcuții de ei, erau de-a dreptul morți de foame. Habar n-ai cît au putut fi de flămînzi.

Cu inima strînsă, îmi ascultam sora.

— Hămesiți, sărmanii. Știi că au supt cîte două biberoane la fiecare masă?

Îngrozit, m-am năpustit la mine în cameră și am tras de sub pat cutia de carton. În ea zăceau cei patru arici, ce stă-

teau să plesnească. Burticile li se umflaseră atît de tare, încît de-abia mai puteau da încetișor din labe, fără a înainta defel. Se transformaseră în niște săculeți roz plini cu lapte, peste care căzuse o chiciură țepoasă. Au murit cu toții în noaptea aceea, iar Margo a plîns cu hohote peste cadavrele lor ca niște baloane. Dar supărarea ei nu mi-a făcut nici o plăcere, căci niciodată aricii mei nu vor mai tropăi ascultători în juru-mi prin crîngul de măslini. Ca s-o pedepsesc pe sor-mea cea prea miloasă, am săpat patru mici morminte și am înfipt patru cruciulițe în grădină, spre veșnică amintire, iar timp de patru zile nu i-am vorbit.

Durerea pricinuită de moartea aricilor n-a durat multă vreme, căci chiar atunci Donald și Max și-au făcut iarăși apariția triumfători în insulă, de data aceasta la bordul unui iaht de treizeci de picioare, iar Larry l-a introdus în mijlocul nostru pe căpitanul Creech.

Mama și cu mine petrecuserăm o după-amiază foarte plăcută în crîngul de măslini: ea culesese flori de cîmp și ierburi, iar eu prinsesem fluturi abia ieșiți. Obosiți dar fericiți, ne întorceam spre vilă ca să ne bem ceaiul. Cînd am ajuns în dreptul casei, mama s-a oprit brusc.

— Cine-i omul ăla care șade pe verandă? a întrebat ea.

Ocupat fiind să arunc bețe cîinilor, nu prea eram atent. Uitîndu-mă, am văzut, tolănită pe verandă, o făptură stranie, cu niște pantaloni de doc boțiți.

— Cine-o fi? Tu vezi mai bine? întrebă iarăși mama, agitată.

Pe vremea aceea, mama trăia cu spaimă nejustificată că directorul băncii noastre din Anglia ar fi în stare, în orice clipă să facă o vizită fulger în Corfu, numai și numai ca să discute depășirea contului nostru în bancă, astfel încît personajul necunoscut de pe verandă îi sporea frica.

L-am cercetat cu grijă pe străin. Era bătrîn, aproape complet chel, iar firicelele de păr rămase pe la ceafă erau lungi, argintii și pufoase, arătînd ca scaietele de toamnă. Avea o barbă la fel de încîlcită și mustăți. Am încredințat-o pe mama că, după cîte îmi dădeam seama, nu semăna nicidecum cu directorul băncii.

— Of, Doamne, spuse mama enervată. Ce ideea, să pice chiar acum. Nu am nimic de oferit la ceai. Mă întreb, cine-o fi?

Cum între timp ne apropiaserăm, străinul, care moțăise liniștit, se deșteptă deodată și ne reperă.

— Ahoi! zbieră el, atît de tare și neașteptat, încît mama se poticni și era cît pe ce să cadă. Ahoi! Dumneata trebuie să fii mama Durrell cu puștiul, fără îndoială. Larry mi-a povestit totul despre voi. Bine ați venit la bord.

— Doamne sfinte, îmi șopti mama, încă un amic de al lui Larry.

Ajungînd tot mai aproape, am văzut că musafirul nostru avea o față extraordinară, roz și brăzdată ca o nucă. Pe creasta nasului căpătase, cine știe cu ce prilejuri, atîtea pocnituri zdravene, încît acesta i se răsucea pe față ca un șarpe. Și falca avusese aceeași soartă, fiind strîmbată într-o parte, de parcă stătea atîrnată de lobul urechii drepte cu vreun fir invizibil.

— Încîntat să te cunosc, spuse el, ca și cum el ar fi fost stăpînul casei, iar ochii lui apoși îi radiau de bucurie. Oho, ești o fătucă mult mai faină decît mi-a zis flăcăul tău.

Mama a înțepenit și a scăpat pe jos o anemonă din buchetul pe care îl ținea în mînă.

— Eu sînt doamna Durrell, iar el este fiul meu Gerald, a rostit ea cu o demnitate înghețată.

— Numele meu e Creech, a spus bătrînul. Căpitanul Patrick Creech. S-a oprit din vorbă și a scuipat zdravăn, țintind perfect peste balustrada verandei, tocmai în stratul de cîrciumărese, florile favorite ale mamei. Bine ați venit la bord, a zis iarăși, plin de voioșie. Bucuros să vă cunosc.

Mama și-a dres nervoasă glasul.

— Fiul meu Lawrence este acasă? s-a interesat ea, recurgînd la timbrul ei grav, aristocratic, pe care-l adopta numai la mare încurcătură.

— Nu, nu, răspunse căpitanul Creech. L-am lăsat în tîrg. Mi-a zis să vin aici la ceai. A spus că vine și el la bord îndată.

— Bine, spuse mama, resemnîndu-se. Vă rog să mă scuzați o clipă, mă duc să fac niște prăjiturele pentru ceai.

— Hopa, prăjiturile! exclamă căpitanul Creech, aruncîndu-i mamei niște priviri atît de lascive, încît i-au mai scăpat vreo două floricele. Îmi plac prăjiturelele, și îmi place femeia gospodină.

Gerry, rosti mama cu o voce de gheață, ocupă-te tu de căpitanul Creech pînă pregătesc eu ceaiul.

A ștres-o în grabă, uitînd întrucîtva de aerul ei plin de demnitate, lăsîndu-mă să mă descurc cu căpitanul Creech.

Acesta se tolănise iarăși în fotoliu și mă privea cu ochii lui apoși, de sub niște sprîncene albe, zdrențuite. Avea o privire atît de fixă, încît am început să mă simt ușor descumpănit. Conștient de îndatoririle mele de gazdă, i-am oferit o cutie plină cu țigări. I-a scrutat interiorul, parcă ar fi fost un puț mișcîndu-și falca încolo și încoace ca burta unui ventrilog.

— Moarte! a zbierat el, atît de neașteptat și de puternic, încît aproape am scăpat țigările pe jos. S-a lăsat apoi pe spătarul fotoliului și m-a fixat cu ochii lui albaștri.

— Țigările sînt moarte curată, băiete, a spus el. S-a scotocit în buzunarul pantalonilor lui albi și a extras de acolo o pipă boantă, înnegrită și noduroasă ca o bucată de cărbune. Și-a vîrît-o între dinți, ceea ce a făcut ca falca lui să arate mai strîmbă ca oricînd.

— Nu uita asta niciodată, a spus apoi, cel mai bun prieten al unui bărbat e propria lui pipă.

A rîs copios de gluma pe care o făcuse și am rîs și eu politicos. S-a ridicat, a scuipat zdravăn peste marginea verandei și s-a prăbușit iarăși în fotoliu. Mi-am scormonit mintea după un subiect de conversație și nu-mi venea nici unul. Desigur, nu l-ar fi interesat să afle că astăzi auzisem cea dintîi cicadă, și nici că găinușele lui Agathi au făcut șase ouă mici cît niște alune. Deoarece avea înclinații nautice, m-am întrebat dacă nu l-ar interesa vestea că Taki, ce n-avea posibilitatea să-și cumpere o barcă, se dusese să pescuiască noaptea (ținînd cu o mînă un felinar deasupra capului și cu cealaltă tridentul) și își înfipsese cu succes tridentul într-un picior, închipuindu-și că era cine știe ce pește exotic. Dar căpitanul Creech, care mă privea prin fumul uleios al pipei, porni el conversația.

— Te întrebi ce-i cu fața mea, așa-i băiete? spuse el acuzator, și în timp ce vorbea am băgat de seamă că pielea obrajilor i se făcea tot mai trandafirie și lucioasă, ca un satin. Înainte de a apuca să neg, a continuat.

— Vela pătrată de la o corabie, asta mi-a făcut-o. Vela pătrată. Cînd ocoleam Capul Horn. Vîntoasa dracului, slobozită taman din curul pămîntului. Am căzut, știi cum? Pînza plesnea și bubuia ca trăznetul din ceruri. Mi-a alunecat frînghia printre degete ca o năpîrcă. M-a izbit de coverta. Au făcut și ei ce s-au priceput... știi, nu aveam un doctor la bord.

S-a oprit din vorbă și și-a pipăit falca gînditor. Eu stăteam țintuit în scaun, fascinat.

— Cînd am ajuns pe partea cealaltă în Chile, totul înțepenise, ca cimentul, a urmat el, pipăindu-și în continuare falca. Aveam șaișpe ani.

Am șovăit dacă să-i spun sau nu că-mi pare rău, dar căzuse într-o reverie, cu ochii lui albaștri pierduți în gol. Mama a venit pe verandă și s-a oprit, mirată de tăcerea noastră.

— Chile, rosti căpitanul, fericit. Chile. Acolo m-am pricopsit cu o blenoragie prima oară.

Mama a tresărit și și-a dres glasul zgomotos.

— Gerry, hai și ajută-mă să aduc ceaiul, mi-a spus ea.

Am adus împreună ceainicul, cana cu lapte, cestile și farfuriile cu prăjiturele aurii și pîine prăjită, pregătite de mama.

— Uite și halcala, zise căpitanul, Creech, îndesîndu-și prăjiturile în gură. Așa nu-ți mai ghiorăie mațele.

— Intenționați, hm, să stați mult? întrebă mama, sperînd vizibil într-un răspuns negativ.

— S-ar putea să mă instalez aici, la pensie, mormăi nedeslușit căpitanul Creech, culegîndu-și firimituri de prăjiturele din mustață. Îmi place locul. S-ar putea chiar să ancorez aici.

Din pricina fălcii, era nevoit să soarbă ceaiul cu mult zgomot. Citeam pe chipul mamei că neliniștea ei sporește.

— Nu aveți, hm, o navă? întrebă ea.

— Nu, fir-ar să fie, răspunse căpitanul Creech, apucînd altă prăjitură. Gata, sînt la pensie. Am vreme să mă țin mai mult de fuste.

Pe cînd vorbea mestecîndu-şi viguros prăjitura, se uită gînditor la mama.

— Un pat fără o muiere e ca o corabie în derivă, remarcă el.

Din fericire, mama a fost scutită să răspundă, căci a sosit maşina ce aducea restul familiei, pe Donald şi pe Max.

— Mamă, am fenit, anunţă Max, zîmbindu-i fericit şi îmbrăţişînd-o plin de duioşie. Tocmai la timp ca să pem ceaiul. Cocoşi la ceai!

— Gogoşi, îl corectă Donald.

— Sînt prăjiturele, spuse mama.

— Îmi amintesc de-o tîrfă din Montevideo, interveni căpitanul Creech. Straşnică muiere. A ţinut piept la tot echipajul două zile. Azi nu mai găseşti aşa nişte muieri neobosite.

— Cine e bătrînul ăsta scîrbos? întrebă mama, îndată ce avu ocazia să-l tragă pe Larry într-un colţ, mai la o parte de grupul care-şi bea ceaiul, unde se încinsese o adevărată petrecere.

— Îl cheamă Creech, spuse Larry.

— *Asta* ştiu şi eu, i-o reteză mama, dar de ce l-ai adus aici?

— E un bătrînel interesant, urmă Larry. A călătorit în toată lumea. A fost pînă şi în India. Povesteşte o mulţime de întîmplări fascinante.

— În ceea ce mă priveşte, n-are decît să călătorească în continuare, îl întrerupse mama. Cît despre ce a povestit pînă acum, n-aş putea spune că m-a fascinat.

Odată descoperit locul nostru de „ancorare", aşa cum spunea el, căpitanul Creech ne vizita adesea. De obicei, aşa cum am băgat de seamă, apărea cam la ora mesei, zbierînd: „Ahoi! Pot să urc la bord şi să schimbăm o vorbă-două?" Cum străbătuse vreo două mile şi jumătate pe jos pînă la noi, ne venea greu să-l refuzăm, aşa că mama, bombănind furioasă, dădea o fugă la bucătărie, mai turna apă în supă, îndoind-o, şi tăia cîrnaţii în două, după care îl poftea pe căpitanul Creech la masă. Ne desfăta cu poveşti despre viaţa lui pe mare şi numele locurilor vizitate. Din gura lui pocită ieşeau ademenitor atîtea nume pe care le ştiam din hărţi. Trincomalee, Darwin, şi Durban, Buenos Aires, Wellington şi Calcutta, insulele Galapagos, Seychelles şi insulele

Prieteniei. Părea că nu e nici un colțișor pe glob unde să nu fi ajuns. Avea obiceiul să presare în mod exagerat aceste povestiri cu niște cîntece și glume marinărești din cale afară de vulgare, de o complexitate biologică atît de mare, încît din fericire mama nu le înțelegea.

A sosit apoi ziua de neuitat cînd căpitanul Creech a venit la ceai fără să-l cheme nimeni, iar noi îl invitaserăm pe pastorul englez local și pe soția lui, mai mult dintr-un sentiment al datoriei decît din motive religioase. Spre uimirea noastră căpitanul Creech s-a purtat remarcabil de bine. Cu pastorul a făcut schimb de păreri despre șerpii de mare și înălțimea valurilor de flux, iar soției acestuia i-a explicat deosebirea dintre longitudine și latitudine. Manierele i-au fost exemplare și eram chiar mîndri de el, dar spre sfîrșit soția pastorului, cu o abilitate formidabilă, a reușit să aducă vorba despre copiii ei. Acest subiect o absorbea cu desăvîrșire; ai fi crezut că e nu numai singura femeie din lume care a născut copii, dar că și rămăsese fecioară după aceea. După ce ne-a oferit un monolog de vreo zece minute despre incredibila perspicacitate a urmașilor ei, s-a oprit o clipă să-și bea ceaiul

— Sînt cam bătrîn ca să mai fac copii, spuse căpitanul Creech.

Soția pastorului s-a înecat.

— Dar, urmă el satisfăcut, mă distrează teribil să tot încerc.

Ceaiul din ziua aceea n-a constituit tocmai un succes.

La scurtă vreme, Donald și cu Max și-au făcut într-o zi apariția la vilă.

— Mamă, a declarat Max, te luăm de aici.

— O croazieră cu iahtul, îl completă Donald. O idee nemaipomenită. Desigur, ideea lui Max.

— Croazieră cu iahtul? Și unde anume? se interesă mama.

— În șur la insulă, spuse Max, desfăcîndu-și, într-un gest larg, brațele-i lungi.

— Dar parcă voi nu știți să navigați, interveni Leslie.

— Nu, nu. Nu noi. Larry e naficatorul, îi răspunse Max triumfător.

— Larry? se miră Leslie, nevenindu-i să creadă. Larry habar n-are de-ale marinăriei.

— Cum să nu, spuse Donald, cu un aer serios. Cum să nu. Chiar se pricepe foarte bine. A luat lecții cu căpitanul Creech. Vine și căpitanul, ca membru al echipajului.

— În cazul acesta, m-am lămurit, spuse mama. N-am de gînd să sui pe un iaht cu bătrînul ăsta scîrbos, lăsînd la o parte primejdia de a-l avea pe Larry navigator.

S-au străduit din răsputeri s-o convingă, dar mama a rămas neînduplecată. Tot ce au reușit să obțină de la ea a fost ca noi, restul familiei, împreună cu Theodore, să traversăm insula și să ne întîlnim cu ei într-un golf, unde urma să mîncăm împreună și, dacă ziua va fi destul de călduroasă, să facem baie.

— Dimineața, cînd am pornit, era însorit și limpede, anunțînd o zi ideală pentru plimbat pe mare și picnic, dar cînd am ajuns pe partea cealaltă a insulei, vremea s-a schimbat, anunțînd parcă un sirocco. Theodore și cu mine am luat-o printre copaci și am ajuns la marginea golfului. Marea căpătase o culoare dușmănoasă, cenușie ca oțelul, iar vîntul înșirase pe cerul azuriu niște nori albi, parcă scrobiți. Deodată, la orizont au apărut trei trîmbe de apă, înaintînd săltat asemeni unor gîturi uriașe și unduitoare de monștri preistorici. Plecîndu-se și legănîndu-se, grațioase de parcă erau lebede, au urmat ușor linia orizontului și-au dispărut.

— Aha, spuse Theodore, care studiase fenomenul plin de interes, n-am mai văzut pînă acum *trei* deodată. Foarte ciudat. Ai observat cum se mișcau laolaltă, de parcă ar fi fost... hm... știi, o turmă de animale?

Am remarcat că aș fi vrut să fie mai aproape.

— Ei, spuse Theodore, scărpinîndu-și barba cu degetul mare. N-aș zice că ar fi de dorit să ajungi... ei... hm... în termeni intimi cu o trîmbă de apă. Îmi amintesc că am vizitat odată un loc în Macedonia unde o trîmbă știi... hm... se năpustise chiar pe mal. Lăsase în urmă o fîșie complet distrusă, lată de vreo două sute de yarzi, pe o lungime de o milă. Vreau să spun *pe pămînt*. Pînă și măslinii bătrîni fuseseră... hm...știi, smulși, iar cei mai mici erau frînți ca niște bețe de chibrituri. De asemenea, în locul unde vîrtejul s-a revărsat pînă la urmă, solul era saturat de atîtea tone de apă sărată, devenind...știi,...complet impracticabil pentru agricultură.

— Hei, ați văzut afurisitele alea de trimbe uriașe? întrebă Leslie, ajungîndu-ne din urmă.

— Da, foarte ciudate, îi spuse Theodore.

— Mama a intrat în panică, ne anunță Leslie. E convinsă că au luat-o drept spre Larry.

— Eu nu cred că e vreun pericol, spuse Theodore. Mi se par prea departe.

Pînă ce ne-am instalat în cîrngul de măslini care mărginea golful, devenise evident că se pornise un sirocco foarte violent, vînt care izbucnește dintr-o dată la vremea aceea a anului. Vîntul biciuia măslinii și stîrnise în golf valuri cu creste albe.

— Ar cam trebui s-o luăm spre casă, declară Leslie. Cred că picnicul nostru nu mai are nici un rost.

— Nu putem, dragă, se opuse mama. I-am promis lui Larry că ne întîlnim cu el aici.

— Dacă au avut un dram de minte, au ancorat probabil în altă parte, insistă Leslie.

— N-aș putea zice că-i invidiez pentru faptul că sînt pe mare, spuse Theodore, privind la valurile ce se izbeau de stînci.

— Of, Doamne, sper că n-or să pățească nimic, spuse mama. Larry e chiar lipsit de minte.

Am așteptat un ceas, iar îngrijorarea mamei sporea din clipă în clipă. Pînă la urmă, Leslie, care se cățărase pe un promontoriu învecinat, s-a înapoiat vestindu-ne că i-a văzut.

— Trebuie să spun că mă miră cum de au ajuns așa departe declară Leslie. Tangonul saltă de colo-colo și ei navighează de fapt în cercuri.

Pînă la urmă, iahtul se îndreptă spre gura strîmtă a golfului și i-am putut vedea pe Donald și pe Max cum se agitau, trăgînd de frînghii și de pînze, în timp ce Larry și căpitanul Creech se aținaseră de cîrmă și dădeau ordine, răgind. Le-am urmărit înaintarea plini de interes.

— Sper că nu uită de recif, spuse Leslie.

— Care recif? întrebă mama, alarmată.

— E un recif al naibii de mare, colo, unde e apa albă, îi arătă Leslie.

Spiro stătuse neclintit uitîndu-se la mare, ca un dragon întunecat, negru la față.

— Nu-mi place, conașu' Leslie, șopti el răgușit. Nu mi se pare că știe să conducă vasul.

— Vai, Doamne, spuse mama. Cine m-a pus să-l las în nebunia asta?

În clipa aceea (datorită faptului, așa cum am aflat mai tîrziu, că Donald și Max au înțeles greșit instrucțiunile și au întins o pînză în loc s-o strîngă) s-au petrecut deodată mai multe lucruri. În pînzele iahtului s-a năpustit brusc o pală năpraznică de vînt și s-au umflat gata să plesnească. Tangonul s-a prăbușit cu un trosnet cumplit, pe care l-am auzit și noi pe țărm și în căderea lui l-a azvîrlit pe Max peste bord. Yahtul s-a răsturnat aproape, împins de pala de vînt, a gonit, hîrșîind zdravăn, drept pe recif, unde a rămas țeapăn scurtă vreme, după care s-a lăsat languros pe o parte, parcă dezamăgit de echipaj. Îndată s-a stîrnit învălmășeala.

Mama, care țipa „Doamne! Dumnezeule!", a trebuit să fie așezată în grabă pe o rădăcină de măslin. Margo a izbucnit în lacrimi și a început să dea din mîini, zbierînd: „Se înecă!" Se înecă!„ Spiro, Leslie și cu mine ne-am îndreptat spre malul golfului. Nu era mare lucru de făcut, căci nu aveam nici o barcă la îndemînă ca să pornim în ajutor. Dar chiar atunci i-am văzut pe cei patru lupi de mare îndepărtîndu-se înot de epava iahtului și am constatat că Larry și cu Donald îl împingeau prin apă pe căpitanul Creech. Leslie, cu și Spiro ne-am scos hainele de pe noi în grabă și ne-am azvîrlit în mare. Apa era rece ca gheața, iar valurile erau mult mai puternice decît îmi închipuisem.

— Ei, sînteți bine? le strigă Leslie, în timp ce flotila de marinari naufragiați se apropia de noi.

— Da, îi răspunse Max. Cum nu se poate mai bine.

Avea pe frunte o despicătură cam de o palmă, din care îi curgea sînge pe față și mustață. Larry avea un ochi vînăt și zgîriat, care se umfla văzînd cu ochii. Cît despre fața căpitanului Creech, care se ițea între Donald și Larry, aceasta căpătase o extraordinară culoare mov, ca o floare de prun.

— Dați-ne o mînă de ajutor cu căpitanul, spuse Larry. Dobitocul bătrîn ne-a spus că nu știe să înoate abia cînd ne-am aruncat peste bord.

Spiro, Leslie și cu mine l-am apucat pe căpitanul Creech, scăpîndu-i de cărat pe Donald și Larry, care gîfîiau. Cred că alcătuiam un tablou zguduitor, așa cum ne tîram cu greu

prin apa joasă, pînă am ajuns la mal. Leslie și Spiro îl sprijineau pe căpitanul Creech, fiecare pe cîte o parte, căci picioarele lui păreau gata să se împleticească în orice clipă.

— Ahoi! strigă acesta către mama. Ahoi, fătuca mea!

— Uitați-vă la capul lui Max! țipă Margo. O să i se scurgă tot sîngele din el și o să moară.

Ne-am îndreptat clătinîndu-ne la adăpost, în crîngul de măslini și în timp ce mama, Margo și Theodore îi acordau în grabă primul ajutor lui Max, la rana de la cap, noi l-am întins pe căpitanul Creech sub un măslin, deoarece părea incapabil să stea în picioare.

— În sfîrșit în port, spuse el satisfăcut. În sfîrșit în port pînă la urmă o să fac eu marinari din voi, băieți.

Era limpede, acum cînd aveam răgaz să îl examinăm cu atenție, că bravul nostru căpitan era beat turtă.

— Zău, Larry, mă faci să mă închin, spuse mama. Puteați să vă înecați cu toții.

— N-a fost vina mea, îi răspunse Larry supărat. N-am făcut decît ce ne-a spus căpitanul. Donald și Max au tras de niște frînghii greșite.

— Cum de-ați putut să-l ascultați? spuse mama. E beat.

— Nu era beat cînd am pornit, îi explică Larry. Cred că a avut niște provizii dosite undeva, la bord. Acum, dacă stau să mă gîndesc, cobora cam des în cabină.

— Nu-l crede, blînda mea fecioară, cîntă căpitanul Creech cu un glas șovăielnic de bariton. Cu inima-i neîntinată, el tot te va lăsa odată, cu o încărcătură în poală.

— Porc bătrîn și scîrbos, îl repezi mama. Zău, Larry, să știi că m-am supărat rău pe tine.

— Ceva de băut, băieți! strigă răgușit căpitanul Creech gesticulînd spre Max și Donald, care arătau într-un hal fără hal. Nu poți să ieși în larg fără un păhărel.

Pînă la urmă ne-am uscat și noi cum am putut, ne-am stors hainele și ne-am tîrît, dîrdîind, pînă sus pe deal unde era mașina.

— Ce-o să facem cu ialtul? întrebă Leslie, căci lui Donald și Max, proprietarii, nu părea să le pese de soarta lui.

— Ne oprim la sat vecin, spuse Spiro. Știu pescari acolo. O să repare.

— Cred, știți, interveni Theodore, că dacă avem un stimulent cu noi, ar cam trebui să-i dăm lui Max. S-ar putea să fie șocat după o asemenea lovitură.

— Da, avem niște coniac, spuse mama, scotocind prin mașină, de unde scoase o sticlă și o ceașcă.

— Drăguța mea, se învioră căpitanul Creech, pironindu-și privirile nesigure asupra sticlei. Taman ce prescrie doctorul.

— Nu-ți dau nici o picătură, îi spuse mama apăsat. E pentru Max.

Ne-am înghesuit cum am putut în mașină, unii pe genunchii altora, încercînd să-i facem cît mai mult loc lui Max, care căpătase o culoare urîtă, cenușie ca plumbul și tremura violent. Mama, spre enervarea ei, s-a trezit vrînd-nevrînd lîngă căpitanul Creech.

— Hai să stai pe genunchii mei, îi spuse căpitanul, ospitalier. Hopa sus pe genunchi și ne vom strînge unul într-altul, să ne încălzim.

— Cu siguranță nu, răspunse mama, rece. Mai degrabă stau pe genunchii lui Donald.

În timp ce traversam insula înspre oraș, căpitanul ne-a regalat cu cîteva cîntece marinărești. Familia a început să se certe aprig.

— Te-aș ruga să-i interzici să mai cînte asemenea cîntece, Larry, spuse mama.

— Eu să-l opresc? Tu stai în spate. Oprește-l tu.

— E prietenul tău, nu se lăsă mama.

— Vai, vai, sărăcuțul, doar un sfîrcușor, la un pruncușor. Băiatul, drăguțul, nu se-nzdrăvenește, și deloc nu crește.

— Puteai să-i omori pe toți, porc bătrîn și infect, spuse mama.

— De fapt, vina cea mai mare o are Larry, precizează Leslie.

— Nu-i adevărat, se apără Larry, plin de indignare. Tu nu erai cu noi, așa că habar n-ai. Nici nu știi ce înseamnă să zbiere cineva la tine cum să ții cîrma, în vuietul furtunii.

— Era o domnișoară în Chichester, care trezea toți sfinții sus în cer, remarcă voios căpitanul Creech.

— Singurul de care îmi pare rău e bietul Max, spuse Margo, privindu-l cu milă.

— Nu înțeleg de ce doar el trebuie să se bucure de compasiunea voastră, se supără Larry, al cărui ochi dispăruse aproape complet sub vînătaia neagră ca smoala și lucioasă.

Doar din pricina lui, dobitocul, s-au întîmplat toate. Eu stăpîneam iahtul perfect pînă cînd a întins el pînza aia.

— Oricum, n-aș putea spune că ești un adevărat marinar, nu se lăsă Margo. Dacă ai fi fost, nu i-ai fi zis să întindă pînza.

— Tocmai asta e, se răsti Larry. Nu eu i-am spus s-o întindă. A întins-o singur.

— Pe corabia Venus, începu căpitanul, al cărui repertoriu părea inepuizabil.

— Nu vă mai certați, dragii mei, îi potoli mama. Mă doare cumplit capul. Nu vreau decît să ajungem cît mai repede în oraș.

Am ajuns în oraș pînă la urmă, i-am depus la hotelul lor pe Donald și Max, precum și pe căpitanul Creech, care încă mai cînta și ne-am dus spre casă, uzi, înghețați și prost dispuși.

În dimineața următoare eram cu toții pe verandă, încă destul de dezumflați, și ne sfîrșeam micul dejun. Ochiul lui Larry căpătase niște tonuri de apus de soare, care puteau fi redate doar de penelul lui Turner. Tocmai atunci apăru Spiro claxonînd puternic, cu cîinii care alergau în fața mașinii mîrîind și încercînd să muște roțile.

— Ce bine-ar fi ca Spiro să nu mai facă atîta gălăgie la sosire, remarcă Larry.

Spiro urcă pe verandă cu pasul lui apăsat și începu cu salturile lui matinale obișnuite.

— Neața, doamnă Durrells; 'neața, donșoară Margo; 'neața, conașu' Larrys; 'neața, conașu' Leslies; 'neața, conașu' Gerrys. Cum stai cu ochiul, conașu' Larrys, rosti el, schimonosindu-și fața într-o strîmbătură compătimitoare.

— Pentru moment mă simt ca și cum voi fi nevoit să merg toată viața cu un baston alb, spuse Larry.

— Am o scrisoare pentru mata, o anunță Spiro pe mama.

Mama își puse ochelarii și o deschise. Noi o pîndeam curioși. Deodată se făcu roșie ca focul.

— Ce impertinență! Ce obrăznicie! *Porcul* bătrîn și dezgustător! Zău dacă am mai auzit vreodată așa ceva.

— Ce naiba s-a întîmplat? se interesă Larry.

— Animalul ăla bătrîn și revoltător! Creech! spuse mama, fluturînd scrisoarea către el. E vina ta, tu l-ai băgat în casă.

— Ce-am mai făcut de data asta? o întrebă Larry, copleșit.

— Porcul bătrîn și scîrbos m-a cerut, ne anunță mama.

A urmat un moment de tăcere totală, necesar ca să pricepem această informație uluitoare.

— Te-a cerut? întrebă Larry cu precauție? O cerere indecentă, presupun?

— Nu, nu, spuse mama. Spune că vrea să se însoare cu mine. Și ce femeiușcă strașnică sînt și alte tîmpenii sentimentale de soiul ăsta.

La unison pentru o dată, întreaga familie s-a prăbușit pe scaune, rîzînd cu lacrimi.

— Nu văd nimic de rîs în asta, spuse mama, învîrtindu-se de colo-colo prin verandă, mînioasă. Trebuie să faceți ceva.

— Ah, spuse Larry, ștergîndu-și ochii. Ah, e lucrul cel mai formidabil care s-a întîmplat de secole. Probabil crede că dacă și-a scos ieri pantalonii de față cu tine, e nevoit acum să-ți respecte onoarea.

— Nu mai rîde, se răsti la el mama, furioasă. Nu e de rîs.

— Parcă vă văd, urmă Larry mieros. Tu în danteluri albe, Leslie și cu mine cu un joben pe creștet dîndu-te mirelui, Margo domnișoară de onoare și Gerry în chip de paj. Va fi o scenă înduioșătoare. Bănuiesc că biserica va fi plină de tîrfe ostenite, așteptînd să conteste valabilitatea căsătoriei.

Mama îi aruncă o privire ucigătoare.

— Într-un moment de criză, ne spune ea plină de mînie, voi, copiii, nu sînteți buni de nimic.

— Cred că o să arăți splendid în alb, chicoti Margo.

— Unde ați hotărît să vă petreceți luna de miere? se interesă Larry. Se pare că la Capri e minunat primăvara.

Dar mama nu mai asculta. Se întoarse plină de hotărîre spre Spiro.

— Spiro, îi vei spune căpitanului că răspunsul e *nu* și că îi interzic să mai pună vreodată piciorul în casa asta.

— Nu fi rea, mamă, protesta Larry. Știi doar că ce ne dorim noi, copiii, e un tată.

— Cît despre voi, ni se adresă mama furibundă, să nu vă prind că suflați cuiva o vorbă despre asta. Nu vreau ca numele meu să fie asociat cu al acestui... *desfrînat* infect.

Și astfel nu l-am mai văzut niciodată pe căpitanul Creech. Dar evenimentul, pe care l-am pomenit de atunci drept marea poveste de dragoste a mamei, a așezat întregul an sub auspicii favorabile.

Capul vorbitor

VARA S-A CĂSCAT asupra insulei ca gura unui uriaș cuptor. Nici măcar în umbra crîngului de măslini nu mai era răcoare, iar țîrîitul neîncetat și pătrunzător al cicadelor părea că sporește și devine tot mai insistent în timpul amiezelor fierbinți și azurii. Apa din bălți și șanțuri aproape a secat, iar noroiul de pe margini arăta ca tăiat cu fierăstrăul, atît era de plesnit și încrețit de soare. Marea se tolănea, lină și netedă ca mătasea, iar apa de la mal era prea caldă ca să te mai împrospăteze. Trebuia să vîslești pînă în larg, unde tu și imaginea ta reflectată erau singurele lucruri în mișcare, și să te arunci în apă, peste bord, ca să te răcorești. Era de parcă te-ai fi cufundat în cer.

Venise vremea fluturilor și gîngăniilor. Ziua, pe dealurile de pe care soarele arzător supsese ultima picătură de umezeală, întîlneai fluturii coada-rîndunicii, mari și molatici, zburînd elegant și haotic de la o tufă la alta; sau *Fritillaria*, sclipind aproape la fel de tare și de violent ca tăciunii aprinși, care treceau rapid și eficient din floare în floare; ori albilițele; sau, în sfîrșit, fluturii galbeni pătați, lămîițele și cei galben-închis, ca de pucioasă, ce țopăiau încoace și încolo, dînd din aripile lor, parcă murdare. Printre ierburi treceau cărăbuși în zbor razant, cu un bîzîit ușor, ca niște micuțe aeroplane păroase, iar pe lespezile sclipitoare de gips se așezau fluturii-amiral, scăpărînd asemeni unor ciorchini de gablonțuri, desfăcîndu-și și închizîndu-și aripile de parcă stăteau să moară de căldură. Noaptea, în jurul lămpilor se strîngeau milioane de gîngănii, cu care se îndopau, pînă nu se mai puteau mișca, șopîrlele gekko de pe tavan, cu pielea roz, ochii mari și cu lăbuțele lor cu degete lățite. Fluturii de oleandru, verzi cu argintiu, se iveau în casă pe neașteptate

tate și într-o nebunie amoroasă se năpusteau spre lampă, izbind-o cu atîta putere încît îi zăngănea geamul. Cît despre fluturii cap-de-mort, tărcați roșcat și negru, cu figura cea macabră și oasele încrucișate brodate pe perișorii lor catifelați de pe spinare, aceștia cădeau rostogolindu-se prin șemineu și se zvîrcoleau apoi în vatră dînd din aripi și chițăind ca șoarecii.

Sus pe dealuri, unde tufele înalte de ferigă erau arse și încinse de soare, broaștele țestoase, șopîrlele și șerpii se strecurau tăcuți, iar călugărițele atîrnau de frunzele verzi de mirt, legănîndu-se încetișor, pline de răutate. Ceasurile după amieze erau cele mai bune de urmărit viețuitoarele care trăiau pe dealuri, dar tot atunci era și zăpușeala cea mai mare. Soarele te izbea în creștet, iar pămîntul ars te frigea la tălpile încălțate cu sandale ca o tigaie încinsă. Zvîrcolici și Murdărilă se temeau ca niște lași de soare și niciodată nu mă însoțeau după-amiază, însă Roger, neobosit învățăcel în ale biologiei, mă urma totdeauna gîfîind puternic și înghițindu-și tot timpul zgomotos saliva.

Am trăit nenumărate aventuri împreună. Odată am urmărit, fermecați, cum doi arici, beți criță de la strugurii căzuți pe jumătate fermentați, pe care îi mîncaseră în vie, se învîrteau bezmetici răstindu-se cu arțag unul la altul, sughițînd și țipînd ascuțit. Altă dată am pîndit cum un pui de vulpe, roșcovan ca o frunză de toamnă, își descoperea prima țestoasă printre frunze. Aceasta, după obiceiul ei flegmatic, se vîrîse în carapace, ferecată ca într-un dulap. Dar vulpița zărise o mișcare și, cu urechile ciulite, pășea cu grijă în jurul ei. După aceea, fiind încă doar pui, și-a repezit la iuțeală o lăbuță în carapace și a sărit într-o parte, așteptînd represalii. Apoi s-a întins și a cercetat țestoasa vreo cîteva minute, cu capul între labe. În sfîrșit, a înaintat tiptil și, după cîteva încercări nereușite, a izbutit să prindă țestoasa în bot, după care a dispărut mîndră și țanțoșă în ferigi. Tot sus pe dealuri am văzut cum ies, din ouăle lor cu coaja ca hîrtia, puii de țestoasă, zbîrciți și posmăgiți de parcă ar fi avut o mie de ani în clipa nașterii am asistat de asemeni pentru prima oară la dansul de împerechere al șerpilor.

Roger și cu mine ședeam sub un copăcel stufos de mirt, ce ne ferea întrucîtva de soare, slujindu-ne totodată și drept

ascunziș. Dintr-un cipres învecinat un șoim tocmai își luase zborul din pricina noastră și așteptam răbdători să se întoarcă și să vedem ce varietate este. Deodată, la vreo zece picioare de locul unde ne tolăniserăm, am zărit doi șerpi, tîrîndu-se printre niște tulpini cafenii și încîlcite de ferigi. Roger, care se temea de șerpi, scheună încet și tremurat și își culcă urechile pe spate. L-am potolit la iuțeală și am rămas să vedem ce au șerpii de gînd să facă. Unul părea să-l urmărească pe celălalt îndeaproape. O fi vrînd oare să-l mănînce? mă întrebam eu. Au ieșit de tot dintre ferigi și s-au vîrît în niște smocuri de iarbă îngălbenită de soare, unde i-am pierdut din ochi. Blestemîndu-mi ghinionul, tocmai mă pregăteam să mă ridic, sperînd să-i pot vedea din nou, cînd au apărut iarăși pe un petec de pămînt ceva mai golaș.

Cel care se tîra în față s-a oprit, iar urmăritorul a lunecat pe lîngă el. Au stat așa cîteva clipe și apoi al doilea șarpe și-a apropiat capul de al celui dintîi. Am hotărît că primul șarpe era femela, iar celălalt perechea ei. Acesta a continuat să-și împingă ușor capul pe sub al ei pînă cînd a reușit să i-l salte puțin. Ea a încremenit în această poziție, iar masculul, retrăgîndu-se vreo cîțiva centimetri, și-a ridicat și el capul. Au rămas așa, nemișcați, uitîndu-se îndelung unul la altul. Apoi masculul a înaintat încet și s-a răsucit în jurul trupului femelei, după care amîndoi s-au ridicat cît puteau de sus, doar să nu cadă, răsuciți ca o volbură. Din nou au stat cîtva timp fără să se clintească și au prins apoi să se legene ca doi luptători ce se împing unul într-altul pe un ring, iar cozile li se încolăceau încercînd să se prindă cît mai bine de rădăcinile de iarbă. Deodată au căzut pe o parte, extremitățile trupurilor li s-au lipit și s-au împerecheat zăcînd acolo în soare, împletiți ca ghirlandele de carnaval.

Roger, care îmi urmărise cu o neliniște crescîndă interesul manifestat față de șerpi, s-a găsit tocmai atunci să se ridice în picioare și să se scuture înainte ca eu să-l pot opri, arătîndu-mi clar că, în ceea ce îl privește, ar fi mult mai bine dacă am pleca. Din păcate șerpii i-au văzut mișcarea. S-au zvîrcolit alcătuind pentru o clipă un ghem colcăitor ce lucea în soare, apoi femela s-a descolăcit și a șters-o la iuțeală în ferigi, la adăpost, tîrînd cu sine masculul încă lipit de ea și

incapabil să se împotrivească. Roger s-a uitat la mine, a scos un ușor mîrîit plin de satisfacție și a început să dea din coada lui cea boantă. Eram supărat pe el și i-am spus-o fără ocolișuri. La urma urmei, i-am zis eu, i-ar conveni, în numeroasele ocazii cînd e și el la fel de strîns legat de o cățea, să se ivească o primejdie și să se trezească tîrît nedemn de pe cîmpul de bătălie?

O dată cu vara și-au făcut apariția pe insulă șatrele de țigani care ajutau la strînsul recoltei și mai ciordeau și ei ce nimereau. Îi vedeai, cu ochii lor ca mura și pielea tuciurie, arsă pe deasupra și de soare, cu părul slinos și îmbrăcați în zdrențe, hălăduind cu întreaga lor familie pe drumeagurile albicioase, prăfuite, călare pe măgari sau pe mici ponei lucioși precum castana. Locurile unde poposeau, deși de o murdărie neînchipuită, aveau farmecul lor, cu oalele ce clocoteau pe foc, pline cu diferite ingrediente, și țigăncile bătrîne ghemuite la umbră sub coviltirele jegoase, căutînd grijulii de păduchi puradeii care le ședeau cu capul în poală, în timp ce ceilalți copii, zdrențăroși ca frunza păpădiei, se tăvăleau, zbierau și se jucau în praf. Bărbații care aveau vreo meserie se îndeletniceau cu ea. Unul răsucea și lega baloane multicolore unele de altele, care scîrțîiau în semn de protest, alcătuind forme ciudate, ca de animale. Altul, care era poate mîndrul posesor al unui teatru de umbre chinezești, își împrospăta figurile decupate, strident vopsite, repeta o scenetă, foarte vulgară și presărată cu glume cu două înțelesuri, spre încîntarea unor frumoase țigănci tinere, ce chicoteau învîrtind prin oalele de pe foc sau împletind la umbră.

Dintotdeauna îmi dorisem să mă împrietenesc cu țiganii dar erau un popor retras și ostil, care abia îi tolerau pe greci. Părul meu zbîrlit, aproape albit de soare și ochii mei albaștri mă făceau suspect de la început și, deși îmi îngăduiam să le vizitez șatrele, niciodată nu erau dispuși, cum făceau țăranii, să-mi povestească întîmplări din viața lor sau să-mi dezvăluie ce planuri au. Cu toate acestea, țiganii au fost indirect răspunzători de un mare scandal în familie. Pentru prima dată eram cu desăvîrșire vinovat.

S-a întîmplat către ceasul amurgului, într-o zi de vară din cale afară de zăpușitoare. Roger și cu mine eram răpuși de oboseală după ce fugăriserăm un șarpe mare și indignat

pe creasta unui taluz căptușit cu un strat de piatră. Abia reușeam să dăm jos cîte o piatră, că șarpele se strecura fluid alături, iar cînd sfîrșeam într-un tîrziu să așezăm la loc ce dărîmaserăm, ne trebuia cam o jumătate de ceas ca să-l descoperim printre încheieturile pietrelor. Pînă la urmă ne-am lăsat păgubași și am luat-o, fiind ora ceaiului, spre casă, morți de sete, asudați și plini de praf. După un ocoliș al drumului, mi-am îndreptat privirile spre o văiugă, unde am văzut ceea ce mai întîi mi s-a părut a fi un om cu un cîine, neobișnuit de mare. Uitîndu-mă mai bine, mi-am dat seama uimit, că de fapt era un om cu un urs. De mirare, am scos fără să vreau un strigăt. Ursul s-a ridicat pe picioarele din spate și s-a întors să mă privească, ceea ce a făcut și omul. S-au uitat o vreme la mine, după care omul mi-a făcut un semn de salut cu mîna și și-a văzut de treabă, continuînd să-și așeze lucrurile sub un măslin, iar ursul s-a lăsat în fund și apoi s-a tolănit, urmărindu-l plin de interes. Am coborît dealul grăbit, cuprins de agitație. Auzisem că în Grecia sînt urși care știu să joace, dar nu văzusem niciodată unul și era, prin urmare, o ocazie prea bună ca s-o ratez. Cum mă apropiasem între timp, i-am dat bineț omului, care s-a întors de la grămada lui de boarfe și mi-a răspuns destul de cuviincios. Mi-am dat seama că e țigan, așa cum bănuiam, cu ochii întunecați, sălbatici, și părul negru-albăstrui, dar arăta mult mai prosper decît ai lui, cu un costum îngrijit și pantofi în picioare, fapt deosebit, în vremea aceea, chiar și în rîndul țăranilor din insulă.

L-am întrebat dacă nu e periculos să mă apropii, deoarece ursul, deși avea botniță de piele, nu era priponit.

— Da; vino, îmi strigă omul. Pavlo nu-ți face nici un rău, dar lasă cîinele deoparte.

M-am întors spre Roger și am constatat că, deși era un cîine curajos, nu-i prea plăcea prezența ursului și rămăsese lîngă mine doar dintr-un sentiment al datoriei. Cînd i-am spus să plece acasă, m-a privit recunoscător și a luat-o la picior pe deal în sus, prefăcîndu-se că habar n-are de ce se întîmplă. Deși omul mă asigurase că Pavlo nu-i periculos, m-am apropiat de el cu grijă; cu toate că era aproape pui, cînd s-a ridicat pe labele dindărăt, ursul era cu peste un picior mai înalt ca mine, iar labele lui late și blănoase erau

garnisite cu cîte un rînd fioros de gheare bine lustruite. S-a așezat în fund și m-a privit cu ochișorii lui căprui și lucioși, gîfîind ușor. Arăta ca un morman uriaș și viu de alge ciufulite. Pentru mine era animalul cel mai minunat pe care l-am văzut vreodată și am început să-i dau tîrcoale, admirîndu-i splendoarea din unghiurile cele mai avantajoase.

Plin de curiozitate, l-am bombardat pe om cu tot soiul de întrebări. Ce vîrstă are? Cum a făcut rost de el? Ce face cu el?

— Joacă, și astfel își cîștigă pîinea lui și a mea, spuse omul, vizibil înveselit de entuziasmul meu. Privește, am să-ți arăt.

A luat un băț, care avea la un capăt un mic cîrlig, și l-a prins într-un inel fixat în botnița de piele a ursului.

— Hai, joacă cu tata.

Cu o mișcare iute, ursul s-a ridicat pe picioarele dindărăt. Omul a plesnit din degete și a început să fluiere o melodie plîngăreață, tîrîndu-și picioarele în ritmul muzicii, iar ursul l-a urmat și el. Au tropăit în continuare împreună într-un soi de menuet lent și demn, printre ciulinii de un albastru electric și tulpinile uscate de narcise. Aș fi stat să-i privesc așa o veșnicie. Cînd omul a ajuns la sfîrșitul melodiei, ursul s-a lăsat în patru labe și a strănutat, de parcă acesta îi era obiceiul.

— Bravo! spuse omul încetișor. Bravo!

Am bătut entuziasmat din palme.

— Niciodată, am spus din toată inima, n-am mai văzut așa joc frumos și nici un dansator desăvîrșit ca Pavlo. Aș putea oare să-l mîngîi?

— Poți să faci ce vrei cu el, mi-a spus omul rîzînd, desprinzînd bățul din botnița ursului. Ursul ăsta e un bleg, n-ar vătăma nici măcar un hoț care ar veni să-i ia mîncarea.

Ca să-și întărească spusele, se apucă să scarpine ursul pe spinare, iar acesta își ridică capul, scoase niște horcăituri ușoare și răgușite de plăcere și se lăsă moale pe jos, într-un adevărat extaz, întinzîndu-se în așa hal încît arăta, am gîndit eu, ca o blană de urs pusă în chip de covoraș.

— Îi place să-l gîdili, spuse omul. Hai, gîdilă-l și tu.

Următoarea jumătate de ceas a însemnat o pură încîntare pentru mine. Am gîdilat ursul, în timp ce el mormăia

fericit. I-am cercetat ghearele uriașe, urechile și ochișorii mici și vioi, iar el stătea tolănit și mă lăsa să-i fac orice, de parcă ar fi dormit. Apoi m-am proptit de trupul mare și cald și am vorbit cu proprietarul. Începusem să-mi croiesc deja un plan în minte, hotărînd că ursul va fi al meu. Ciinii și celelalte animale pe care le aveam se vor obișnui cu el curînd și vom țopăi cu toții pe dealuri împreună. Reușisem deja să mă conving că familia nu va mai putea de bucurie cînd va vedea ce animal deștept le voi aduce. Mai întîi trebuia să-l conving pe om ca să începem tocmeala. Cu țăranii, orice tocmeală era o treabă gălăgioasă, îndelungată și dificilă. Dar omul meu era țigan, iar neamul lui se pricepea strașnic la tocmit. Față de alți țigani cu care avusesem de a face, părea mult mai puțin taciturn și retras și mi-am zis că e un semn bun. L-am întrebat de unde venea.

— De departe, de departe, mi-a răspuns el, acoperîndu-și bunurile cu o prelată ponosită și scuturînd niște pături jerpelite, care urmau cu siguranță să-i slujească drept așternut. Am ajuns aseară la Lefkimi și de atunci sîntem pe drum, Pavlo, Capul și cu mine. Știi, pe Pavlo nu l-au lăsat să urce în autobuz, le-a fost frică de el. Așa că azi-noapte n-am închis un ochi, dar diseară ne culcăm aici, iar mîine ajungem în oraș. Intrigat, l-am întrebat ce-a vrut să spună cu „el, Pavlo și Capul" venind de la Lefkimi.

— Capul meu, desigur, a spus el. Micuțul meu Cap vorbitor. Și-a luat bățul și a lovit cu el într-o grămăjoară de sub prelată, zîmbindu-mi.

Reușisem să extrag din buzunarul pantalonilor niște rămășițe storcite ale unui pachet de ciocolată și tocmai i le dădeam ursului, care primea fiecare bucățică în parte cu mormăieli și smiorcăituri de satisfacție. I-am spus omului că nu înțeleg despre ce vorbește. S-a așezat pe vine în fața mea și și-a aprins o țigară, privindu-mă cu ochii lui întunecați, ostili ca de șopîrlă.

— Am un Cap, a rostit el, arătînd cu degetul spre grămada lui de lucruri, un Cap viu. Vorbește și răspunde la întrebări. E, fără îndoială, lucrul cel mai nemaipomenit din lume.

Am rămas încremenit. Era, adică, am întrebat eu, un cap fără trup?

— Sigur că fără trup. Doar Capul, a zis el, așezîndu-și mîinile de parcă ar fi ținut o nucă de cocos. Șade pe un beți-gaș și îți vorbește. Nimeni pe lume n-a mai văzut așa ceva.

— Dar cum poate trăi un cap fără trup? m-am interesat eu.

— Asta-i vrăjitorie, a răspuns omul, solemn. O vrăjitorie știută de la stră-străbunicul meu.

Eram sigur că mă păcălește și, oricît de incitantă ar fi fost discuția despre capetele vorbitoare, îmi dădeam seama că ne îndepărtăm de la principalul meu obiectiv, achiziționarea lui Pavlo, ce tocmai sugea prin botniță ultimul pătrățel de ciocolată, scoțînd gemete și mormăieli de satisfacție. M-am uitat cu atenție la omul meu, care rămăsese visător pe vine, învăluit în fumul țigării. Am hotărît că, în cazul lui, o discuție directă ar fi cea mai nimerită. L-am întrebat de-a dreptul dacă ar fi de acord să-și vîndă ursul și cît cere.

— Să-l vînd pe Pavlo? a exclamat el. Niciodată! E ca fiul meu.

Dar dacă merge într-o casă de oameni cumsecade, unde l-ar iubi toată lumea și ar putea să joace, poate că ar fi tentat să-l vîndă, nu m-am lăsat eu. Omul m-a privit gînditor, pufăind din țigară.

— Poate pentru douăzeci de milioane de drahme? s-a interesat el și a izbucnit apoi în rîs văzîndu-mi aerul consternat.. Cine are un ogor trebuie să aibă și măgari cu care să-l lucreze și nu se desparte de ei cu ușurință, a urmat el. Pavlo e măgarul meu. Joacă să-și cîștige pîinea, joacă și pentru pîinea mea, așa că, pînă cînd nu va fi prea bătrîn ca să mai joace, nu mă despart de el.

M-am întristat amarnic, dar mi-am dat seama că e de neînduplecat. M-am ridicat de pe locul unde stătusem lungit, pe spinarea caldă a lui Pavlo, ce sforăia ușor și m-am scuturat de praf. Asta e, am zis, nu mai e nimic de făcut. Îi înțeleg dorința de a-și ține ursul, dar dacă se răzgîndește cumva, pot oare să-l rog să-mi dea de știre? A dat din cap cu gravitate. Iar dacă dă vreo reprezentație în oraș, ar fi cu putință să-mi spună unde, ca să vin și eu?

— Sigur că da, mi-a spus, dar cred că îți va spune lumea unde sînt, deoarece Capului i se va duce vestea.

I-am dat mîna, luîndu-mi rămas bun. Pavlo s-a ridicat în patru labe și l-am mîngîiat pe creștet.

Cînd am ajuns deasupra văii, am privit îndărăt. Stăteam amîndoi unul lîngă altul. Omul îmi făcu un semn scurt cu mîna, iar Pavlo clătinîndu-se pe picioarele din spate, stătea cu botul în vînt, adulmecînd spre mine. Mi-a plăcut să cred că era un gest de rămas bun.

M-am îndreptat încet spre casă, gîndindu-mă la omul acela, cu Capul său vorbitor și minunatul Pavlo. Cum aș putea oare, mă întrebam, să-mi fac rost și eu de un ursuleț și să-l cresc? Dacă aș da un anunț la un ziar din Atena aș reuși ceva?

Familia se reunise în salon, unde își lua ceaiul și am hotărît să le expun problema care mă frămînta. Cînd am intrat în încăpere însă, ceea ce fusese o scenă liniștită s-a transformat uluitor. Margo a scos un strigăt ascuțit, Larry și-a vărsat o cană cu ceai în poală, după care a sărit și s-a ascuns îndărătul mesei, în timp ce Leslie apucase un scaun, iar mama mă contempla cu o privire îngrozită. N-aș fi bănuit niciodată că prezența mea ar putea provoca o reacție atît de hotărîtă din partea familiei.

— Afară cu el de aici! răcni Larry.

— Da, afară cu fiara de aici! spuse Leslie.

— O să ne omoare pe toți! țipă Margo.

— Aduceți o pușcă, spuse mama, într-o șoaptă leșinată. Aduceți o pușcă și salvați-l pe Gerry.

Pentru nimic în lume nu îmi puteam închipui ce îi apucase. Se uitau cu toții la ceva din spatele meu. M-am întors și cu să văd ce este și l-am zărit pe Pavlo stînd în prag, adulmecînd pofticios spre masa pe care fusese servit ceaiul. M-am dus la el și l-am prins de botniță, iar el și-a vîrît botul în mîna mea, prietenos. Am explicat familiei că el e Pavlo.

— Nu mai suport, începu Larry răgușit. Nu mai suport. Păsări, cîini și arici prin toată casa, iar acum un urs. Ce dracu' crede că e aici, pentru Dumnezeu? O arenă romană?

— Gerry, dragă, ai grijă, spuse mama cu o voce tremurătoare. Arată destul de fioros.

— O să ne omoare pe toți, scheună Margo.

— Îmi stă în drum și nu pot să-mi aduc armele, spuse Leslie.

— Să *nu* crezi c-o să-l ţii aici. Îţi interzic, reluă Larry. *Nu* admit să ajungă casa asta o vizuină de urşi.

— De unde-l ai, dragă Gerry? se interesă mama.

— Puţin îmi pasă de unde-l are, urmă Larry. O să-l ducă înapoi, în clipa asta, înainte să ne sfîşie în bucăţi pe toţi. Băiatul ăsta n-are nici un fel de simţ al răspunderii. N-am de gînd să devin un martir creştin la vîrsta asta.

Pavlo s-a ridicat pe picioarele dindărăt şi a scos un mormăit lung şi răguşit, pe care l-am luat drept dorinţa lui firească de a-şi primi porţia din bunătăţile de pe masă. Familia l-a interpretat însă diferit.

— Au! ţipă Margo, de parc-ar fi muşcat-o. Ne atacă.

— Gerry, ai grijă, mă sfătui mama.

— Nu răspund de ce-o să păţească băiatul ăsta de la mine, spuse Larry.

— Dacă rămîi în viaţă, remarcă Leslie, Margo, tu taci din gură, nu faci decît să înrăutăţeşti lucrurile. Provoci fiara asta afurisită.

— Ţip cînd poftesc, să ştii, i-o reteză Margo indignată.

De frică, familia făcea atîta gălăgie, încît mi-a fost cu neputinţă să explic ce se întîmplase. Am făcut totuşi o încercare. Le-am spus că, în primul rînd, Pavlo nu e al meu, iar, în al doilea rînd, e blînd ca un căţeluş şi n-ar strivi o muscă.

— Iată două afirmaţii pe care refuz să le cred, spuse Larry. L-ai şterpelit de la vreun circ care a luat foc. Nu numai c-o să ne scoată maţele la toţi, dar o să fim şi arestaţi că găzduim bunuri furate.

— Linişteşte-te, dragă, interveni mama. Lasă-l pe Gerry să explice.

— Să explice? nu se lăsă Larry. Să explice? Cum poţi explica prezenţa unui urs uriaş într-un salon?

I-am spus că ursul era al unui ţigan care avea şi un Cap vorbitor.

— Cum adică, un cap vorbitor? întrebă Margo.

Am informat-o că e un cap fără trup, care vorbeşte.

— Băiatul ăsta e nebun, rosti Larry cu convingere. Cu cît îi scoatem mai iute un certificat, cu atît va fi mai bine.

Membrii familiei se refugiaseră în colţul cel mai îndepărtat al camerei şi tremurau înghesuiţi unii într-alţii. Le-am

spus indignat că totul e adevărat și, ca să le dovedesc, îl pun pe Pavlo să ne joace. Am luat o prăjitură de pe masă, am prins cu degetul inelul botniței și am rostit aceleași comenzi ca și stăpînul lui. Cu privirile ațintite lacom asupra prăjiturii, Pavlo s-a ridicat și am început să jucăm amîndoi.

— O, uitați-vă, spuse Margo. Uitați-vă! Dansează!

— Puțin îmi pasă dacă dansează ca la corpul de balet, spuse Larry. Vreau să plece fiara asta afurisită de aici.

I-am strecurat lui Pavlo prăjitura prin botniță și el a molfăit-o lacom.

— Chiar că e drăguț, zise mama, potrivindu-și ochelarii și uitîndu-se la el cu interes. Îmi amintesc că frate-meu avea și el un urs în India, odinioară. Era un animal foarte simpatic.

— Nu! făcură Larry și Leslie în același timp. N-o să-l țină și pe ăsta aici.

Le-am explicat că nu-l voi ține în nici un caz, deoarece stăpînul nu vrea să-l vîndă.

— Ce să zic, mare pagubă, spuse Larry.

— De ce nu i-l duci înapoi, dacă tot v-ați sfîrșit numărul de cabaret în jurul mesei de ceai?

Luînd încă o felie de prăjitură ca să-l ademenesc, mi-am vîrît iarăși degetul în inelul botniței lui Pavlo și l-am scos din casă. Pe la jumătatea drumului spre crîngul de măslini, ne-am întîlnit cu stăpînul lui, care venea îngrijorat.

— Uite-l! Uite-l! Răul de el, nu știam unde a dispărut. Niciodată nu fuge de lîngă mine, de-aia nici nu-l țin legat. Cred că a înnebunit de-a dreptul după tine.

Ca să fiu cinstit, am mărturisit că, după părerea mea, singurul motiv avut de Pavlo să vină după mine a fost că mă considera o sursă inepuizabilă de ciocolată.

— Uf! a făcut omul. M-am liniștit. Mă gîndeam că s-o fi dus în sat și asta însemna să mă vîr într-o încurcătură cu poliția.

Plin de regret, i l-am predat pe Pavlo stăpînului său și i-am urmărit cum se duceau spre locul lor de sub copaci. Apoi m-am întors, destul de agitat, să-mi înfrunt familia. Deși de data asta nu era vina mea că Pavlo venise după mine, totuși isprăvile mele din trecut îmi stăteau împotrivă și trebuia o muncă serioasă de lămurire cu familia ca să fiu crezut.

În dimineața următoare, cu gîndul tot la Pavlo, m-am dus conștiincios în oraș, așa cum făceam zilnic, acasă la profesorul meu, Richard Kralefsky. Kralefsky era un omuleț cît un pitic, ușor ghebos, cu niște ochi mari și serioși de culoarea chihlimbarului, care suferea cumplit în încercările lui neizbutite de a mă educa. Avea două calități care mă făceau să-l îndrăgesc: o dragoste profundă pentru viețuitoare (podul casei lui era ocupat în întregime cu o imensă varietate de canari și alte păsări) și faptul că, în cea mai mare parte a timpului, trăia într-o lume a lui, de vis, unde juca tot timpul rolul de erou. Mereu îmi povestea aceste aventuri, în care era veșnic însoțit de o eroină fără nume, pomenită simplu drept „o Doamnă".

Prima parte a dimineții era rezervată matematicii și, cu capul plin numai de Pavlo, am fost și mai jalnic ca de obicei, spre consternarea lui Kralefsky, care începuse să creadă că reușise să reducă ceva din ignoranța mea totală.

— Băiete dragă, azi nu te concentrezi deloc, a spus el cu seriozitate. Nu ești capabil să prinzi nici măcar lucrurile cele mai simple! Ești cumva prea obosit? Hai să facem o scurtă pauză, nu vrei?

Kralefsky aprecia aceste scurte pauze la fel de mult ca mine. Se ducea să cotrobăie prin bucătărie de unde venea cu două cafele și niște biscuiți și ne instalam prietenește, iar el începea să povestească istorioare pasionante din aventurile lui imaginare. În dimineața aceea nu i-a fost cu putință nici măcar să înceapă. Îndată ce ne-am așezat confortabil, sorbind din cafea, i-am povestit totul despre Pavlo și omul cu Capul vorbitor și ursul.

— Ce extraordinar! a spus el. Nu tocmai ce te aștepți să întîlnești într-un crîng de măslini. Cred că ai fost destul de surprins, nu?

Apoi, ochii i s-au împăienjenit și a căzut într-o reverie, privind în tavan, aplecîndu-și ceașca de cafea pînă cînd s-a vărsat în farfurioară. Era limpede că interesul pe care îl manifestam pentru urs îi declanșase în minte o idee. Cu mai multe zile în urmă îmi povestise cîte ceva din amintirile lui și eram curios să văd ce va urma.

— În tinerețe, începu Kralefsky, uitîndu-se atent la mine ca să vadă dacă ascult, în tinerețe cred că eram cam zăpăcit. Știi, întotdeauna mă vîram în cîte o încurcătură.

Chicoti amintindu-și cine știe ce și își îndepărtă de pe vestă cîteva firimituri de biscuit. Cu mîinile lui foarte îngrijite și ochii mari și blînzi, îmi era greu să mi-l închipui zăpăcit, dar m-am străduit conștiincios.

— Odată m-am gîndit chiar să plec cu un circ, spuse el, cu aerul cuiva care ar mărturisi un infanticid. Îmi amintesc cum, în satul unde locuiam, a sosit un circ mare, iar eu mă duceam la toate spectacolele. Absolut la toate. Ajunsesem să-i cunosc foarte bine pe circari, ba chiar m-au învățat cîteva numere. Spuneau că sînt foarte înzestrat pentru trapez. Se uită timid spre mine ca să vadă ce efect produce. Am încuviințat serios, ca și cum imaginea lui Kralefsky la trapez, cu o pereche de colanți sclipitori, n-ar fi avut nimic caraghios în ea.

— Mai vrei un biscuit? se interesă el. Da? Bravo! Cred c-o să mai iau unul și eu.

Molfăindu-mi biscuitul, am așteptat răbdător să continue.

— Ei bine, urmă el, întreaga săptămînă parcă a zburat și a venit seara ultimului spectacol. N-aș fi lipsit pentru nimic în lume. Eram însoțit de o Doamnă, o tînără prietenă, care dorea să vadă și ea spectacolul. Cît a mai rîs la clovni! Și cît a admirat caii! Nu bănuia ce tragedie urma să se întîmple.

Și-a scos batista delicat parfumată, cu care s-a tamponat ușor pe fruntea asudată. Întotdeauna se emoționa cam tare cînd ajungea la punctul culminant al unei povestiri.

— Ultimul număr, spuse el, era al dresorului de lei. Făcu o pauză ca să dea greutate frazei următoare. Acesta avea cinci lei. Niște lei nubieni uriași, cu coama neagră, abia aduși din junglă, după spusele lui. Doamna și cu mine stăteam în rîndul întîi, de unde se vedea cel mai bine arena. Știi cum arată cușca pe care o scot în arenă pentru lei, nu? Ei bine, tocmai în mijlocul numărului, unul dintre pereții mobili ai cuștii, care nu fusese fixat bine, a căzut înăuntru. Spre groaza noastră, l-am văzut prăbușindu-se chiar peste îmblînzitorul de lei care, grav lovit, și-a pierdut cunoștința. Se opri din povestit, sorbi nervos din cafea și se șterse iar pe frunte.

— Ce era de făcut? întrebă el retoric. Erau cinci lei enormi, arătîndu-și colții, iar eu aveam o Doamnă lîngă mine

M-am hotărît repede. Cum Doamna trebuia salvată, nu exista decît o singură soluţie. Apucîndu-mi bastonul, am sărit în arenă şi am intrat în cuşcă.

Între timp, eu scoteam mici sunete admirative.

— În săptămîna cînd mă tot duceam la circ, studiasem cu multă atenţie metoda folosită de îmblînzitor, şi acum am mulţumit cerului pentru aceasta. Leii, cocoţaţi pe piedestalurile lor, şi-au arătat îndată colţii şi s-au aplecat asupra mea, dar i-am privit drept în ochi. Ştii, privirea omului are o mare putere asupra animalelor. Încet, fixîndu-i au o privire pătrunzătoare şi ţinînd bastonul cu vîrful spre ei, i-am stăpînit, i-am scos pas cu pas din arenă şi i-am vîrît în cuşcă. O tragedie groaznică fusese evitată.

I-am spus că Doamna trebuie să-i fi fost recunoscătoare.

— Da, desigur. Da, desigur, făcu Kralefsky încîntat. A spus chiar că am oferit un spectacol mai grozav decît îmblînzitorul însuşi.

Cînd se ducea la circ, am întrebat eu, a avut de a face cu urşi care joacă?

— Cu tot felul de animale, spuse Kralefsky generos. Elefanţi, foci, cîini dresaţi, urşi. Găseai tot ce vroiai acolo.

— În cazul ăsta, am zis eu, încercîndu-mi norocul, n-ar vrea să mergem şi să vedem ursul jucînd? Era chiar foarte aproape şi, deşi nu poate fi tocmai vorba de un circ, mă gîndeam că l-ar putea interesa.

— Pe cinstea mea, e o idee bună, spuse Kralefsky. Îşi scoase ceasul din buzunarul vestei şi se uită la el. Zece minute, bine? Ne mai înviorăm şi noi un pic.

Şi-a luat pălăria şi bastonul şi am pornit voioşi pe străzile înguste şi aglomerate ale oraşului, care mirosea puternic a fructe şi zarzavaturi, a canal şi pîine proaspăt scoasă din cuptor. Întrebînd nişte puşti, am aflat unde îşi prezenta spectacolul stăpînul lui Pavlo. Era într-o magazie mare şi întunecoasă, aflată în spatele unei prăvălii din centrul oraşului. Pe drum am împrumutat bani de la Kralefsky şi am cumpărat un baton de alviţă lipicioasă, căci nu puteam să mă duc la Pavlo fără un dar.

— A! Prietenul lui Pavlo! Bine ai venit! spuse ţiganul cînd am apărut în uşa hambarului.

Spre încîntarea mea, Pavlo m-a recunoscut, s-a apropiat cu paşi tîrşiţi, mormăind uşor şi apoi s-a ridicat pe pi-

cioarele dindărăt în fața mea, Kralefsky s-a tras îndărăt, cam grăbit, m-am gîndit eu, pentru un cunoscător ca el în ale circului și și-a apucat mai strîns bastonul.

— Ai grijă, băiete, mi-a spus el.

I-am dat lui Pavlo alvița: acesta, după ce și-a dezlipit ultima bucățică din măsele și a înghițit-o, a oftat mulțumit și s-a culcat cu capul între labe.

— Vrei să vezi Capul? a întrebat țiganul. A arătat către fundul magaziei, unde era o masă simplă, din scînduri de brad, pe care fusese așezată o cutie pătrată, făcută dintr-un fel de pînză.

— Așteaptă să aprind lumînările, a spus el.

Avea deasupra cutiei cam o duzină de lumînări lipite în propria lor ceară, pe care le-a aprins. Flacăra lor dansa și tremura, făcînd să se miște toate umbrele. Apoi s-a dus la masă și a lovit în ea cu bățul pentru urs.

— Capule, ești gata? a întrebat el.

Am așteptat, simțind cum mă trec fiori pe spinare. Apoi, din interiorul cutiei, o voce limpede și ascuțită a rostit:

— Da, sînt gata.

Omul a ridicat pînza pe o parte a cutiei și am văzut că era alcătuită din șipci subțiri, de care fusese prinsă o pînză, destul de slobod. Cutia era pătrată, cu latura de vreo trei picioare. În centrul ei era un mic piedestal turtit la capăt iar pe el, arătînd macabru în lumina tremurată a lumînărilor, se afla capul unui băiețaș de șapte ani.

— Doamne sfinte! spuse Kralefsky, plin de admirație. Deșteaptă treabă!

Ce m-a cutremurat din cale-afară a fost faptul că acel cap trăia. Era cu siguranță capul unui țigănuș, mizgălit destul de neîndemînatic cu funingine ca să arate a negru. Se uita la noi clipind din ochi.

— Ești gata să răspunzi la întrebări acum? îl întrebă țiganul, privind cu o satisfacție vizibilă către Kralefsky, copleșit. Capul se linse pe buze și apoi spuse: „Da, sînt gata".

— Cîți ani ai? întrebă țiganul.

— Peste o mie de ani, răspunse Capul.

— De unde vii?

— Vin din Africa și mă numesc Ngo.

Țiganul îl năpădi cu întrebări, iar Capul răspundea la toate, dar pe mine nu asta mă interesa. Voiam să aflu care

e şmecheria. Cînd îmi vorbise prima oară despre Cap, mă aşteptasem la ceva făcut din lemn sau ghips, care putea fi ajutat să vorbească de un ventrilog, dar acesta era un cap viu, cocoţat pe un mic piedestal din lemn, de grosimea unei luminări. Capul era neîndoielnic viu, căci ochii i se mişcau încolo şi încoace în timp ce răspundea automat la întrebări, ba chiar o dată, cînt Pavlo s-a ridicat scuturîndu-se, pe faţa lui a apărut o expresie de teamă.

— Uite, spuse ţiganul mîndru, după ce a sfîrşit cu întrebările, ţi-am spus eu, nu-i aşa? E lucrul cel mai nemaipomenit din lume.

L-am întrebat dacă-l pot cerceta îndeaproape. Îmi amintisem dintr-o dată că Theodore îmi povestise despre o iluzie similară creată cu ajutorul unor oglinzi. Nu-mi dădeam seama cum putea fi ascuns trupul care desigur aparţinea capului, dar bănuiam că trebuiesc cercetate masa şi cutia.

— Cum să nu, spuse ţiganul, oarecum spre surprinderea mea. Uite, ia băţul meu. Îţi cer un singur lucru, să nu atingi Capul.

Am iscodit atent de jur-împrejurul piedestalului, cu ajutorul băţului, ca să văd dacă nu sînt cumva nişte oglinzi sau fire ascunse, iar Capul mă privea, cu o expresie uşor înveselită în ochii lui negri. Laturile cutiei erau neîndoielnic doar din pînză, iar fundul ei era de fapt însăşi masa pe care fusese aşezată. M-am dus şi în spate, dar n-am văzut nimic. M-am tîrît chiar sub masă, dar nici acolo nu era nimic şi oricum nu era loc de ascuns un trup. Am rămas complet descumpănit.

— Aha, făcu ţiganul victorios. Nu te aşteptai la asta, nu-i aşa? Credeai că am ascuns un băiat acolo, nu?

Am recunoscut plin de umilinţă acuzaţia şi l-am rugat să-mi spună cum făcuse.

— O, nu. Nu pot să spun. E o vrăjitorie. Dacă ţi-aş spune, Capul ar dispărea într-o trîmbă de fum.

Am cercetat iarăşi cutia şi masa, dar, chiar după ce apropiasem o lumînare ca să caut mai bine, tot n-am fost în stare să desluşesc misterul.

— Haide, îmi spuse ţiganul. Gata cu Capul. Hai să joci cu Pavlo.

Își prinse bățul de botnița ursului și Pavlo se ridică pe picioarele dindărăt. Țiganul mi-a întins hățul, a început să cînte dintr-un fluier de lemn, iar Pavlo și cu mine am executat un dans solemn.

— Excelent, pe toți sfinții! Excelent! a exclamat Kralefsky, aplaudînd cu entuziasm. I-am propus să joace și el cu Pavlo, gîndindu-mă la vasta lui experiență în ale circului.

— Ei, ce să zic, a spus Kralefsky. Mă întreb dacă ar fi prudent. Știi, animalul nu e obișnuit cu mine.

— O, nu-i nimic, l-a asigurat țiganul. E blînd cu toată lumea.

— Bine, a zis șovăitor Kralefsky. Dacă ești sigur. Dacă insiști.

Mi-a luat cu grijă din mînă hățul ursului și s-a așezat cu fața la Pavlo, arătînd foarte temător.

— Acum, a spus țiganul, hai dansați.

Și a început să cînte la fluier un cîntecel vesel.

Eu am rămas uitîndu-mă la ei vrăjit. Lumina galbenă, tremurată a luminărilor proiecta pe perete umbra micuței siluete gheboase a lui Kralefsky și cea a trupului greoi al ursului, în timp ce ei își executau piruetele, iar Capul, cocoțat pe piedestalul lui din cutie, îi urmărea zîmbind și chicotind.

Butoaiele înfuriate

LA SFÎRȘITUL VERII începea culesul viilor. Vedeai viile tot anul, ca făcînd parte din peisaj, dar numai cînd sosea vremea culesului îți aminteai de succesiunea evenimentelor petrecute pînă atunci: de viile din timpul iernii, cînd vița părea moartă, semănînd cu niște șiruri de uscături înfipte în pămînt apoi, primăvara, de ziua în care observai cîte o sclipire verde pe cîrcei, cînd începeau să se desfacă frunzulițele mici și încrețite. Frunzele porneau să crească și atîrnau de viță, ca o mulțime de mîini verzi ce se încălzeau la soare. După aceea se iveau ciorchinii, minuscule

boabe pe o codiță ramificată, care creșteau treptat umflîndu-se în soare, pînă ce semănau cu ouăle de jad ale vreunui ciudat monstru marin. Sosise vremea cînd via trebuia stropită. În vie își făceau apariția butoaiele mari, pline cu var și piatră vînătă, suite în niște mici cotigi de lemn trase de măgărușii cei veșnici răbdători. Veneau și stropitorii, în uniformele lor care îi făceau să semene cu vizitatorii de pe altă planetă: ochelari de protecție și măști, cărînd în spate cîte un bidon enorm prins în curele, din care atîrna un tub de cauciuc mobil ca o trompă de elefant, pe unde se scurgea lichidul. Amestecul era de un azuriu de-a dreptul umilitor pentru culoarea cerului și a mării. Stropitorii își umpleau bidoanele și o porneau printre cîrceii creți ai viei, așternînd pe fiecare frunză, înfășurînd fiecare ciorchine cu o peliculă fină de azur. Sub această mantie albastră ocrotitoare ciorchinii se umflau și se coceau pînă cînd, în cumplita arșiță a verii, erau gata de cules și stors.

Culesul viilor era atît de important încît devenea în chip firesc o perioadă de vizite, de ieșiri la iarbă verde și petreceri, cînd se scotea vinul rămas de anul trecut și lumea adăsta asupra lui.

Fusesem invitați să participăm la un cules de vie de către un oarecare domn Stavrodakis, un omuleț mărunt, simpatic și zbîrcit, cu o față ca de broască țestoasă pe jumătate leșinată, care avea o casă și vii întinse prin nordul insulei. Era un om care trăia pentru vinul lui, care credea că vinul acela era lucrul cel mai important din lume, astfel încît invitația ne fusese adresată cu întreaga solemnitate potrivită pentru o asemenea ocazie și primită la fel de solemn de către familie. Pe invitație, scrisă cu o caligrafie îndrăzneață, împodobită cu arabescuri și înfloriturî, încît arăta ca un desen de fier forjat, ne comunicase: „Vă rog să știți că invitația se extinde și asupra prietenilor dumneavoastră cărora le-ar face plăcere să participe".

— Minunat, spuse Larry. Se pare că ar avea cele mai grozave pivnițe din Corfu.

— Ei, cred că e cazul să mergem dacă ții neapărat, spuse mama, cam nehotărîtă.

— Sigur că țin, răspunse Larry. Gîndește-te la tot vinul acela. Îți spun eu cum facem, închiriem o *benzina** și facem o petrecere.

— O, da, interveni Margo entuziastă. Are o plajă fantastică pe proprietatea lui. Mai înotăm și noi pînă nu se sfîrșește vara.

— Putem să-l invităm pe Sven, spuse Larry. Pînă atunci se întoarce. Să-i mai chemăm și pe Donald cu Max.

— Și pe Theodore, adăugă Leslie.

— Larry dragă, zise mama, nu uita că omul ne-a poftit să asistăm cum își storcește strugurii sau, mă rog, ce le-o face; asta nu înseamnă că poți să cari atîția după tine.

— Ne-a spus în scrisoare că putem aduce pe oricine vrem, se apără Larry.

— Da, dar nu poți să iei o menajerie întreagă, spuse mama. Cum o să ne hrănească bietul om pe toți?

— Bine, dar se rezolvă foarte simplu, spuse Larry. Scrie-i și spune-i că venim noi cu mîncarea.

— Asta presupune că trebuie s-o pregătesc eu, nu? se interesă mama.

— Aiurea, răspunse Larry vag, n-avem decît să luăm niște cotlete ori cam așa ceva, facem un foc și doar le frigem.

— Știu ce înseamnă *asta*, spuse mama.

— Mă rog, sînt convins că știi tu cum să le organizezi, o îmbărbătă Larry. La urma urmei, nu cred că-i mare lucru de făcut.

— Bine, îi spuse mama, fără prea mult chef. O să vorbesc cu Spiro mîine dimineață și văd eu ce se poate face.

Urmarea a fost că mama i-a compus cu multă grijă o scrisoare domnului Stavrodakis, spunîndu-i că acceptăm cu plăcere invitația și vom fi însoțiți de cîțiva prieteni. Vom duce noi mîncarea și am dori să organizăm un picnic pe plajă. Domnul Stavrodakis ne-a trimis o altă mostră de caligrafie, declarîndu-se copleșit de amabilitatea de a-i accepta invitația și adăugînd că abia așteaptă să ne vadă. La acestea a completat: „Vă rog să veniți dezbrăcați, fiindcă sîntem în familie". Fraza ne-a uluit de-a dreptul, mai cu seamă

---

* Barcă cu motor.

că îl știam burlac convins, pînă cînd ne-am dat seama că traducea literal din franțuzește.

Pînă la urmă grupul a fost alcătuit din Donald și Max, Theodore, Kralefsky, Sven, care tocmai aterizase de la Atena, Spiro și noi, familia. Ne-am adunat la șase jumătate dimineața, pe treptele tocite din spatele palatului regal din oraș, unde ne aștepta o *benzina* lătăreață, proaspăt vopsită, care săilta în semn de salut pe apa vălurită. Urcatul la bord ne-a luat ceva timp. Erau numeroase coșuri cu mîncare și vin, ustensilele de gătit și umbrela uriașă a mamei, fără de care refuza să călătorească în lunile de vară. Apoi, Kralefsky, cu zîmbete și plecăciuni, a trebuit să treacă prin încercarea de a le sui pe mama și pe Margo la bord.

— Ușurel! Nu vă împiedicați! Bravo! le îndemna el conducîndu-le la bord cu politețea unui doge care-și ajută proaspăta amantă să urce în gondolă.

— Din fericire, spuse Theodore scrutînd cerul senin pe sub borul pălăriei, din fericire se pare că avem... hm... știți... o zi frumoasă. Mă bucur, deoarece după cum știți, cea mai mică mișcare mă tulbură.

Sven s-a împiedicat tocmai cînd suia la bord și era gata să-și scape prețiosul acordeon în mare, dar acesta a fost salvat de la o moarte prin înec de brațul cel lung al lui Max. Pînă la urmă am ajuns cu toții la bord. *Benzina* a fost împinsă de la mal, motorul a început să duduie și am pornit la drum. În pîcla matinală, văratică, cu nuanțe sidefii, orașul arăta de parcă fusese construit dintr-un joc de cuburi de mîna unui copil. Fațadele caselor venețiene, înalte și venerabile, ușor dărăpănate, zugrăvite în tonuri pălide gălbui și cafenii, albe și zmeurii, erau estompate de pîcla zăduful de vară, așa încît arătau ca un pastel mîzgălit.

— O viață pe creasta valului! rosti Kralefsky, trăgînd dramatic pe nări aerul cald și neclintit. Așa mai zic și eu!

— Deși marea *pare* atît de calmă, remarcă Theodore, cred că e totuși o mișcare ușoară, aproape imperceptibilă.

— Aiurea, Theodore, spuse Larry. Cred că aș putea să așezi o nivelă pe suprafața mării, iar bula ei de aer nu s-ar clinti nici un pic.

— Mama se simte bine? se interesă Max afectuos de starea mamei.

— Sigur, dragă, mulțumesc, destul de bine, îi răspunse ea, dar sînt puțin îngrijorată. Nu sînt sigură dacă Spiro n-a uitat cumva usturoiul.

— Să nu ești îngrijorat, doamnă Durrells, spuse Spiro, care o auzise. Eu luat toate lucrurile ce spus mata de luat.

După ce-și cercetase acordeonul cu cea mai mare grijă, ca să nu fi pățit ceva, Sven și-l înhămă pe după umeri și încercă o gamă pe toate clapele.

— Să ne apuce o furtună, interveni Donald. Asta ne-ar trebui. Io, ho, ho, și o sticlă de rom.

I-am părăsit și m-am îndreptat spre prora bărcii, unde m-am întins, privind-o cum despică marea azurie și sticloasă. Cînd și cînd, mici cîrduri de pești zburători despicau suprafața apei dinaintea noastră, cu luciri sinilii și argintate în lumina soarelui, în clipa cînd țîșneau din apă și lunecau pe oglinda mării, ca niște lăstuni străbătînd în zbor după gîngănii.

Am ajuns pe la opt la destinație: o plajă întinsă pe o jumătate de milă sub povîrnișul Pandokratorului. Aici crîngul de măslini cobora pînă în mare, fiind despărțit doar printr-o fîșie lată de plajă, acoperită cu pietriș. Cum ne apropiam de mal, motorul a fost oprit și am plutit ușurel purtați de inerție. Încetînd zgomotul motorului, am putut auzi scîrțîitul de bun-venit al cicadelor. Cu un oftat puternic, *benzina* își tîrșî prova pe pietricelele de lîngă mal. Pușlanul sprinten și pîrlit de soare, căruia îi aparținea barca, ieși la prova și sări de acolo ținînd ancora pe care o înfipse adînc în prundiș. Apoi îngrămădi în față, tot la prova bărcii, cîteva cutii, improvizînd un fel de trepte clătinate, pe care mama și cu Margo le-au coborît însoțite de Kralefsky. Acesta le-a făcut fiecăreia cîte o plecăciune elegantă cînd au ajuns pe pietre, dar și-a stricat întrucîtva efectul pășind de-andăratelea în apa adîncă de o palmă și boțindu-și astfel irremediabil dunga de la pantalonii lui eleganți. Pînă la urmă am ajuns toți la mal, cu cățel și purcel și după ce ne-am lăsat proviziile sub măslini, risipite la întîmplare, de parcă marea le-ar fi adus la țărm după un naufragiu, am luat-o la deal spre vila lui Stavrodakis.

Vila era mare și pătrată, de un roșu decolorat, cu jaluzele verzi și construită într-o pantă atît de mare, încît etajul

inferior alcătuia o pivniță încăpătoare. Cîrduri de țărăncuțe urcau pe drum purtînd pe cap coșuri cu struguri, mișcîndu-se cu o grație sprintenă, ca de pisică. Stavrodakis veni în goană printre ele să ne întîmpine.

— Ce plăcere, ce plăcere! Vai, ce plăcere! repeta el în timpul prezentărilor.

Ne așeză pe verandă, sub o uriașă boungainvillea stacojie, revărsată ca niște plete și deschise cîteva sticle din cel mai bun vin al lui. Era un vin greu și tăios, de un roșu mat, arătînd de parcă ne-am fi turnat granate în pahar. Cînd ne-am revenit, ba chiar ne amețiserăm ușor, ne-a condus spre pivnițele lui, țopăind în fața noastră ca o gînganie neagră și prietenoasă.

Pivnițele erau atît de mari, încît cotloanele cele mai îndepărtate trebuiseră să fie luminate de lămpi cu ulei, de fapt niște fitile mici și pîlpîinde ce pluteau în vase cu un ulei chihlimbariu. Pivnița era împărțită în două și mai întîi ne-a condus spre locul unde se zdrobeau strugurii. Trei butoaie uriașe dominau totul în lumina chioară. Unul dintre ele tocmai era umplut cu struguri de către o procesiune neîntreruptă de țărănci. Celelalte două erau luate în stăpînire de cei care se îndeletniceau cu zdrobitul. Într-un colț, pe un butoiaș întors cu fundul în sus, stătea așezat un bătrînel sur și prăpădit, care scîrția solemn dintr-o scripcă.

— Ăștia-s Taki și cu Yani, spuse Stavrodakis, arătînd spre cei doi țărani care zdrobeau strugurii.

Capul lui Taki abia răsărea deasupra marginii butoiului, în timp ce capul și umerii lui Yani încă se vedeau.

— Taki zdrobește la struguri de aseară, explică Stavrodakis, aruncînd o căutătură nervoasă spre mama și Margo, astfel încît se poate să se cam fi îmbătat.

Într-adevăr, din locul unde stăteam se simțeau aburii amețitori ai pulpei strugurilor și cred că erau destul de tari, mai ales că puterea lor, concentrată în pîntecul cald al butoiului, se tripla de-a dreptul. De la baza butoiului un must proaspăt se scurgea într-o copaie unde fermenta făcînd deasupra o spumă roz ca floarea de migdal. De acolo era tras în butoaie.

— Sîntem, după cum vedeți, la sfîrșitul culesului, explică Stavrodakis. Aceștia sînt ultimii struguri negri. Provin de

la o vie mică de sus, din deal și din ei se face, îndrăznesc să spun, unul dintre cele mai bune vinuri din Corfu.

Taki s-a oprit o clipă din dănțuitul lui asupra strugurilor, s-a agățat cu brațele de marginea butoiului și a rămas acolo atîrnat, ca o rîndunică beată lipită de cuib, cu brațele și mîinile mînjite de vin și acoperite cu un strat de coji și semințe.

— Ar cam fi timpul să ies afară, rosti el cu un glas cleios, că dacă nu mă îmbăt de tot.

— Da, da, îndată Taki, scumpule, spuse Stavrodakis, uitîndu-se nervos în jur, acuși vine Costas să te schimbe.

— Omul trebuie să mai facă și pipi, explică Taki, reclamîndu-și drepturile. Un om nu poate munci dacă nu face pipi.

Bătrînul își puse scripca la o parte și, poate în chip de compensație, îi întinse lui Taki o pîine neagră, pe care acesta o înfulecă degrabă.

Theodore îi ținea lui Sven un curs erudit despre vița de vie, arătînd cu bastonul înspre butoaie și țăranii care zdrobeau strugurii, de parcă ar fi fost exponate într-un muzeu.

— Cine a fost ăla care s-a înecat într-un polopoc cu fin de Malmsey? îl întrebă Max pe Larry.

— Unul dintre eroii cei mai simpatici ai lui Shakespeare, îi răspunse Larry.

— Îmi amintesc, i se adresă Kralefsky lui Donald, cum odată am vizitat împreună cu o Doamnă una dintre cele mai mari pivnițe din Franța. Cînd ajunseserăm pe la mijlocul pivniței, am avut presimțirea unei primejdii, drept care am condus-o pe Doamna afară și în aceeași clipă paisprezece butoaie s-au rostogolit făcînd o gălăgie de parcă se trăgea cu tunul.

— Aici, cum ați văzut, zdrobim strugurii, spuse Stavrodakis. Acum, dacă vreți să mă urmați, vă voi arăta locul unde se păstrează vinul.

Ne-a condus, trecînd pe sub o boltă, în cealaltă parte întunecoasă a pivniței. Aici, butoaiele erau înșiruite rînduri-rînduri pe o parte. Zgomotul era de necrezut. La început am crezut că se auzea de undeva de afară, pînă cînd mi-am dat seama că provenea de la butoaie. În timp ce vinul fermenta în pîntecele lor cafenii, butoaiele bolboroseau și mîrîiau și se răsteau unul la altul, ca o mulțime dezlănțuită.

Sunetele erau fascinante, dar destul de sinistre. Parcă în fiecare butoi fusese închis un duh cumplit care zbiera insulte de neînțeles.

— Țăranii spun, începu Theodore, cu o plăcere macabră, lovind ușor cu bastonul unul din butoaie, țăranii spun că se aude de parcă ar fi un om care se înecă.

— Malmsey! făcu Max, plin de însufleţire. Polopoace peste polopoace de Malmsey! Larry, o să ne înecăcim împreună.

— Ne înecăm, îl corectă Donald.

— Foarte interesant, îi spunea mama pe un ton nesincer lui Stavrodakis, dar, cu voia dumneavoastră, cred că Margo și cu mine ar trebui să mergem pe plajă, ca să vedem de prînz.

— Mă întreb ce forță se creează înăuntru? se întrebă Leslie, privind meditativ în jur. Dacă e o forță suficientă să sară cepul, mă gîndesc ce putere ar avea.

— Destul de considerabilă, interveni Theodore. Îmi amintesc că am văzut odată un om rănit serios de cepul sărit de la un butoi. Ca și cum ar fi vrut să-și demonstreze spusele, pocni zdravăn cu bastonul într-un butoi, de am sărit toţi cît colo.

— Da, da, vă rugăm să ne scuzați, făcu mama cu nervozitate. Cred că Margo și cu mine ar trebui să ne c-am ducem.

— Dar nu-i așa că dumneavoastră, ceilalți, veniți cu mine în casă și mai bem un vinișor? se rugă Stavrodakis.

— Cum să nu, desigur, îi răspunse Larry, de parcă i-ar fi făcut o favoare.

— Malmsey! strigă Max, rostogolindu-și ochii extaziat. Ne dă Malmsey!

Prin urmare, în timp ce Margo și cu mama s-au înapoiat pe plajă ca să-l ajute pe Spiro cu pregătirea prînzului, Stavrodakis ne-a mînat agitat pe verandă unde ne-a tot turnat la vin, astfel încît atunci cînd a sosit vremea să ne întoarcem pe plajă, eram cherchelițI, încinși și cu obrajii stacojii.

— Am fisat, cînta Max, pe cînd hălăduiam printre măslini, cu Stavrodakis după noi, care acceptase fericit invitația noastră la masă, am fisat că locuiam în săli de marmură, cu fasc și cason în jurul meu.

— Face asta ca să mă enerveze, îi mărturisi Donald lui Theodore. Știe cîntecul la perfecție.

Sub copacii de la malul mării fuseseră aprinse trei focuri. Acestea ardeau ușurel și tremurat, scoțînd puțin fum, iar deasupra lor se frigea și sfîrîia o mulțime de bucate. Margo așternuse la umbră o față de masă uriașă și așeza pe ea tacîmuri și pahare, fredonînd încetișor și fals, în timp ce mama și cu Spiro stăteau încovoiați deasupra focului ca niște vrăjitoare, ungînd cu untdelemn și mujdei de usturoi o friptură de ied ce sfîrîia și stropind cu zeamă de lămîie un pește enorm, a cărui piele se bășica, rumenită ademenitor la jar.

Am mîncat tolăniți în jurul feței de masă viu colorate, pe care paharele pline cu vin sclipeau rubinii. Friptura de ied era gustoasă și suculentă, plină de mirodenii, iar bucățile de pește ți se topeau în gură ca fulgii de zăpadă. Conversația se înviora dintr-o dată, după care lîncezea adormită, ca niște rotocoale moi de fum.

— Trebuie să te îndrăgostești de o piatră, a rostit Sven solemn. Stai și te uită la mai multe pietre și spui uf! asta nu-mi place, pînă cînd zărești o pietricică delicată și elegantă și te îndrăgostești de ea. Așa e și cu femeile. Dar urmează căsătoria, și asta poate fi ceva cumplit. Te lupți cu ea și descoperi că piatra e tare. Ești disperat, apoi deodată, ți se înmoaie în palmă ca o bucată de ceară și modelezi o formă.

— Îmi aduc aminte, a intervenit Theodore, cînd am fost invitat de Berlincourt, știți, pictorul francez care locuiește la Paleocastritsa, să vin ca să-i văd tablourile. Îmi spusese hm...știți, foarte limpede, „vino să-mi vezi *tablourile*". Așa că m-am dus într-o după-amiază și s-a purtat foarte primitor. Mi-a oferit... hm... știți, prăjiturele și ceai, după care am spus c-aș vrea să-i văd tablourile și mi-a arătat o pînză mare așezată pe ... hm... cum se numește obiectul acela folosit de pictori? Aha, da, *șevalet*. Era chiar un tablou drăguț. Înfățișa golful de la Paleocastritsa, cu mînăstirea, ce se vedea bine, și după ce l-am admirat, m-am uitat în jur să mai văd și altele, dar nu se mai zărea nimic. Așa că... hm... l-am întrebat unde e *restul* tablourilor, iar el a arătat spre șevalet și a zis... hm... „dedesubt". Mi-a spus apoi că n-avea bani pentru pînze, drept care își picta tablourile unul peste celălalt.

— Marii artiști trebuie să sufere, a rostit Sven lugubru.

— Cînd o să vină iarna, vă duc la mlaștinile din Butrinto, a spus Leslie plin de entuziasm. E plin de rațe acolo, iar sus, pe dealuri, sînt mistreți al naibii de mari.

— Îmi plac rațele, dar mistreții sălpatici mă tepășesc, a zis Max, cu convingerea omului care-și cunoaște limitele.

— Nu cred că Max e bun de așa ceva, a spus Donald. Probabil ar șterge-o în momentul-cheie. Știți, e străin.

— Și apoi, îi explica mama lui Kralefsky, pui frunza de dafin și măcrișul tocmai *înainte* de a începe să clocotească.

— Așa că-i zice eu, donșoară Margos, îi zice eu că puțin îmi pasă dacă e ambasadorul Franței, tot porc rămîne.

— Apoi, la marginea mlaștinii — sigur că e cam greu de mers, deoarece pămîntul mustește — găsești cocoși de pădure și becațe.

— Îmi amintesc de un sat în Macedonia pe care l-am vizitat odată, unde făceau, hm... știți... niște sculpturi în lemn foarte ciudate.

— Am cunoscut odată o Doamnă care o pregătea nu cu frunză de dafin, ci cu puțină mentă.

Era ceasul cel mai zăpușitor al zilei, cînd pînă și cicadele păreau să se mai potolească și mai făceau o pauză în cîntare. Furnicile negre cutreierau cu mare zor fața de masă, adunînd firimiturile căzute. O libelulă, cu ochii strălucindu-i ca două smaralde malefice, a aterizat pentru o clipă pe barba lui Theodore și apoi s-a ridicat în văzduh bîzîind.

M-am ridicat cu greutate, atît de mult băusem și mîncasem, și m-am dus spre mare. „Și uneori" l-am auzit pe Stavrodakis spunîndu-i lui Margo, „uneori butoaiele chiar zbiară. Fac un zgomot de parcă s-ar certa rău de tot. Nu mă lasă să dorm".

— Vai, nu mai spuneți, a făcut Margo înfiorată. Mă îngrozește doar cînd mă gîndesc.

Marea era liniștită și caldă, arătînd de parcă fusese lăcuită; doar niște vălurele mîngîiau leneș malul. Pietrișul scrîșnea și luneca, frigîndu-mă la tălpi. Pietrele și prundișul din care era alcătuită plaja aveau niște culori și forme nemaivăzute, modelate de baluri și de neîntrerupta lor rostogolire și fiecare unele de altele. Fuseseră sculptate în mii de alcătuiri, vîrfuri de săgeți, seceri, cocoșei, cai, dragoni și stele de mare. Culorile lor erau la fel de neobișnuite ca și formele,

căci fuseseră zămislite din miezul pământului cu milioane de ani înainte, iar acum ornamentele lor erau lustruite și netezite de mare. Albe cu filigran auriu sau roșu, sîngerii cu pete albe, verzi, albastre cu roșietic palid, cafenii-deschis cu un model ruginiu intens, ca de ferigă, roz ca bujorul, cu hieroglife egiptene ce închipuiau un mesaj misterios, indescifrabil. Erau ca o uriașă comoară de giuvaeruri risipite la marginea mării.

M-am bălăcit la mal, în apa caldă, apoi m-am cufundat și am înotat spre larg, unde apa era mai răcoroasă. Aici, dacă îți țineai respirația și te lăsai la fund, apa mîngîietoare și catifelată a mării te amețea pentru moment și te făcea să-ți vîjîie urechile. Apoi, după o clipă, începeai să auzi simfonia mării. Zgomotul depărtat al unui motor de barcă, surd ca bătăile inimii, șoapta ușoară a nisipului, purtat și iarăși așternut de unduirea mării, clinchetul melodios al pietricelelor de la mal. Dorind să aud marea cum își prelucrează uriașa provizie de pietricele, netezindu-le și lustruindu-le cu drag, mi-am umplut mîinile, drept lest, cu pietre colorate, și apoi, vîrîndu-mi capul sub oglinda apei, am ascultat cum cîntă plaja sub atingerea ușoară a vălurelelor. Dacă nucile ar cînta, gîndeam eu, astfel de sunete ar scoate. Un zornăit, un clinchet, o scîrțîială, un mormăit, un zgomot guturai, de tuse (tăcere apoi, cînd valul se retrage) și aceeași melodie, reluată pe tonuri diferite, la valul următor. Marea cînta din plajă ca dintr-un instrument. M-am întins și am picotit o vreme în apa joasă de la mal, după care, somnoros nevoie mare, m-am întors la crîngul de măslini.

Toată lumea dormea pe apucate, risipită în jurul resturilor de la prînz. Arătau ca după o sîngeroasă bătălie. M-am ghemuit ca un hîrciog între rădăcinile protectoare ale unui măslin uriaș și m-am lăsat și eu să mă cuprindă somnul.

M-a trezit clinchetul prietenos al ceștilor, căci Margo și cu mama așterneau fața de masă pentru ceai. Spiro stătea foarte concentrat asupra focului, deasupra căruia pusese să fiarbă un ibric. În timp ce îl priveam, încă adormit, ibricul și-a ridicat capacul și l-a fluierat plin de orbăznicie, scoțînd aburi. Spiro l-a apucat cu mîna lui mare și a turnat apă într-un ceainic, după care s-a întors spre noi, aruncînd o căutătură încruntată spre trupurile noastre tolănite.

— Ceaiuri, a urlat el, cu glasu-i ca de tunet. Ceaiuri e pregătit.

Sărind în sus, s-au deșteptat cu toții.

— Doamne sfinte! De ce oare o trebui să zbieri în halul ăsta, Spiro? se văită Leslie plîngăreț, cu vocea încă încleiată de somn.

— Ceai, rosti Kralefsky, trezindu-se și privind în jur, ca o molie zănatecă. Ceai, pe Jupiter! Excelent. Bravo!

— Doamne, ce mă doare capul! zise Leslie. Cred că din cauza vinului. Te trăsnește ca o copită de catîr.

— Da, și eu mă simt destul de zdruncinat, încuviință și Larry, căscînd și întinzîndu-se.

— Mă simt ca înecat, spuse Max cu convingere. Înecat în Malmsey și reatus la viață cu inspirație artificială.

— De ce trebuie veșnic să masacrezi limba engleză? se oțări Donald iritat. Și așa-i destul de rău că își bat joc de ea atîția englezi, ca să nu mai trebuiască să vă băgați și voi, străinii.

— Îmi amintesc că am citit undeva, începu Theodore, care se trezise dintr-o dată, ca o pisică și dormind tot astfel, pisicește, arăta proaspăt de parcă nu dormise deloc. Îmi amintesc că am citit odată despre un trib din munții Ceylonului, ce vorbește o limbă pe care nimeni nu poate s-o înțeleagă. Adică, vreau să spun că nici măcar specialiștii lingviști n-au fost capabili s-o înțeleagă.

— Trebuie să fie ca engleza lui Max, spuse Donald.

Grație ceaiului, a pîinii prăjite unse cu unt, a biscuiților sărați, a sandvișurilor cu creson și a unei enorme prăjituri cu fructe, zemoasă, ușoară și parfumată ca o livadă întreagă, am început să ne trezim. Apoi ne-am dus la mare și am înotat în apa caldă pînă ce soarele a apus, trimițînd umbra muntelui peste întreaga plajă, care a devenit deodată neprietenoasă și cenușie. Ne-am dus atunci la vila lui Stavrodakis și ne-am așezat sub bougainvillea, privind culorile apusului cum se estompează și se contopesc deasupra mării. Ne-am luat rămas bun de la Stavrodakis, care a insistat să ne dăruiască o duzină de ulcele mari cu cel mai bun vin al lui, ca să ne amintească de vizita făcută și ne-am îndreptat spre *benzina*.

Cînd am ieșit în larg, am lăsat în urmă umbra muntelui și am ajuns iarăși în lumina caldă a soarelui ce apunea, de

un roșu sîngeriu, în spatele masivei siluete a Pandokratorului, oglindindu-se pe suprafața apei ca un cipres în flăcări. Cîțiva norișori s-au colorat în roz și un auriu ca vinul, apoi soarele s-a ascuns îndărătul muntelui, iar cerul albastru a devenit de un verde palid, în timp ce pe oglinda liniștită a mării au zăbovit pentru o clipă mii de culori magice, opalescente. Barca vibra cînd ne-am îndreptat către oraș, desfășurînd în spate o dîră nesfîrșită de dantelă albă. Sven a prins să intoneze încetișor la acordeon primele acorduri din *Migdalul* și toată lumea a început să cînte:

Într-o bună zi cu soare
Ea scutură migdalul înflorit
Cu mînușița ei cea mică,
Florile dalbe pe umeri i se așterneau
Și în cosița-i neagră
Florile dalbe pe umeri i se așterneau
Și în cosița-i neagră".

Glasul lui Spiro, profund, sonor și dulce ca o catifea neagră, suia în armonie cu baritonul plăcut al lui Theodore și vocea de tenor a lui Larry. Doi pești zburători au țîșnit deodată la prova din adîncul albastru, au săgetat în apă și s-au făcut nevăzuți în marea luminată de amurg.

Se întunecase deja destul ca să vedem sclipirile verzui, fosforescente, cînd prova bărcii spinteca apa. Vinul rubiniu gîlgîia plăcut cînd îl turnam din ulcelele de lut în pahare, vin care anul trecut bolborosise, la rîndul lui, în butoaiele cafenii. Un vînticel ușor, cald și molatec ca o lăbuță de pisoi, mîngîia barca. Kralefsky, cu capul dat pe spate și ochii lui mari, înlăcrimați, cînta spre cerul de un albastru profund, tremurînd de stele. Marea foșnea în lungul bărcii, ca frunzele ridicate de vînt, iarna, care se gudură afectuos de trunchiurile copacilor ce le-au dat viață.

Cînd mi-am văzut iubita ninsă toată,
Drept la ea am fugit.
I-am scuturat petala dalbă din cosiță
Și i-am spus, c-un sărut:
I-am scuturat petala dalbă din cosiță,
Și i-am spus c-un sărut!

Departe, în strîmtoarea dintre Corfu și continent, întunericul era brăzdat și presărat cu luminițele bărcilor de pescuit. Părea că o bucățică din Calea Lactee căzuse în mare. Încet, luna s-a ivit de după carapacea munților Albaniei, mai întîi roșii ca soarele, trecînd apoi la arămiu, la galben și la urmă la alb. Micuțele lanterne de vînt din largul mării luceau ca mii de solzi de pește.

Aerul cald, vinul și frumusețea melancolică a nopții m-au umplut de o tristețe delicioasă. Insula strălucitoare și prietenoasă, plină de taine, familia și animalele mele ce mă înconjurau și, de asemeni, bunii noștri prieteni. Chipul bărbos al lui Theodore profilat în lumina lunii, lipsindu-i doar coarnele ca să arate ca zeul Pan; Kralefsky, ce plîngea acum de-a binelea, fără să se mai rușineze, ca un pitic negru jelindu-și izgonirea din țara zînelor, Spiro cel încruntat cu fața lui arsă de soare, și glasul care-i vibra ca un milion de bărzăuni din timpul verii; Donald și Max, cu frunțile încrețite căznindu-se să-și amintească vorbele cîntecului și totodată să nu cînte fals; Sven, ca un prunc uriaș, alb și hîd, care făcea să picure duioasa melodie din instrumentul lui greoi.

Prostuțo dragă, de ce să-ți prinzi ninsoarea în păr acum?
Mai ai de așteptat
Iarna cea lungă, cu viscolu-i năpraznic;
Te rog, nu te grăbi!
Iarna cea lungă, cu viscolu-i năpraznic;
Te rog, nu te grăbi!

Acum, mă gîndeam eu, ne îndreptam spre iarnă, dar curînd veni-va iarăși primăvara, cea proaspătă și luminoasă, strălucind ca un sticlete, iar apoi vara, cu zilele ei lungi, fierbinți, aurii ca narcisa.

Prostuțo dragă, de ce să-ți prinzi
ninsoarea în păr acum?
Mai ai de așteptat
Iarna cea lungă, cu viscolu-i năpraznic;
Te rog, nu te grăbi!
Iarna cea lungă, cu viscolu-i năpraznic;
Te rog, nu te grăbi!

Legănat de vin și de pulsațiile, ca de inimă, ale motorului, legănat de noaptea caldă și de cîntec, am adormit, iar barca ne-a purtat prin apa liniștită spre insula noastră și zilele minunate ce nu aveau să vină.

EPILOG

„Corfu este atît de important pentru mine încît pierderea insulei ar însemna o lovitură fatală dată planurilor mele. Rețineți acest lucru: în situația actuală a Europei, cea mai mare nenorocire care mi s-ar putea întîmpla ar fi pierderea insulei Corfu."

NAPOLEON

Corespondență

SCRISOARE

„Stimată doamnă Durrell,

După cît se pare, pînă la urmă războiul nu mai poate fi evitat și cred că ați procedat probabil înțelept părăsind Corfu. Nu putem decît spera că ne vom reîntîlni în zile mai fericite, cînd omenirea își va veni din nou în fire. Aștept acest moment.

Dacă doriți să-mi scrieți, adresa mea este c/o The Ionian Bank, *Atena.*

Vă doresc, dumneavoastră și familiei, mult noroc în viitor. Transmite-ți tuturor afecțiunea mea.

Al dv.
Theodore"

CARTE POȘTALĂ

„Mamă,

Sînt la Atena, așa că dau de știre. Orașul minunat. Acropole ca o carne trandafirie în soare. Trimis bagajele pe adresa ta. Într-un cufăr însemnat cu „3" vei găsi carte cu titlul An Evaluation of Marlowe. *Poți să mi-o trimiți? Aici toată lumea poartă căști de oțel și arată războinic. Îmi cumpăr sulifă.*

Pupături,
Larry"

SCRISOARE

„Dragă mamă,

Un italian afurisit mi-a șterpelit toate cecurile de călătorie. Cît pe ce să mă aresteze, căci i-am dat una în mutră. Trăiască grecii!

Mi-ai putea trimite niște bani la Magnifica Hotel, Plaza de Contina, Milano? Curînd vin acasă. Nu fi neliniștită.

Pupături,

Les

P.S. Miroase a război, așa-i?"

SCRISOARE

„Mamă dragă,

Îți scriu un bilețel să-ți spun că iau vaporul luni, așa că ajung în Anglia peste vreo trei săptămîni.

E agitație cam mare pe aici, dar ce să-i faci. Nu plouă deloc, dar ninge. Cred că nemții se poartă dezgustător. Dacă aș putea, le-aș zice eu cîteva.

Pe curînd,

Te sărut,

Margo

P.S. Pun în plic o scrisoare de la Spiro. Straniu".

SCRISOAREA

„Dragă domnișoară Margo,

Te anunț că războiul a fost declarat. Nu sufla o vorbă nimănui.

Spiro"